འཛིན་གྲྭ་བཅུ་པའི་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ།

སྐད་ཡིག

༢༠༠༨

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ལོར་རྒྱ་གར་དབུས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས།
བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སྒྲོལ་ཀྲུན་ཤེས་ཡོན་ཚན་པས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།
བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

རྩོམ་སྒྲིག་ཐེངས་དང་པོ།
ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ཟླ་༡༡
དཔར་ཐེངས་དང་པོ།
ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ཟླ་དང་པོ།

First Edition
October 2008

First printing
January 2009

Printed and distributed by:

Sherig Parkhang/TCRPC
R-28, Ramesh Park
Laxmi Nagar
New Delhi-110092
Phone: 011-22453672
Telefax: 011-22455634
E-mail : tcrpc@rediffmail.com

© Department of Education, Central Tibetan Administration
Gangchen Kyishong, Dharamsala - 176215, Distt. Kangra, H.P. India

---

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་པ། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ།
ཞུ་དག་པ། ཆུང་ཚེ་རིང་། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ།
མདུན་ཤོག ཚེ་བརྟན།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨

རྒྱ་གར་དབུས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཞིབ་དང་གདན་འདེབས་བྱས།
བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སྒྲོལ་རྒྱུན་ཤེས་ཡོན་ཚན་པས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།
བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

Special Acknowledgement

This edition supported by Danish Government, through Centre for International Cooperation in Education (CICE) - Copenhagen, Denmark.

བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས།
DEPARTMENT OF EDUCATION
CENTRAL TIBETAN ADMINISTRATION
OF HIS HOLINESS THE DALAI LAMA

Ref. No............................

Cable : SHERIG
Phones : 01892-222572
01892-222721
Fax : 01892-223481
e-mail : education@gov.tibet.net
Web : www.tcewf.org

GANGCHEN KYISHONG
DHARAMSHALA -176215
DISTT. KANGRA, H.P.
INDIA

ཆེད་བརྗོད།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་༡༩༦༡ ལོར་ཆོས་དོན་བཀའ་ཟུར་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བཟང་གཙོས་པའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་བསྒྱུར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་དང་པོ་ཆེད་འཛུགས་གནང་བ་ནས་དབར། ཁྱོན་བསྡོམས་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་རྩོམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་ཐེངས་དྲུག་བསྐོ་འཛུགས་གནང་སྟེ་བཙན་བྱོལ་ཁྲོད་དེང་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐོན་པའི་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་གསར་རྩོམ་གནང་བ་མ་ཟད། ཡུལ་དུས་དང་བསྟུན་པའི་ལེགས་བཅོས་རབ་དང་རིམ་པར་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་། འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོན་རྒྱུགས་སྐབས་རྒྱ་གར་དབུས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་(CBSE)ཁོངས་ཞུགས་དགོས་སྐབས། འཛིན་རིམ་དགུ་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་བར་གོང་གསལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སློབ་ཚན་གཞིར་བཟུང་བྱ་རྒྱུ་ལས། སློབ་ཚན་བསྒྱུར་ཞིབ་དང་འགྱུར་བཅོས་ཐད་གཞན་དབང་སྐབས་བསྟུན་འོག་གནས་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་མུས་ལ་བརྟེན། འདི་ག་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ལོ་མང་དུ་མའི་རིང་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་གར་དབུས་ལས་ཁུངས་དང་སྡེ་ཚན་ཁག་ལ་འབྲེལ་མོལ་རིམ་པར་ཞུས་འབྲས། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ནས་བཟུང་དབུས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་ཡིག་བསླབ་གཞི་གཏན་འབེབས་སྐབས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་རྒྱབ་གཉེར་གནང་བའི་གཞི་རིམ་གོང་མའི་བསླབ་གཞི་བསྒྱུར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གིས་ཕུལ་བའི་འཆར་ཟིན་ལ་ངོས་བཞེས་གནང་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བཟང་པོ་བྱུང་ཞིང་། གཞི་རིམ་གོང་མ་འཛིན་རིམ་དགུ་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་བར་གྱི་བོད་ཡིག་བསླབ་གཞི་བསྒྱུར་ཞིབ་གནང་སྟེ་འདི་ལོ་ནས་བཟུང་ཡོངས་ཁྱབ་ལག་བསྟར་གནང་མུས་ཡིན་ནའང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣ ལོའི་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་བཞི་པའི་གྲོས་ཆོད་ནང་། ‘‘འཛིན་རིམ་དགུ་པ་ཡན་གྱི་སློབ་དེབ་རྣམས་ལ་བསྒྱུར་ཞིབ་དང་། ཟུར་བརྗོད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་ཐབས་གནང་རྒྱུ།’’ ཞེས་པའི་འབྲུ་དོན་ལྟར། འདི་ག་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་འདི་ལོར་གཏན་འབེབས་བྱུང་བའི་བསླབ་གཞི་རྣམས་ཕྱོགས་སྡེབས་ཐོག གཞི་རིམ་སློབ་དགེ་སོ་སོ་ནས་སྦྱོང་ཚན་ས་བོན་བརྒྱ་རུབ་ཀྱིས་སྦྱོང་ཚན་བཟོ་འགོད་དང་། སློབ་ཚན་ངོ་སྤྲོད། ལྷན་ཐབས་རྩོམ་སྒྲིག་སོགས་བགྱིས་ཏེ་དཔར་འགྲེམས་ཞུས་ཡོད།

ཐེངས་འདིའི་གཞི་རིམ་གོང་མའི་བསླབ་གཞི་ཕྱོགས་སྡེབས་རྩོམ་སྒྲིག་ཐད་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་དགོངས་འཆར་ཅི་མཆིས་གནང་གནས་ཀུན་ནས་ལྷུག་སྤྲོ་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་བཅས། བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སྲོལ་རྒྱུན་ཤེས་ཡོན་ཚན་པས། བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༣༥ ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༨ ཉིན།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨ ལོའི་གཞི་རིམ་གོང་མའི་བོད་ཡིག་བསླབ་གཞི་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་།

བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དབུས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ལ་རྒྱབ་གཉེར་གནང་བའི་གཞི་རིམ་གོང་མའི་བསླབ་གཞི་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་ཆུང་གི་མཚན་ཐོ།

༡།	ཇོག་ཁར་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་།	ལྷར་ཆ་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་དཔོན།
༢།	ན་ག་སངས་རྒྱས་བསྟན་དར།	རྡ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་སྐད་ཡིག་ཉམས་ཞིབ་ཚན་པའི་འགན་འཛིན།
༣།	ཚེ་རིང་བསམ་གྲུབ།	བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན།
༤།	དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ།	ས་རྣ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་སྤྱི།
༥།	ཕུན་ཚོགས་ཚེ་རིང་།	མཐོ་རིམ་བོད་དགེ།
༦།	ཀླུ་བ་ནོར་བུ།	མཐོ་རིམ་བོད་དགེ།
༧།	Mrs. Uma Sivarman ED(OL),	CBSE
༨།	Mr. E. Daniel Raju AEO(P),	CBSE

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༨

རྒྱ་གར་དབུས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིབ་དང་གཏན་འབེབས་བྱས།
བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སྤྱོལ་རྒྱུན་ཤེས་ཡོན་ཚན་པས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།
བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་པར་ཁང་ནས་དཔར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

དཀར་ཆག

སློབ་ཚན་དང་པོ། སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལས་ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ……… ༡

སློབ་ཚན་གཉིས་པ། སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལས་ཕྲད་རང་གཞན་དབང་ཅན་དང་རྣམ་དབྱེ་བཅས་བཤད་པ། ……… ༧

སློབ་ཚན་གསུམ་པ། སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལས་ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་བཤད་པ། ……… ༡༣

སློབ་ཚན་བཞི་པ། བོད་ཀྱི་དུས་ཆེན།（གོ་རྟོགས་ཉུས་རྩལ།） ……… ༢༣

སློབ་ཚན་ལྔ་པ། བསྐུར་ཡིག ……… ༢༧

སློབ་ཚན་དྲུག་པ། ནགས་བྲི།（རྩོམ་ཡིག་འབྲི་དཔེ།） ……… ༣༣

སློབ་ཚན་བདུན་པ། བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག ……… ༣༧

སློབ་ཚན་བརྒྱད་པ། བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག ……… ༥༨

སློབ་ཚན་དགུ་པ། བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག ……… ༦༣

སློབ་ཚན་བཅུ་པ།ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་འགྲེལ། ……… ༡༠༣

སློབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་འགྲེལ། ……… ༡༡༥

སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་མང་།（ལེའུ་གཉིས་པ།） ……… ༡༢༧

སློབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ། ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་མང་།（ལེའུ་གསུམ་པ།） ……… ༡༤༡

སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ། ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ།（དང་པོ།） ……… ༡༥༢

སློབ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ། ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ།（གཉིས་པ།） ……… ༡༥༨

ཟུར་བཀོད།

དབྱུས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བསླབ་གཞི། ……… ༡༦༥

སློབ་ཚན་དང་པོ།

སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལས་ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥ་ཡ། ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་སླུ་མེད་རིན་ཆེན་གསུམ། །ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་གཙུག་ན་བླ་བ་དང་། །ཧ་དབྱངས་བཙུན་པ་བླ་བ་སམ་བྷོ་ཊ། །ལ་སོགས་འཕགས་བོད་མཁས་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དང་། །ཁྱད་པར་དམ་ཆོས་འོ་མའི་རྒྱུན་བཟང་གིས། །མང་ཐོས་ལུང་གི་ལུས་སྟོབས་ཆེར་བསྐྱེད་ནས། །རྟོགས་པའི་བསམ་འཕེལ་ལག་རྩེར་སྨིན་མཛད་པའི། །དྲིན་ཅན་བླ་མའི་ཚོགས་ལ་གུས་བཏུད་ནས། །མིང་ཚིག་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་སིནྡྷུའི་བདག །རིག་བྱེད་རྣམ་བཞི་སྨྲ་བའི་ཉེར་ལེན་རྒྱུ། །བསླབ་གསུམ་མྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་མཚོའི་གོས། །གང་དེ་མདོར་བསྡུས་ཚིག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་མ་ཕྱིར་གྱུར་པ། སུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་ཙམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སུམ་ཅུ་པ་བཤད་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། །བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དང་། བསྟན་བཅོས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་དོན་དང་། འགྱུར་ཕྱག་གོ །དང་པོ་ནི། **རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་མཱུ་ལ་ཏྲཱི་ཤད་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། ལུང་སྟོན་པ་རྩ་བ་སུམ་ཅུ་པ་ཞེས་བྱ་བ།** ཞེས་པ་སྟེ། བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ལུང་སྟོན་པ། མཱུ་ལ་རྩ་བ། ཏྲཱིཾ་ཤད་སུམ་ཅུ་པ། ནཱ་མ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྔྲའི་མཚན་ཉིད་ལུང་དུ་སྟོན་ཅིང་ལེའུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པ་གང་ཞིག་གཞུང་ཚད་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་ཅུར་གནས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

འདིར་རྒྱ་སྐད་སྨོས་པ་ནི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དཔེར་མཛད་པ་གོ་བའི་ཆེད་དང་། གཞུང་ཚད་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་སུམ་ཅུ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི། མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་སྐབས་གཞན་

དང་མཐུན་མོང་བ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། ངག་གི་དབང་ཕྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདི་འཕགས་ཡུལ་ནས་བསྒྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཁུངས་མ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་འདོམས་པའི་དོན་དུ་ཁྲོན་མི་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་དང་མཐུན་པར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་འགྱུར་ཕྱག་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ་གཉིས། གཞུང་སྤྱིའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྐབས་དོན་སུམ་ཅུ་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱིར་ཕྱག་འཚལ་བ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྟག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ། དྲིན་གཙོ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། **གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བའི། །དཀོན་མཆོག་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཞིག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའམ། ཡང་ན། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བའི་དཀོན་མཆོག་དེ་ལའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། **གང་གིས་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་གསུངས་པའི། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། གང་གིས་སྒྲ་དབྱངས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་གསུངས་པས་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་གྱུར་པ། ངག་གི་ཉེས་པའི་རྩུབ་རིག་དང་བྲལ་བའི་འཇམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། མཁྱེན་རབ་དེ་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། གསུང་ནི་སྒྲ་དབྱངས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་སྒྲ་དབྱངས་གསུང་བ་པོར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྟག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། **གང་གིས་མིང་གཞི་སྟོན་གསུངས་པ། །རྟག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། གང་གིས་མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་སྟོན་དུ་གསུང་བ་པོར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྷའི་དབང་པོ་རྟག་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་

པའོ། །དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་བྱེད་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བཤད་པ་ལས་ཡི་གེའི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་དང་སློབ་བསྟུན་ནས་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སླད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་དྲིན་གཟོ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། **སྡེབ་སྦྱོར་ལེགས་མཛད་མཁས་རྣམས་དང་། །བླ་མ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ནས།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲ་སྐད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དང་དོན་སྡེབ་ལེགས་པར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་སློ་ནས་ཚིག་དོན་གཉིས་ལ་མི་རྨོངས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་ནུས་པའི་གཞུང་རྩོམ་ཞིང་འདོམས་པར་མཛད་པའི་མཁས་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་མཁན་པོ་ཉིད་དེ་ལྷའི་བུ་བ་མཛད་པའི་བྲམ་ཟེ་ལི་བི་ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་བླ་མ་རྣམས་ལའང་ཕྱག་མཛད་པ་སྟེ། ནས་ནི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲའོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། །**བསླབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཅིང་། །རིག་བྱེད་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པར་བྱ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ལྟོས་པའི་སློ་ནས་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ངེས་བརྗོད་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྙན་ཚིག་དང་། སྲིད་སྲུང་སྟེ་རིག་བྱེད་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའང་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཡི་གེ་ལས་མིང་དང་། མིང་ལས་ཚིག་དང་། ཚིག་ལས་བརྗོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་། གཙུག་ལག་གཉིས་ཀྱི་བླང་དོར་ལ་མ་རྨོངས་པ་ནི་དགོས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ནི་ཉིང་དགོས་དང་། སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་ཆགས་པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་དོན་སུམ་ཅུ་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། གདམས་ངག་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱར་བྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། སྦྱོར་ཚུལ་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བོད་ཡིག་གི་དབྱངས་གསལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། **ཡི་གེ་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་གཉིས། །ཨཱ་ལི་གསལ་བྱེད་ཨི་སོགས་བཞི། །ཀཱ་ལི་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་ཡི་གེ་ལ་ཨཱ་ལི་སྟེ་ཨ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲེང་བ་དབྱངས་ཡིག་དང་། ཀཱ་ལི་སྟེ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲེང་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བོད་ཡིག་ལ་ནི། ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཨཱ་ལིའི་བུ་བ་གསལ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་བཞི་དང་། ཀཱ་ལི་མཚོན་པར་བྱེད་པ། ཀ་ཁ་ག་ང་། ཙ་ཚ་ཛ་ཉ། ཏ་ཐ་ད་ན། པ་ཕ་བ་མ། ཙ་ཚ

ཛ་ཥ། ཞ་ཟ་འ་ཡ། ར་ལ་ཤ་ས། ཧ་ཨ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། **དེ་ལ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལས་ལྔ་ནི་སྔོན་དུའང་འཇུག །མི་འཇུག་པ་ནི་ཉི་ཤུའོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡི་གེ་ཀཱ་ལི་དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་བཅུ་དང་། རྗེས་འཇུག་དེ་ཉིད་ལས་ལྔ་ནི་སྔོན་དུའང་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སྔོན་འཇུག་ལྔ་དང་། སྔོན་རྗེས་གཉིས་ཀར་མི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་སྟེ་ཚན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེའོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་སྒོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དབྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། **ཀཱ་ལི་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་སྡེ་ནི། །བཞི་བཞི་དག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལས།** །ཞེས་པ་སྟེ། ཀཱ་ལི་སུམ་ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཀ་སྡེ་དང་། ཅ་སྡེ་དང་། ཏ་སྡེ་དང་། པ་སྡེ་དང་། ཙ་སྡེ་དང་། ཞ་སྡེ་དང་། ར་སྡེ་སྟེ་སྡེ་པ་རིངས་པོ་བདུན་དང་། ཧ་སྡེ་ཕྱེད་དུ་བྱས་ནས་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་བགོས་པ་ནི། སྡེ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་བཞི་རུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། ལས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྗེས་འཇུག་བཤད་པ། སྔོན་འཇུག་བཤད་པ། མི་འཇུག་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལས། །མས་གཉིས་དྲུག་པའི་གསུམ་པ་དང་། །བདུན་པ་ལས་ནི་ཤ་མ་གཏོགས། །རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་རུ་འདོད།** །ཅེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྡེ་པ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་མས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། ག་ང་། ད་ན། བ་མ་རྣམས་དང་། སྡེ་པ་དྲུག་པའི་གསུམ་པ་འ་དང་། བདུན་པའི་ཤ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ར་ལ་ས་གསུམ་མོ། །དེའང་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདི་དག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འཇུག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཡི་གེའི་གྲངས་བཅུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྔོན་འཇུག་བཤད་པ་ནི། **རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་ཉིད་ལས། །དང་པོ་གསུམ་པ་ལྔ་པ་དྲུག །བདུན་པ་རྣམས་ནི་སྔོན་དུའང་འཇུག** །ཅེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་སྔོན་འཇུག་ལྔ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་དང་པོ་ག གསུམ་པ་ད། ལྔ་པ་བ། དྲུག་པ་མ། བདུན་པ་འ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མ་ཟད་སྔོན་དུ་འཇུག་པའང་ཡོད་པས་སྔོན་འཇུག་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཡི་གེའི་གྲངས་ལྔ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ནི། **མིང་གཞི་གཉིས་སམ་གསུམ་སྦྲེལ་ལམ། །དེ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་བཞི་**

ལྷན་ཡང་། །གང་དུའང་འདུག་མིན་སྨྲ་བའང་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། སྔོན་འཇུག་དང་རྗེས་འཇུག་བསལ་བའི་ལྷག་མ་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པ། ཀ་ཁ། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཏ་ཐ། པ་ཕ། ཙ་ཚ་ཛ་ཝ། ཞ་ཟ་ཡ། ཤ། ཧ་ཨ་སྟེ་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་ཉི། ཚིག་བར་གཅིག་ཏུ་གཉིས་སམ་གསུམ་སྦྲེལ་བའམ། དེ་ལ་དབྱངས་ཨི་སོགས་གང་རུང་རེ་སྦྱར་བའི་བཞི་ལྷན་དུ་བྱས་པ། ཅཀ། ཚཕ་ཁ། ཕ་ཟིཡ་ལྷ་བུ་གངས་ལྗོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལའང་འདུག་པ་མིན་པས་འདི་བཞིན་སྨྲ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་མིང་གཞི་ནི་སྔོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་སྔོན་འཇུག་ལྔ། རྗེས་མིང་གཉིས་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་རྗེས་འཇུག་ལྷག་མ་ལྔ། མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པ་མི་འཇུག་པ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་འཆད་པའི་སྐབས་སོ། །

མཆན།

སློབ་ཚན་འདི་ནི། ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་སྐད་ཀྱིས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུམ་བཅུ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་མཁས་མཆོག་སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བདམས་བཀོད་ཞུས། འདི་ཉིད་རྩོམ་པ་པོ་དངུལ་ཆུ་དྷརྨ་བྷ་དྲའམ་དངུལ་ཆུ་བླ་མ་ཆོས་བཟང་མཆོག་ནི། ཆུ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་༡༧༧༢ ལོར་འཁྲུངས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་པར་སྐུ་ཞང་ཏན་པོ་ལྷ་བུ་ཞེས་པ་ལས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྦྱོང་བའི་དབུ་བརྙམས། ཁྲིམ་ཚང་ཤིན་ཏུ་དབུལ་པོ་ཡིན་པས་ར་ལུག་འཚོ་རྫིའི་ཞོར་རྡོ་ལེབ་ངོས་འཇམ་དང་ས་གཞི་ངོས་སྐམས་སོགས་ལ་ཡི་གེ་འབྲི་སྦྱོང་གིས་མཛུབ་རྩེ་ཐེངས་མང་བརྡོལ་ཀྱང་ཧེ་མི་སྐམ་པར་རྒྱུན་འཁྱོངས་མཛད་དེ་ཡུན་མི་རིང་བར་དབུ་ཅན་དང་དབུ་མེད་འབྲི་ཀློག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་པར་བཀྲ་ཤིས་དགེ་འཕེལ་གླིང་དུ་ཕེབས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ལོ་དེར་མཁས་ཆེན་ངག་དབང་དོ་རྗེའི་དྲུང་དུ་དགེ་བསྙེན་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་རིམ་བཞིན་བཞེས། སྐབས་དེར་སྐུ་ཆས་ཤིན་ཏུ་ཞན་མོད་ཚོགས་པ་ནས་འགྱེད་ཆུང་རེ་རྙེད་ནའང་དཔེ་ཆ་བླུ་བ་སོགས་མཛད་ནས་རང་གི་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ཁོ་ནར་བསྟེན། དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཐོག་གཅེན་པོ་ཧ་མཁྱེན་དབང་རྒྱལ་དུས་ལས་འདས་པ་དང་། བཅུ་དགུ་པའི་ཐོག་མ་ཡུམ་དང་སྲུ་མོ་གཉིས་ཀྱང་ཟླ་ཉིང་དུ་འདས་པས་ཐུགས་སྐྱོ་ཚད་མེད་འཁྲུངས་ཏེ་དབེན་གནས་དངུལ་ཆུ་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་མཛད། ལོ་དེར་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མནོས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་བློ་བཟང་སྐལ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་བཀའ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་གཉིས་ནས་སོ་གཉིས་བར་ལོ་ངོ་བཅུའི་རིང་བཀྲས་ལྷུན་དགོན་དུ་ཐེངས་མང་ཕེབས་ཏེ་འབྲོང་རྩེ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། ཀུ་གེ་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། གྲུབ་དབང་སྐལ་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་སློབ་དཔོན་མཁས་ཆེན་མང་པོ་ལས་ཟབ་ཆོས་དུ་མ་གསན། ཁྱད་པར་དུ་རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་དགེ་འདུན་གྱི་སྐུ་དྲུང་དུ་སྒྲ་དང་། སྙན་ངག སུམ་རྟགས། མངོན་བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར་བཅས་ལེགས་པར་གསན་སྦྱོང་མཛད། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གྲགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར། དགུང་ལོ་སོ་ལྔ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱུ་འཛིན་དུ་འཆད་ཉན་མཛད་པར་ཐེངས་འགའ་ཕེབས་པ་མ་གཏོགས་དུས་ཕལ་ཆེ་བར་དངུལ་ཆུའི་རི་ཁྲོད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བར་མཛད། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོ་བསྟན་འགྲོའི་

དོན་འབབ་ཞིག་ལ་གཞོལ་ནས། སློབ་མ་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་སྟན་གྲགས་དང་། རི་སྤྲུག་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་གསལ་བསྟན་སྐྱོང་། བདེ་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་དུ་བྱུང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དག་མཛད་པ་སྟེ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཐིགས། ཁྲངས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད། སྔན་ངག་མེ་ལོང་གི་ནང་ནས་གབ་ཚིག་གི་སྔན་ངག་ལོགས་སུ་བཀོལ་ཏེ་བཤད་པ། ཡིག་བསྐུར་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས། བློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཟིན་བྲིས་རྒྱལ་སྲས་སྙིང་ནོར་སོགས་པོ་ཏི་བཅུ་ཙམ་བཞུགས། དགུང་གྲངས་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྕགས་ཕག་ཕྱི་ལོ་༡༨༥༡ ལོར་དངུལ་ཆུའི་རི་ཁྲོད་དུ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

སློབ་དེབ་འདིའི་ནང་ཁོང་གིས་མཛད་པའི་སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལས་སུམ་ཅུ་པའི་སྐོར་བདམས་བཀོད་ཞུས་ཡོད།

སྦྱོང་ཚན།

༡། སུམ་ཅུ་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་དང་འགྲེལ་བ་འདི་མཁས་པ་སུས་བརྩམས་པ་ཡིན་ནམ།

༢། སུམ་ཅུ་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་གང་དང་གང་ཡིན་བྲིས།

༣། མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྐབས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་གསལ་པོར་བྲིས།

༤། གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བའི། །དཀོན་མཆོག་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་བྲིས།

༥། གང་གིས་མིང་གཞི་སྟོན་གསུངས་པའི། །རྟག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་བྲིས།

༦། སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་དབྱེ་བ་ཇི་ཡོད་དང་། སྒོས་སུ་གསལ་བྱེད་ལ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དམ།

༧། ཡི་གེའི་དབྱེ་བའི་སྐབས་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཞེས་འབྱུང་བས་དེའི་གོ་དོན་ཅི་ཡིན་དང་། མིང་གཞི་ཡིན་ལ་མིང་གཞི་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་མིང་གཞི་ཡོད་མེད་ཤོད།

༨། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་དང་། དེ་དག་ལ་དཔེར་བརྗོད་རེ་ཞོགས།

༩། དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལས། །མས་གཉིས་དྲུག་པའི་གསུམ་པ་དང་། །བདུན་པ་ལས་ནི་ཤ་མ་གཏོགས། །རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་རུ་འདོད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་བྲིས།

༡༠། སུམ་ཅུ་པ་ལས་སྟོན་འཇུག་ལྔ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་བྲིས།

༡༡། མིང་གཞི་གཉིས་སམ་གསུམ་སྦྲེལ་ལམ། ། དེ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་བཞི་ལྡན་ཡང་། །གང་དུའང་འཇུག་མིན་སྔར་བའང་མིན། ། ཞེས་པར་འགྲེལ་བཤད་བྲིས།

སློབ་ཚན་གཉིས་པ། སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལས་ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་དང་རྣམ་དབྱེ་བཅས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་ཚུལ་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྲད་རྣམ་དབྱེ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་བརྒྱད། སྐར་བསྡུ་བཤད་པ། ལ་དོན་བཤད་པ། ཨི་ལྡན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ། རྒྱན་སྡུད་བཤད་པ། ལྷག་བཅས་བཤད་པ། འབྱེད་སྡུད་བཤད་པ། འབྱུང་ཁུངས་བཤད་པ། བོད་པའི་སྒྲ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ནི། །མིང་གང་གི་ནི་མཐར་སྦྱར་བ། །དེ་ལ་ཨཱ་ལི་བཞི་པ་སྦྱར། སྐར་བསྡུ་བར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །**ཞེས་པ་སྟེ། སྔར་བཤད་པའི་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ཉིད་མིང་ཚིག་གང་གི་མཐར་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་རུང་། དེ་དག་ལ་ཨཱ་ལི་བཞི་པ་ཨོ་ཡིག་སྟེ་སྣ་རོ་སྦྱར་བ་ནི། སྐབས་བབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྡུ་བར་སོང་བས་སྐར་བསྡུའི་སྒྲ་ཞེས་སམ། རྫོགས་ཚིག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དག་གོ། བཟང་ངོ་། ཡོད་དོ། ཡིན་ནོ། སྒྲུབ་བོ། བསམ་མོ། བྱའོ། འགྱུར་རོ། སེལ་ལོ། བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཅུ་དང་། ད་དྲག་གིས་ཐོབ་པའི་ཤུགས་བསྟན་གྱུརད་ཏོ། །ལྟ་བུ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་དོན་བཤད་པ་ནི། **རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་རྣམས་ལས། །གང་མིང་མཐའ་ན་བཅུ་པ་གནས། །དེ་ལ་ཨཱ་ལི་གཉིས་པ་སྦྱར། །གང་མིང་མཐའ་ན་བརྒྱད་པ་གནས། །དེ་ལ་གཉིས་པ་ཨུ་ཡང་སྦྱར། །གང་མིང་མཐའ་ན་གསུམ་པ་གནས། །དེ་ལ་ཨཱ་ལི་གཉིས་པ་སྦྱར། །བཞི་པ་དགུ་པ་དངོས་ཀྱང་སྟེ། །ལས་དང་ཆེད་དང་རྟེན་གནས་དང་། །དེ་ཉིད་ཚེ་སྐབས་ལ་སྒྲ་ཡིན། །**ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་དེ་

རྣམས་ཉིད་ལས། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གི་མཐའ་ན་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་བཅུ་པ་ས་ཡིག་གནས་པ་དེ་ལ་ཨཱ་ལི་གཉིས་པ་ཨུ་ཡིག་སྦྱར་བས། སུ། ཞེས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་བར་གཅིག་ཉིད་དུ་མིང་མཐར་བརྒྱུད་པ་ར་ཡིག་སྦྱར་ཏེ་གནས་པ་ལྷག་པར་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ར་ཡིག་དེ་ཉིད་ཚིག་བར་ཕྱེས་པ་ལ་ཨུ་ཡིག་ཀྱང་སྦྱར་བའི་རུ་ཞེས་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་གསུམ་པ་ད་ཡིག་གནས་པར་ཨུ་ཡིག་སྦྱར་བའི་དུ་དང་། རྗེས་འཇུག་བཞི་པ་ན་དང་། དགུ་པ་ལ་གཉིས་ནི་དབྱངས་ཀྱིས་མ་བརྒྱན་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པའང་སྟེ་དངོས་བསྟན་དྲུག་དང་། ཤུགས་བསྟན་ཏ་ཡིག་ཨུ་ཞུགས་ཀྱི་ཏུ་བཅས་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་ནི། ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོས་བྱ་བ་གང་ལ་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྦྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་སྒྲ་དང་། ཧར་རྩེ་བྱིན་ལྟ་བུ་བྱ་བ་གང་ཞིག་གིས། བྱ་བའི་ཡུལ་དེའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྦྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། དཔལ་བ་རུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྦྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་རྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། འོད་དུ་འཚེར་ལྟ་བུ་ཡུལ་གང་ཞིག་ལ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པའི་ཚེ་ལས་དང་བྱ་བ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྦྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་ན་ཆོས་སྟོན་ལྟ་བུ་དུས་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་དུ་སྦྱར་ན་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་བྱེ་བྲག་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་དབྱེར་སྦྱོར་བ་ན་ལ་སྒྲའི་འཇུག་པ་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པ་དང་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ལ་སྒྲ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ན་ལ་གཉིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ལ་ནི་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སླ་སྒོ་ལས་ནའི་འཇུག་པ་བཅུ་བཞི་ཙམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་མཐུན། །དེ་ཉིད་དག་ནི་ལྷག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཨི་ལྡན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། **རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ལ། །ཨི་དང་མཐུན་ལུགས་འདི་ཞེས་བྱ། །**ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གང་རུང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་མིང་རྣམས་ལ། ཨི་ཡིག་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་དབྱེའི་ཕྲད་རྣམས་ཇི་ལྟར་མཐུན་པར་སྦྱོར་བའི་ལུགས་ནི་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་སྒྲ་བཤད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་སྒྲ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **དང་པོ་གཉིས་ལ་དང་པོ་མཐུན། །གསུམ་ལྔ་བཅུ་ལ་ཀྱི་དང་སྦྱར། །བདུན་པ་ཉིད་ལ་བདུན་པ་སྟེ། །ལྷག་མ་རྣམས་ལ་གྱི་སྦྱར་བ། །དེ་དག་ཨི་སྦྱར་འབྲེལ་བའི་སྒྲ། །**ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་འཇུག་བཅུའི་དང་པོ་ག་དང་ང་གཉིས་གང་རུང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་མིང་རྣམས་ལ་ནི། རྗེས་འཇུག་དང་པོ་ག་ཉིད་མཐུན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་འཇུག་གསུམ་པ་ད་དང་། ལྔ་པ་བ་དང་། བཅུ་པ་ས་རྣམས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་ཀྱི་དང་སྦྱར་བ་དང་།

བདུན་པ་འ་ཡིག་གི་མཐའ་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་འ་ཡིག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་བདུན་པ་འ་ཉིད་སྦྱར་བ་དང་། ཤུགས་བསྟན་འ་མཐའ་ཅན་ལ་ཧྲང་པ་ཁ་སྐོང་དགོས་པའི་ཚེ་ཡ་ཡིག་སྦྱར་བ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ཕྱག་མ་ན་མ་ར་ལ་བཞི་པོའི་མཐའ་ཅན་རྣམས་ལ་གྱི་ཉིད་སྦྱར་བ་མཐུན་པ་བཅས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཨི་ཡིག་སྟེ་གི་གུ་སྦྱར་བས། གི། ཀྱི། འི། ཡི། གྱི་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་རྣམས་གང་ཞིག་གང་དང་སྦྲ་མཐུན་པའི་མིང་མཐའ་སོ་སོ་དང་སྦྱར་བས། བདག་གི། གང་གི། ཁྱོད་ཀྱི། རྒྱབ་ཀྱི། གཡས་ཀྱི། དེའི། དེ་ཡི། མདུན་གྱི། ལམ་གྱི། གསེར་གྱི། དངུལ་གྱི་སོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའམ། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་མིང་དོན་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །ཀི་སོགས་དེ་དག་མི་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་དོན་གཞན་དང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་སྔ་ཕྱིར་མང་དུ་སྣང་ཡང་འདིར་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ཙམ་ལས་མི་འཆད་པས་སྨྲ་སྒྲོ་སོགས་གཞུང་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། **དེ་ཉིད་ལ་ནི་བཅུ་པ་སྦྱར། །བྱེད་པ་པོ་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །**ཞེས་པ་སྟེ། སྔར་བཤད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པའི་སྒྲ་གི། ཀྱི། འི། ཡི། གྱི་སྟེ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་པ་ས་ཡིག་སྦྱར་བས་གིས། ཀྱིས། འིས། ཡིས། གྱིས་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་སྟོན་པས་ན་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོའི་ས་རུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་གིས་བསྟན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན། དེའིས་བྱིན། འདི་ཡིས་བླངས། གསེར་གྱིས་ཉོས་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་རྒྱན་སྡུད་བཤད་པ་ནི། **ཨཱུ་ལི་ཕྱིས་ནས་གཉིས་པ་སྦྱར། །ཚིག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྡུད་པར་འགྱུར། །**ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་འབྲེལ་སྒྲ་དེ་དག་ལས། ཀྱི། འི། ཡི། གསུམ་གྱི་ཨཱུ་ལི་སྟེ་གི་གུ་ཕྱིས་ནས་སོ་སོར་རྗེས་འཇུག་གཉིས་པ་ང་ཡིག་སྦྱར་བས། ཀྱང་། འང་། ཡང་། ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་རྣམས་ནི། གསལ་ཡང་གསལ། མཛེས་ཀྱང་མཛེས་ལྟ་བུ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་དང་། བཏུད་ཀྱང་ཁྲོ། མཛའང་སླུ་ལྟ་བུ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཏེ་ཚིག་རྒྱན་གཉིས་དང་། མིར་མ་ཟད་ལྷས་ཀྱང་བཀུར་དོ་ལྟ་བུ་གཞི་འམ་དོན་གཞན་ཞིག་ལ་སྡུད་ཅིང་སྦྱོར་བའི་སྒྲར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ལྷག་བཅས་བཤད་པ་ནི། **ལ་དོན་སུ་ལ་ཨུ་ཕྱིས་ནས། །དེ་ལ་གསུམ་པའི་དང་པོ་སྦྱར། །དེ་ལ་ཨཱུ་ལི་གསུམ་པ་སྦྱར། །དེ་ནི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའོ། །**ཞེས་པ་སྟེ། །སྔར་བཤད་པའི་ལ་དོན་གྱི་ནང་ཚན་སུ་ཞེས་པ་དེའི་ཨུ་ཡིག་སྟེ་ཞབས་ཀྱུ་ཕྱིས་ནས་ས་ཞེས་གནས་པ་དེ་ལ་ཀཱ་ལིའི་སྡེ་པ་གསུམ་པའི་དང་པོ་ཏ་ཡིག་སྦྱར་ཞིང་། དེ་ལ་སླར་ཡང་སྟེང་དུ་ཨཱུ་ལི་གསུམ་པ་སྟེ་འགྲེང་བུ་སྦྱར་བས། སྟེ་ཞེས་གྲུབ་པ་དང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་དང་། ཤུགས་

བསྟན་གྱི་ཏེ་རྒྱུད་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ནི། མིང་ཚིག་གང་གི་མཐར་སྦྱར་ཡང་བསྟན་བྱའི་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་། མདའ་འཕངས་ཏེ་ཐོག ཕྱག་འཚལ་ཏེ་བཤད། འཕར་ཏེ་འགྲོ་ལྟ་བུ་ནས་དང་ཅིང་སོགས་ཀྱི་ཕྲད་དང་འཇུག་པ་མཐུན་པ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། དངོས་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ། བེམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ་ལྟ་བུ་ཚིག་སྔ་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་ཕྱི་མ་འདྲེན་པ་ནི་དམ་བཅའ་དང་། ཁྱོད་ནི་དཔལ་ཏེ་ཁྱོད་ནི་མགོན། ལྟ་བུ་ལ་དང་འཇུག་པ་མཐུན་ཅིང་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ཙམ་སྟོན་པ་ནི་གཞན་འདྲེན་ཏེ་རགས་པ་ཙམ་དབྱེ་ན་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

དྲུག་པ་འབྱེད་སྡུད་བཤད་པ་ནི། **རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ལ། །དྲུག་པ་སྦྱར་ན་འབྱེད་སྡུད་ཡིན།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དྲུག་པ་མ་ཡིག་སྦྱར་བས། གམ། ངམ། དམ། ནམ། བམ། མམ། འམ། རམ། ལམ། སམ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་དག་དང་། ཤུགས་བསྟན་ཏམ་བཅས་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་ནི། ཕུང་པོ་ནི་ལྔ་སྟེ་གཟུགས་སམ། ཚོར་བའམ། འདུ་ཤེས་སམ། འདུ་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ལྟ་བུ་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། གཟུགས་སམ། ཚོར་བའམ། འདུ་ཤེས་སམ། འདུ་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཕུང་པོའོ་ལྟ་བུ་ཚིག་དོན་མང་པོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པའི་སྒྲར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡོད་དམ་མེད་ལྟ་བུ་དྲི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་འབྱེད་པའི་སྒྲ་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

བདུན་པ་འབྱུང་ཁུངས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། འབྱུང་ཁུངས་དངོས་བཤད་པ་དང་། དེ་དགར་སྡུད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། **རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ཡི། །བཞི་པ་དགུ་པ་ལ་བཅུ་པ། །སྦྱར་བ་འབྱུང་ཁུངས་ས་ཡིན་ཏེ།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་དེའི་བཞི་པ་ན་དང་། དགུ་པ་ལ་གཉིས་སོ་སོར་བཅུ་པ་ས་ཡིག་སྦྱར་བས། ནས། ལས་ཞེས་གྲུབ་པ་ནི། ས་ནས་རྩྭ་སྐྱེས། བ་ལས་འོ་མ་འཛོ། ལྟ་བུ་ཚིས་གང་ལས་གང་ཞིག་བྲལ་བའམ་འབྱུང་བ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་མཚུངས་པར་འཇུག་པས་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ས་ཡིན་ཅིང་། ཏེ་ནི་ལྷག་བཅས་སོ། །ཡང་དུ་བ་ལས་མེར་ཤེས་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱི་སྒྲ་ཁོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་ལས་མ་འདས་ཏེ། མེར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དུ་བ་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགར་སྡུད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། **དགར་དང་སྡུད་པའང་དེ་བཞིན་ཡིན།** །ཞེས་པ་སྟེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ནས་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་འབྱུང་ཁུངས་ཁོ་ནར་མ་ཟད། དགར་གཞི་ལས་ལོགས་སུ་དགར་བའི་དོན་ལའང་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལས་ནས་ཀྱི་སྒྲ་གཅིག་པུ་ནི་མཚམས་འཛིན་ཅིང་སྡུད་པའི་དོན་དུའང་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བརྒྱ་བྱིན་མཛེས་ལྟ་བུ་དགར་གཞི་དང་དགར་ཆོས་རིས་མཐུན་པ་ལ་ནས་དང་། ལྷ་ལས་མི་དམན་ལྟ་

བུ་དགར་གཞི་དང་དཀར་ཆོས་རིས་མི་མཐུན་པ་ལ་ལས་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལྷ་བུ་སྤྱོད་པ་ལ་ནས་འཇུག་ཅིང་དཀར་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ། དཀར་བ་ནི་དཀར་གཞི་ལས་དཀར་ཆོས་དབྱེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ནི་ཐོག་མ་གང་ནས་བརྩམས་པ་དེ་ལས་བསྡུ་བྱ་རྣམས་བྱུང་བ་ལྟར་སྣང་བས་སོ། །

བརྒྱད་པ་བོད་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། **གང་མིང་བརྗོད་པའི་དང་པོ་རུ། །ཀྱེ་སྒྲུར་ན་ནི་བོད་པ་ཡིན། །**ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བརྗོད་པའི་ཐོག་མར་ཀྱེ་ཞེས་སྦྱར་བ་ནི། ཀྱེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྷ་བུ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ལ། ཤུགས་བསྟན་ཀྭ་ཡེ་དང་ཀྭ་དང་ཨ་ཡེ་ལྷ་བུ་ནི་ཡུལ་དམན་པ་ལ་བོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། །

སྦྱོང་ཚན།

༡། གཞམ་གྱི་བརྗོད་པ་ལས་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ནོར་བ་ཇི་ཡོད་དག་པར་བཅོས།

གལ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ལ་ཁྱོད་ཚོ་ཕྲུ་གུ་ཡིན་ཀྱང་ནང་ཁྲུལ་འཆམ་པོ་དང་། ཕན་ཚུན་གྱི་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུ་ཏེ་གལ་གནད་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་ཁྱོད་ཚོའི་གཙང་སྦྲ་དོད་པོ་བྱས་སྟེ་གཟུགས་པོ་གཙང་མ་དང་། ལུས་རུ་ན་ཚ་མ་ཕོག་པ། བདེ་པོ་ཐང་པོ་ཡོང་བ་བཅས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། ང་ཚོ་མི་རབས་རྗེན་པས་ཁྱོད་རང་ཚོ་ལ་རེ་བ་ཆེན་པོ་བཅོལ་གྱིས་ཡོད། ཁྱོད་ཚོས་ང་ནི་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་དུ་ཞབས་འདེབས་ཞུ་མཁན་ཞིག་ཡིན་བསམ་དགོས། དུས་རྒྱུན་པ་བདེ་སྡུག་བཟང་ངན་གང་བྱུང་འང་སེམས་ཤུགས་རྩ་བ་ལས་མ་ཆག་པ་བྱེད་དགོས་ཏོ། །

༢། ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་ལ་དབྱེ་བ་ཅི་ཡོད་དམ། དེའི་གོ་དོན་བྲིས།

༣། སླར་བསྡུ་དང་ཟླ་སྡུད། རྫོགས་ཚིག་བཅས་ཀྱི་གོ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། དཔེར་བརྗོད་རེ་ཞོག

༤། ལ་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་རྣམས་ངོས་ཟུངས།

ཚལ་ཞིང་ལ་ཆུ་གཏོང་། རྒྱ་མཚོ་རུ་ཐོན། ཁོང་ལ་ཁང་པ་སྤྲད། མཁས་པར་གྱུར། འབྲི་བར་ཕྱིན། འོད་དུ་འཚེར། རི་མོ་ལག་ཏུ་གསལ། དགྲ་ལ་མདའ་འཕངས། ཉི་ནུབ་ཏུ་སླེབས། མཁས་པར་གསུང་། དགའ་བར་བྱེད། ཏང་དུ་གཉེར། གཙུག་རྒྱན་དུ་སྲུས། མེ་གསོད་དུ་བརྒྱུགས། འཇའ་ཚོན་དུ་འགྱུར། ས་སྒྲོད་དུ་ཇ་བཏུང་། སྔན་པར་སྨྲ། མི་འདོད་པར་བཤད། ཉམས་སུ་མྱོང་། ལས་དོན་དང་དུ་བླངས། ཧ་མང་དུ་ཕྱིན། གྲུ་ལ་ཞུགས། ཁོང་ལ་ཧ་འཛིན།

༥། རྒྱན་སྤྱད་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ། དཔེར་བརྗོད་རེ་ཞོག

༦། ལྷག་བཅས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད་རེ་བྲིས།

༧། ནས་ལས་གཉིས་འབྱུང་ཁུངས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་རེ་བྲིས།

༨། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་གོ་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་བྲིས།

༩། དཔེ་དེབ་ལ་བལྟ་མ་དགོས་པར་ངག་ལན་འདེབས་ཐུབ་པ་གྱིས།

ཀ) རྩ་བ་ལས་སླར་བསྡུ་སྟོན་པའི་རྩ་ཚིག་གང་ཡིན་នམ།

ཁ) རྩ་བ་ལས་རྒྱན་སྤྱད་ཀྱི་སྒྲ་དང་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་དམ།

ག) རྩ་བར་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་དམ།

ང) རྩ་བར་ལྷག་བཅས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་དམ།

ཅ) རྩ་བར་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་ཅི་ཙམ་ལུང་བསྟན་ཡོད་དམ།

ཆ) བྱེད་འབྲེལ་གྱི་སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་རྩ་བར་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་དམ།

ཇ) སུམ་ཅུ་པའི་རྩ་བར་དངོས་སུ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྲད་གཅིག་པོ་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

༡༠། རང་ཚིག་ཐོག་ནས་ལན་བྲིས།

ཀ) རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཇི་ཙམ་དབྱེ་ཐུབ་བམ། དཔེར་བརྗོད་རེ་ཞོག

ཁ) རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ཙམ་དབྱེ་ཐུབ་བམ། དཔེར་བརྗོད་རེ་ཞོག

ག) གྱི་སོགས་འབྲེལ་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཡུལ་གཞན་གང་དུ་འཇུག་པ་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་བྲིས།

ང) གྱིས་སོགས་བྱེད་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཡུལ་གཞན་གང་དུ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་བྲིས།

༡༡། ཁྱེད་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཐུབ་བམ།

ཀ) བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ལ་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཞིག་ཡིན་ན། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ།

ཁ) རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ་ནི། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་នམ།

ག) སྔན་ངག་གི་གཟུགས་རྒྱན་སྐབས་དྲུག་སྒྲ་མ་བསྡུས་པའི་འབྲི་ཚུལ་བཞིན་དཔེ་མཚོན་དྲུག་འབྲི་ཐུབ་བམ།

ང) ནས་ལས་གཉིས་འབྱུང་ཁུངས་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཚུལ་གཞན་གང་དག་ལ་འཇུག་གམ། དཔེར་བརྗོད་རེ་ཞོག

ཅ) ན་ལ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཡུལ་གཞན་གང་དག་ཡོད་དམ། དཔེར་བརྗོད་རེ་ཞོག

སློབ་ཚན་གསུམ་པ།

སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལས་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྗེས་འཇུག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་བཤད་པ་ལ་དྲུག ནི་སྒྲ་བཤད་པ། དང་སྒྲ་བཤད་པ། དེ་སྒྲ་བཤད་པ། གང་སྒྲ་བཤད་པ། བདག་སྒྲ་བཤད་པ། དགག་སྒྲ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། **གང་མིང་མཐའ་དང་མཐུན་པ་ཡི། །བཞི་པ་ལ་ནི་ཡི་སྦྱར་བ། །དགར་དང་བརྣན་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར། །**ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་ཚིག་གི་མཐའ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་རུང་བའི་ཕྲད་རྗེས་འཇུག་བཞི་པ་ན་ཡིག་ལ་དབྱངས་ཨི་སྦྱར་བས། ནི་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། ཞ་བྱ་དགར་གཞི་ལས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་བསལ་ནས་དགར་བའི་དོན་དང་། དཔལ་བའི་རྗེན་བཟང་པོ་ནི་ཐོབ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ནི་མཇལ། བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་ནི་ལྡན་ཞ་བྱ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངེས་བཟུང་ངམ་ནན་ཏན་དུ་བརྣན་པའི་དོན་ཡང་འཇུག་པའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། སྔོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། ཞ་བྱ་ཚིག་གི་ཁ་སྐོང་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྣན་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དང་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། **མིང་གང་རུང་བའི་བར་མཚམས་སུ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྦྱར། །དེ་ནི་སྡུད་དང་འབྱེད་པ་དང་། །རྒྱུ་མཚན་ཚེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྡོའོ། །**ཞེས་པ་སྟེ། མིང་ཚིག་གང་ཡང་རུང་བའི་བར་མཚམས་རྣམས་སུ་རྗེས་འཇུག་གསུམ་པ་ད་ཡིག་ལ་གཉིས་པ་ང་ཡིག་སྦྱར་བས། དང་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་རྣམས་ནི་དབང་པོའོ་ཞ་བྱ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ནི། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་སོ་ཞ་བྱ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། དུ་བ་མཐོང་བ་དང

མེར་ཤེས་སོ་ཤྲཱ་བུ་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། ཉི་མ་ཕྱེད་པ་དང་ཚོས་སྟོན་དྲངས་ཤྲཱ་བུ་དུས་བརྗོད་པ་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡིད་ལ་གཟུངས་དང་། ཤྲཱ་བུ་གཞན་ལ་གདམས་ངག་བརྗོད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་ལྔ་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། **གང་མིང་གི་ནི་ཡ་མཐའ་རུ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཨེ་སྦྱར་བ། །ཐ་སྙད་དབང་དུ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་པོའི་དབང་དུ་བཞི་རུ་འགྱུར། །དུས་ཀྱི་དབང་དུ་གཉིས་ཡིན་ནོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གི་ཡ་མཐའ་སྟེ་ཐོག་མར་རྗེས་འཇུག་གསུམ་པ་ད་ཡིག་ལ་དབྱངས་ཨེ་སྟེ་འགྲེང་བུ་སྦྱར་བས། དེ་ཞེས་གྲུབ་པ་ནི། སྤྱར་མེད་ལ་གསར་དུ་ནན་གྱི་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱེ་ན། དབྱེ་གཞི་ཀ་བ་རིང་པོའོ། །དེ་ཕྲོའོ། །དེ་ལ་ཟུར་ཡོད་དོ། །ཤྲཱ་བུ་བརྗོད་བྱ་སྤྱིའི་དོན་ལ་མ་དཔྱད་པར། བརྗོད་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཐད་ཀར་བརྟགས་པའི་དུས་འདས་པ་དང་། དེ་ལས་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ། དེ་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་ཤིག ཤྲཱ་བུ་འདྲི་གཞི་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་དེ་སྒྲའི་ཤུལ་དུ་ཤོག་བུ་ཤྲཱ་བུ་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཞིག་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་དང་ཤིང་བཅད་དེ་མེ་ལ་འབུད། ཤྲཱ་བུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤུལ་དུ་དོན་གཞན་མི་མཚོན་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་ལྷག་མ་འདྲེན་པ་ཙམ་སྟེ་གསུམ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དབྱེ་ཚུལ་དེས་དེ་སྒྲའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཚོས་སྤྱིའི་དངོས་པོའི་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱེ་ན། དེ་རང་ཡིན་ནོ། །ཤྲཱ་བུ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་མ་སྟོན་ཅིག ཤྲཱ་བུ་གསང་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཁོ་བོའི་གླེགས་བམ་དེ་ཀློགས་ཤིག ཤྲཱ་བུ་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་དང་། རྟ་བ་དེ་འདེགས་ནུས་སམ། ཤྲཱ་བུ་བདག་གི་བ་ལས་གཞན་པ་ཕ་རོལ་པོའི་དངོས་པོ་སྟེ་བཞི་ལ་དུས་གསུམ་གར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དབྱེ་ཚུལ་དེས་ལྷག་བཅས་ལས་གཞན་པའི་དེ་སྒྲའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བོ། །ཡང་དུས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱེ་ན། ནཉིང་གི་ལོ་དེ་ལ། ཤྲཱ་བུ་འདས་པ་དང་། སང་ཉི་མ་ཤར་བའི་དུས་དེར་འགྲོའོ། །ཤྲཱ་བུ་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཅིང་། དབྱེ་ཚུལ་དེས་དུས་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་སྒྲའི་འཇུག་པ་ཙམ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་གང་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། **གང་མིང་བརྗོད་པའི་དང་པོ་རུ། །དང་པོ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྦྱར། །སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།** །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བརྗོད་པའི་དང་པོར་རྗེས་འཇུག་དང་པོ་ག་ལ་གཉིས་པ་ང་སྦྱར་བས། གང་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། གང་ཞིག་དང་། གང་དག་དང་། གང་བྱེད། ཤྲཱ་བུ་གཙོ་བོར་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་དམིགས་སུ་མི་འཛིན་པར་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཅི་དང་ཇི་དང་སུའི་སྒྲ་རྣམས་དང་ཡང་འདྲ་བ་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ནོ། །

ལྔ་པ་བདག་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། **གང་མིང་གི་ནི་མ་མཐའ་ན། །པུ་ལིངྒ་ཡི་སྒྲ་མེད་པ། །དེ་ལ་པུ་ལིངྒ་སྦྱར་ན། །བདག་པོའི་སར་ནི་ཤེས་པར་བྱ།** །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གི་མ་མཐའ་རྣམས་སུ། ཅན་

ཏྲ་པ་ལས། ཨུད་ཀྱི་སྒྲེ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། པུ་ཞེས་པ་པ་སྒྲེ་དང་། ཡིནྣ་ཞེས་པ་རྟགས་ཏེ། པ་སྒྲེ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕོ་རྟགས་པ་དང་། མོ་རྟགས་མ་དང་། མ་ཉིང་གི་རྟགས་བ་གསུམ་གྱི་སྟེང་མེད་པ་དེ་ལ་གསར་དུ་པུ་ཡིནྣའི་སྒྲ་གསུམ་པོ་གང་རུང་སྦྱར་བ་ན། དེ་ནི་བདག་པོའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སར་ནི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ཛ་པ། ཆང་མ། ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་གྱོས་པོ། སྒྱུག་མོ། ཟླ་བོ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟགས་གསུམ་སྟོན་པའི་བདག་སྒྲ་ཡིན་ལ། བློ་ཅན་དང་། ཤེས་ལྡན་ལྟ་བུ་ནི་གང་ཞིག་གང་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་བདག་སྒྲ་དང་འདྲ་བར་སྣང་ཡང་། སྒྲ་དེ་གཉིས་པེམ་པོ་ལའང་འཇུག་པས་བདག་སྒྲ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་པ་དང་མ་གཉིས་ཕོ་མོའི་རྟགས་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་། བ་ཡིག་མ་ཉིང་གི་རྟགས་ཡིན་པ་གང་གིས་སྒྲུབ་ཅེ་ན། སླ་སྒོ་ལས། བ་ནི་སྤྲི་རུ་བཞག་པ་སྟེ། །ཡུལ་དུས་ངེས་པར་མ་བཟུང་པའོ། །ཟ་པ་བཟའ་མ་ཟ་པོ་བཞིན། །མ་ཉིང་དག་ཏུ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་པས་སོ། །

ལྔག་པ་དགག་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། **གང་མིང་བརྗོད་པའི་ཡ་མཐའ་ན། །སྟྲི་ཡིནྣ་ཡི་སྒྲ་མེད་པ། །དེ་ལ་སྟྲི་ཡིནྣ་སྦྱར་ན། །དགག་པའི་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱ།** །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་བརྗོད་པའི་ཡ་མཐའ་སྟེ་ཐོག་མར་སྟྲི་ཡིནྣ་སྟེ། མོ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་སྟེང་བཤད་ཟིན་པ་མ་ཡིག་དང་ཞར་གྱིས་ཐོབ་པ་མི་ཡིག་གཉིས་སྟེང་མེད་པ་དེ་ལ་གསར་དུ་སྟྲིཡིནྣ་སྦྱར་ན་སྔོར་ཡུལ་གྱི་དོན་དེ་མ་ཡིན་པའམ་མེད་པར་སྟོན་པའི་དགག་པའི་གནས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། མ་མཐོང་། མི་རིགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གདམས་ངག་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་བཞི། ཚིག་བཅད་འགྲོལ་ཚུལ་ལ་འདོམས་པ། ཉན་པ་པོ་སྤྲོ་བསྐྱེད་བའི་སློ་ནས་འདོམས་པ། བསླབ་ཚུལ་གོ་རིམ་ལ་འདོམས་པ། གདམས་ངག་སྟོད་རུང་ལ་བསྟན་དགོས་པར་འདོམས་པའོ།

དང་པོ་ནི། **ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་རྣམས། །ཚུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་སྦྱར་བར་བྱ།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའི་ཚེ་ཚིག་སྡུད་མང་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དབྱེ་དང་ཚིག་ཕྲད་ལ་སོགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་མང་དུ་བསྡུས་པ་ཡོད་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཚུང་ཟད་བསྡུས་པར་གྱུར་པ་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ནི་འདིར་སྟོན་དུ་བསྟན་པའི་སླར་བསྡུ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྣན་ཅིང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས། ཞེས་སྡུད་པའི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་སྒྲ་སོགས་བསྣན་ནས་དོན་རང་གིས་བསམ་པ་དང་གཞན་ལ་འཆད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉན་པ་པོ་སྤྲོ་བསྐྱེད་བའི་སློ་ནས་འདོམས་པ་ལ་གསུམ། རྟེས་འཇུག་མེད་མི་རུང་དུ་བསྟན་པ། རྟེས་

འཇུག་ཤེས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ། དེ་དོན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། **སྔོན་འཇུག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། །མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་ལ། །ཉིས་འབྲེལ་ཡོད་དམ་གསུམ་འབྲེལ་ཡོད། ཨཱ་ལི་བཞི་ལས་གང་ལྡན་ཡང་། རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ་མ་ཞུགས་ན། མིང་གཞན་སྦྱོར་བ་ཡོད་མི་སྲིད།** །ཅེས་པ་སྟེ། མིང་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྔོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་སྔོན་དུ་ཞུགས་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། བག་དང་ཀ་ལྤ་བུ་དང་། འཕྲུལ་རྟེན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་སྐྲ་ལྟ་བུ་ཉིས་འབྲེལ་ཡོད་དམ། སྒྲུ་ལྟ་བུ་གསུམ་འབྲེལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཨཱ་ལི་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་པ་དང་ལྡན་པ། བགི། ཀུ། སྐེ། སྐྲོ། ལྟ་བུ་རྣམས་ལའང་རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མ་ཞུགས་ན། ཡི་གེའི་གཟུགས་དེ་ཉིད་ལས་མིང་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྦྱོར་པ་ནི་ཚུལ་འདི་ལ་ནམ་ཡང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་སྐྲོ་ལྟ་བུས་དོན་ལ་འཇུག་པར་སྣང་ཡང་སྐྱིའ་ཞེས་པའི་འ་མཐའ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱི་ཚེ་ཡི་གེ་ཟུར་ཡང་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱིས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་འཇུག་ཤེས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ནི། **།རྗེས་འཇུག་བཅུ་ཡི་དོན་ཤེས་ན། །འདྲི་དང་ཀློག་དང་བཤད་རྣམས་ཀྱི། །མཚམས་སྦྱོར་སྒྲ་ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང་། །འབྲེལ་བ་སླ་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །གཞན་ཡང་རྗེས་འཇུག་ཤེས་པ་ཡིས། །དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་ཡང་། །དོན་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ཤེས།** །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་བཅུའི་བྱ་བ་དང་གཙོ་བོར་འབྲེལ་བའི་ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། བྲིས་ཟིན་པ་རྣམས་བཟོད་པ་དག་པར་ཀློག་པ་དང་། ཚིག་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཀྲོལ་ནས་བཤད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བསྟན་བཅོས་སོགས་རྩོམ་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྒོལ་བ་ཆར་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ། ཚིག་དོན་སྔ་ཕྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་དོན་རྣམས་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་འཇུག་པར་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཚིག་དོན་སྔ་ཕྱི་གོ་ལོག་པ་དང་། མི་འབྲེལ་བ་དང་། འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་འཐད་པ་དང་ལྡན་ཅིང་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཤིན་སླ་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྗེས་འཇུག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པ་དེས་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་སོགས་སྔོན་ཆད་མ་མཐོང་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་རྗེས་སུ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་དོན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། **རྗེས་འཇུག་སྦྱོར་བ་མཁས་པ་ན། །ལུང་གི་དོན་དང་སྦྱོར་བ་དང་། །བླ་མའི་མན་ངག་གསུམ་སྦྱར་ནས། །དོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་དབབ་པར་བྱ།** །ཞེས་པ་སྟེ། རྗེས་

འདུག་གི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་། མཐུན་མོང་དང་མཐུན་མོང་མིན་པའི་རིག་གནས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ན། རིག་གནས་མཐུན་མོང་པ་དྲང་སྲོང་དང་པཎྜི་ཏས་བྱས་པའི་སྒྲ་ཚད་བཟོ་གསོ་རྩིས་སྙན་མངོན་སྡེབ་ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། མཐུན་མོང་མིན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ལུང་གི་དོན་དང་། རྗེས་འཇུག་གི་སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པའི་རིགས་པ་དང་། བསླབ་བྱའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་བླ་མའི་མན་ངག་ལེགས་པར་མཉན་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ། ཤེས་པར་འདོད་པའི་གཞུང་དོན་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྟེང་དུ་དབབ་པ་སྟེ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་པ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་གཞུང་དོན་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་འཁྲུལ་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་ལུང་དོན་དང་སྦྱོར་དགོས་པ་དང་། ལུང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་མན་ངག་གིས་འགྲོལ་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། ཚིག་སྦྱོར་ཕྲ་མོ་རེ་ལའང་གསུམ་ག་ཚོགས་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་བསླབ་ཚུལ་གོ་རིམ་ལ་འདོམས་པ་ནི། **བསླབ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་གིས། །དང་པོར་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྦྱང་། །སྔོན་འཇུག་མིང་གཞི་རྗེས་འཇུག་གསུམ། །ཀློག་གི་ཆེད་དུ་བསླབ་པ་ཡིན། རྗེས་འཇུག་བཞི་ཡི་སྦྱོར་བ་ནི། །མཉན་བསམ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྦྱར། །ཡན་ལག་དེ་དག་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་དོན་ལ་དབབ། །བསླབ་པའི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་ནི། །གང་ཞིག་འབད་པ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་སྒྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དང་པོར་འདི་ཉིད་བསླབ། །དེ་ནས་རྒྱས་པའང་མཉན་བྱས་ཏེ། །བསླབ་པ་གང་ལ་དད་པ་ཡི། །གཞུང་ཉིད་བླ་མ་དག་ལས་མཉན།** །ཞེས་པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་གང་ཞིག་བསླབ་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པ་དེས་ནི། ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི་གེ་ཀྲུང་པ་རྣམས། ཡི་གེའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་དང་། བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྩོལ་བ་རྣམས་དང་མཐུན་པ་དང་། དབྱངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་ང་རོ་དབྱུང་ཚུལ་དང་བཅས་རེ་རེ་ནས་ཀློག་པའི་སྒྲ་གདངས་ལ་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་སྔོན་འཇུག་ལྔ་དང་། འཕུལ་རྟེན་གྱི་འདུག་ཡུལ་མིང་གཞི་སུམ་ཅུ་དང་། རྗེས་འཇུག་བཅུ་སྟེ། དེ་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་ཚིག་བར་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ཡང་། བྱིས་པ་བདེ་འཇུག་ལས་འབྱུང་པ་ལྟར་ཀློག་ལེགས་པར་ཤེས་བའི་ཆེད་དུ་བསླབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཀློག་ལ་བྱང་ནས་རྗེས་འཇུག་སྟེ་དེ་ར་སྔོན་འཇུག་ཀྱང་འདུས་པས། དེ་དག་རྟགས་འཇུག་ལས་བཤད་པ་ལྟར། སྒྲ་དོན་གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡི་གེ་གང་གིས་འཇུག་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་དང་། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི། བླ་མ་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པ་མཉན་པ་དང་། དེའི་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་། རང་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ་མཁས་པར་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཀློག་དང་བརྡ་དག་གི་ཡན་ལག་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐུས་ནི། གང་བསླབ་

པར་བྱ་བ་དེ་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་དོན་ལ་དབབ་ནས་ཉམས་སུ་བསྟར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བསླབ་པའི་རིམ་པ་འདིས་ནི། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སློམས་ཅི་དགོས་ཏེ། འབད་པ་ཆུང་དུ་ཙམ་བྱས་པས་ཀྱང་ཚིག་དོན་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱུར་དུ་ཁྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མཁས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སུམ་ཅུ་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་བསླབ་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་ཤེས་ནས་རྟགས་འཇུག་ལ་སོགས་པ་འདིའི་སྐབས་ཕྱི་མ་རྣམས་དང་། དེ་ནས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་རྒྱས་པ་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཉན་པར་བྱས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བསླབ་པ་གང་ལ་དད་ཅིང་སློབ་པར་འདོད་པ་དེའི་གཞུང་ལུགས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཉིད་བླ་མ་རྣམས་ལས་མཉན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་གདམས་ངག་སྙིང་རུང་ལ་བསྟན་དགོས་པར་འདོམས་པ་ནི། **སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་། །ཡི་ཡོ་གཡེང་བ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཟོ་བཟང་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ། །སྐྱེས་བུ་དེས་ནི་སྐྱུར་རྟོགས་ཏེ། །དེ་ལ་དུས་སུ་འདོམས་པར་བྱ། །ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ།** །ཞེས་པ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་གདམས་ངག་བསྟན་དུ་རུང་བའི་སྣོད་ནི། གདམས་ངག་སྟོན་མཁན་གྱི་སློབ་དཔོན་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་དུ་འཛིན་ཅིང་། ཞེ་ས་དང་བཅས་པས་དྲིན་དུ་གཟོ་བ་དང་། འགལ་རྐྱེན་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་དེ་ལ་སྤྲོ་བ་ཞན་པའི་ལེ་ལོ་དང་། བྱ་བ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་གཡེང་བ་གཉིས་སྤངས་པ་སྟེ། སྤྱོན་དེ་དག་གིས་གླགས་མི་རྙེད་པའི་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་ཟོ་སྟེ་རང་བཞིན་བཟང་ཞིང་། བསླབ་བྱའི་གནས་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གུས་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས་ནི། བསླབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱུར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་དུས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དུས་སུ་འདོམས་པར་བྱ་ཞིང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྣོད་ལྡན་གྱི་ཅིག་ཤོས་སློབ་དཔོན་ལ་མི་གུས་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་གཡེང་བ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་ངན་ཅིང་དད་པ་མེད་པ་རྣམས་ནི་སྣོད་དང་མི་ལྡན་པས། དུས་སུ་འདོམས་པ་དེ་ལས་གོ་ལྡོག་སྟེ་རེ་ཞིག་འདོམས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ནས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འདུན་པར་གྱུར་ན་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་ཡང་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

སྨྲས་པ། ཨ་འདུས་རིག་བྱེད་སྲད་བུ་ལ་བརྒྱུས་པའི། །ཀ་འཕྲེང་མཁའ་མེའི་གྲངས་འཁྱུད་ཨ་ཀླཱ་ར། །མིང་གཞིའི་སྟོན་རྗེས་འཇུག་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། །ཚིག་ཕྲད་རྣམ་དབྱེའི་མགུལ་རྒྱན་སྤེལ་ཟིན་ནས། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །དུས་གསུམ་བདག་གཞན་བྱ་བྱེད་སྒྲ་དོན་ལ། །འཇུག་ཚུལ་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་མ་ཧེ་ཀའི། །དོ་ཤལ་གཟུར་གནས་སྐྱེ་བོའི་རྒྱན་དུ་འགོད། །

སྦྱོང་ཚན།

དང་པོ། ཁ་སྐོང་།

ཀ) སྔོན་འཇུག་........ཀྱང་རུང་། །མིང་གཞིའི་........གང་ཡིན་ལ། །ཉིས་འབྲེལ་ཡོད་དམ་........ཡོད། །........བཞི་ལས་གང་ལྡན་ཡང་། །........བཅུ་པོ་མ་ཞུགས་ན། །མིང་གཞན་........ཡོད་མི་སྲིད། །

ཁ) སློབ་དཔོན་........དུ་འཛིན་ཅིང་། །ལོ་ལོ་........རྣམ་པར་སྤྲངས། །ཟློ་བཟང་དད་པ་ལ་........། །སྐྱེས་བུ་དེས་ནི་........ཏེ། །དེ་ལ་དུས་སུ་........པར་བྱ། །ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །

ག) རྗེས་འཇུག་བཅུ་ཡི་........ཞེས་ན། །འདྲི་དང་གློག་དང་........རྣམས་ཀྱི། །མཚམས་སྦྱོར་........ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང་། །........སྒྲ་བའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །གཞན་ཡང་........ཞེས་པ་ཡིས། །........གྱི་སྦྱོར་བ་མ་མཐོང་ཡང་། །དོན་དང་........པའི་སྦྱོར་བ་ཤེས། །

ང) ....ལ་བསྟོན་པའི་གང་ཟག་གིས། །དང་པོར་........རྣམས་ལ་སྦྱང་། །སྔོན་འཇུག་མིང་གཞི་རྗེས་འཇུག་གསུམ། །........གི་ཆེད་དུ་བསླབ་པ་ཡིན། རྗེས་འཇུག་བཞི་ཡི་སྦྱོར་བ་ནི། །........བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྦྱར། །ཡན་ལག་དེ་དག་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་དོན་ལ་དབབ། །བསླབ་པའི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་ནི། །གང་ཞིག་........ཆུང་དུས་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་སྨྲ་རུ་........བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དང་པོར་འདི་ཉིད་........། །དེ་ནས་རྒྱས་པའང་........བྱས་ཏེ། །བསླབ་པ་གང་ལ་དད་པ་ཡི། །གཞུང་ཉིད་........དག་ལས་མཉན། །

ཅ) ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་........རྣམས། །ཅུང་ཟད་........ཡོད་ན་ཡང་། །དེ་ནི་........སྦྱར་བར་བྱ། །

གཉིས་པ། སློབ་ཚན་བསླབས་ཏེ་ལན་བྲིས།

ཀ) ཕྲད་རང་དབང་ཅན་དང་གཞན་དབང་ཅན་གཉིས་དབར་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད།

ཁ) ཕྲད་རང་དབང་ཅན་ལ་དབྱེ་ན་ག་ཚོད་ཡོད་དམ།

ག) ཉི་སྒྲ་དཀར་དང་བརྣན་པར་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་རེ་བྲིས།

ང) དང་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་ལྔ་ལ་དཔེར་བརྗོད་རེ་བྲིས།

ཅ) དེ་སྒྲ་སྟོན་པའི་རྩ་ཚིག་ཆད་ལྷག་མེད་པར་བྲིས།

ཆ) དེ་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་དགུ་པོ་སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད་རེ་བྲིས།

ཇ) རང་ངོས་ནས་གང་དང་སུ་སོགས་བཞི་སྦྱོར་ཚུལ་སྐོར་གནད་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།

ཉ) བདག་སྒྲ་སྟོན་པའི་རྩ་ཚིག་བློར་འབྲི་བྱས་རྗེས་དེ་ལ་འགྲེལ་པ་བྲིས།

ཏ) སྦྱི་སྒྲ་སྟོན་པའི་རྩ་ཚིག་བློར་འབྲི་བྱས་རྗེས་དེར་འགྲེལ་པ་བྲིས།

གསུམ་པ། གཞམ་གྱི་ཕྲད་དང་དག་ཆ་ནོར་བ་རྣམས་བཅོས།

བོད་ཟླ་བཞི་པར་ས་ག་ཟླ་བ་ཟེར་ཅིང་། ཟླ་བ་འདིའི་ནང་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བཏུལ་བྱ་རྣམས་མཐར་པ་དང་ཐབས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་ར་འགོད་ཆེད་མཛད་པ་རྗོད་ལས་འདའ་པ་བཞེས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྐུ་ལྷམས་པས་འཛད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་འཛད་པ། བདུད་བཏུལ་བས་འཛད་པ། སངས་རྒྱས་པའི་འཛད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བཅས་དུད་ཆེན་ལྔ་འཛོམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཤིག་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་སྐུ་བལྟམས་པའི་འཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་འཛད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཛད་པ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཆེན་གསུམ་མཛོམས་ཀྱི་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཀྱི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིནས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་བྱ་བ་སྤྱེལ་ན་བྱིན་རླབས་དང་ཕན་ཡོན་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་དུས་སྟོན་ཞིག་ཡིན། དེ་སྔར་བོད་རང་བཙན་ཡིན་སྐབས་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་དེར་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་བློན་རྣམ་པས་གཙོས་ཤོད་སྐོར་ཡོང་རྫོག་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ། ཞི་བྲི་ལྷ་ཁང་། ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་། རྩེ་ཕོ་བྲང་སོགས་སུ་ཚོད་ཇལ་དང་གླིང་སྐོར་ལ་ཕེབ་ཀྱི་ཡོད། ཉིན་དེར་ལྷ་སའི་གྲོང་མི་རྣམ་ཀྱིས་ཞོག་པའི་ཕྱུགས་མཆོད་རྣམས་གྱུབ་རྗེས་གཟབ་མཆོར་ལེགས་པར་སྤྲུས་པ་དང་སྤྲག་ཇ་ཆང་ཞིམ་ཟས་ཁྱེར་དེ་རྫོང་རྒྱབ་ཀླུ་ཁང་རུ་ཀོ་གྲུར་ཞུགས་དེ་མཚོ་སྐོར་དང་། གླུ་གཞས་རྣམས་ཐར་སོགས་བླང་ཏེ་སྤྲོ་སྐྱིད་གཏོང་སྲོལ་ཡོད།

བཞི་པ། དཔེ་དེབ་ལ་བལྟ་མ་དགོས་པར་ངག་ལན་འདེབས་ཐུབ་པ་གྱིས།

ཀ) ཇ་བར་དེ་སྐྲ་སྔོན་པའི་ཇ་ཆིག་གང་ཡིན་ནམ། དེར་འགྲེལ་བརྗོད་གྱིས།

ཁ) ཇ་བར་དང་སྐྲའི་འདུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་དམ། དེར་འགྲེལ་བརྗོད་གྱིས།

ག) ཇ་བར་ཉི་སྐྲ་དང་དེའི་འདུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་དམ། དེར་འགྲེལ་བརྗོད་གྱིས།

ང) ཇ་བར་བདག་སྐྲ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་དམ། དེར་འགྲེལ་བརྗོད་གྱིས།

ཅ) ཇ་བར་དགག་སྐྲའི་ཕྲད་གང་དག་ལུང་བསྟན་ཡོད་དམ། དེར་འགྲེལ་བརྗོད་གྱིས།

ཆ) རྗེས་འདུག་བཅུ་ཡི་དོན་ཤེས་ན་དགེ་ཕན་ཅི་ཡོད་དམ།

ལྔ་པ། གཞམ་གསལ་ཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་སོ་སོའི་ནང་གསེས་ཀྱི་འདུག་ཡུལ་ངོས་ཟུངས།

ཀ) དེ་སྐྲ།

དེ་ནི་མེ་ཏོག་པདྨ་ཡིན། དེའི་ཁ་དོག་མཛེས་ཤིང་། དེར་ལོ་འདབ་ཆེའོ། །ཤ་དེ་མི་ལ་མ་སྦྱིད། གཏམ་དེ་གཞན་ལ་མ་བཤད། ས་ལ་བསྡད་དེ་བྲིས། ཕ་གིའི་མི་དེ་སུ་རེད་དམ། བདག་གི་ཁྱིམ་དེ་གུ་དོག་པོ་ཡོད།

ཁ) དང་སྐྲ།

དབང་པོ་ལྔ་ནི་མིག་དང་། སྣ་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྗེ་དང་། ལུས་བཅས་སོ། །གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་ཡོན་ལྔ་ཟེར་རོ། །ལེགས་པར་སློབས་དང་། རྒྱུགས་དང་། སྦྱོད་དང་། གསུང་སྐད་ཐོས་པ་དང་ཁོང་ཡིན་པ་ཤེས། ནམ་ལངས་པ་དང་ཧ་འཚོལ་དུ་སོང་།

ག) སྒྲི་སྐྲའི་ཕྲད་ཀྱིས་ཁ་སྐོངས།

· · · སྡེ་གཞན་ལ་འཕྱུ་བར་བྱེད། · · · སྙིང་ཤེས་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ · · · སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་གོ་བ་ལེན་དགོས། · · · སླད་དུ་སོང་། · · · དང་འཕྲད་ཀྱང་དགའ་བའི་འཛུམ་གྱིས་བསུ། ལས་ཀ་འདི་ · · · ལྟར་བྱེད་དགོས། · · · ལ་འགྲོ། ཁྱོད་ལ་ཐབས་ཤེས་ · · · འདྲ་བཀོད། · · · ལྟར་གཞན་ལ་གནོད་སེམས་བཅངས་ན་དེ་ལྟར་རང་ལ་འབྲས་བུ་སྨིན་ཡོང་། ཚོགས་ཁང་ནང་མི་ · · · དག་འདུག ང་ཚོ་ལ་རང་དབང་ · · · ཕྱིར་དགོས་སམ། · · · སྲིད་རང་དབང་མ་འཐོབ་བར། དེ་སྲིད་ལས་འགུལ་མཚམས་མི་ཆད། དགེ་རྒན་གྱིས་གསུངས་པ་ · · · བཞིན་ཡིད་ལ་འཆང་། སློབ་ཕྲུག་ཕོ་མོ་ · · · ཡིན་ཡང་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་དགོས། ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་དོན་ · · · ཡིན་ཞེས་པར་ལན་ · · · ལྟར་འདེབས་སམ། ལས་ཁུངས་དེའི་ནང་ལས་བྱེད་ · · · ཙམ་ཡོད་

དམ། གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་· · · ·དང་· · · ·ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ཞི་ཀ་བའོ། །

ང) བདག་སྒྲ་ཡིན་མིན་ངོས་ཟུངས།

དཀར་བ། ལས་བྱེད་པ། ལམ་སྟོན་པ། མགར་བ། གར་པ། ལེན་པ། གླེན་པ། ལྐན་པ། རྫོན་པ། སྦོན་མོ། ཕྲ་མ། ཕྲ་མོ། སྙེ་མོ། ཉ་མོ། གྲོག་མོ། གྲོགས་མོ། དགོན་པ། འབྲོག་པ། མེད་པོ། ཟོག་པོ། གླེན་པོ། ཆེན་པོ། རལ་པ། རས་པ། སྦྲལ་པ། སྦལ་བ། ཤན་པ། ཧ་པ། ངང་པ། རྐང་ཐང་པ། ཕྱི་རོལ་པ། གསོལ་ཐབ་པ། ལམ་པ། མཁས་པ། ཕྱུག་པོ། རྒོད་པོ། དཔོན་པོ། མཁལ་མ། སྨོར་མོ། འཁྱོག་པོ། མི་ཉོབ་པོ། ཚོམ་པོ། འཁྲུམ་པོ། གཙེན་པོ། ཨ་མ། བུ་མོ། ཁོལ་མོ། སྦྱུགས་པ། བ་མོ། ཞིང་པ། ཐིང་པོ། མདའ་པ། ཀླུ་ཁང་བ། རྒྱ་གར་བ། བཀའ་བཅུ་བ། ཡོ་མ། ཟ་མ། རིལ་མ། སོར་མོ། སྣང་བ། སྦྱར་བ། ཆུ་བོ།

ཅ) བདག་སྒྲ་ཡིན་མིན་ངོས་ཟུངས།

མ་ཡུམ། མི་བསྐྱོད། མ་དཔེ། ཟ་མ་ཏོག ཡ་མ་ཟུང་། བྱ་མ་ཏ། མ་མོ། མ་རབས། མ་མཐའ། མི་ལ་རས་པ། མི་རྗེ། མི་རབས། མ་བྱེད། མི་འགྲོ། མ་འཐུང་། མ་ལག མ་བཞུགས། ས་མ་འབྲོག ར་མ་ལུག མི་ཐུང་། མི་འཐུང་། ཉི་མ། ལྟུང་མ། མི་དམན། མི་ཕམ། ཡོད་མ་ཡིན། ཡ་མ་བརླ། སྦོན་མེད། དྲི་མེད། མ་བཞེས། མ་གཞི། མ་གཡེར། མ་བསམ། མ་ལ་ཡ། མི་ཕོད། མ་བརྒྱུད། མ་རིག མ་བྱུང་། མ་རྒྱུད། བདག་མེད། ས་མ་དོ། མ་བུ། མ་མ། བསམ་མེད། མི་རྟོད། མི་རྟོལ།

དྲུག་པ། ཁྱེད་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཐུབ་བམ།

ཀ) དགག་སྒྲ་ཡིན་ན་མིང་གི་ཡ་མཐའ་ཁོ་ནར་སྦྱོར་དགོས་སམ།

ཁ) དང་སྒྲ་སྐུལ་ཚིག་དང་གདམས་ངག་ལ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམ།

ག) བདག་སྒྲ་ཡིན་མིན་ཚད་འཛིན་ས་གཙོ་བོ་གང་ལ་བལྟ་དགོས་སམ།

ང) སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་། །ཡི་ཡོ་གཡེང་བ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཟོ་བཟང་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ། །སྐྱེས་བུ་དེས་ནི་མྱུར་རྟོགས་ཏེ། །དེ་ལ་དུས་སུ་འདོམས་པར་བྱ། །ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་པའི་རྩ་ཚིག་འདིས་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ཅི་ཡིན་ནམ།

སློབ་ཚན་བཞི་པ། བོད་ཀྱི་དུས་ཆེན།

(ལྟ་ཀློག་སློབ་ཚན།)

༡། ས་ག་ཟླ་བ།

བོད་ཟླ་བཞི་པར་ས་ག་ཟླ་བ་ཟེར་ཞིང་། ཟླ་བ་འདིའི་ནང་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་འགོད་ཆེད་མཛད་པ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་བཞེས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྐུ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ། བདུད་བཏུལ་བའི་མཛད་པ། སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བཅས་དུས་ཆེན་ལྔ་འཛོམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་སྐུ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཆེན་གསུམ་འཛོམས་ཀྱི་ཁྱད་འཕགས་ཅན་གྱི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན་པས་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་བྱ་བ་སྤེལ་ན་ཕྱིན་རླབས་དང་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དུས་སྟོན་ཞིག་ཡིན། དེ་སྔ་བོད་རང་བཙན་ཡིན་སྐབས་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་དེར་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་བློན་རྣམ་པས་གཙོས་ཤོད་སྐོར་ཡོངས་རྫོགས་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་ར་མོ་ཆེ། ཞི་ཁྲི་ལྷ་ཁང་། ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་། རྩེ་ཕོ་བྲང་སོགས་སུ་མཆོད་མཇལ་དང་གླིང་སྐོར་ལ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། ཉིན་དེར་ལྷ་སའི་གྲོང་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཞོགས་པའི་ཕྱུག་མཆོད་རྣམས་གྲུབ་རྗེས་གཟབ་མཚར་ལེགས་པར་སྤྲས་པ་དང་སྤྲགས་ཇ་ཆང་ཞིམ་ཟས་ཁྱེར་ཏེ་རྫོང་རྒྱབ་ཀླུ་ཁང་དུ་ཀོ་གྲུར་ཞུགས་ནས་མཚོ་སྐོར་དང་། གླུ་གཞས་རྣམ་ཐར་སོགས་བླངས་ཏེ་སྤྲོ་སྐྱིད་གཏོང་སྲོལ་ཡོད།

དེ་སྔ་རང་གཞུང་རྩིས་ཁང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཇོ་ཤཱཀ་རྣམ་གཉིས་དང་། གདན་ས་ཁག་གཙོ་གྲུར་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་རྟེན་གཙོ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ས་ཟླའི་མཆོད་སྤྲིན་ཞེས་ཞལ་གསེར་སྤྱན་འབྱེད་དང་། མཆོད་འབུལ་སྣན་དར་སོགས་

རྒྱ་གང་ཆེ་གནང་ལམ་ཡོད་ཐོག དགེ་འདུན་གྱི་འདུས་ཚོགས་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཡང་གཟབ་རྒྱས་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་གཞུང་ནས་དུས་ཡུན་དེའི་རིང་སྲོག་གཅོད་སྤོང་དགོས་པའི་ཤ་ཁྲིམས་བསྒྲགས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་ཁྲིམས་གཞུང་ཁག་ལ་ཤ་ཁྲིམ་འདོན་མཁན་སྤྱིར་ན་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་འདིར་གཞུང་སྒེར་གཉིས་ནས། ངན་སློང་ལ་སྦྱིན་གཏོང་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར། ར་ལུག་དང་གཡག ཉ་དང་བྱ་བྱིའུ་ལ་སོགས་ཚེ་ཐར་གཏོང་བ་དང་། སྣང་རྩེ་ཤག་གི་ལས་ཁུངས་མདུན་ནག་ཅན་གྱི་བཙོན་པ་བཞི་གློད་བཀྲོལ་གཏོང་བ། སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དམར་ཟས་སྤོང་བ། མ་ཧེ་དུད་ཕྱུར་དང་ཕྱུག་འབུམ་གསོག་པ། བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་ཀློག་པ་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་སྒྲུབ་ལ་འབུངས་ཀྱི་ཡོད། དེང་སྐབས་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་སྔ་སྲོལ་བཟང་པོ་མཐུག་སྐྱོང་ཐོག་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཆེན་དུ་ཤར་སྐྱོད་གནང་མུས་ཀྱིས་ཉིན་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚོས་རར་ལས་བྱེད་དང་མི་མང་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་བཀའ་ཆོས་ཞུ་བ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་རིར་རླུང་རྟ་དར་འཛུགས། སྦྲང་པོར་བྱམས་སེམས་ཆེན་པོས་དངུལ་དངོས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་སོགས་གནང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་གནས་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་རང་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་པར་བཅར་ནས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་མཆོད་འབུལ་ཞུ་བ་སོགས་ས་ག་ཟླ་བའི་དུས་ཆེན་དེ་དམ་འཛིན་ཐོག་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་བཟང་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད་དོ། །

༣། འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན།

རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག་ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༥ སྤྱི་ལོ་༡༩༣༥ ཟླ་ ༦ ཚེས་༧ ཉིན་ནི། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ། བོད་མིའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད། ༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཞིག་ཡིན། (རྗེས་སུ་དགོས་དབང་མང་པོ་ཞིག་ལ་གཟིགས་ཏེ། ཕྱི་ཟླ་ ༧ པའི་ཚེས་ ༦ ཉིན་ལ་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ཡིན།)

ཉིན་དེར་རྩེ་ཕོ་བྲང་དང་། ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་སོ་སོར་མཛོད་ཚུང་ནས་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་གྱི་གྲ་སྒྲིག་ཆ་ཚང་ཞུ་མུས་ལྟར། བརྒྱགས་བརྟན་ལྷ་བསང་དང་། འཁྲུངས་ལྷའི་གསོལ་མཆོད། སྐུའི་ཁམས་དང་མཐུན་པའི་དབྱུ་ཕྱོག་གསར་དུ་སྒྲོན་འཛུགས་གནང་གི་ཡོད། ཡབ་གཞིས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ནས་སྔ་དྲོ་གཟིམ་ཚུང་དུ་ནང་མའི་རྟེན་གསུམ་

ལ་མཇལ་དར་ཕུལ། དྲུང་བཞེས་ཚུགས། གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་ཕེབས། བཀའ་ཤག་དང་། རྩེ་མགྲོན་ཡན་ནས་རྒྱུན་ཆས་ཁ་གསར་ཐོག་རྩེ་ཕོ་བྲང་གི་གཟིམ་ཆུང་དགའ་ལྡན་ཡང་རྩེ་དང་། ནོར་གླིང་དུ་བཞུགས་སྐབས་མཚོ་དཀྱིལ་ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་དུ་བདེ་སྟན་ཐོག ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་བཞུགས་འཁོད་ཀྱི་སྐུའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནས་སྐུའི་ཚེ་རྫས་འབུལ་གནང་ལ་དབུ་གཏུགས་དང་། ཕྱག་སྣང་གནང་། མཛོད་ཆུང་ནས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལ་མགུལ་དར་དང་། རྩེ་ཕྱག་ནས་ནམ་རྒྱུ་སྤྱི་ཕྱག་བཅས་འབུལ་གནང་མཛད་དེ་བཞུགས་གདན་ལ་འཁོད། བཀའ་བློན་རྣམ་པས་མཚོན་ནང་མ་ཡན་གྱི་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ནས་རྒྱུན་ཆས་ཁ་གསར་ཐོག་ནས་གོ་བབས་ཀྱི་མཇལ་དར་དཀར་གཙང་རེ་ཕུལ་ཏེ་མཇལ་ཁ་ཞུས། ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་མཇལ་བཅར་བ་སེར་སྐྱ་བ་རྣམས་ལ་ཕྱག་སྣང་དམར་པོ་དང་སྐྱ་བོ་རྣམས་ལ་ཕྱག་སྣང་སྔོན་པོ་སྩལ་ཏེ་མཚོ་དཀྱིལ་ཕོ་བྲང་ལ་ཞབས་བསྐོར་དང་འབྲེལ་ཉི་འོད་དུ་ཕེབས། ཕེབས་སྒོ་བཞེས་སྒྲོ་དང་། གསོལ་ཇ་གཉིས་པ་ཕེབས་ཏེ་དྲུང་བཞེས་གྲོལ། ཡབ་གཞིས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ནས་ནོར་གླིང་མགོན་པོ་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་བསྐང་གསོ་འཕར་མའི་འཕྲིན་བཅོལ་ཕུལ་ཏེ་ནོར་གླིང་ནས་ཆིབས་ཏྲག་དང་བཅས་རྒྱལ་ས་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱང་ཐག་མལ་ལེ་གཉིས་ཙམ་ན་ཡོད་པའི་འཁྲུངས་ལྷའི་རྟེན་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་འཁྲུངས་ལྷའི་གསོལ་མཆོད་གཟབ་རྒྱས་ཚུགས་ཐོག་དབུ་ལྟོག་གསར་སྒྲོན་དང་འབྲེལ་ལྷ་རྟེན་རྣམས་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐུགས་སྨོན་སྔན་དར་དང་། ༧རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཡུམ་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་པས་སྔན་དར་འབུལ་གནང་མཛད་དེ་དེ་གའི་སྐྱིད་ཚལ་དུ་ཕེབས། རྩེ་ཕྱག་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཡབ་གཞིས་སྐུ་འཁོར་རྣམས་ལ་བོད་གཞུང་གིས་གསོལ་ཚིགས་གཟབ་རྒྱས་ཉིན་གཉིས་ཕུལ། ཡབ་གཞིས་ནས་ཀྱང་བཀའ་ཤག་གིས་དབུས་པའི་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ལས་ཚན་ཡན་ཚང་མར་གསོལ་མགྲོན་ཉིན་གཉིས་གནང་གི་ཡོད་པ་བཞིན་སྐུ་མགྲོན་རྣམས་གསོལ་མགྲོན་ལ་འབྱོར་འཕྲལ་༧རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཡུམ་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་མཚམས་འདྲི་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མཇལ་དེ་ར་དཀར་གཙང་རེ་དང་འཁྲུངས་ལྷའི་སྣང་བརྙན་རྣམས་ལ་སྔན་དར་འཕྲིན་བཅོལ་ཞུ་སྲོལ་ཡོད།

དེ་མཚུངས་འདི་ག་བཙན་བྱོལ་ནང་དུའང་ཉིན་དེར་ཕྱོགས་གང་སར་གནས་པའི་རང་རིགས་རྣམས་ནས་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་གཟབ་རྒྱས་གཏོང་སྲུས་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གི་བཙན་འོག་གནས་པའི་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་གིས་བཀག་རྒྱ་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉིན་དེར་བསང་གསོལ་དང་རི་མགོར་དར་བརྩུགས་པ་སོགས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་ལ་སྲུང་རྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུ་སྲུས་ཡིན་ལ་དམིགས་བསལ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་དུ་གནས་པའི་རང་རིགས་རྣམས་ནས་གོང་གསལ་ལྟར་གནང་སྲུས་ཀྱི་སྟེང་སྐུའི་འཁྲུངས་སྐར་སྲུང་རྩི་གཟབ་རྒྱས་སྐྲིད་རྩམ་པ་གསོ་རེས་ཏ་ཙང་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་གཞུང་ནས་དོ་དམ་བཀག་འགོག་ནན་པོ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འདི་ག་བཞུགས་སྐབས་རྡ་རམ་ས་ལར། ཡབ་གཞིས་སྐུ་འཁོར་དང་། བཀའ་ཤག་སོགས་མཛད་གཙོ་རྣམས་ཕོ་བྲང་དུ་འཁྲུངས་

སྐར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་བཅར་ཞུས་གནང་གི་ཡོད་ལ། གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་རྣམས་དང་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་ཉིན་དེའི་ཞོགས་པར་ལྷ་རྒྱལ་རི་ར་དབུ་ལྟོག་གསར་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། ལྷ་བསང་དང་ལྷ་གསོལ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་རྗེས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐང་ཆེན་སྟེང་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་གྱི་མཛད་སྒོར་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས་ནས་དམིགས་བསལ་གསུང་བཤད་དང་། རྐང་བྲོ་གླུ་གཞས་སོགས་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་བཅར་ཞུས་གནང་གི་ཡོད་པ་བཅས་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་གྱི་མཛད་སྒོ་གཟབ་ཅིང་རྒྱས་པ་སྲུང་རྩི་ཞུ་བཞིན་ཡོད། །

མཆན།

སློབ་ཚན་འདི་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་རྩོམ་སྒྲིག་དང་དཔར་འགྲེམས་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཞེས་པའི་བརྐྱན་དེབ་ལས་བདམས་ཏེ་སྟེབ་སྦྱོར་ཙུང་ཟད་དང་བཅས་བཙ་ཀློག་སློབ་ཚན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་ཉིད་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་རྒྱ་གར་དབུས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་སློབ་ཚན་རྩ་འཛིན་ཁྲིད། འཛིན་རིམ་བཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ནུས་རྩལ་ཁོངས་དུས་ཆེན་དང་ཡུལ་ལྗོངས་སྐོར་བཀོད་པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་བདམས་སོ། །

སྦྱོང་ཚན།

༡། ཚིག་སྦྱུབ་བཟོས།

དུས་ཆེན་ལྔ་འཛོམས། ཞི་ཁྲོ་ལྷ་ཁང་། ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་། གཟབ་མཆོར། ཞལ་གསེར་སྤྲན་འབྱེད། ཁྲིམ་གཞུང་། བསྟེན་བཀུར། རྩེ་མགྲོན། ཕེབས་སྒོ་བཞེས་སྒྲོ། ཆིབས་རྟག རྐང་བྲོ་གླུ་གཞས།

༢། ས་ག་ཟླ་བར་དུས་ཆེན་གསུམ་འཛོམས་དང་ལྔ་འཛོམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི།

༣། འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་སྟངས་ཀྱི་གོ་རིམ་མདོར་ཙམ་བྲིས།

༤། ཁྱེད་རང་བཞུགས་སའི་ས་གནས་སུ་ས་ག་ཟླ་བ་དང་། ཡང་ན་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་རྩི་ཇི་ལྟར་ཞུ་ཡི་ཡོད་མེད་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།

༥། གོང་གསལ་དུས་ཆེན་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་དུས་ཆེན་གང་དག་ཡོད་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཟླ་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་ཐོ་འགོད་བྱོས། དེ་མིན་ད་དུང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་རང་བཞིན་གྱི་དུས་ཆེན་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཏན་རབས་ལ་བཅར་འདྲི་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གང་ཐུབ་བསྡུ་རུབ་གྱིས།

སློབ་ཚན་ལྔ་པ། བསྐུར་ཡིག

གཅིག འཕྲིན་ཡིག་གི་གོ་དོན།

འཕྲིན་ཡིག་ནི་མི་དང་མིའི་དབར་དང་། མི་དང་སྒྲིག་འཛུགས་དབར། སྒྲིག་འཛུགས་དང་སྒྲིག་འཛུགས་དབར་ཕན་ཚུན་ཡིག་ཐོག་ནས་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་ཏེ་བསམ་བློ་བརྗེ་རེས་དང་། སློབ་སྦྱོང་། ལས་དོན། འཚོ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བསྐུར་བའི་ཉེར་མཁོའི་ཡིག་རིགས་ཤིག་ལ་ཟེར།

གཉིས། འཕྲིན་ཡིག་འབྲི་སྐབས་ཚང་དགོས་པའི་དོན་ཚན།

སྤྱིར་འཕྲིན་ཡིག་ལ་ནང་དོན་དོན་ཚན་བདུན་ཡོད་དེ།

༡) གང་ལ་སྐུར་ཡུལ་གྱི་ཆེ་བརྗོད་འགོད་པ།

༢། གུས་འདུད་དང་བཅས་པའི་ཞེ་ས་འབུལ་བ།

༣། ཁམས་བདེ་མཚམས་འདྲི།

༤། རང་གི་གནས་ཚུལ་སྐོར།

༥། སྐབས་བབ་ཀྱི་དོན་དག

༦། སླད་ཆར་དགེ་བའི་སྨོན་འདུན།

༧། ལོ་ཟླ་ཚེས་གྲངས་དང་རང་མིང་བཅས་སོ། །

དེ་དག་ནི་སྤྱིར་ཚང་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཡིན་པ་ལས་འཕྲིན་ཡིག་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་དེ་ལྟར་ཚང་མི་དགོས་ཏེ། སྐབས་འཕྲལ་སྣབས་བདེའི་འཕྲིན་ཡིག་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ། འཕྲིན་ཡིག་དངོས་འབྲི་སྐབས་ཡུལ་དང་འཚམས་པའི་ཆེ་བརྗོད་དང་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ།

འཕྲིན་ཡིག་དངོས་སུ་འབྲི་སྐབས་ཆེ་བརྗོད་དང་། ཞེ་ས། དཔེ་དོན་སྦྱོར་སྟངས་སོགས་འབྲི་ཡུལ་མཐོ་དམན་ལ་གཞིགས་ཏེ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་དང་། རྣ་བར་སྙན་པ། ཡིད་དུ་འཐད་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེ། དཔེར་ན། རང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་ཞིག་ལ་འབུལ་ན། ‘‘འཛིན་གྲྭའི་དགེ་རྒན……………’’ ཞེས་སམ། ‘‘དགེ་རྒན་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་རིང་མཆོག་གི་མདུན་དུ’’ ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་སྨྲས་ན། གོས་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་ལུས་གཅེར་བུར་ཕུད་པ་ལྟར་དུ་འགྱུར་ཞིང་མི་སྙན་པས། ཕ་རོལ་པོས་ཉན་སྤྲོ་ཞིང་ཡིད་དགའ་བའི་ཕྱིར་ ‘‘བཀའ་དྲིན་མཚུངས་ཟླ་མ་མཆིས་པའི་དགེ་རྒན…………………མཆོག་གི་ཞབས་དྲུང་དུ’’ ཞེས་སྨྲས་ན་ཡིད་འཐད་པར་འགྱུར་ཅིང་། ཆེ་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་མཐར་དཔེར་ན། ‘‘སྤྱན་ཟུང་བདེ་མོའི་དྲུང་དུའམ། ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་རྣམ་པར་བཞད་པའི་དྲུང་དུ’’ ལྟ་བུ་བཞག་ན་སྙན་འཇེབས་ལྡན་ལ་ཡིད་སྤྲོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །

གཞན་ཡང་ཁམས་བདེ་འདྲི་བ་ལ་ ‘‘ཁྱོད་བདེའམ’’ ཞེས་བྲིས་ན་སྐབས་དོན་འགྲུབ་མོད་ཀྱང་ཚིག་ཉམས་མེད་པས་ཚིག་ལ་སྙན་ཆ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ‘‘དྲི་བྲལ་པད་མོའི་སྐུ་གཟུགས་གང་ཉིད་ཉ་གང་ཟླ་བའི་དཔལ་ལ་འགྲན་པ་བཞིན་བདེའམ’’ ལྟ་བུ་བྲིས་ན་ཚིག་ལ་རྒྱན་འདོགས་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །

འཕྲིན་ཡིག་འབྲི་སྐབས་སྤྱིར་མཐོ་དམན་བར་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་རང་ལ་བལྟོས་ཏེ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཕྱིར། སྐུར་ཡུལ་མཐོ་དམན་ལ་གཞིགས་ཏེ་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་། བརྩེ་སེམས་ཆེ་བ་ལ་ནུ་ཞོ་སྦྱིན་པའི་མ་མ་ལྟ་བུ། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མཁས་དཔྱོད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ། སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་འཇིགས་མེད་གདོང་ལྔའི་སེང་གེ་ལྟ་བུ། མཚར་སྡུག་ཅན་ལ་ལྡེམ་ལྡེམ་གཡོ་བའི་པད་དཀར་ལྟ་བུ། ལང་ཚོ་ཅན་ལ་མཛར་སྡུག་བཀྲ་བའི་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ། དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་གཟི་བྱིན་ལྟ་བུ། བདེ་སྐྱིད་ལྡན་པ་ལ་ཉིན་བྱེད་འདྲེན་པའི་སྐྱ་རེངས་ལྟ་བུ། ཡུལ་ཁམས་བདེ་འཇགས་ལ་པད་མས་ཁེབས་པའི་མཚོ་རྫིང་ལྟ་བུ། འདོད་པ་སྐོང་བ་ལ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ། མཛའ་བའི་སྙིང་གཏམ་ལ་ཁུ་བྱུག་བུ་མོའི་གླུ་དབྱངས་ལྟ་བུ། བརྟན་ཞིང་བརླིང་བ་ལ་འགྱུར་མེད་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་སྐབས་དང་འབྲེལ་བ། གནད་དུ་ཁེལ་བ། ཚིག་ཉམས་ཐོན་པ། བལྟས་པས་མི་ངོམས་པ། ཉན་པས་མི་སུན་པ། དྲན་པས་མི་བརྗེད་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཐོན་པར་བྱས་ན། རྗོད་བྱེད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་པས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།

བཞི། འཕྲིན་ཡིག་འབྲི་སྐབས་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་འགའ།

༡། འཕྲིན་ཡིག་འབྲི་སྐབས་ཡིག་གཟུགས་ལ་དོ་སྣང་དང་མཐོང་ཆེན་བྱས་ཏེ་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཐོན་ཞིང་ཤོག་ངོས་གཙང་བ་སྲུས་བརླས་ཀྱང་ཤར་མར་ཀློག་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས།

༢། ཐ་སྙད་མིང་ཚིག་དང་རྣམ་དབྱེ་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་སྦྱོར་སྟངས། བརྡ་དག་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ཆོས་ཉིད་དང་འཚམས་པ་ཞིག་འབྲི་དགོས་ལ། ལྷག་པར་དུ་ཡི་གེའི་དག་ཆར་གཟབ་ནན་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

༣། ཚིག་སྦྱོར་སྙན་འཇེབས་ལྡན་ཞིང་གོ་བདེ་འཕྲོད་པོ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་གནད་དུ་སླེབ་པ། ཉན་སྙོ་ཞིང་ཡིད་དུ་འཐད་པ་ཞིག་དགོས།

༤། མི་སྣེར་གྱིས་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་འཕྲིན་ཡིག་སྐུར་བའམ། སྒྲིག་འཛུགས་ཕན་ཚུན་བར་འཕྲིན་ཡིག་འབྲི་སྐབས། སྒྲིག་འཛུགས་ག་གེ་མོའི་ཆེ་བ་ཙམ་བརྗོད་པ་ལས་ཁམས་བདེའི་འཚམས་འདྲི་དང་རང་ཉིད་བདེ་གནས་སོགས་ཀྱི་ནང་དོན་འབྲི་མི་དགོས་པར་གང་བརྗོད་པར་བྱ་རྒྱུའི་ནང་དོན་ཁག་ཐད་ཀར་བྲིས་རྗེས་འདུད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ལོ་ཟླ་ཚེས་གྲངས་ཀྱིས་མཇུག་སྒྲིལ་ན་འགྲུབ།

༥། འཕྲིན་ཡིག་གི་འབེབས་འཛུགས་སྟངས་ཐད་འབྲི་ཤོག་གི་ཐིག་ཕྲེང་དང་པོར་རྗེན་གྱི་ཡི་གེས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཆེ་བརྗོད་འབྲི་བ་དང་། ཐིག་ཕྲེང་གཉིས་པ་གསུམ་པར་འོས་འཚམས་ཀྱི་འབེབས་བཞག་ནས་ཞབས་འོག་གམ་དྲུང་འོག་ནས་གུས་ཞུ་དང་བཅས་འབྲི་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མཇུག་མཐར་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕུལ་ཞེས་པའི་འབྲུ་གསུམ་པོ་ཡང་རིམ་བཞིན་སྟེང་འོག་ཏུ་བྲིས་ན་ཞེ་ས་མཚོན་པས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་དགོས།

༦། འཕྲིན་ཡིག་ནི་ཕ་རོལ་ལ་ཡིག་ཐོག་ནས་གདམ་གླེང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པས་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཁ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་པ་སྟེ། དོན་བཟང་ཞིག་བརྗོད་ན་སྤྲོ་སེམས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་དང་། སྡུག་གདམ་ཞིག་བརྗོད་ན་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་བརྗོད་དགོས་པ། སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་བསམ་འཆར་ཞིག་འདོན་ན་དོན་གནད་དུ་ཁེལ་ཞིང་དོན་དངོས་དང་མཐུན་དགོས་པ། རེ་འདོད་དང་སྐྱབས་འཇུག་ཅིག་ཞུ་དགོས་ན་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་གུས་ལུགས་དང་བཅས་ཞུ་དགོས་པ་བཅས་སོ། །

བསྐུར་ཡིག་གི་དཔེ་གཞི།

དང་པོ། རང་གི་དགེ་རྒན་ལ་འབུལ་ན།

{}ü üz ;º· iÛGŸ¾·¹·ƒ¾·z·hGi·Lm·Vi·¤ôVô·GÛzÅ·iâ·hÝ

GÅ·GÅô ¾·GÅ·,Å·^·ÛVô·ÇÝ·ÛºÛ

h^·ÛºDô·vÛ¤h·¤Dº·¾·¤Pô·q¼·GÅ¾·ŸPü ºIô·Ý·wm·zhºÛ²h·ºô·qh·h ;¼·±¾·

¾·Ez·zŸÛq¼·hHÅ·zŸÅ·»ô·q·mÛGº·vô GÅ·^·P·ÇzŸÛzhGi·mÅ·ÅP¤VÛ¾GÅü

¤±¤Å·ŸÝh·¾¤·fÐÅ·z¯iVi·qÅ·¹·±Å·¾·zº¾·zºÛ ;º·Çô·xG·ƒÛuÛ ,â·ŸPü hGi·

Lm·¤Vô·mÅ·GÅ·q¼·¾Ð·z¼·¤ÛhP.ü ¿Å·q¼·¬·¿ÛÅ¼·hÝº¾·z·¿·HÛ¤Ç¤·¤²h·

qºÛ ;º·iÛmÛ¤Å·¾·im·zŸÛq¼·»ô·qºÛô·Ç¼·»P·z ;º·iÛºDô·¹·¤h·qºÛm·GÅô

Vi·qÛf ô·,â·z·fÐÅ·XiVŸÝãP.ü Çh·¤¼·»P·ÇÝ±ôyô·zŸÅ·GP·G¸z·fô·ºhÛôÅ·

ÅÐÅ·¤ÅÏ¼·zºÛ ;º·Çô·xG·ƒÛÇzŸÛuÛô·»ô·q·¤Eñü ¤Eiü ŸÅ·¿ÛÛfÇô·

mÅ·Çô·zhGiºhÝ·HÛxÛ2008 ¹·9 ±Å·5 z¸P·qô·wÞü

གཉིས་པ། བུ་ཕྲུག་གི་ཕ་མར་འབུལ་ན།

{}ü ü,¤Å·z¯iz ;º·iÛzhG·ZÛq·¤·GZÛ^·Û®Å·mP·zŸÅ·¿ëMÅ·¤Vô·GÛzÅ·iâ·hÝ

GÅºzÞü z¼·

¾¤·¤·¤W¾·z¼·¿ëMÅ·ÇÝ±ôÅ¾·zŸÅ·»ô·q·mÛ ;º·iÛHÛq¾·hÝi ºhÛGÅ·^·P·&GÐ·

Å·Vi·qÛÐÅ·XÅ·G¸ÐÅ·D¤Å·zhif ô ¸Å·GÅ·GmÅ·¤¾·GP·TÛwP±ôÅ·zhiBÛPP·Çô·¢Ð·

,h·zŸÛ»ô·q·¤·¸hü &GÐ·Å·Vi·qôVô·hP.ü w·¤ºÛ ;º·Çô·ÇzTPÅ·^·Û¢P·z¯ô·zHÛ

bi¤DÅ·hzP·¤Ei·¼z·¿k·qºÛ¾·¾·¤·±ß·¼P.ü ¤IÛz¸P·„ôÐÅ·Tm·HÛô·hÝ·¾Å·q·®¤·

,â·zºÛG±h·um·ŸÝÞºzÞ·»ô·q·hP.ü h·hÝ·»P·hGiLm·n¤Å·hP·Çô·IôÅ·»ÐÅ·¾·¤fà·

¾¤·ŸÝãŸÛ¼·zŸG·ÇëÇô·¢Ð·¾·ºzh·z¯ô·HÛ&GÐ·Å·»ÛzŸÛmô·zPÛGÐÅ·GŸÛP·¤fP·

qºÛÇ¤·ÆÛGŸÝ·¤P·GÛzÅ·ºhGÅ·ŸÝb·qºÛiÅ¤Å·Mã·zTPÅ·»ô·qÅ·fÐÅ·G»P·m¤·»P·

¤h·q·ŸÝãP.ü hG¼·¿ëMÅ·ÇÝ¸ÐÅ·¾·fÐÅ·zTG·hP·Ÿ¾·ºhô·hG¢ô·GÐ·ºw¼·fô·Ç¤·¤Vh·

n¤Å·^·Ûw·¤·GZÛ¾·z ;Ý·zÇÛzÅ·ŸÝmP·Mãz·ViŸPü ºhÛôÅ·z ;º·Çô·^·P·GRKÛã·zŸÛ

ºô·z·¤Eñü ¤Eiü ŸÅ·ZÛ^·Ûb·Ç¤·º²ÛzhiÞGÅ·^·ÛxÛ2009 ¹·1 ±Å·15 ZÛ

wÞü

གསུམ་པ། རང་གི་སློབ་གྲོགས་ལ་འབུལ་ན།

{}ü üz¯ïzºÛôÅ·qô¤·qºÇ¥ä·hÝ

Vh·ŸÝh·¾¤·¼P·¼P·»Û±h·Iâ·ºƒÅ·ˆÛÅ¾·zOGÅ·»Ûï¼·ºGôÅ·¤Wâ·z¼·¿ëÛm·bm·,Å·q·»Û»P.ü IôÅ·qêh·¼P·GÛ±m·mÛ¤·,ä.ü hï¼·GŸÛÅ·m·ÇÝÛ»ÛMâÅ·¤·ºyô·qºi·ŸÛü »Ûm·»P.ü PÅ·GhÝÅ¤Å·¤Z¤·zBh·ˆÇÅ·Å¤Å·GÅô·Ý»ôü Ç±Å·¼ï¼·w¤·q·hP.ü Ç±Å·¼ï¼·M¾·z·mÛWÛdïm·HÛôÅ·ZÛ¼hü zOæ,ºÛ¤ÛÅ·»¼h¤º·ŸÛw¤·ZÅ·hP·¤Ûyh·q·mÛGÅ·ÅhèÅ·qºÛP·zŸÛTm·ŸÛ»Ûü

w¤·ZÅ·mÛ¾·DºÛ·z·hP.ü »ÛMâÅ·mÛÇ±Å·ˆÛh·¤ôŸÛ»Ûq·P·±ê·P·¤Å·ÁÅ·GÅ¾·¾·Åèü h·¾¤·HÛw¤·ZÅ·ºhÛÛô·„ô¤·hP·»ÛVh·hGÅ·hô·¯·mÅ·¤h·TÛü GmÅ·±ß·hïhG·GbÛmÅ·zXh·hïÅ¤Å·ÁÝÅ·ˆÛ¾·IÛôz¼·zI¼·mÅ·vÅ¤Å·hP·zTÅ¾ô XÅ·¤ºÇô·¢è·GÛ»¼P·ô·mÅÁÝÅ·GP·»ô·ˆÅŸÝÅ·xÛ w¤·ZÅ·ˆÛGè·qô¤·f¼·zCh·m·M¾·Dºfô·q·Ghô·¤Û·ŸÛü ym·mÅ·ˆP·G»¼h·Ý·zºÛâ·ºƒÅ·ºfô·MãÇô·¾¤·Mã·hÝhïzÅ·MãGÅ·m·hïhô·Å¤Å·¾·ºWô·q¼·ŸÝŸÅ·Çô·IôÅ·º±ßÛˆÅü xÛ2009 1·3 ±Å·15 ZÛz¸P·qô·w¼ü

མཆན།

སློབ་ཚན་འདིའི་འཕྲིན་ཡིག་འབྲི་སྟངས་ཀྱི་སྔོན་གླེང་ཁག་བོད་ནང་གི་འབྲིང་རིམ་སློབ་ཚན་ལས་བཏུས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་ཐོག་འཕྲིན་ཡིག་གི་དཔེ་མཚོན་རྣམས་བོད་གཞུང་ཞེས་རིག་པར་ཁང་གི་ཕྱི་ལོ་༡༩༨༩ ལོར་དཔར་འགྲེམས་བྱས་པའི་ཡིག་བསྐུར་རྣམ་གཞག་ལས་བདམས་བཀོད་ཞུས་པའོ། །

སྦྱོང་ཚན།

༡། འཕྲིན་ཡིག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

༢། གཤམ་གསལ་འཕྲིན་ཡིག་གི་ཚང་དགོས་པའི་དོན་ཚན་རྣམས་གོ་རིམ་སྒྲིགས།

ཀུས་འདུད་དང་བཅས་པའི་ཞེ་ས་འབུལ་བ་དང་། རང་གི་གནས་ཚུལ་སྐོར། གང་ལ་སྐུར་ཡུལ་གྱི་ཆེ་བརྗོད་འགོད་པ། ཁམས་བདེ་མཚམས་འདྲི། ལོ་གླ་ཆེས་གྲངས་དང་རང་མིང་། སྐད་ཆར་དགེ་བའི་སྨོན་འདུན། སྐབས་བབ་ཀྱི་དོན་དག

༣། སློབ་ཚན་ལ་བལྟས་ནས་ཁ་སྐོངས།

དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་ ………………………… ལྟ་བུ།

མཛའ་བའི་སྙིང་གདམ་ལ་ ………………………… ལྟ་བུ།

ཡོད་ཏན་ཅན་ལ་ ………………………… ལྟ་བུ།

སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་ ………………………… ལྟ་བུ།

བརྩེ་སེམས་ཆེ་བ་ལ་ ………………………… ལྟ་བུ།

ལང་ཚོ་ཅན་ལ་ ………………………… ལྟ་བུ།

མཚོར་སྣེག་ཅན་ལ་ ………………………… ལྟ་བུ།

ཡུལ་ཁམས་བདེ་འཇགས་ལ་ ………………………… ལྟ་བུ།

ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལ་ ………………………… ལྟ་བུ་

འདོད་པ་སྐོང་བ་ལ་ ………………………… ལྟ་བུ།

༤། འཕྲིན་ཡིག་འབྲི་སྐབས་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པ་ག་ཚོད་ཡོད་མེད་བྲིས།

༥། རང་གི་གྲོགས་པོའམ་ཡང་ན་ཕ་མ་གང་རུང་ལ་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་བྲིས།

རྩོམ་ཡིག་འབྲི་དཔེ།

སློབ་ཚན་དྲུག་པ། ནགས་བྱི།

བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ།

གཅིག ། བྱ་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གནད་དུ་བཟུང་ནས་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་ཐབས།

གཉིས། གཟུགས་བརྙན་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་བ་ལྟར་གསལ་བཤད་བྱེད་ཐབས།

ནགས་བྱི་ནི་ངང་རྒྱུད་འཇམ་ཞིང་གཡུང་བ་དང་། གཟུང་ཤ་དོད་པའི་སྲོག་ཆགས་ཆུང་ཆུང་སྙིང་རྗེ་པོ་ཞིག་རེད། ནགས་བྱིའི་བྱད་བཞིན་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་། མིག་གཉིས་གསལ་ལ་འོད་མདངས་འཚེར་བ། ལུས་པོ་ཡང་ཟོར་ཆེ་ཞིང་བདེ་ལྷུག་འཁྱུག་པ་དང་། འགྲོས་སྐྱེན་ཞིང་སྤྱང་གྲུང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཆུང་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱད་བཞིན་དང་། ཞྭ་མོའི་གཙུག་རྒྱན་ལྟ་བུའི་མཇུག་མ་གཉིས་ལྷན་དུ་སྤེབ་པས། དེའི་ཉམས་འགྱུར་དེ་བས་ཀྱང་ཡིད་དབང་འཕྲོག་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིས་རྣམ་ཀུན་མཇུག་མ་གྱེན་དུ་བཏེགས་ཏེ་མགོ་སྟེང་དུ་བསྒྲེངས་ཤིང་། ལུས་པོ་མཇུག་མའི་ཁེབས་འོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་ཚ་བའི་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད། ནགས་བྱི་རྟག་པར་ཅོག་པུར་བསྡད་ནས། མི་རྣམས་ཀྱིས་ལག་པ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཇི་བཞིན། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟའ་ཆས་རྣམས་ཁ་རུ་བཅུག་ནས་ཟ་བ་དེར་བལྟས་ན་ནགས་བྱི་ནི་རྐང་བཞིའི་སྲོག་ཆགས་གཞན་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ་ཞེས་བརྗོད་ཆོག

ནགས་བྱི་ནི་ས་འོག་ཏུ་ཡིབ་ནས་མི་སྡོད་པར། རྟག་ཏུ་མཐོ་སར་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་སྟེ། བྱ་རིགས་ཇི་བཞིན་ཤིང་སྡོང་གི་སྟེང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ་ཤིང་སྡོང་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་མཆོངས་ཤིང་། ནག་ཚལ་དུ་ཡར་རྒྱུག་མར་རྒྱུག་བྱེད། ཁོ་ཚོས་ཤིང་སྡོང་གི་སྟེང་དུ་ཚང་བཅས་ཏེ་ལྗོགས་ན་ཤིང་ཏོག་དང་སྐམ་ན་ཚར་ཆུ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན།

ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པའི་དབྱར་དུས་ཀྱི་མཚན་མོར། ནགས་བྱི་རྣམས་སྡོང་རྩེར་ཕར་མཆོངས་ཚུར་མཆོངས་བྱས་ནས་ཕན་ཚུན་རྩེད་རེས་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་རྣམས་ཆ་གདུག་ཆེ་བའི་ཉིན་མོར་ཚང་དུ་ཡིབ་སྟེ་ཆ་གཡོལ་བྱེད་ཅིང་། མཚན་མོར་ཚང་ལས་ཐོན་ནས་རྩལ་སྦྱོང་བ་དང་། རྩེད་འཛོར་རོལ་བ། ཟས་ཟ་བ་བཅས་བྱེད། ཁོ་ཚོ་ཤ་ཟན་གྱི་སྲོག་ཆགས་མིན་པས་ནམ་རྒྱུན་གྱི་ཟས་ནི་ཁམ་བུ་དང་། ཀྲིན་ཤིང་གི་འབྲས་བུ། ཙུས་ཤིང་གི་འབྲས་བུ། མོན་ཆ་རའི་འབྲས་བུ་བཅས་རེད།

ནགས་བྱི་ཆུར་བརྐྱལ་མི་ནུས་ཤིང་། མི་ལ་ལས་ནགས་བྱིས་ཆུར་རྐྱལ་སྐབས། ཤིང་སྡོང་གི་ཤུན་པགས་ལེབ་མོ་ཞིག་གྲུ་ཡི་ཚུལ་དུ་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་མ་གྲུའི་གཡོར་མོ་དང་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བྱེད་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ཟེར། ནགས་བྱི་ནི་དགུན་དུས་སྦུའང་ཕྱི་བ་བཞིན་དགུན་ཉལ་མི་བྱེད། ནགས་བྱི་ཡི་དོགས་ཟོན་གྱི་ཚོར་བ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བས། མིས་སྡོང་རྩ་སྙུལ་ཙམ་བྱས་ན་ཡང་། དེ་དག་མགྱོགས་པོར་ཚང་ལས་ཐོན་ཏེ། སྡོང་པོའི་ཡལ་གའི་འོག་ཏུ་ཡིབས་པའམ་ཡང་ན་ཤིང་སྡོང་གཞན་གྱི་སྟེང་དུ་འབྲོ། ནགས་བྱི་ནི་མཆོང་རྒྱུག་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་བདེ་ལྷུག་འཕྱུག་པོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དུ་མཆོང་འགྲོས་ཀྱིས་མདུན་དུ་སྐྱོད་ཅིང་། སྐབས་རེར་རྒྱང་མཆོང་བརྒྱབ་སྟེ་རྒྱུག་པར་བྱེད། དེ་དག་གི་སྟེར་མོ་ནི་དེ་འདྲའི་རྣོ་ཞིང་། ལུས་ཀྱི་སྟངས་སྟབས་ནི་དེ་འདྲའི་བདེ་ལྷུག་འཕྱུག་པས། ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའི་ཤིང་སྡོང་ཆེན་པོའི་རྩེ་མོ་ལའང་། སྐད་ཅིག་ཉིད་དུ་འཛེགས་པར་ནུས། ནགས་བྱིའི་སྐད་སྒྲ་གསལ་ཞིང་མཐོ་བས། སྤྲེ་མོང་གི་སྐད་ལས་ཀྱང་རྣ་བར་གཟན། གལ་སྲིད་གཞན་གྱིས་ནགས་བྱི་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བསླངས་ན། དེ་དག་གིས་མི་དགའ་བའི་ཉམས་མངོན་པའི་སྐད་ངན་ཞིག་འབྱིན་པར་བྱེད།

ནགས་བྱིས་རྣམ་ཀུན་ཤིང་སྡོང་གི་ཡལ་གའི་གསེབ་ཏུ་ཚང་བཅའ་བས། ཚང་དེ་ནི་གཙང་ཞིང་དྲོན་པོ་ཞིག་རེད། ཁོ་ཚོས་ཚང་བཅའ་སྐབས་ཐོག་མར་ཤིང་ལེབ་ཆུང་ཆུང་འགའ་ཁྱེར་འོངས་ཏེ། ཕན་ཚུན་བསྒྲིལ་ནས་ལྷན་དུ་བསྒྲིགས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤོ་དྲེག་སྐམ་པོས་གཅིག་ཏུ་སྦྲེལ་ཏེ་བཞག་རྗེས། སྤོ་དྲེག་རྣམས་ཞིབ་ཆགས་ཀྱིས་ལྷན་དུ་གཏད་ཅིང་། རྐང་པས་མནན་ཏེ་ངོས་བསྙམས་ནས། ཡངས་ཤིང་བརྟན་པའི་སྡོད་ཚང་ཞིག་ཏུ་བཟོས་རྗེས། དགོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྲུ་གུ་རྣམས་ཁྲིད་དེ་བདེ་འཇགས་ལྡན་ལ་སྣང་བ་སྐྱིད་པོའི་སྒོ་ནས་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། གནམ་དུ་གཏད་པའི་ཚང་སྒོ་ནི་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་ཁ་ཆུང་བས། ནགས་བྱི་ཞིག་འཛུལ་ཐུབ་ཙམ་ལས་མེད། ཚང་སྒོའི་ཐོག་ཏུ་གཏོར་དབྱིབས་ཀྱི་ཁེབས་ཤིག་ཡོད་པ་དེས། ཚང་དེ་ཡོངས་སུ་བཀབ་སྟེ། ཆར་ཆུ་ཚང་དུ་མི་འབབ་པར་ཕྱོགས་བཞིར་འབབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། ནགས་བྱི་ལ་རྣམ་ཀུན་ཕྲུ་གུ་སྐྱེ་ཐེངས་རེར་གསུམ་ནས་བཞིའི་བར་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་དག་སྤུ་མདོག་སེར་སྐྱ་ཡིན་ལ། དགུན་དུས་ཡོལ་ན་སྤུ་བརྗེ་ཞིང་། གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་སྤུ་མདོག་ནི་སྔར་གྱི་སྤུ་མདོག་ལས་ནག་ཤས་ཆེ། ནགས་བྱིས་སྟེར་མོ་དང་སོ་ཡིས

རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཤད་དེ། ལུས་པོ་ཡོངས་ལས་འོད་ལམ་ལམ་བྱེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་གཙང་བས། དྲི་མ་ངན་པ་ཙུང་ཙམ་ཡང་མི་བྲོ། ནགས་བྱི་ཡང་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཇ་སྤུ་ཡིས་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་ཀྱི་པིར་བཟོས་ཚོག་གོ །

སྦྱོང་ཚན།

༡། འདེམས་སྒྲོངས།

༡) ཡི་གེ་མང་བར…………ནས་རྒྱས་འགྲེལ་བྱས་མེད། གཡང་གཟར་ལམ་འཕྲང…………པའི་འགག་སྒོར་སླེབས། (དོགས། དོག ཧོག འདོགས།)

༢) …………དུ་དངར་བའི་འབྲས་ལྡན་ལྗོན་པས་མཛེས། །…………སྟུག་ལྡན་པའི་ལྦུམ་རར་ཀུན་གྱིས་བསྟགས། །(ཚར། མཚར།)

༣) སྙན་འཛེབས་ལྡན་པའི་རོལ་དབྱངས…………བར་འཛེབས། དྲི་བསུང་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྱུལ་བས་…………ཡི་དབང་པོ་སྨྱོས་པར་གྱུར། (རྣ། སྣ།)

༤) ནགས་བྱིས་རྣམ་ཀུན་ཤིང་སྡོང་གི་ཡལ་གའི་གསེབ་ཏུ་ཚང…………བས། ཚང་དེ་ཉི་གཙང་ཞིང་…………པོ་ཞིག་རེད། (བཙལ། བྱ། དྲོན། དྲོ།)

༥) ནགས་བྱི་ནི་མཆོང་རྒྱུག་བྱེད་པར་ཤིན་ཏུ་བདེ་ལྷུག་འཁྱུག་པོ་ཡིན། (བཙལ། བྱ། དྲོན། དྲོ།)

༦) ཤིང་སྡོང…………ཤུན་པགས་ལེབ་མོ་ཞིག་གྲུ…………ཚུལ་དུ་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད…………མདུག་མ་གྲུ…………གཡོར་མོ་དང་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བྱེད་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ཟེར། (གི གིས། ཡི། ཡིས། ཀྱི། ཀྱིས། འི། འིས།)

༢། གཤམ་གསལ་རྟགས་འཁོད་པ་སོ་སོའི་གོ་དོན་ངག་ཐོག་ནས་བརྗོད་དགོས།

ཀ)། ཚ་བས་གདུང་བའི་གླང་ཆེན་ཁྲུ་ཞིག་མཐོང་། ། ཁ) མ་ཡིས་བུ་ལ་གདུང་བ་ཇི་བཞིན་ནོ། །

ག) འབྲས་བུ་ལེགས་ཉེས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་སོ། ། ང) ནགས་བྱི་ནགས་ཚལ་ནང་དུ་རྒྱུ་བར་བྱེད།།

༣། བྱ་དངོས་གསལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་དེའི་ཁྱད་ཆོས་གནད་དུ་འཛིན་དགོས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་གོ་རིམ་བཀོད་སྒྲིག་ལེགས་པོ་བྱེད་དགོས། རྩོམ་ཡིག་འདིའི་གོ་རིམ་བཀོད་སྒྲིག་ཇི་ལྟར་བྱས་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་བྱོས།

༤། རྩོམ་པ་པོས་ནགས་བྱིར་ལྟ་ཞིབ་ཞིབ་ཚགས་བྱས་ཏེ་བྲིས་ཡོད་པས་དེ་ཚིག་གང་དག་ནས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚིག་དུམ་གསུམ་ནས་བཞི་བར་འདྲེན་དགོས།

༥། གཤམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ལ་བལྟས་ཏེ་བྱ་ཚིག་གསུམ་ལས་མི་ཉུང་བ་མཉམ་དུ་བསྒྲིལ་ཏེ་ཚིག་སྒྲུབ་བཟོས།

དཔེར་བརྗོད།

(**བྱ་ཚིག** སྒྲིལ། + གཏད། + མནན། + བསྣམས། + བཟོས། + ཁྲིད། + སྤོད།)

དེ་ནས་སྤོ་དྲིག་སྐམ་པོས་**གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་**ཏེ་བཞག་རྗེས། སྤོ་དྲིག་རྣམས་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་**ལྷན་དུ་གཏད་**ཅིང་། **རྐང་པས་མནན་**ཏེ་**ངོས་བསྣམས་**ནས། ཡངས་ཤིང་བརྟན་པའི་སྤོད་**ཚང་ཞིག་ཏུ་བཟོས་**རྗེས། ད་གཟོད་རང་ཉིད་ཀྱི་**ཕྲུ་གུ་རྣམས་ཁྲིད་**དེ་བདེ་འཛགས་ལྷན་ལ་སྣང་བ་སྐྱིད་པོའི་སྒོ་ནས་**སྤོད་**ཀྱི་ཡོད།

ཀ) བཟུང་། བྲིས། བཞག

ཁ) འཁྱེར། བཀྲུས། སྲིད།

ག) ཉན། བལྟས། བྲིས།

ང) བཟུང་། གསོས། གློད།

ཅ) བཏུང་། བྲིས། བཞག

ཆ) ཀློག བྲིས། ཕྱིན།

ཇ) བསགས། བརྒྱབ། བཏང་།

ཉ) བསད། བཅད། བསྒྱུར།

ཏ) མནན། དཀྲིས། བསྒྲིགས།

ཐ) ཁྲིད། བསྐྱུར། བྱས།

༦། ཁྱེད་ཀྱིས་ནགས་བྱི་ཞེས་པའི་སློབ་ཚན་འདིའི་འབྲི་ཐབས་སྦྱད་དེ་རང་གི་གྲོགས་པོ་ཞིག་གི་གཟུགས་བརྙན་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་ཐུབ་པའི་རྩོམ་ཐུང་ཞིག་བྲིས།

སློབ་ཚན་བདུན་པ།

བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག (ཀླུ་འགོད་དང་པོ།)

༄༅། །བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ།།

ཡོན་ཏན་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །
ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་མི་མཇེད་ཞིང་ཁམས་འདིར། །
བཅུ་གཉིས་མཛད་པས་ལྷར་བཅས་འགྲོ་ཀུན་གྱི། །
དོན་གཉིས་བསྒྲུབས་མཛད་མི་མཇེད་བདག་པོར་འདུད། །

དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ལྡན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀླུ་ཡི་དབང་། །
ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་རེད་མདའ་བ། །
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །
རྣམ་གསུམ་འཇམ་གླིང་སྐྱེ་དགུའི་གཙུག་ན་རྒྱལ། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། །
འཛིན་མའི་མངའ་བདག་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ། །
ལེགས་པར་གདམས་པའི་བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་དོན། །
ད་ཅང་རྒྱས་བསྡུས་སྤངས་ནས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །

དེ་ལ་འདིར་མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་འཆད་པ་ལ་བཞི། ༡ མཚན་གྱི་དོན། ༢ འགྱུར་གྱི་ཕྱག ༣ གཞུང་གི་དོན། ༤ མཇུག་གི་དོན་ནོ། ། དང་པོ་མཚན་གྱི་དོན་ལ་གཉིས། ༡ མཚན་བསྒྱུར་བ་དང་། ༢ མཚན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་མཚན་བསྒྱུར་བ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། སུ་ཧྲི་ད་ལེ་ཁ། བོད་སྐད་དུ། བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱ་གར་ཏེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་སུ་ཧྲི་ད་ལེ་ཁ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། སུ་ཧྲི་ད་བཤེས་པ་དང་། ལེ་ཁ་སྤྲིངས་ཡིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚན་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རང་གི་མཛའ་བཤེས་ལྷ་བུའི་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་བཟང་པོ་ལ་སྤྲིངས་པའམ་བཏང་བའི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ལོ་ཙཱ་བ་བན་དེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདི་རྒྱ་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་སྒྱུར་བའི་ཐོག་མར། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིའི་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། ༡ གདམས་པ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཉན་རིགས་པར་བསྐུལ་བ། ༢ གདམས་པ་དངོས། ༣ ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་གདམས་པ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་དེ་ཉན་རིགས་པར་བསྐུལ་བ་ལ་གསུམ། ༡ ཉན་པར་བསྐུལ་བ། ༢ ཚིག་མི་མཛེས་ཀྱང་ཁྱད་དུ་བསད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ། ༣ རྟོགས་ཟིན་གསལ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཉན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་ནི།

༡། **ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེ་འོས་བདག་གིས་ནི། །**
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་བསྟད་ལས་བྱུང་བའི། །
བསོད་ནམས་འདུན་སླད་འཕགས་པའི་དབྱངས་འདི་དག །
ཙུང་ཟད་ཅིག་བསྡེབས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསན་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དགེ་སློང་ཀླུ་སྒྲུབ་བདག་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལས་བསྟད་ཅིང་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་མཐོ་དང་། ངེས་ལེགས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དགེ་འོས་རྒྱལ་

པོ་ཁྱོད་དང་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་འདུན་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ། འཕགས་པའི་དབྱངས་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་དག་གཞུང་ཧ་ཅང་མང་པོ་མིན་པར་ཙུང་ཟད་ཅིག་བསྡེབས་ཀྱི། མིའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསན་པའི་རིགས་སོ་ཞེས་ཉན་པར་བསྐུལ་ལོ། །མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་གཞན་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་ལ་མེད་དེ། བསྔགས་འོས་བསྔགས་བསྟོད་ལས།

འདུག་དང་ལྡོག་པ་གང་ལགས་དང་། །
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་གང་། །
དེ་ཉིད་དཔའ་པོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། །
གཞན་གྱི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ལགས། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་སྙན་ཞེས་པ་དང་གསུམ་བསྙད་ཅེས་པའི་འགྱུར་གཉིས་བྱུང་བས་འདིར་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གསུང་བསྙད་ཅེས་འགྲེལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཚིག་མི་མཛེས་ཀྱང་ཁྱད་དུ་བསད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི།

༢། **ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །**
བགྱིས་པ་ཅི་འདྲའང་རུང་སྟེ་མཁས་པས་མཆོད། །
དེ་བཞིན་བདག་གི་སྙན་ངག་འདི་ངན་ཡང་། །
དམ་ཆོས་བརྗོད་ལ་བརྟེན་སྨད་སྨད་མི་བགྱི། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཤིང་ལས་བགྱིས་པ་དང་། ཀྱང་གི་སྒྲས་བསྡུས་པ་རྡོ་བ་དང་འཇིམ་པ་སོགས་ལས་བགྱིས་པ་རྒྱུ་བཟང་ངན་དང་། དབྱིབས་མཛེས་མི་མཛེས་ཅི་འདྲའང་རུང་སྟེ་ཁྱད་པར་དེ་དག་ལ་མི་ལྟ་བར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གི་སྙན་ངག་འདི་རྗོད་བྱེད་ཚིག་མི་མཛེས་པས་ངན་ན་ཡང་། བརྗོད་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ནས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སླད་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་པར་འོས་པ་མ་གཏོགས་ནམ་ཡང་སྨད་པར་མི་བགྱི་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་རྟོགས་ཟིན་གསལ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཉན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི།

༣། **ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནི་སྙན་དགུ་ཞིག །**
ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ལྷ་ཡང་ཆུད་མོ་ཀྱི། །

རྡོ་ཐལ་ལས་བགྲིས་དཀྱུང་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་ནི། །

ཚེས་དཀར་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་བགྲིད་ལགས། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྟན་དཀྱུ་ཞིག་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐུགས་སུ་ལྷ་ཡང་ཆུད་མོད་ཀྱང་དེ་དག་ཆེས་གསལ་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ཉན་པར་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་རྡོ་ཐལ་ལས་བགྲིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བ་ལ་ནི་དཀྱུང་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་འཕོག་པ་ན་སྔར་ལས་ཀྱང་ཆེས་དཀར་བ་ཉིད་དུ་ཅི་སྟེ་མི་བགྲིད་ལགས་ཏེ་བགྲིད་པར་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གདམས་པ་དངོས་ལ་གསུམ། ༡ སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་མདོར་བསྟན་པ། ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༣ དོན་བསྡུས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ༡ སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། ༢ འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། ༣ སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་གཉིས། ༡ ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོས་གཙོ་བྱས་པའི་མངོན་མཐོའི་ཆོས་སྐོར་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་། ༢ ཁྱད་པར་དུ་ལས་འབྲས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །

ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོས་གཙོ་བྱས་པའི་མངོན་མཐོའི་ཆོས་སྐོར་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་དྲན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི།

༩། **རྒྱལ་བས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །**

གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷ་རྗེས་དྲན་པ་དྲུག །

རབ་ཏུ་བཀའ་སྩལ་དེ་དག་སོ་སོ་ཡི། །

ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་རབ་ཏུ་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དག་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་ལ། དྲན་ཚུལ་ཡང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་འཆིང་བ་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་བློ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། སེར་སྣ་སྤངས་ཏེ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེ་བསྲུངས་

པས་གནས་སྐབས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་དག་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བགྱིའོ།།

སྤྱོད་འཇུག་ལས།

དེ་བས་དྲན་པ་ཡིད་སྒོ་ནས། །

གུད་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། །

སོང་ནའང་ངན་སོང་གནོད་པ་དག །

དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་གཞག །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་ལས་འབྲས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི།

༥། **དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་ལུས་དང་ནི། །**

ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་བགྱི་ཞིང་། །

ཆང་རྣམས་ལས་ལྡོག་དེ་བཞིན་དགེ་བ་ཡི། །

འཚོ་བ་ལ་ཡང་མངོན་པར་དགེས་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ་སྤོང་བ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་གསུམ་དང་། བརྫུན་ཕྲ་མ་ཚིག་རྩུབ་ངག་བཀྱལ་སྤོང་བ་སྟེ་ངག་གི་བཞི་དང་། བརྣབ་སེམས་གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་སྤོང་བ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་དང་། ངག་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་པར་བགྱི་ཞིང་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་འབྲུའི་ཆང་དང་། བཙོས་པའི་ཆང་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་བག་མེད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྡོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་མི་གནོད་ཅིང་བག་མེད་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་བའི་བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་ཡི་སྟེ་ལོག་འཚོ་སྤངས་པའི་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ལ་ཡང་མངོན་པར་དགེས་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༡ འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་བསླབ་པ་དང་། ༢ ཁྱད་པར་དུ་ཐར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མ་ཆགས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་བསླབ་པ་ནི།

ལོངས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སྙིང་པོ་མེད་མཁྱེན་ནས། །

དགེ་སློང་བྲམ་ཟེ་བཀྲེན་དང་བཤེས་རྣམས་ལ། །

སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་སྤེལ་བགྱི་ཕ་རོལ་ཏུ། །

སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པས་ན་གཡོ་བ་དང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མཁྱེན་པར་མཛད་ནས་ཟང་ཟིང་ལ་སྙིང་པོ་བླང་བའི་ཕྱིར་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དང་། བཀྲེན་པ་དང་ནད་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞིང་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕ་མ་སོགས་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་ཏེ་གུས་པ་དང་བཅས་པས་སྤེལ་བར་བགྱི་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཡང་མཛོད་ལས།

འཕགས་པ་མིན་ཡང་ཕ་མ་དང་། །

ནད་པ་དང་ནི་ཆོས་སྨྲ་དང་། །

སྐྱེས་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །

ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐར་ལམ་གྱི་རྟེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསླབ་ཚུལ་ནི།

༧། **ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་མོད་མི་དམའ། །**

མ་འདྲེས་མ་སྦགས་པ་དག་བརྟེན་པར་མཛོད། །

ཁྲིམས་ནི་རྒྱུ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ། །

ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རྒྱུ་བ་དང་མི་རྒྱུ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉེས་པས་མ་གོས་པས་མ་ཉམས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པས་མོད་མི་དམའ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པས་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་བསམ་པས་ཟིན་པས་མ་སྦགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་བརྟེན་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་མདོ་ལས།

ཇི་ལྟར་བུམ་པ་བཟང་པོ་རིན་ཆེན་སྣོད། །

དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་གཞི། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི།

༨། **སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་བསམ་གཏན་དང་། །**

དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཞལ་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །

འདི་དག་རྒྱས་མཛོད་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །

ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་ལས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དཀའ་སྤྱད་ལ་སྲན་ཐུབ་པའི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགེ་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ན་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་དག་རྒྱས་པ་སྔ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད་ལ། རང་ཉིད་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མཛད་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་རང་ཉིད་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་དེ་ལ་འཁྲིད་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས། །

གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་སྤྱད། །

ཆུང་ངུའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་གཏོང་། །

གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡ སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། ༢ འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ། ༣ སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བཅུ་དྲུག ༡ ཕ་མ་ལ་གུས་པ་བསྒོམ་པ། ༢ བསྙེན་གནས་ལ་འབད་པ། ༣ ཉོན་མོངས་ལ་དགྲར་བལྟ་བ། ༤ བག་ཡོད་བསྒོམ་པ། ༥ བཟོད་པ་བསྒོམ་པ། ༦ སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་ཚུལ། ༧ སྐྱེར་མིའི་རིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྐྱིའི་གྲོགས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དགོས་ཚུལ། ༨ ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་གྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་ཚུལ། ༩ ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་པ་བསྒོམ་ཚུལ། ༡༠ ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་བསྒོམ་པ། ༡༡ འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་ཚུལ། ༡༢ ཁྱད་པར་དུ་སྡིག་པ་སྤོང་དགོས་ཚུལ་བསམ་པ། ༡༣

འཕགས་པའི་ནོར་ལ་འབབ་པ། ༡༩ དེའི་འགལ་རྐྱེན་སྤང་བ། ༡༥ འཇིག་རྟེན་གྱི་ནོར་ལ་ཆོག་ཤེས་བྱ་བ། ༡༦ ཁྱད་པར་དུ་འགྲོགས་པའི་ཁྲིམ་ཐབ་གྲོགས་ཀྱི་སྤང་བླང་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་ཕ་མ་ལ་གུས་པ་བསྒོམ་པ་ན།

༩། གང་ལ་ཕ་དང་མ་དག་མཆོད་པ་ཡི། །

རིགས་དེ་ཚངས་བཅས་སློབ་དཔོན་བཅས་པ་ལགས། །

དེ་དག་ལ་མཆོད་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །

སླད་མ་ལ་ཡང་མཐོ་རིས་འགྱུར་བ་ལགས། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། གང་ལ་ཕ་དང་མ་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཆོད་པའི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནི་ལྷ་དང་བླ་མས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཚངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་སློབ་དཔོན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཕ་མ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པས་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཚེ་འདིར་ཡང་སྙན་པའི་གྲགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སླད་མ་ལ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་མཐོ་རིས་ལྷ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལགས་པས་སྒོ་གསུམ་གུས་པའི་སྒོ་ནས་ཕ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།

ཏག་ཏུ་སློབ་དཔོན་དང་ནི་ཕ་མ་དང་། །

དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གུས་པར་གྱིས། །

ང་རྒྱལ་དག་གི་དབང་དུ་མ་འགྲོ་ཞིག །

སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བསྙེན་གནས་ལ་འབབ་པ་ནི།

༡༠། འཚེ་དང་ཆོམ་རྐུན་འཁྲིག་པ་བརྫུན་དང་ནི། །

ཆང་དང་དུས་མིན་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་། །

མལ་སྟན་མཐོ་ལ་དགའ་དང་གླུ་དག་དང་། །

གར་དང་འཕྲེང་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྤང་ཞིང་། །

༡༡། དགྲ་བཅོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡི། །

ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན། །

གསོ་སྦྱོང་འདོད་སྦྱོད་ལྷ་ལུས་ཡིད་འོང་བ། །

སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དག་ལ་སྟོལ་བར་བགྱིད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། འཆི་བ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། ཆོམ་རྐུམ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འཁྲིག་པ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། འབྲུའི་ཆང་སོགས་མྱོས་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་། དུས་མིན་པའི་ཟས་ལ་ཆགས་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། མལ་སྟན་མཐོན་པོ་དང་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བ་དང་། གླུ་གར་དག་དང་འཕྲེང་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྤོང་ཞིང་སྔོ་སྤོང་བའི་སྒོ་ནས་སྡོན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན་གསོ་སྦྱོང་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དང་ལྡན་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དག་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་ལུས་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟོལ་བར་བགྱིད་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་མི་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་ལ་འབད་དོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ལ་དབྲར་ལྟ་བ་ནི།

༡༣། **སེར་སྣ་གཡོ་སྒྱུ་ཆགས་དང་སྙོམས་ལས་དང་། །**

མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་དང་། །

རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཐོས་པ་ལང་ཚོ་དང་། །

དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དགྲ་བཞིན་གཟིགས། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རང་གི་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་མི་ནུས་པའི་སེར་སྣ་དང་། རང་གི་ཉེས་པ་ཐབས་ཀྱིས་མི་མངོན་པར་བྱེད་པའི་གཡོ་དང་། རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་སྟོན་པའི་སྒྱུ་དང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྲེད་པའི་ཆགས་པ་དང་། དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་སྙོམ་ལས་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པ་ལ་བདག་གིས་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། འཁྲིག་པ་ལ་སྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། དགྲ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཞེ་སྡང་སྟེ་ཆོས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་། རིགས་དང་། གཟུགས་དང་། ཐོས་པ་དང་། ལང་ཚོ་དང་། དབང་ཐང་ཆེ་བ་སྟེ་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་ལ་ཆགས་པས་སེམས་ཁེངས་པའི་རྒྱགས་པ་སྟེ། ཆོས་བཅུ་གསུམ་པོ་དེ་དགེ་བའི་སྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་ཇི་ལྟ་བར་གཟིགས་ནས་རྟག་ཏུ་སྤོང་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་བག་ཡོད་སྒོམ་པ་ནི།

༡༤། **བག་ཡོད་བདུད་རྩིའི་གནས་ཏེ་བག་མེད་པ། །**

འཆི་བའི་གནས་སུ་ཐུབ་པས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །

དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་ཆོས་སྤེལ་སླད་དུ། །

གུས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མཛོད། །

༡༤། གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་པ་ལས། །

ཕྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་། །

ཟླ་བ་སྤྲིན་བྲལ་ལྟ་བུར་རྣམ་མཛེས་ཏེ། །

དགའ་བོ་སོར་ཕྲེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དྲན་ཤེས་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་བསྐྱེད་ནས་སེམས་མི་དགེ་བ་ལས་བསྲུང་བའི་བག་ཡོད་པ་ནི་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་གནས་ཏེ་ཐར་བའི་ལམ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་བག་མེད་པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་གནས་སུ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ་དེ་བས་མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་སླད་དུ་གུས་པས་དུས་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ཆོས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བག་ཡོད་པ་དང་བཅས་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །ཇི་སྐད་དུ་ཚོམས་ལས་ཀྱང་།

བག་ཡོད་བདུད་རྩིའི་གནས་ཡིན་ཏེ། །

བག་མེད་པ་ནི་འཆི་བའི་གནས། །

བག་ཡོད་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །

བག་མེད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་འཆི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་སྔོན་ཆད་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ལས། ཕྱི་ནས་ཏེ་རྗེས་སུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བླང་དོར་བསྟན་པ་ལས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ཟླ་བ་སྤྲིན་གྱི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ཅན་དགའ་བོ་དང་། མི་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཚང་བ་བསད་པ་སོར་མོའི་འཕྲེང་བ་ཅན་དང་། ཕ་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་པོ་བསད་པ་མཐོང་ལྡན་ཏེ་མ་སྐྱེས་དགྲ་དང་། མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཅན་བདེ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་དད་ནས་བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབས་པས་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཐར་བ་བཞིན་ནོ། །(༡༣།༡༤)

ལྟ་བ་བཟོད་པ་བསྒོམ་པ་ནི།

༡༥། འདི་ལྟར་བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་མ་མཆིས་པས། །

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྲོ་བའི་གོ་སྐབས་དབྱེ་མི་བགྱི། །

ཁྲོ་བ་སྤངས་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད། །

ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། །

༡༦། **བདག་ནི་འདིས་སྤྱོས་འདིས་བཏགས་ཕམ་པར་བྱས། །**

འདི་ཡིས་བདག་ནོར་འཕྲོགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས། །

འཁོན་དུ་འཛིན་པས་འཁྲུག་ལོང་རྣམས་བསྐྱེད་དེ། །

འཁོན་འཛིན་རྣམས་སྤང་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། འདི་ལྟར་གནོད་བྱེད་ལ་མི་ཁྲོ་ཞིང་རྒྱུད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཁྲུག་པའི་བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་གཞན་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་པས་དེ་ཁོ་ན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ལུས་ལ་མེ་ལྔ་བསྟེན་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་མཐོ་རིས་ཀྱང་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱིས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཆོག་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁྲོ་བའི་གོ་སྐབས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་དབྱེ་བར་མི་བགྱི་བར་ཁྲོ་བ་སྤོང་དགོས་ཏེ། དེ་སྤངས་པས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་ལྟར་བཞེས་སྙམ་ན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་འདི་ལྟ་སྟེ་ཁྲོ་བ་སྤོངས་ཤིག་ཁྱོད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གནའ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་འདིས་ཚིག་ངན་པས་སྤྱོས་སོ། །འདིས་བདག་ཐག་པས་བཏགས་ཤིང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བརྡུང་ནས་བདག་ཕམ་པར་བྱས་སོ། །འདི་ཡིས་བདག་གི་ནོར་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འཕྲོགས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་འཁོན་དུ་འཛིན་པས་ན་འཁྲུག་ལོང་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟ་བུའི་འཁོན་འཛིན་རྣམ་པར་སྤངས་ན་སྡུག་བསྔལ་མེད་པར་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པར་འགྱུར་བས་ན་བསྒྲིམས་ཏེ་འཁོན་འཛིན་ནམ་ཡང་བྱ་མི་རིགས་སོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས།

གང་ཞིག་བསྒྲིམས་ཏེ་ཁྲོ་འཇོམས་པ། །

དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༡༥།༡༦)

ཧྭག་པ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱ་ཚུལ་ནི།

༡༧། **སེམས་ནི་ཆུ་དང་ས་དང་རྡོ་བ་ལ། །**

རི་མོ་བྲིས་པ་དེ་འདྲར་རིག་པར་བགྱི། །

དེའི་ནང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དང་པོ་ནི། །

མཆོག་སྟེ་ཆོས་འདོད་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལགས། །

༡༨། **རྒྱལ་བས་སྙིང་ལ་འབབ་དང་བདེན་པ་དང་། །**

ཡོག་པར་སླ་ལྡན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །

སྦྲང་རྩི་མེ་ཏོག་མི་གཙང་ལྟ་བུའི་ཚིག །

རྣམ་གསུམ་བཀའ་སྩལ་དེ་ལས་ཐ་མ་སྤང་། །

༡༩། **སྣང་ནས་སྣང་བའི་མཐར་ཐུག་མུན་པ་ནས། །**

མུན་པའི་མཐར་ཐུག་སྣང་ནས་མུན་མཐར་ཐུག །

མུན་ནས་སྣང་བའི་མཐར་ཐུག་གང་ཟག་ནི། །

བཞི་སྟེ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ཁམས་དང་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་གི་སེམས་ནི་ཆུ་དང་ས་དང་རྡོ་བ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་དེ་འདྲ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བགྱི་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ནི། དང་པོ་ཆུ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མི་བརྟན་པ་མཆོག་ཡིན་ལ། ཆོས་འདོད་དེ་དགེ་བའི་སེམས་རྣམས་ལ་ཐ་མ་རྡོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་བརྟན་པ་མཆོག་ལགས་པས་དེས་ན་སྡིག་སེམས་དོར་ནས་དགེ་སེམས་བརྟན་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།(༡༧)

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བས་སྐྱེས་བུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངག་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྙིང་ལ་འབབ་ཅིང་སྙན་པ་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུའི་ཚིག་དང་། བདེན་པ་ཚིག་མཛེས་ཤིང་བསྔགས་པར་འོས་པ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དང་། ཡོག་པར་སླ་ལྡན་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གསུམ་མོ། །དེ་བས་ན་ཐ་མ་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུའི་ཚིག་སྤང་ཞིང་། དང་པོ་སྙན་པའི་ཚིག་དང་གཉིས་པ་བདེན་པའི་ཚིག་གཉིས་བསྟེན་པར་བྱའོ། །(༡༨)

གཞན་ཡང་ལྷ་མི་དབང་ཐང་ཆེ་བ་ནས་ཆེ་འཕེལ་ཏེ། ཡང་རྟེན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྣང་བ་ནས་སྣང་བའི་མཐར་ཐུག་དང་། ངན་འགྲོ་ནས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་མུན་པ་ནས་མུན་པའི་མཐར་ཐུག་དང་། ལྷ་མི་དབང་ཐང་ཆེན་པོ་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ནས་མུན་པའི་མཐར་ཐུག་དང་། ངན་སོང་དང་མི་དབང་ཐང་ཆུང་ངུ་ནས་འཕེལ་ཏེ། ལྷ་མི་དབང་ཐང་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་མུན་པ་ནས་སྣང་བའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་སྣང་བ་ནས་སྣང་བར་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །(༡༩)

(༥༩)

བདུན་པ་སྤྱིར་མིའི་རིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱིའི་གྲོགས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་དགོས་ཚུལ་ནི།

༣༠། **མི་ནི་ཨ་མྲའི་འབྲས་བཞིན་མ་སྨིན་ལ། །**
སྨིན་པ་དང་འདྲ་སྨིན་ལ་མ་སྨིན་འདྲ། །
མ་སྨིན་མ་སྨིན་པར་སྣང་སྨིན་ལ་ནི། །
སྨིན་པར་སྣང་ཞེས་བགྱི་བར་འདྲར་རྟོགས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། མི་ལ་ནི་ཤིང་ཨ་མྲའི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བཞི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཤིང་ཨ་མྲའི་འབྲས་བུ་ཁ་ཅིག་ནི་ནང་མ་སྨིན་ལ་ཕྱི་སྨིན་པ་འདྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ནང་སྨིན་ལ་ཕྱི་མ་སྨིན་པ་འདྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ནང་ཡང་མ་སྨིན་ལ་ཕྱི་ཡང་མ་སྨིན་པར་སྣང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ནང་ཡང་སྨིན་ལ་ཕྱི་ཡང་སྨིན་པར་སྣང་ཞེས་བགྱི་བར་ཏེ་ཡོད་ལ། དེ་དང་འདྲ་བར་མི་ལ་ཡང་བསམ་པ་ཉམས་ལ་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བསམ་པ་བཟང་ལ་སྦྱོར་བ་ངན་པ་དང་། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ངན་པ་དང་། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་མཛོད་ལ་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་བཟང་བ་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ། །(༣༠)

བརྒྱད་པ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་གྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་ལྔ། ༡ སྤྱིར་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་ཞིང་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ། ༢ ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་དབང་བསྲུང་བ། ༣ འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་པ། ༤ དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པའི་ཕན་ཡོན། ༥ ཁྱད་པར་དུ་ནང་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་སྤྱིར་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་ཞིང་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ནི།

༣༡། **གཞན་གྱི་ཆུང་མ་མི་བལྟ་མཐོང་ན་ཡང་། །**
ན་ཚོད་མཐུན་པར་མ་དང་བུ་མོ་དང་། །
སྲིང་མོའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་བགྱི་ཆགས་གྱུར་ན། །
མི་གཙང་ཉིད་དུ་ཡང་དག་བསམ་པར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྐྱེས་རབས་ལས། གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ཡིན་པ་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་བརྟན་པ། །དེ་ནི་སྨྱོས་ཤིང་ངོ་ཚ་དང་། །བྲལ་བ་བཞིན་དུ་གཉིད་དང་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་ལྡན་གྱིས་བུད་མེད་མཛེས་མ་མཐོང་ན་སེམས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སྨྱོས་ནས་ངོ་ཚ་དང་བྲལ་ཞིང་གཉིད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་ཚུལ་བསམ་ནས་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་མི་བལྟ་ཞིང་། ཇི་ཞིག་ལྟར་མཐོང་ན་ཡང་ན་ཚོད་དང་མཐུན་པར་རྒན་པ་ལ་མ་དང་། གཞོན་པ་ལ་བུ་མོ་དང་། མཉམ་པ་ལ་སྲིང་མོའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་ཀྱང་ཆགས་

པར་གྱུར་ན། དྲི་ང་བ་དང་། སྒོ་དགུ་ནོན་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མི་གཙང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་བསམ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་པའོ། །(༣༡)

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་དབང་བསྒྱུང་བ་ནི།

༣༢། གཡོ་བའི་སེམས་ནི་ཐོས་མཆུངས་བུ་ལྷ་བུར། །

གཏེར་བཞིན་སྲོག་དང་འདྲ་བར་བསྲུང་བགྱི་སྟེ། །

གདུག་པ་དུག་དང་མཚོན་དང་དགྲ་བོ་དང་། །

མེ་བཞིན་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་སེམས་ནི་ཐོས་པའི་ནོར་དང་མཆུངས་པའམ། བུ་སྡུག་པ་ལྷ་བུར་རམ། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་བཞིན་ནམ། གཅེས་པའི་སྲོག་དང་འདྲ་བར་བསྲུང་བར་བགྱི་སྟེ། གདུག་པའི་སྦྲུལ་དང་། གསོད་པའི་དུག་དང་། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་མཚོན་དང་། གེགས་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་དང་། བསྲེག་པའི་མེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །

སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། དམྱལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་བསམ་བྱས་ན། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཚོན་དང་ནི། །དུག་དང་མེ་དང་གཡང་ས་དང་། །དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་མི་ཕོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །(༣༢)

གསུམ་པ་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་པ་ནི།

༣༣། འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །

རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་ཀིམ་པའི་འབྲས་འདྲར་གསུངས། །

དེ་དག་སྤང་བགྱི་དེ་ཡི་ལྕགས་སྒྲོག་གིས། །

འཁོར་བའི་བཙོན་ར་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་བཅིངས། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། འདོད་པ་རྣམས་ནི་དང་པོ་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་བདེ་བ་བསྐྱེད་མོད་ཀྱང་མཇུག་ཏུ་ངེས་པར་ཕུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་ན་ཀིམ་པའི་འབྲས་བུའི་ཕྱི་ཤུན་ཙམ་བཟང་ལ་ནང་ངན་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་འདོད་པ་དེ་སྤང་བར་བགྱིའོ། །དེ་མ་སྤང་ན་འདོད་བདེ་ཡི་ལྕགས་སྒྲོག་གིས་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དམ་དུ་བཅིངས་ནས་བཙོན་དེ་ལས་མི་ཐར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུའང་། །

འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་ཀྲོལ་བསྐྱེད། །

འདིར་ནི་གསད་དང་བཅིངས་དང་གཅོད། །

ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་དམྱལ་སོགས་སྐྱུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༣༣)

བཞི་པ་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

༣༤། **གང་དག་དབང་པོ་དྲུག་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི། །**

རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་གཡོ་དང་གང་དག་ཅིག །

གཡུལ་ངོར་དགྲ་ཚོགས་ལས་རྒྱལ་དེ་དག་ལས། །

མཁས་རྣམས་དང་པོ་དཔའ་རབ་ལགས་པར་འཚལ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་གང་དག་མིག་དབང་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྟག་ཏུ་མི་བརྟན་པར་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་ལ་གཡོ་བ་སྟེ་འཕྲོ་བར་གྱུར་ནས་དེའི་དབང་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་དག་ཅིག་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པས་གཡོ་བ་གཉེན་པོས་ལེགས་པར་བཅོམ་པ་དང་། གང་དག་འཐབ་མོའི་གཡུལ་ངོར་དགྲ་ཚོགས་ལས་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་དང་པོ་དབང་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་དེ་དཔའ་བོའི་རབ་མཆོག་ལགས་པར་འཚལ་ཏེ། དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་ནའང་གཡུལ་ངོ་ལས་རྒྱལ་བ་དུ་མ་སྣང་ལ། དབང་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྟུད་པ་ལས།

དཔེར་ན་སེངྒེ་རི་སུལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་མེད་པར། །

རི་དྭགས་ཕྲ་མོ་མང་སྐྲག་བྱེད་ཅིང་སྒྲ་སྒྲོག་ལྟར། །

མི་ཡི་སེངྒེ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། །

མུ་སྟེགས་ཅན་མང་སྐྲག་བྱེད་འཇིག་རྟེན་སྒྲ་ཡང་སྒྲོག །ཅེས་གསུངས་སོ།།(༣༤)

ལྔ་པ་ཁྱད་པར་དུ་ནང་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི།

༣༥། **བུད་མེད་གཞོན་ནུའི་ལུས་ནི་ཡོགས་ཤིག་ཏུ། །**

དྲི་ང་བ་དང་སྣ་དགུ་འདོད་པ་དང་། །

མི་གཙང་ཀུན་སྣོད་འདྲ་བ་དགང་དཀའ་དང་། །

པགས་པས་གཡོགས་པར་རྒྱན་ཡང་ཡོགས་ཤིག་གཟིགས། །

༣༦། **ཇི་ལྟར་མཛེ་ཅན་སྲིན་བུས་ཉེན་པ་ནི། །**

བདེ་བའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀུན་བརྟེན་ཀྱང་། །

ཞི་བར་མི་འགྱུར་དེ་དང་འདྲ་བར་ནི། །

འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའང་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། བུད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་དེ་ལ་མི་གཙང་བར་བསམ་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། རྒྱན་གོས་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་བུད་མེད་གཞོན་ནུའི་ལུས་མི་གཙང་བར་བསམ་ནས་ཆགས་མི་རིགས་སོ། ཅི་སྟེ་ཆགས་ན་དེའི་ལུས་དང་རྒྱན་གོས་གཉིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསལ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟིགས་ན་ལུས་དྲི་ང་བ་དང་། སྐྲོ་དགུ་དོད་པ་དེ་དག་ནས་མི་གཙང་བ་འཛག་པ་དང་། བཤང་གཅི་རྣག་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་མི་གཙང་བ་ཀུན་གྱི་སྣོད་དང་འདྲ་བ་དང་། ཟས་གོས་སོགས་ལ་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་ངོམས་པ་མེད་པས་དགང་དཀའ་བ་དང་། མི་གཙང་བའི་བུམ་པ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ལྟར་པགས་པས་གཡོགས་པ་ཁོ་ནར་གཟིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བར་བསམ་ནས་ནང་གི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པ་དགོས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ནི་ལན་ཚྭའི་ཆུ་དང་འདྲ་བས་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཀྱང་ངོམས་པའི་མཐའ་མེད་པར་མ་ཟད་སླར་ཡང་སྲེད་པ་ཇེ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མཛེ་ཅན་སྲིན་བུས་ཟོས་པས་ཉེན་པ་ནི། བདེ་བར་འདོད་པའི་དོན་དུ་མེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་ཀྱང་གདུང་བ་ཞི་བར་མི་འགྱུར་བར་སླར་ཡང་གདུང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་འདྲ་བར་ནི། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའང་མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ་རང་རྒྱུད་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་གདམ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

སེམས་ཅན་འདོད་ལ་བརྟེན་པ་ནི། །

ཕྱིར་ཞིང་སྲེད་པ་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །

ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་བྱས་ན། །

འདོད་པས་ནམ་ཡང་ངོམས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །(༣༥།༣༦)

དགུ་པ་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་འབད་པ་བསྒོམ་ཚུལ་ནི།

༣༧། **དོན་དམ་གཟིགས་པར་བགྱི་སླད་དངོས་རྣམས་ལ། །**

ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་གོམས་མཛོད། །

དེ་དང་འདྲ་བར་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །

ཆོས་གཞན་འགའ་ཡང་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པར་བགྱི་བའི་སླད་

དུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པ་ན་དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་མཛོད་དང་། དེ་དང་འདྲ་བར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཞན་ནི་འགའ་ཡང་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ་སྙེ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཁོ་ན་ལས་ཉོན་འཛོམས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། རྩ་ཤེས་ལས།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །

དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༡༧)

བཅུ་པ་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་བསྒོམ་པ་ནི།

༡༨། **སྐྱེས་བུ་རིགས་གཟུགས་ཐོས་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་། །**

ཤེས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྲལ་བ་བཀུར་མ་ལགས། །

དེ་ལྟས་གང་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་གཉིས་ལྡན། །

དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་བྲལ་ཡང་མཆོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྐྱེས་བུ་རིགས་གཟུགས་བཟང་པོ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་བཀུར་བའི་ཡུལ་མ་ལགས་ཏེ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས།

རིགས་གཟུགས་ལང་ཚོ་ལྡན་ན་ཡང་། །

ཡོན་ཏན་མེད་ན་མཛེས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟ་བས་ན་སྐྱེས་བུ་གང་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་རིགས་གཟུགས་བཟང་བ་སོགས་དང་བྲལ་ཡང་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་།

རབ་ཏུ་སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་མ་སྦྱངས་ན། །

རིགས་དང་གཟུགས་དང་ལང་ཚོའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ནི། །

སྟོབས་ནི་རབ་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ནོར་རྣམས་ཕུག་ཀྱང་རུང་། །

ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་སུ་ཡང་བདེ་བ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །

རིགས་ལ་སོགས་པ་དམའ་ཡང་སྡིག་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་། །

རབ་ཏུ་སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །

དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབབ་ཆུས་རྒྱ་མཚོ་གང་བ་བཞིན། །

ཕྱི་མའི་ཚེ་ལ་ངེས་པར་བདེ་བ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །(༣༡)

བཅུ་གཅིག་པ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྙོམས་ཚུལ་ནི།

༣༩། **འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྙེད་དང་མི་རྙེད་དང་། །**

བདེ་དང་མི་བདེ་སྙན་དང་མི་སྙན་དང་། །

བསྟོད་སྨད་ཅེས་བགྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །

བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྙོམས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས། ནོར་བུ་རྙེད་པ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། སྙན་པའི་གཏམ་དང་། རང་དང་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་བསྟོད་པ་བཞི་ལ་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ནོར་མ་རྙེད་པ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་དང་། མི་སྙན་པའི་གཏམ་དང་། རང་དང་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སྨད་པ་བཞིས་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཅེས་བགྱི་བ་འདི་དག་བདག་གི་སྙེ་མི་དབང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་བདེ་མི་བདེའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་མགོ་སྙོམས་ལ། རྙེད་པ་སོགས་འདོད་བྱ་བཞི་ལ་ཡིད་བདེ་བ་དང་། མ་རྙེད་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་བཞིས་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་འབྱུང་བར་མཛོད་ཅེས་པའོ། ། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

རྙེད་པ་དག་ནི་མང་བྱུང་ཞིང་། །

གྲགས་དང་སྙན་པ་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །

རྙེད་དང་གྲགས་པའི་ཚོགས་བཅས་ཏེ། །

གང་དུ་འདོད་པའི་གཏོལ་མེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །(༣༩)

སྦྱོང་ཚན།

༡། མིང་ཚིག་མཆན་འགྲེལ།

གདམས་ངག	མན་ངག་གམ་ཕན་པའི་ཚིག
ཡོངས་སྤྱོད།	འཚོ་བའི་རྒྱུ་ནོར་གྱི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། ཡོངས་སྤྱོད་འཛོམས་པ་ལྟ་བུའོ། །
བསྙེན་གནས།	ཉིན་ཞག་རེའི་མཐའ་ཅན་དུ་སྲུང་བའི་ཁྲིམ་པའི་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཅིག
སྙོམ་ལས།	ལེ་ལོའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། བདེ་བ་ལ་ཞེན་ནས་བརྩོན་པ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་དོན།
ཚུལ་ཁྲིམས།	བསྲུང་བྱ་སྲུང་བའི་སྤྱོད་པའི་མིང་། དཔེར་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ན་དགེ་བ་འཕེལ་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།
ཕུང་ཁྲོལ།	རྩོད་གླེང་སློང་བའི་བྱ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་མིང་། དཔེར་ན། ཕུང་ཁྲོལ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
དཀའ་ཐུབ།	སྡུག་བསྔལ་བཟོད་བསྲན་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའི་མིང་།
ལོག་འཚོ།	ལོག་པར་འཚོ་བ་སྟེ། ཚུལ་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་བག་མེད་པར་འཚོ་བ་རོལ་བའོ། །
བསྙེན་བཀུར།	ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་སོགས་ལ་གུས་བཀུར་ཞུས་པའི་དོན།
བཀའ་སྩལ་པ།	བཀའ་གནང་བའི་དོན།
སྲིད་པ།	འཇིག་རྟེན་འཁོར་བའི་མིང་།
གཏོལ་མེད།	ཐབས་མེད་པའི་དོན། དཔེར་ན། ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་ཅེས་སོ། །

༢། མིང་ཚིག་བདམས་ཏེ་ཁ་སྐོང་ས།

ཀ) འཁོར་བའི་རྒྱུ་དངོས་ལ་ .... མེད་པར་ .... པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བའི་ .... ལ་ཡིད་ཕྱོགས་ཏེ་ལོག་འཚོ་ལ་རོལ་ན་ .... དང་ .... ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་སྲིད་དོ། །

(བག་མེད། ངེས་ལེགས། མངོན་མཐོ། ཚིག་ཤེས། ཟང་ཟིང་།)

ཁ) འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ .... ཐོབ་དགོས་ན་ .... ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་དགོས་ .... ཞིང་། དེའི་ཐབས་སུ་དགེ་བ་གསོག་པའི་ .... ཀྱི་གོ་ཆའང་བགོ་དགོས་སོ།།

(ཐར་པ། ཤེས་རབ། སྒྲིབ་གཉིས། བརྩོན་འགྲུས།)

ག) འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་ཅེས་པ་ནི། ………… ན་དགའ་བ་དང་། ………… ན་མི་དགའ་བ། ………… ན་དགའ་བ་དང་། ………… ན་མི་དགའ་བ། ………… ན་དགའ་བ་དང་། ………… ན་མི་དགའ་བ། ………… ན་དགའ་བ་དང་། ………… ན་མི་དགའ་བ་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོའི་རང་བཞིན་ལ་བརྗོད་པའོ། ། (མ་སྙན། བསྟོད། བདེ། སྨད། མ་བདེ། མ་རྙེད། སྙན། རྙེད།)

༤། གཤམ་གསལ་གྲངས་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ས།

བསམ་གཏན། མཆན་མོ་རྒྱུ་བ། ཤེས་རབ། རྒྱན་པོ་འཁྱེད་པ། འདོད་ཆགས། གཡོ། སེར་སྣ། སྒྱུ། ཆགས་པ། རྒྱགས་པ། ཞེ་སྡང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། སྙོམས་ལས། ཆང་འཐུང་བ། ལེ་ལོ། ཚུལ་ཁྲིམས། ཐེག་གྲོགས་བརྟེན་པ། སྦྱིན་པ། འདུས་ལ་བལྟ་བ། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས།

ཀ) གྲགས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་དྲུག་ནི།

༡) ………… ༢) ………… ༣) …………

༤) ………… ༥) ………… ༦) ………… བཅས་སོ།།

ཁ) ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ནི།

༡) ………… ༢) ………… ༣) …………

༤) ………… ༥) ………… ༦) ………… བཅས་སོ། །

ག) དགེ་བའི་སྒྲོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ནི།

༡) ………… ༢) ………… ༣) ………… ༤) …………

༥) ………… ༦) ………… ༧) ………… ༨) …………

༩) ………… ༡༠) ………… ༡༡) ………… ༡༢) …………

༡༣) ………… བཅས་སོ། །

༥། གྲངས་འདྲེན་རྣམས་དབྱེ་བསལ་གྱིས་ཁ་སྐོངས།

དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བརྟན་སེམས། ཚུལ་ཁྲིམས། ཤེས་རབ། ཏིང་ངེ་འཛིན། དྲན་པ། རྫུན། གཏོང་བ།
དྲི་མ་མེད་པ། གནོད་སེམས། ལོག་ལྟ། ཁྲེལ་ཡོད། དད་པ། ཐོས་པ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ། ཤེས་རབ། ཕྲ་མ།
སྲོག་གཅོད། ཚིག་རྩུབ། ངག་འཆལ། མ་བྱིན་ལེན། ལོག་གཡེམ།

ཀ) མི་དགེ་བཅུ་ནི།

༡) .... ༢) .... ༣) .... ༤) ....

༥) .... ༦) .... ༧) .... ༨) ....

༩) .... ༡༠) .... བཅས་སོ། །

ཁ) ཆོས་མཆོག་ལྔ་ནི།

༡) .... ༢) .... ༣) .... ༤) ....

༥) .... བཅས་སོ། །

༦། མཐུན་སྦྱོར་གྱིས།

༡)	ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གཏོང་བའི་
༢)	གཞན་གནོད་གཞི་བཅས་ལས་ལྡོག་པའི་
༣)	དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་སྲན་ཐུབ་པའི་
༤)	དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྲོ་བའི་
༥)	དགེ་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་
༦)	ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་

ཤེས་རབ།
བརྩོན་འགྲུས།
བཟོད་པ།
སྦྱིན་པ།
ཚུལ་ཁྲིམས།
བསམ་གཏན།

༥། གོ་རྟོགས་སྦྱོང་བརྡར། (དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་མ་རྣམས་ཁག་བགོས་ཀྱིས་གཤམ་གྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་ཐད་དྲི་བ་དྲིས་ལན་

བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ། སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་གོ་སྟོབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་བྱ་དགོས།)

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་རྙེད་དང་མི་རྙེད་དང་། །
བདེ་དང་མི་བདེ་སྙན་དང་མི་སྙན་དང་། །
བསྟོད་སྨད་ཅེས་བགྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །
བདག་གི་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྙོམས་མཛོད།།

མི་ཉི་ཨ་མྲའི་འབྲས་བཞིན་མ་སྨིན་ལ། །
སྨིན་པ་དང་འདྲ་སྨིན་ལ་མ་སྨིན་འདྲ། །
མ་སྨིན་མ་སྨིན་པར་སྣང་སྨིན་ལ་ནི། །
སྨིན་པར་སྣང་ཞེས་བགྱི་བར་འདྲར་རྟོགས་མཛོད།།

གང་ལ་ཕ་དང་མ་དག་མཆོད་པ་ཡི། །
རིགས་དེ་ཚངས་བཅས་སློབ་དཔོན་བཅས་པ་ལགས། །
དེ་དག་ལ་མཆོད་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། །
སླད་མ་ལ་ཡང་མཐོ་རིས་འགྱུར་བ་ལགས།།

༦། བཤེས་སྤྲིངས་ཀྱི་རྩ་བ་རྣམས་བློ་འཛིན་བྱ་དགོས།

སློབ་ཚན་བརྒྱད་པ། བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག

(སྨུ་འགོད་གཉིས་པ།)

བཅུ་གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྡིག་པ་སྤོང་དགོས་ཚུལ་བསམ་པ་ནི།

༣༠། **ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དགེ་སློང་ལྷ་དང་ནི། །**
མགྲོན་དང་ཡབ་ཡུམ་སྲས་དང་བཙུན་མོ་དང་། །
འཁོར་གྱི་སླད་དུའང་སྡིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། །
དམྱལ་བའི་རྣམ་སྨིན་སྐལ་ཉོད་འགའ་མ་མཆིས། །

༣༡། **སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤྱད་པ་འགའ་ཡང་ནི། །**
དེ་ཡི་མོད་ལ་མཚོན་བཞིན་མི་གཅོད་ཀྱང་། །
འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་སྡིག་པ་ཡི། །
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་མངོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་དགེ་སློང་ལྷ་དང་ནི་མགྲོན་དང་ཡབ་ཡུམ་སྲས་དང་བཙུན་མོ་དང་འཁོར་གྱིས་མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སླད་སྟེ་དོན་དུ་སྡིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ཚ་གྲང་གི་དམྱལ་བའི་ནང་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་རང་ཉིད་གཅིག་པུས་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་བྲམ་ཟེ་ནས་འཁོར་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐལ་བ་ཉོད་ཅིང་ལེན་པར་བྱེད་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་པ་སྟེ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས།

ལས་ནི་ས་ལ་མི་སྨིན་ཆུ་ལ་མི་སྨིན་རྡོ་ལ་མི་སྨིན། །

ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་འབབ་ཞིག་ལ་སླིན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །(༣༠)

འོ་ན་ད་ལྟ་སྡིག་པའི་ལས་དངོས་སུ་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་མི་དགོས་པར་བདེ་བར་གནས་ཚོག་པ་ཇི་སྙེད་མཆིས་པ་འདི་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤྱོད་པ་འགའ་ཡང་རྐྱེ་སུ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཡི་མོད་ལ་མཚོན་གྱིས་གཏུབས་པ་བཞིན་དུ་མི་གཙོད་ཀྱང་། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྔར་སྡིག་པ་བྱས་པ་རྣམས་དྲན་ནས་འགྱོད་ཅིང་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་གཤིན་རྗེའི་སྐྲིས་བུས་འཚེ་བ་དང་། དམྱལ་མེས་སྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པའི་སྣྲ་ཆེན་པོ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོས་ནས་བདག་ཀྱང་དེར་འཁྲིད་དོ་སྙམ་ནས་སྐྲག་པ་སོགས་སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་པ་དེ་རིམ་བཞིན་མངོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོམས་ལས་ཀྱང་།

སྡིག་ལས་འཕྲལ་དུ་ངེས་པར་ནི། །

མཚོན་བཞིན་གཙོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། །

སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་འགྲོ་བ་དག །

ཕ་རོལ་ཏུ་ནི་མངོན་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས། །(༣༡)

བཅུ་གསུམ་པ་འཕགས་པའི་ནོར་ལ་འབད་པ་ནི།

༣༢། **དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཏོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །**

དྲི་མེད་ངོ་ཚ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། །

ཤེས་རབ་ནོར་བདུན་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །

ནོར་གཞན་ཕལ་པ་དོན་མ་མཆིས་རྟོགས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། དཀོན་མཆོག་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་། ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་སེང་ངེ་བ་བསྲུང་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་གཏོང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པའི་ཐོས་པ་དང་། རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་དགེ་བ་ལ་འཛེམ་པ་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཛེམ་པ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོས་བདུན་པོ་དེ་དག་རྐྱེད་བཀུར་སྙན་གྲགས་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ནི་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་ཤིང་། གསེར་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ནོར་གཞན་ཕལ་པ་རྣམས་ནི་འཕྲུག་རྩོད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་མང་བའི་ཕྱིར་དོན་མ་མཆིས་པ་སྟེ་སྙིང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །(༣༢)

བཅུ་བཞི་པ་དེའི་འགལ་རྐྱེན་སྤང་བ་ནི།

༣༣། **རྒྱན་པོ་འགྱེད་དང་འདུས་ལ་བཟླ་བ་དང་།** །
ལེ་ལོ་སྡིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །
ཆང་དང་མཚན་མོ་རྒྱུ་བ་ངན་སོང་བ། །
གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དྲུག་སྤོང་། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རྒྱན་པོ་འགྱེད་པ་སྟེ་ཤོ་རྩེ་བ་དང་། ལོང་གནམ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལ་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བཟླ་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆང་འཐུང་བ་དང་། མཚན་མོ་གང་བྱུང་དུ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཚེ་འདིར་གྲགས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཚོས་དྲུག་པོ་དེ་སྤོངས་ཤིག ཅེས་པའོ། །(༣༣)

བཅོ་ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ནོར་ལ་ཆོག་ཤེས་བྱ་བ་ནི།

༣༤། **ནོར་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཆོག་ཤེས་པ།** །
རབ་མཆོག་ལེགས་པར་ལྷ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས། །
ཀུན་ཏུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། །
ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས། །

༣༥། **དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བ།** །
འདོད་པ་ཆུང་རྣམས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ། །
ཀླུ་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྙེད་པ། །
དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྙེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། །

དོན་ནི། ནོར་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ད་ལྟ་རང་ལ་གང་ཡོད་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་བཟང་པོ་དང་མང་པོ་བྱུང་ན་སྙམ་པའི་འདོད་པ་མེད་པ་སྟེ་འདོར་ན་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཉིད་རབ་དང་མཆོག་ལགས་པར་ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པས་ན། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག་དང་། ཆོག་མཁྱེན་ན་ནོར་ཙུང་ཟད་མི་བདོག་ཀྱང་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་པ་ལགས་ཏེ། འབྱོར་པའི་དགོས་པ་ནི་ཆོག་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༣༤)

འོ་ན་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས། གསེར་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་བདོག་པ་མང་བ་རྣམས་ནི་གསོག་བསྲུང་བཤག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་ལྟར་

འདོད་པ་ཆུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བ་མ་ལགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཀླུ་མཆོག་སྟེ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དེ་སྙེད་དེ་སྟེ་མགོ་བོ་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མང་བ་བཞིན་ནོ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

གསག་དང་བསྲུང་དང་བརླག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །
ནོར་ནི་ཕུང་ཁྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
ནོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས། །
སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། །(༣༥)

བཅུ་དྲུག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོགས་པའི་ཁྱིམ་ཐབ་གྲོགས་ཀྱི་སྤང་བླང་བསམ་པ་ནི།

༣༦། **རང་བཞིན་དཀར་འབྲེལ་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། །**
ཁྱིམ་ཐབ་བརླས་བྱེད་ཇོ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། །
ཆུང་དུའང་ཀུ་བ་ཆོམ་རྐུན་ལྟ་བུ་ཡི། །
ཆུང་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་སྤང་། །

༣༧། **སྲིང་མོ་ལྟ་བུར་རྗེས་མཐུན་གང་ཡིན་དང་། །**
མཛའ་མོ་བཞིན་དུ་སྙིང་ལ་འབབ་པ་དང་། །
མ་བཞིན་ཕན་པར་འདོད་དང་བྲན་མོ་བཞིན། །
དབང་གྱུར་གང་ཡིན་རིགས་ཀྱི་ལྷ་བཞིན་བཀུར། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རང་བཞིན་དཀྲ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཁྲོ་གཞན་དང་འགྲོགས་ནས་ཁྱིམ་ཐབ་གསོད་པར་འདོད་པ་གཤེད་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱིམ་ཐབ་ལ་བཀུར་སྟི་མི་བྱེད་ཅིང་བརླས་ཐབ་བྱེད་པ་ཇོ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། ནོར་ཆུང་དུའང་ཀུ་བར་བྱེད་པའི་ཆོམ་རྐུན་མ་ལྟ་བུའི་ཆུང་མ་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྤང་ངོ་། །(༣༦)

འོ་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྲིང་མོ་ལྟ་བུར་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཛའ་མོ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྙིང་ལ་འབབ་ཅིང་བཀུར་སྟི་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། བུ་ལ་མ་བཞིན་ཕན་པར་འདོད་པ་དང་འདྲ་བར་རང་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་དང་། བྲན་མོ་བཞིན་དུ་རང་གི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཆུང་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི། རིགས་ཀྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་བཀུར་བའམ་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །(༣༧)

གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡ བཟའ་བཏུང་རྣང་བ་ལ་

ཚོད་ཟིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། ༢ འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པ་ཚུན་ཡང་དོན་མེད་དུ་མ་སོང་བར་དོན་ལྡན་དུ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་བཟའ་བཏུང་རུང་བ་ལ་ཚོད་ཟིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི།

༡༨། **ཁ་ཟས་སྨན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། །**

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མེད་པར་བསྟེན་བགྱི་སྟེ། །

རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་བསྙེམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །

མཚག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབབ་ཞིག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཁ་ཟས་ནི་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྨན་བསྟེན་པ་དང་འདྲ་བར་བཀྲིས་པའི་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཧ་ཅང་མང་བ་དང་ཉུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཚོད་རིགས་པ་ཡིས། ཀུན་སློང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་གི་བསམ་པ་མེད་པར་བསྟེན་པར་བགྱི་སྟེ། རྒྱགས་པའམ་དྲེགས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། བསྙེམས་པ་སྟེ་འགྱིང་བའམ་སྙེག་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། མཚག་པ་སྟེ་ལུས་མདངས་བཟང་བའམ་ཚགས་དམ་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས་སོ། །འོན་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བསྟེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ལུས་རྟེན་འདི་གནས་པ་འབབ་ཞིག་གི་ཕྱིར་ཟའོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

ལོག་པར་ལྟུང་དང་མགོན་མེད་དང་། །

བརྟུལ་ཞུགས་གནས་ལ་བགོ་བྱ་ཞིང་། །

རན་པ་ཙམ་དུ་ཟ་བྱ་སྟེ། །

ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༡༨)

གཉིས་པ་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པ་ཚུན་ཡང་དོན་མེད་དུ་མ་སོང་བར་དོན་ལྡན་དུ་བྱ་ཚུལ་ནི།

༡༩། **རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། །**

མཚན་མོའི་ཐུན་གྱི་སྟོད་སྨད་འདས་ནས་ནི། །

མནལ་ཚེའང་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར། །

དྲན་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མནོལ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས་ཁྱོད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་དང་། དེར་མ་ཟད་མཚན་

མོའི་ཐུན་གྱི་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱང་དགེ་བའི་བྱ་བས་དུས་འདས་པར་བྱས་ནས་ནི། ནམ་གྱི་གུང་ཐུན་ལ་མནལ་བ་སྟེ་གཉིད་ལོག་པའི་ཚེའང་འབྲས་བུ་སྟེ་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་གཉིད་གཞན་འགྱུར་ཡིན་པས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲན་པ་མ་ཉམས་པ་དང་ལྡན་པར་དེ་དག་བར་དུ་མནོལ་ཞེས་པའོ། །

སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

མགོན་པོ་མྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར། །

འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ། །

ཤེས་བཞིན་མྱུར་དུ་ལྡང་སེམས་ལ། །

ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་སྦྱར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༣༥)

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༡ ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ། ༢ སྦྱོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ། ༣ མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ། ༤ སྒོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་བཞི། ༡ ཚད་མེད་བཞིས་མཚོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ། ༢ བསམ་གཏན་བསྒོམས་པས་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ། ༣ སྦྱོར་ལས་འབྲས་དང་ཁྱད་པར་དགེ་སྡིག་ཆེན་པོའི་སྤང་བླང་བསྟན་པ། ༤ ཁྱད་པར་དུ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་སྤང་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ཚད་མེད་བཞིས་མཚོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི།

༤༠། **བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་དག་དང་དགའ་བ་དང་། །**

བཏང་སྙོམས་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་བསྒོམས་པར་བགྱི། །

གོང་མ་བཅུད་པར་མ་གྱུར་དེ་ལྟ་ནའང་། །

ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པས་ཡིད་བདེ་བའི་དགའ་བ་དང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒོམ་པ་པོ་ལ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པར་འབྱུང་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྒོམ་པར་བགྱིའོ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚེ་རེ་རེ་ལའང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་རྩིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམས་པས་འབྲས་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་གོང་མ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་རེ་ཞིག་བསྙེད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་ལྷ་ནའང་། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདོད་པ་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །(༩༠)

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པས་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི།

༩༡། **འདོད་སྤྱོད་དགའ་དང་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་དག །**

རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས། །

ཚངས་དང་འོད་གསལ་དག་དང་དགེ་རྒྱས་དང་། །

འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། འདོད་སྤྱོད་དེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་ཤིང་རང་གི་ཡན་ལག་དཔྱོད་པ་དགའ་བ་བདེ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། ཡན་ལག་སྔ་མ་རྟོག་དཔྱོད་སྤངས་ཤིང་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ(དྭངས་པ)། དགའ་བདེ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། ཡན་ལག་སྔ་མ་ནང་རབ་ཏུ་དྭང་(དྭངས་པ)བའི་དགའ་བ་སྤངས་ཤིང་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྙོམས་བདེ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། ཡན་ལག་སྔ་མ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དག་རྣམ་པར་སྤངས་ཤིང་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དྲན་པ་བཏང་སྙོམས་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་པོ་བསྒོམས་པ་ཡིས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཚངས་ཆེན་དང་། འོད་གསལ་དག་དང་། དགེ་རྒྱས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེ་བ་འཐོབ་ཅེས་པའོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མཛོད་ལས།

བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི། །

དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །

སྙོམས་འཇུག་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ། །

རྗེས་འབྲང་བཅས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༩༡)

གསུམ་པ་སྤྱིར་ལས་འབྲས་དང་ཁྱད་པར་དུ་དགེ་སྡིག་ཆེན་པོའི་སྤང་བླང་བསྟན་པ་ནི།

༩༢། ཧག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །

ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །

དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། །

དེ་བས་དགེ་བ་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི། །

༩༣། ལན་ཚྭ་སྲང་འགས་ཆུ་ནི་ཉུང་ངུ་ཞིག །

རོ་སྒྱུར་བགྱིད་ཀྱི་གང྄འི་ཀླུང་མིན་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སྡིག་པའི་ལས་ནི་ཆུང་ངུ་ཡང་། །

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ལ་མཐུན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།།

དོན་ནི། དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཧག་དང་སྟེ་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དྲག་པོས་བྱེད་པ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ལས་དེ་ལ་འཛེམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་དང་། ཕ་མ་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པ་ཕན་འདོགས་པའི་གཞིའི་ཁྱད་པར་དང་། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པ་ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་པའི་གཞིའི་ཁྱད་པར་སྟེ། རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་ངེས་པ་དང་མང་པོ་འབྱིན་པས་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པས་བརྩོན་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ལན་ཚྭ་སྲང་འགའ་སྟེ་ཉུང་ཟད་གཅིག་གིས་ཆུ་ནི་ཉུང་ངུ་ཞིག་ལན་ཚྭའི་རོ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བར་བགྱིད་ཀྱི་གང྄འི་ཀླུང་ངམ་ཆུ་ཤིན་ཏུ་མང་ན་སྒྱུར་ནུས་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྡིག་པའི་ལས་ནི་ཆུང་ངུ་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ཞིང་ཉུང་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་ནུས་ཀྱིས། ཡངས་པ་སྟེ་ཆེ་ཞིང་མང་བ་ལ་འབྱིན་མི་ནུས་པར་མཐུན་པར་མཛོད་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེན་མང་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ཧག་པར་མངོན་ཞེན་གྱིས་བསླངས་པའམ། །

གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་བསླངས་པ་ཉིད། །

ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཕན་འདོགས་ཞིང་། །

སྡུག་བསྔལ་ཅན་（བ་）ལ་དགེ་ཆེན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །（༩༢།༩༣）

བཞི་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྲིབ་པ་ལྔ་སྤང་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

༩༤། གོད་དང་འགྱོད་དང་གནོད་སེམས་རྨུགས་པ་དང་། །

གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །

སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་ནོར། །

འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྐུན་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བའི་རྒོད་པ་དང་། སྔར་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡིད་གཅགས་པ་འགྱོད་པ་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱིས་གནོད་ཡུལ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པ་གནོད་སེམས་དང་། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་ལུས་སེམས་ལྕི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བ་རྨུགས་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་ནང་དུ་སྡུད་པ་གཉིད་དང་། ཁ་ཟས་དང་འཁྲིག་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། བདེན་པའི་དོན་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་སྒྲིབ་པས་ན་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་དག་ནི་དགེ་བའི་ནོར་འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྐུན་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ་སྤོངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །འདི་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བརྩིས་ན་བདུན་ཡོད་ཀྱང་རྒོད་འགྱོད་གཉིས་དང་། རྨུགས་གཉིད་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་པ་རེ་རེར་བཞག་ནས་ལྔར་གསུངས་སོ། །(༩༩)

གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༡ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ༢ ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཉམས་ལེན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནི།

༩༩། **དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དག་དང་དྲན་པ་དང་། །**

ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཆོས་མཆོག་ལྔ་ཉིད་དེ། །

འདི་ལ་མངོན་བརྩོན་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི། །

སྟོབས་དབང་ཞེས་བགྱི་རྩེ་མོར་གྱུར་པའང་ལགས། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་། དེ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དག་དང་། བདེན་པ་དང་དེའི་རྣམ་པ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་གོམས་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་མཛོད་ཅིག འདི་དག་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆེ་ཆོས་མཆོག་ཉིད་དང་། དེ་དག་བཟོད་པའི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་བརྫི་བས་སྟོབས་དང་། དྲོད་ཀྱི་ཚེ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་ལྷག་པར་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་དང་། དེ་ཉིད་འཕེལ་བ་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩེ་མོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ཞེས་བགྱི་བའང་ལགས་སོ། །(༩༥)

གཉིས་པ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཉམས་ལེན་བསྟན་པ་ལ་བཅུ་དྲུག ༡ སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་གང་ལ་ཡང་དཔྱད་སྒོམ་ཉིད་གནད་ཟབ་ཏུ་བསྟན་པ། ༢ འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འབབ་པ། ༣ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བ་ལ་འབབ་པ། ༤ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ། ༥ ཀུན་སྦྱོར་སྤང་བ། ༦ ཐར་ལམ་གཙོ་བོར་རང་གིས་འབད་དགོས་པ། ༧ ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་འབབ་པ། ༨ ལམ་སྒོམ་པའི་རྩ་བ་དྲན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་འབབ་པ། ༩ དྲན་པའི་རྒྱུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ༡༠ དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྙེད་དཀའ། ༡༡ འཁོར་ལོ་བཞིའི་གདམས་ངག ༡༢ བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་ངག ༡༣ འགལ་རྐྱེན་མེད་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམ་པའི་དུས་སུ་འབད་རིགས་པ། ༡༤ འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྤྱིར་བསྒོམ་པ། ༡༥ སོ་སོར་བསྒོམ་པ། ༡༦ འཁོར་བ་སྤངས་ཤིང་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱ་ཆེར་རྩོམ་པའི་ཚུལ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དང་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་གང་ལ་ཡང་དཔྱད་སྒོམ་ཉིད་གནད་ཟབ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།

༩༥། **ན་ཀ་འཆི་སྡུག་བྲལ་དང་དེ་བཞིན་དུ། །**
ལས་ནི་བདག་གིར་བྱ་ལས་མ་འདས་ཞེས། །
དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི། །
དེ་ཡི་གཉེན་པོའི་སློ་ནས་རྒྱུགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། བདག་ནི་ན་བ་དང་ཀ་བ་དང་འཆི་བ་དང་སྡུག་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་བདག་གིར་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་ཏེ། བདེ་སྡུག་དེ་དག་གིས་སྔར་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་རག་ལས་ཀྱི་བདག་ལ་རང་དབང་མེད་དོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་ནི་རྒྱུགས་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སློ་ནས་རྒྱུགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པར་མཛད་ཅེས་པའོ། །(༩༥)

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འབབ་པ་ནི།

༩༦། **གལ་ཏེ་མཐོ་རིས་ཐར་པ་མངོན་བཞེད་ན། །**
ཡང་དག་ལྟ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད། །
གང་ཟག་ལོག་པར་ལྟ་བས་ལེགས་སྤྱད་ཀྱང་། །
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་བཟད་ལྡན། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་སུ་མཐོ་རིས་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མངོན་པར་བཞེད་ན་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་འབྲས་མི་བསླུ་བ་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་

ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་མཛོད་དང་། དེ་མ་བསྒོམ་ན་གང་ཟག་ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་ལེགས་པར་སྤྱད་ཀྱང་། ལོག་ལྟས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་བཟད་ཅིང་རྩུབ་པ་དང་ལྡན་པ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །(༩༦)

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བ་ལ་འབད་པ་ནི།

༩༧། **མི་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མི་བདེ་ཞིང་། །**

མི་རྟག་བདག་མེད་མི་གཙང་རིག་པར་བགྱི། །

དྲན་པ་ཉེ་བར་མ་གཞག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་ལྟ་བ་ཕྱུང་བྲོལ་བ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། མི་ནི་ཡང་དག་ཉིད་དུ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བལྟས་ན་སྡུག་བསྔལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་མནར་བས་མི་བདེ་ཞིང་། སྐད་ཅིག་གི་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ་དང་། དབང་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པས་བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་དྲུག་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མི་གཙང་བར་རིག་པར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་མ་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ནི་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱུང་བྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་དེ་བས་ན་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པར་བགྱིའོ།། (༩༧)

བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི།

༩༨། **གཟུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག །**

གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་གཟུགས་ལ་བདག་གནས་མིན། །

བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ། །

ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་སྟོང་རྟོགས་བགྱི། །

༩༩། **ཕུང་པོ་འདོད་རྒྱལ་ལས་མིན་དུས་ལས་མིན། །**

རང་བཞིན་ལས་མིན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མིན། །

དབང་ཕྱུག་ལས་མིན་རྒྱུ་མེད་ཅན་མིན་ཏེ། །

མི་ཤེས་ལས་དང་སྲེད་ལས་བྱུང་རིག་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། མདོ་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་བདག་དང་རང་བཞིན་

གྱི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཟུགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡན་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་ལ་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན། བདག་ལའང་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་ཏེ། བདག་མེད་པར་ཡང་གཟུགས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བགྱིའོ།། (༩༥)

དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་འདོད་རྒྱལ་གནམ་བབ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། དུས་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། རང་བཞིན་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་བྱུང་ན་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ཤེས་ལས་དང་སྲེ་མ་རིག་པས་གཡོགས་པའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་སྲིད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །(༩༦)

ལྔ་པ་ཀུན་སྦྱོར་སྤང་བ་ནི།

༥༧། **ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རང་ལུས་ལ། །**

ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། །

ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ་ཐར་པ་ཡི། །

གྲོང་འཁྱེར་སྒོ་འགེགས་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། དཔེར་ན་ལམ་ལ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གསུམ་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བའི་གེགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ལྟ་བ་ངན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་དག་གྲོལ་དུ་འཛིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་དང་། རང་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའི་འཇིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་དང་། ཐར་ལམ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་འགེགས་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །(༥༧)

དྲུག་པ་ཐར་ལམ་གཙོ་བོར་རང་གིས་འབད་དགོས་པ་ནི།

༥༨། **ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །**

གཞན་གྱིས་གྲོགས་བགྱིད་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པས། །

ཐོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསམ་གཏན་ལྡན་པ་ཡིས། །

བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གོམས་པར་བྱེད་པ་བདག་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཀྱིས། འདི་ལ་ནི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རང་གི་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ་གནས་མཐོན་པོར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་བགྱིད་ཀྱུ་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པས། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བགྱིས་ཏེ། ཐོས་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིས་ཀུན་བྱུང་གི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་སྤྲོས་བྲལ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །

ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

དེ་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིས། །

དང་པོར་བསླབ་ལ་རབ་གུས་བྱ། །

སོ་སོར་ཐར་པ་འདུལ་བཅས་དང་། །

མང་ཐོས་དོན་གཏན་དབབ་ལ་བརྩེམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༥༢)

བདུན་པ་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་འབད་པ་ནི།

༥༣། **ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །**

ལྷག་པའི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསླབ་པར་བགྱི། །

བསླབ་པ་བརྒྱ་རྩ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ནི། །

གསུམ་པོ་འདི་ནང་ཡང་དག་འདུ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་བསླབ་པར་བགྱི་སྟེ། བསླབ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བསླབ་པ་བརྒྱ་རྩ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་གཅིག་ནི་ཞེས་པའི་རྩ་ཞེས་པ་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པས་བརྒྱའི་ལྷག་མ་བརྒྱ་སྟེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུའི་ལྷག་མ་གསུམ་སྟེ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ནས་གསུངས་པའི་དགེ་སློང་གི་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་རྣམས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་པོ་འདིའི་ནང་དུ་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདུ་

བར་འགྱུར་བས་གསུམ་པོ་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །(༥༣)

བརྒྱད་པ་ལམ་བསྒོམ་པའི་རྩ་བ་དྲན་པ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་འབད་པ་ནི།

༥༤། **དབང་ཕྱུག་ལུས་རྟོགས་དྲན་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །**

བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན། །

དེ་ནི་བསྒྲིམས་ནས་མངོན་པར་བསྲུང་བགྱི་སྟེ། །

དྲན་པ་ཉམས་པས་ཆོས་ཀུན་འཇིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དབང་ཕྱུག་ཅེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས་ལུས་རྟོགས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གང་བྱེད་ཀྱང་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་དྲན་པ་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དྲན་པ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དྲན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ནས་མངོན་པར་བསྲུང་བར་བགྱི་སྟེ། དྲན་པ་ཉམས་པས་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀུན་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་དུས་ནམ་ཡང་དྲན་པ་མ་ཉམས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

ཀུན་ནས་དྲན་པའི་ཐག་པ་ཡིས། །

སེམས་ཀྱི་གླང་ཆེན་དམ་བཏགས་ན། །

འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །

དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༥༤)

དགུ་པ་དྲན་པའི་རྒྱུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བསམ་པ་ལ་གསུམ། ༡ ཚེ་མི་རྟག་ཅིང་ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པས་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ། ༢ སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་ངེས་ན་ལུས་འཇིག་པ་སྨོས་མི་དགོས་པ། ༣ འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ཚེ་མི་རྟག་ཅིང་ལུས་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པས་ཆགས་པར་མི་རིགས་པ་ནི།

༥༥། **ཚེ་ནི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །**

ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །

དབུགས་རྔུབ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །

སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །

༥༦། **ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐམ་མཐར་འདྲུལ་ཞིང་། །**

ཐ་མར་མི་གཙང་སྙིང་པོ་མ་མཆིས་པར། །

རྣམ་པར་འཇིག་དེངས་སྨུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །

སོ་སོར་འགྱེས་ཆོས་ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྐྱེས་བུའི་ཚེའམ་ལུས་སྲོག་ལ་ནི་ཕྱིའི་རྐྱེན་མིས་མཚོན་བསྣུན་པ། དུག་བཏང་བ། གཤིན་རྗེ་དང་རྒྱལ་གདོན་ལ་སོགས་པས་ཚེ་འཕྲོག་པ། ནང་གི་འབྱུང་བ་བཞི་འཁྲུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་རླུང་གིས་བཏབ་པའི་ཆུའི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་ཆེས་མི་རྟག་པས་ན། དབུགས་ནང་དུ་རྔུབ་པ་ལས་དབུགས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་། མདང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས་ད་ནངས་སད་པར་ཁོམ་སྟེ་མ་ཤི་བར་སླར་ཡང་གནས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

འཆི་བདག་རྐྱེན་གྱི་ནང་གནས་པ། །

རླུང་དམར་ནང་འདུག་མར་མེ་བཞིན། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །(༥༥)

དེ་ལྟར་ན་ལུས་འདི་མཐའ་མ་མེས་བསྲེགས་ཏེ་ཐལ་བར་འགྲོ་བའམ། ཡང་ན་རླུང་དང་ཉི་མས་མཐར་སྐམ་པའམ། ཡང་ན་ཆུར་བསྐྱུར་བས་མཐར་འདྲུལ་ཞིང་བྱ་ཁྲོད་སོགས་ཀྱིས་ཟོས་པ་ཐ་མར་མི་གཙང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་སྙིང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཆིས་པར་རྣམ་པར་འཇིག་པ་དང་། སྐམ་ཞིང་དེངས་པ་དང་། རུལ་ཞིང་སྨུགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཤ་རུས་རྣམས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གཅོད་པས་སོ་སོ་སོ་སོར་འགྱེས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ་ལུས་ལ་ནམ་ཡང་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས།

ཁྱོད་ཀྱིས་མི་གཙང་ཟ་མི་རུང་། །

ཁྲག་ཀྱང་བཏུང་དུ་མི་རུང་ལ། །

རྒྱུ་ལྟོའང་གཞིབ་ཏུ་མི་རུང་ན། །

ལུས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞིས་གསུངས་སོ། །(༥༦)

གཉིས་པ་སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་པར་ངེས་ན་ལུས་འཇིག་པ་སློས་མི་དགོས་པ་ནི།

༥༧། **ས་དང་ལྷུན་པོ་རྒྱ་མཚོ་ཉི་མ་བདུན། །**

འབར་བས་བསྲེགས་པས་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་། །

ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་ན། །

ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་མི་ལྟ་སློས་ཅི་འཚལ། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྲ་ཞིང་འཐས་པའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རི་རབ་ལྷུན་པོ་དང་ཁྱི་དང་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཉི་མ་བདུན་རིམ་གྱིས་ཤར་ནས་དེ་དག་གི་འོད་ཟེར་ཚ་ཞིང་འབར་བས་བསྲེགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་སྣང་བའི་ལུས་ཅན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་མཐར་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་ལུས་པར་མི་འགྱུར་བར་འཇིག་ན། ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་ཞིང་འཇིག་པར་སླ་བའི་མིའི་ལུས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ཏེ་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས།

མི་ཡི་དཔའ་བོ་ཐོག་མའི་མཚན་མོར་ནི། །
གང་ན་འཇིག་རྟེན་མངལ་ན་གནས་གྱུར་པ། །
དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་དེ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན། །
འགྲོས་བསྙལ་མེད་པར་འཆི་བདག་དྲུང་དུ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༥༧)

གསུམ་པ་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ནི།

༥༨། **དེ་ལྟར་འདི་ཀུན་མི་རྟག་བདག་མེད་དེ། །**
སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་གནས་མེད་དེ་སྟད་དུ། །
འཁོར་བ་ཆུ་ཤིང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ། །
མི་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་ནི་འབྱུང་བར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་མི་རྟག་པར་མ་ཟད། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ལུས་ཅན་འདི་ཀུན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་མི་རྟག་ཅིང་བདག་མེད་དེ། དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་མེད་ཅིང་ཕན་འདོགས་པའི་མགོན་མེད་པ་དང་། ལུས་རྟེན་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་སྐབས་མེད་པར་མཐོ་དམན་སྣ་ཚོགས་པའི་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པས་དེའི་སྟད་དུ་འཁོར་བ་དང་དེའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཆུ་ཤིང་ལྟར་སྙིང་པོ་མེད་ཅིང་ཡིད་བརྟན་རུང་བ་གང་ཡང་མེད་པ་འདི་ལ་མི་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་ནི་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ།།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་།

གང་ལ་འདིར་སྐྱོ་ཡོད་མིན་པ། །
དེ་ལ་ཞི་གུས་ག་ལ་ཡོད། །
རང་ཁྱིམ་ལ་བཞིན་སྲིད་པ་ནི། །

འདི་ནས་འབྱུང་བའང་བྱ་བ་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༥༨)

བཅུ་པ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྙེད་དཀའ་བ་ནི།

༥༩། **རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་དང་། །**

རུས་སྦལ་ཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ལས། །

མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །

དམ་ཆོས་སྤྱད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །

༦༠། **གང་ཞིག་གསེར་སྣོད་རིན་ཆེན་སྤྲས་པ་ཡིས། །**

ངན་སྐྱུགས་འཕྱག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །

གང་ཞིག་མི་རུ་སྐྱེས་ནས་སྡིག་པ་དག །

བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་བླུན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་གཞི་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་ཕྱོགས་བཞིའི་རླུང་གིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་དེའི་ནང་ན་རུས་སྦལ་ཞར་བ་ལོང་བ་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་མགོ་དོག་དོག་འོང་བ་དེའི་མགྲིན་པ་དང་གཉའ་ཤིང་གི་བུ་ག་ཕྲད་དེ་དེར་ཚུད་པ་བས་ཀྱང་། དུད་འགྲོ་ལས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་མི་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཆེས་ཐོབ་པར་དཀའ་བས་ན་མིའི་དབང་པོ་གང་གིས་རྙེད་དཀའ་ཞིང་རྙེད་ན་དོན་ཆེ་བའི་དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་དམ་ཆོས་སྤྱད་པ་སྟེ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་དགེ་བ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ནས་དལ་རྟེན་ཐོབ་པ་དེ་འབྲས་བུ་མཆིས་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །

རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི། །

བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཚུད་ལྟར། །

མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས།(༥༩)

དེ་ལྟར་དལ་བ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་དགེ་བ་ལ་མ་འབད་པར་ཚུད་ཟོས་ན་དེ་ལས་སྨོངས་ཚབས་ཆེ་བ་གཞན་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་གསེར་ལས་བྱས་པའི་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པ་ཡིས་བཤང་གཅི་སོགས་ངན་སྐྱུགས་འཕྱག་པར་བགྱིད་པ་སྟེ་གསེར་སྣོད་མི་གཙང་བས་བཀང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་བླུན་པའི་ཚད་དུ་བྱེད་ལ། དེ་བས་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་མི་རུ་སྐྱེས་ནས་སྡིག་པ་བགྱིད་པ་དེ་དག་ཆེས་ཤེས་རབ་བླུན་པ་ལགས་ཏེ། དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ་

ནས་སྡིག་སྤྱོད་དགེ་སྒྲུབ་ལ་མ་འབད་ན་འདི་ལས་བསླུས་པ་དང་རྨོངས་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས།

འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྙེད་གྱུར་ནས། །

བདག་གིས་དགེ་གོམས་མ་བྱས་ན། །

འདི་ལས་བསླུས་པ་གཞན་མེད་དེ། །

འདི་ལས་རྨོངས་པའང་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༧༠)

བཅུ་གཅིག་པ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་གདམས་ངག་ནི།

༧༡། **མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །**

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། །

བདག་ཉིད་ལེགས་སྨོན་སྔོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས། །

འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཁྱོད་ལ་མངའ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ལམ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། སྐྱོན་འགྲིབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྨོན་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བས་ཀྱང་སྒྲུབ་ནུས་པ་དང་། སྔོན་ཡང་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་བགྱིས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་མི་དབང་ཁྱོད་ལ་མངའ་བས་ལམ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་མཐའ་དག་ཚང་བའི་སྐབས་འདིར་འབད་དགོས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

བློ་ལྡན་གང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ། །

ལེགས་པར་རྙེད་དང་གནས་བཟང་དང་། །

ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་། །

རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ལྡན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །(༧༡)

བཅུ་གཉིས་པ་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གདམས་ངག་ནི།

༧༢། **དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་ཚངས་པར་སྤྱོད། །**

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས་དེའི་ཕྱིར།།

སྐྱེས་བུ་དམ་པ་བརྟེན་བགྱི་རྒྱལ་བ་ལ། །

བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཞི་བ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་འདིར་ཐར་པའི་ལམ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པར་བགྱི་སྟེ། རྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རབ་ཏུ་མང་པོས་ཞི་བའམ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་སྐད་དུ་ཡང་། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པ་ལས།

སློབ་མ་བཟང་པོ་བླ་མར་གུས་ལྡན་དེ་དག་གིས། །
བླ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། །
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་། །
དེ་དག་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྗེས་སུ་སྟོན། །
སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས། །
ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ།། (༧༣)

སྦྱོང་ཚན།

༡། མིང་ཚིག་མཆན་འགྲེལ།

རྣམ་སྨིན། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། སྡིག་པའི་ལས་བྱས་ན་རྣམ་སྨིན་འཁོར་བར་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །

ལུང་རིགས། ལུང་དང་རིགས་པ།

ཁྲིལ་ཡོད། ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཛེམས་པའི་བསམ་པ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་སྟེ། ཁོང་ནི་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་ལྟ་བུའོ།།

བདོག ཡོད་པའམ་ལྡན་པའི་དོན།

འདུལ་བ། རྟུལ་བའི་བརྡ་རྙིང་།

དེངས་པ། རྙིང་རྟུལ་དུ་གྱུར་པའི་བརྡ་རྙིང་།

བསྒྲིམས་པ། བློ་རིག་གསལ་པོར་བྱེད་པའམ་སྒྲུད་པ་སོགས་དམ་པོར་གཏོང་བའི་མིང་། འདིར་སྔ་མར་གོ་དགོས།

གཤེད་མ། སྲོག་འཕྲོག་མཁན་གྱི་མིང་། དཔེར་ན། གཤེད་མས་སྲོག་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉེན་པོ། འདུལ་བར་བྱེད་པ་པོའམ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་པོ། དཔེར་ན། ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྨན་ཡིན་ལྟ་བུའོ། །

ཚོམ་རྐུན། ནོར་རྫས་རྐུ་མཁན་གྱི་མིང་། དཔེར་ན། རང་གི་ནོར་སྲུང་དགོས་ན་ཚོམ་རྐུན་འགོག་དགོས་ལྟ་བུ།

བསྙེམས་པ། ཁེངས་དྲེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་དོན་ཏེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་སྙེམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མནལ་ཚེ། ཉལ་བ་དང་གཉིད་པའི་ཚེའམ་སྐབས་ཞེས་སོ། །

བརྟུལ་ཞུགས། སྤྱོད་པ་སྔ་མ་བསྡུས་ནས་ཕྱི་མར་ཞུགས་པ་སྟེ། ཐ་མལ་རང་ག་བའི་སྤྱོད་པ་བརྟུལ་ནས་ཐུན་མིན་གྱི་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ་ཞུགས་པའོ། །

༢། གལ་ཆེའི་མིང་ཚིག （གཤམ་གྱི་མིང་ཚིག་གི་གོ་དོན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཚིག་སྦྱུར་བཟོ་ཐུབ་པ་གྱིས། ）

རྣལ་འབྱོར། བཤེས་གཉེན། ཐོས་བསམ། ངེས་འབྱུང་། རྨོངས་པ། ཆུ་བུར། བསྙེམས་པ།

ཁྲེལ་ཡོད། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན། བསླབ་པ། ངན་སྐྱུགས། སྙོམས་འཇུག བདོག་པ།

མཐོ་རིས། རྗེས་འབྲང་། བརྟུལ་ཞུགས། བསམ་གཏན། ཚོམ་རྐུན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ།

༣། གཤམ་གྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་སྟེ་མཇུག་ཏུ་ཨང་གྲངས་ཐོད།

(༡)

ནོར་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཆོག་ཤེས་པ། །
རབ་མཆོག་ལེགས་པར་ལྷ་མིའི་སྟོན་པས་གསུངས། །
ཀུན་ཏུ་ཆོག་ཤེས་མཛོད་ཅིག་ཆོག་མཁྱེན་ན། །
ནོར་མི་བདོག་ཀྱང་ཡང་དག་འབྱོར་པ་ལགས།།
དེས་པ་བདོག་མང་ཇི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་བ། །
འདོད་པ་ཆུང་རྣམས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་ཏེ། །
ཀླུ་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ཇི་སྙེད་པ། །
དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྙེད་དོ།།

(༢)

ཚེ་ནི་གནོད་མང་རླུང་གིས་བཏབ་པ་ཡི། །
ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །
དབུགས་རྔུབ་དབུགས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས། །
སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ།།
ལུས་མཐའ་ཐལ་བ་མཐར་སྐམ་མཐར་འདུལ་ཞིང་། །
ཐ་མར་མི་གཙང་སྙིང་པོ་མ་མཆིས་པར། །
རྣམ་པར་འཇིག་དེངས་སྒྱུགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །
སོ་སོར་འགྱེས་ཆོས་ཅན་དུ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

(༣)

རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་དང་། །
རུས་སྦལ་ཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ལས། །
མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །
དམ་ཆོས་སྤྱད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །
གང་ཞིག་གསེར་སྟོང་རིན་ཆེན་སྤྲས་པ་ཡིས། །
ངན་སྐྱུགས་འཕྱུག་པར་བགྱིད་པ་དེ་བས་ཀྱང་། །
གང་ཞིག་མི་རུ་སྐྱེས་ནས་སྡིག་པ་དག །
བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་བླུན་པ་ལགས། །

(༤)

རྟག་དང་མངོན་པར་ཞེན་དང་གཉེན་པོ་མེད། །
ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་བའི་ལས། །
དགེ་དང་མི་དགེ་རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། །
དེ་བས་དགེ་བ་སྤྱོད་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི། །
ལན་ཚྭ་སྲང་འགས་ཆུ་ནི་ཉུང་ངུ་ཞིག །
རོ་སྒྱུར་བགྱིད་ཀྱི་གང་གཱའི་ཀླུང་མིན་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སྡིག་པའི་ལས་ནི་ཆུང་ངུ་ཡང་། །
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡངས་ལ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །

(༥)

ཁ་ཟས་སྨན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། །
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མེད་པར་བསྟེན་བགྱི་སྟེ། །
རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་བསྒྱིམས་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །
མཚག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །

(༦)

ཐར་པ་བདག་ལ་རག་ལས་འདི་ལ་ནི། །
གཞན་གྱིས་གྲོགས་བགྱིད་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་པས། །
ཐོས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསམ་གཏན་ལྡན་པ་ཡིས། །
བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འབད་པར་མཛོད། །

གོང་གསལ་ཚིགས་བཅད་ཁག་གི་བསྡུས་དོན་ནི།

__) ཐར་ལམ་གཙོ་བོར་རང་གི་འབད་པར་རག་ལས་པ། __) ཆེ་མི་རྟག་པས་ལུས་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ།

__) རྒྱུ་ནོར་ལ་ཚོག་ཤེས་བསྟེན་དགོས་པ། __) ལས་དགེ་སྡིག་གི་སྤང་བླང་བསྟན་པ།

__) དལ་འབྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་ཚུལ། __) བཟའ་བཏུང་ཚོད་ཟིན་པར་སྤྱོད་དགོས་ཚུལ།

༤། གཤམ་གྱི་རྩ་བ་བཀླགས་ཏེ་བར་སྟོང་ཁ་སྐོངས།

༡) བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་དགའ་དང་དགའ་བ་དང་། །བཏང་སྙོམས་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་བསྒོམས་པར་བགྱི།། གོང་མ་བརྙེད་པར་མ་གྱུར་དེ་ལྟ་ནའང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་········ དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་········ དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པས་ཡིད་བདེ་པའི་········ དང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་བའི་········ བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒོམ་པ་པོ་ལ་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པར་འབྱུང་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྒོམ་པར་བགྱིའོ། །

༢) རྐོད་དང་འཁྲུག་དང་གནོད་སེམས་རྨུགས་པ་དང་། །གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།།
སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་ནོར། །འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྐུན་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད།།

དོན་ནི། འདོད་ཡོན་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོ་བའི་· · · · · · · · དང་། སྔར་བྱས་ཀྱི་ལས་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡིད་གཅགས་པ་· · · · · · · · དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱིས་གནོད་ཡུལ་ལ་སེམས་ཁོང་ལས་འཁྲུགས་པ་· · · · · · · · དང་། གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་ལུས་སེམས་ལྕི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བ་· · · · · · · · · དང་། དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་ནང་དུ་སྡུད་པ་· · · · · · · · དང་། ཁ་ཟས་དང་འཕྲིག་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་· · · · · · · · དང་། བདེན་པའི་དོན་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་· · · · · · · · སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་སྒྲིབ་པས་ན་· · · · · · · · ཞེས་བྱ་ལ། འདི་དག་ནི་དགེ་བའི་ནོར་འཕྲོག་པའི་ཆོམ་རྐུན་ལགས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ་སྤོངས་ཤིག

༣) དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དག་དང་དྲན་པ་དང་། །ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཆོས་མཆོག་ལྔ་ཉིད་དེ།།
འདི་ལ་མངོན་བརྩོན་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི། ། སྟོབས་དབང་ཞེས་བགྱི་རྩེ་མོར་གྱུར་པའང་ལགས།།

དོན་ནི། བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་· · · · · · · · དང་། དེ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྲོ་བའི་· · · · · དག་དང་། བདེན་པ་དང་དེའི་རྣམ་པ་མ་བརྗེད་པའི་· · · · · · དང་། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་· · · · · · · དང་། དེ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་· · · · · · · · སྟེ་ལྔ་པོ་འདི་རྣམས་གོམས་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པར་མཛོད་ཅིག་འདི་དག་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆེ་ཆོས་མཆོག་ཉིད་དོ། །

༤) རྒྱན་པོ་འགྱེད་དང་འདུས་ལ་བལྟ་བ་དང་། །ལེ་ལོ་སྡིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །
ཆང་དང་མཚན་མོ་རྒྱུ་བ་ངན་སོང་བ། །གྲགས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་པ་དེ་དྲུག་སྤོང་། །

དོན་ནི། རྒྱན་པོ་འགྱེད་པ་སྟེ་· · · · · · · · དང་། ཡོང་གཏམ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལ་འདུས་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་· · · · · · · · དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་· · · · · · · · དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་· · · · · · · · དང་། · · · · · · · · · དང་། · · · · · · · · · རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཚེ་འདིར་གྲགས་པ་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་སྤོངས་ཤིག

༥། གཤམ་གསལ་གྲངས་འདྲེན་རྣམས་འདེམས་སྒྲོང་གྱིས།

རྙེད་ན་དགའ་བ། སྙན་པའི་གཏམ། འདོད་ལ་འདུན། ལྷ་མ་ཡིན། ཚོར་བ་བདེ་བ། འགྱོད་པ། མི། དམྱལ་བ། བསྟོད་པ། ཡི་དྭགས། རྨུགས་པ། མ་རྙེད་ན་མི་དགའ་བ། གནོད་པ། དུད་འགྲོ། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ། ལྷ། གཉིད། མི་སྙན་པའི་གཏམ། སྨད་པ།

འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ནི།

༡) .... ༢).......... ༣)..........

༤).......... ༥) .... ༦).......... བཅས་སོ། །

འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ནི།

༡) .... ༢).......... ༣).......... ༤)..........

༥) .... ༦).......... ༧) .... ༨)..........

སྒྲིབ་པ་ལྔ་ནི།

༡) .... ༢).......... ༣).......... ༤)..........

༥).......... བཅས་སོ། །

འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ནི།

༡) .... ༢) .... ༣) .... ༤) ....

༥) .... ༦) .... ༧) .... བཅས་སོ། །

༦། གཤམ་གསལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སོ་སོའི་བསྡུས་དོན་མཚོན་པའི་ཐ་སྙད་བདམས་ཏེ་མགོ་བརྗོད་དུ་བྲིས།

ལས་འབྲས་མི་བསླུ་བ། བཟའ་བཏུང་ཚོད་ཤེས། སྦྱིན་པ། མི་ལུས་ཐོབ་དཀའ། ཐར་པར་དོན་གཉེར་བྱ་ཚུལ། སྡིག་བཤགས་བྱ་ཚུལ་སྐོར། ལོག་པའི་ལམ་དུ་མི་ཞུགས་པར་སྐྱུལ་བ། བཟོད་པ། ཁྲིམས་ལག་ལེན་བསྟར་སྟངས། ཆོས་ཁྲིམས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ལམ། ཤེས་ཡོན་གྱི་རིན་ཐང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོས་གལ། ཁྲིམས་བཟོ་ཐབས།

རྒྱ་མཚོ་གཅིག་གནས་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་དང་། །
རུས་སྦལ་ཕྲད་པ་བས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ལས། །
མི་ཉིད་ཆེས་ཐོབ་དཀའ་བས་མི་དབང་གིས། །
དམ་ཆོས་སྤྱད་པས་དེ་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད། །

ཁ་ཟས་སྨན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། །
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མེད་པར་བསྟེན་བགྱི་སྟེ། །
རྒྱགས་ཕྱིར་མ་ལགས་སྐེམ་པའི་ཕྱིར་མ་ལགས། །
མཚག་ཕྱིར་མ་ལགས་ལུས་གནས་འབའ་ཞིག་ཕྱིར། །

ཡོག་པར་ལྷུང་དང་མགོན་མེད་དང་། །
བརྟུལ་ཞུགས་གནས་ལ་བགོ་བྱ་ཞིང་། །
རན་པ་ཙམ་དུ་ཟ་བྱ་སྟེ། །
ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པར་སྦྱིན། །

སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་སྤྱད་པ་འགའ་ཡང་ནི། །
དེ་ཡི་མོད་ལ་མཚོན་བཞིན་མི་གཅོད་ཀྱང་། །
འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ན་སྡིག་པ་ཡི། །
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་མངོན་པར་འགྱུར། །

རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཁྲིམས་ལྡན་པས། །
འཁོར་ལ་ཁྲིམས་སུ་བྱུས་ན་མཛེས། །
རང་ཉིད་ཁྲིམས་ལས་འདས་སྤྱོད་ན། །
སྐྱེ་དགུའི་དབང་པོར་ག་ལ་འོས། །

ཤེས་རབ་རྩལ་དང་བྲལ་བ་ཡི། །
སྐྱེ་བོ་མང་དུ་ཚོགས་ན་ཡང་། །
སེང་གེས་གླང་ཆེན་ཁྱུ་བཞིན་དུ། །
བློ་ལྡན་གཅིག་གིས་ཆམ་དུ་འབེབས། །

སློབ་ཚན་དགུ་པ། བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག

(སྨུ་འགོད་གསུམ་པ།)

བཅུ་གསུམ་པ་འགལ་རྐྱེན་མེད་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམ་པའི་དུས་སུ་འབད་རིགས་པ་ནི།

༨༣། **ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་དང་། །**

ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །

རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་ཁོབ་ཏུ། །

ཀླ་ཀློར་སྐྱེ་དང་གླེན་ཞིང་ལྐུགས་པ་ཉིད། །

༨༤། **ཚེ་རིང་ལྷ་དང་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །**

སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །

དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྙེད་ནས་ནི། །

སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་འབད་པར་མཛོད། ། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཚེ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མི་ཐོས་པའི་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ཀླ་ཀློར་སྐྱེ་བ་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡིད་དང་ངག་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་པའི་གླེན་ཞིང་ལྐུགས་པ་ཉིད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་བརྒྱད་ལས་གང་ཡང་རུང་བར་ནི་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ལ་མི་ཁོམ་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཁོམ་པའི་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཁོམ་པའམ་དལ་བ་བརྙེད་པ་སྟེ་ཐོབ་

ནས་ནི། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །(༧༣།༧༤)

བཅུ་བཞི་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྤྱིར་བསྒོམ་པ་ལ་བདུན།

༡ སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་པར་གདམས་པ།

༢ ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ།

༣ ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ།

༤ གྲངས་མེད་པར་འཆི་བའི་ཉེས་པ།

༥ གྲངས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པ།

༦ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོ་དམན་དང་དར་རྒུད་དུ་འགྱུར་བ།

༧ གྲོགས་མེད་གཅིག་པུར་འགྲོ་སྡོད་དགོས་པར་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམ་པར་གདམས་པ་ནི།

༧༥། **ཉེས་པ་འདོད་པས་ཡོངས་དང་འཆི་བ་དང་། །**

ན་དང་རྒ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཡིས། །

འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྐྱོ་མཛད་ཅིང་། །

འདི་ཡི་ཉེས་པ་ཤས་ཀྱང་གསན་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཉེས་པ་ཞེས་རྒྱལ་པོ་ལ་བོས་ནས་འདོད་པས་ཡོངས་པ་སྟེ་བཅལ་ཀྱང་མ་ཚྭེད་པ་དང་འཆི་བ་དང་། ན་བ་དང་རྒ་བ་དང་སོགས་ཀྱི་སྔས་བསྡུས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཡི་འབྱུང་གནས་སུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་ཐུགས་ལ་སྐྱོ་བ་བསྒོམས་པར་མཛད་ཅིང་། འཁོར་བ་འདི་ཡི་ཉེས་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཡོན་དུ་ཕུལ་ནས་ཀྱང་གསན་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་།

སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །

བྱིས་ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །

འཇིགས་པ་ཅིས་ནི་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

འོན་ཀྱང་འདི་ཡི་ཉེས་པ་ཤས་ཀྱང་ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ཆ་ཤས་སམ་ཉུང་ཤས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་རོ། །(༦༥)

གཉིས་པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི།

༦༦། **ཕ་ནི་བུ་ཉིད་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད། །**

སྐྱེ་བོ་དགྲ་གྱུར་པ་དག་བཤེས་ཉིད་དང་། །

བཟློག་པ་ཉིད་དུ་མཆི་བས་དེ་སྐད་དུ། །

འཁོར་བ་དག་ན་ངེས་པ་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། འཁོར་བར་འཁོར་བའི་ཚེ་ཕ་ནི་རེས་འགའ་བུ་ཉིད་དང་མ་ནི་ཆུང་མ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་དགྲར་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་གཞན་དུ་མཛའ་བཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་བུ་ཕར་གྱུར་པ་སོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་མཆི་བས་རྒྱུ་མཚན་དེའི་སྐད་དུ་འཁོར་བ་དག་ན་དགྲ་གཉེན་ལ་ངེས་པ་འགའ་ཡང་སྣེ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཆིས་པས། དགྲ་གཉེན་ལ་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཆགས་སྡང་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་བྱའོ། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །

བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །

འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །

ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༦༦)

གསུམ་པ་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་ནི།

༦༧། **རེ་རེས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡི། །**

འོ་མ་འཐུངས་ཏེ་ད་དུང་སོ་སོ་ཡི། །

སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཁོར་བ་བས། །

དེ་བས་ཆེས་མང་ཉིད་ཅིག་བཏུང་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡི་འོ་མ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྔར་འཐུངས་པས་ཁྱབ་སྟེ་ད་དུང་འཐུང་དགོས་མི་དགོས་ནི་སོ་སོ་ཡི་སྐྱེ་བོ་དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་ལ་རྨོངས་པ་འདི་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་མ་འབད་ན་དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་བ་པས་སྔར་གྱི་དེ་བས་ཆེས་མང་བའི་འོ་མ་ཉིད་ཅིག་བཏུང་འཚལ་ལོ་སྟེ་ད་དུང་ཡང་ཐར་པའི་ལམ་ལ་མ་བསླབས་ན་ཇི་ཙམ་འཐུང་བར་འགྱུར་བ་སེམས་པའོ། །(༦༧)

བཞི་པ་གྲངས་མེད་པར་འཆི་བའི་ཉེས་པ་ནི།

རེ་རེས་བདག་ཉིད་རྣམ་པའི་ཕུང་པོ་ནི། །

ལྷུན་པོ་མཉམ་པ་སྙེད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཕུང་པོ་ནི། རི་རབ་ལྷུན་པོ་དང་མཉམ་པའམ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པ་སྙེད་ཅིག་འདས་གྱུར་ཏེ། ད་དུང་ལམ་ལ་མ་འབད་ན་ནུར་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་བའི་རྣམ་པ་འདོར་དགོས་པའོ། །

ལྔ་པ་གྲངས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པ་ནི།

༧༨། **མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཚིག་གུ་ཙམ། །**

རིལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ནུར་བདག་གི་མའམ། མའི་ཡང་མར་གྱུར་པ་ལྟ་བུའི་གྲངས་ཀྱིས་ཐུག་པའི་མཐའ་ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་ཤུག་གི་ཚིག་གུ་ཙམ་གྱི་རིལ་བུར་བཅད་ཅིང་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་བར་མི་འགྱུར་བར་མྱུར་དུ་འཛད་ཀྱིས། མའི་གྲངས་ནི་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་དེ་ནི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་རྒྱ་ཤུག་གི་ཚིག་གུ་ཙམ་གྱི་རིལ་བུ་ཐོགས་ཏེ། འདི་ནི་བདག་གི་མའོ། །འདི་ནི་བདག་གི་མ་དེའི་མའོ་ཞེས་འདོར་བར་བྱེད་ན། དགེ་སློང་དག་ས་ཆེན་པོའི་འཛམ་པ་ནི་ཆེས་ནུར་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི། མི་རྣམས་ཀྱི་མའི་རྒྱུད་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །(༧༨)

དྲུག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོ་དམན་དང་དར་རྒུད་དུ་འགྱུར་པ་ལ་ལྔ། ༡ ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ། ༢ འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་སྟོན་པ། ༣ གནས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་སྟོན་པ། ༤ སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་རོལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བ། ༥ ཁམས་གོང་གི་བདེ་བ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་སྟོན་པའོ།།

དང་པོ་ཡང་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ནི།

༧༩། **བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་གྱུར་ནས་ནི། །**

ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྷུང་། །

འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །

འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་བཀུར་བའི་འོས་སུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཡང་ནི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་སྔེ་སླར་ཡང་ས་སྟེང་དུ་མི་ཕལ་པའམ་ངན་སོང་དུ་ཡང་ལྷུང་ལ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་ཞིང་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མིའི་ཐ་མ་ཡང་བྲན་ཉིད་དམ། ངན་སོང་དུ་ཡང་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །(༦༩)

གཉིས་པ་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི།

༧༠། **མཐོ་རིས་བུ་མོའི་ནུ་མ་སྙེད་པ་ལ། །**

རེག་པའི་བདེ་བ་យུན་རིང་མྱོང་ནས་སླར། །

དམྱལ་བར་འཐག་གཅོད་དབང་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི། །

རེག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྟེན་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ལྷར་སྐྱེས་ཏེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་བུ་མོའི་ནུ་མ་དང་སྙེད་པ་ལ་རེག་པའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་མྱོང་ནས་སླར་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་ན་བསྡུས་འཇོམས་སུ་ལྷུགས་ཀྱི་རི་ཆེན་པོའི་བར་དུ་ལུས་ཕྱེ་མར་འཐག་པ་དང་། ཐིག་ནག་ཏུ་མཚོན་གྱིས་གཅོད་པ་དང་། གནས་གཞན་དུ་མཆུ་སྔེར་ཅན་གྱི་བྱ་ཁྭ་ཏས་མགོའམ་ཕྲག་པ་ལ་བརྡུང་ནས་མཆུ་དང་སྡེར་མོས་མིག་དབང་ལ་སོགས་པ་འདྲེན་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བསྟེན་འཚལ་ལོ་སྙེ་མྱོང་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །(༧༠)

གསུམ་པ་གནས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི།

༧༡། **རྨང་པའི་རེག་པས་ཉེམས་པར་བདེ་བཟོད་པ། །**

ལྷུན་པོའི་སྟོ་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ནི། །

སླར་ཡང་མེ་མུར་རོ་མྱགས་རྒྱུ་བ་ཡི། །

སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་འཐོག་སྨམ་བཀྲིད་འཚལ་ལོ། ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་ལ་རྐང་པའི་རེག་པས་མནན་ན་ཉེམས་བྱེད་པ་དང་བཏེག་ན་ཕར་བྱེད་པའི་བདེ་བ་བཟོད་དུ་རུང་བ་དང་ལྡན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་རི་རབ་ལྷུན་པོའི་སྟོ་ལ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་གནས་ནས་ནི། སླར་ཡང་དམྱལ་བའི་གནས་སུ་མེ་མུར་པུས་མོ་ནུབ་ཙམ་དུ་ཤ་པགས་བསྲེགས་པ་དང་། རོ་མྱགས་རྒྱུ་བ་ཡིས་ཏེ་ཕྱི་སའི་འདམ་གྱི་ནང་དུ་བྱིངས་ནས་འབུ་མཆུ་རྣོན་གྱིས་རུས་པ་དང་རྐང་ལ་ཐུག་པའི་

བར་དུ་འདུ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་འཕོག་པ་སྙེ་སྙིང་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་ཐུགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བགྲེད་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །(༥༡)

བཞི་པ་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་རོལ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ནི།

༥༢། **མཐོ་རིས་བུ་མོས་འཁྲིངས་ཤིང་དགའ་བ་དང་། །**

རྣམ་པར་མཛེས་ཚལ་སོན་པར་རྩེས་ནས་སླར། །

འདབ་མ་རལ་གྲི་འདྲ་ཚལ་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །

རྐང་ལག་རྣ་བ་སྣ་གཅོད་འཐོབ་པར་འགྱུར། །

༥༣། **དལ་གྱིས་འབབ་པར་ལྷ་ཡི་བུ་མོ་ནི། །**

གདོང་མཛེས་གསེར་གྱི་པདྨར་ལྡན་ཞུགས་ནས། །

སླར་ཡང་དམྱལ་བར་ཆུ་བོ་རབས་མེད་པ། །

ཚ་གོ་བཟོད་གླགས་ཆུ་ཚན་འདུག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། མཐོ་རིས་ལྷའི་བུ་མོས་འཁྲིངས་ཤིང་སྙེ་ཉེ་བར་བསྙེན་ཞིང་དགའ་བ་དང་། རྣམ་པར་མཛེས་པའི་ཚལ་དུ་སོན་ཏེ་འདོད་པའི་དགའ་བ་ལ་ཡུན་རིང་རྩེས་ནས་སླར་ཡང་དམྱལ་བར་འདབ་མ་རལ་གྲི་འདྲ་བའི་ཚལ་གྱི་གསེབ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ། དེ་ལ་གནས་པའི་ལོ་མ་མཚོན་རྣོན་པོ་སྣ་ཚོགས་པ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་དེ་ལྷུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྐང་ལག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དབང་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཐོབ་པ་སྙེ་སྙིང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷའི་ཆུ་བོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དལ་གྱིས་འབབ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་ཡི་བུ་མོ་ནི་གདོང་མཛེས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གསེར་གྱི་པདྨ་དང་ལྡན་པའི་འཁྲུས་ཀྱི་རྫིང་བུར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡུན་རིང་སྤྱད་ནས། སླར་ཡང་དམྱལ་བའི་ཆུ་བོ་རབས་མེད་པ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་བོ་ལྷ་བུའི་ཚ་གོ་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚན་བཟོད་གླགས་ཏེ་བཟོད་པར་མི་ནུས་པའི་རིག་པ་དང་ལྡན་པར་འདུག་འཚལ་ཞེས་པའོ། །(༥༢།༥༣)

ལྔ་པ་ཁམས་གོང་གི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི།

༥༤། **ལྷ་ཡུལ་འདོད་བདེ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། །**

ཚངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སླར། །

མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་གྱུར་པ་ཡི། །

སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བསྙེན་འཚལ་ལོ། །

༧༥། **ཉི་མ་ཟླ་བ་ཉིད་ཐོབ་རང་ལུས་ཀྱི། །**
འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྣང་བྱས་ཏེ། །
སླར་ཡང་མུན་ནག་སླག་ཏུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས། །
རང་གི་ལག་པ་བརྐྱངས་པའང་མི་མཐོང་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ལྷ་ཡུལ་འཐབ་བྲལ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འདོད་ལྷའི་འདོད་པའི་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་། ཚངས་པ་ཉིད་འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སླར་ཡང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་དུ་གྱུར་ཏེ་ལུས་ལ་མེ་ཆེན་པོ་འབར་ནས་བསྲེགས་པ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བསྙེན་འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་གོ་འཕང་ཉིད་ཐོབ་ནས་རང་ལུས་ཀྱི་འོད་ཅེས་པ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མ་ཕྱེ་བར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་བཤད་པ་སྟེ། ཕྱི་ན་ལྷའི་བུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་སྣང་བར་བྱས་ཏེ་སླར་ཡང་མུན་ནག་སླག་ཏུ་ཕྱིན་གྱུར་ནས་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཆུ་མཚམས་མན་ཆད་ཀྱི་མུན་པ་ཤིན་ཏུ་ནག་པར་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་རང་གི་ལག་པ་བརྐྱངས་པའང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །
(༧༩།༧༥)

བདུན་པ་གྲོགས་མེད་གཅིག་པུར་འགྲོ་སྡོད་དགོས་པ་བསམ་པ་ནི།

༧༦། **དེ་ལྟར་ཉོངས་པར་འགྱུར་འཚལ་བསོད་ནམས་ནི། །**
རྣམ་གསུམ་མར་མེའི་སྣང་བ་རབ་བཞེས་ཤིག །
གཅིག་པུ་ཉི་མ་ཟླ་བས་མི་བཟི་བའི། །
མུན་ནག་མཐའ་ཡས་ནང་དུ་འདུག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཉོངས་པར་འགྱུར་འཚལ་བ་སྐྱེ་འཆི་དགོས་པར་མཁྱེན་པར་མཛོད་ལ་བསོད་ནམས་ནི། སྒོ་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་མར་མེའི་སྣང་བ་ཐུགས་ཉམས་སུ་རབ་ཏུ་བཞེས་ཤིག དེ་ལྟར་མ་བཞེས་ན་གྲོགས་མེད་པར་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་མུན་པ་གཞན་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་སེལ་ཡང་འདིར་ཉི་མ་དང་ཟླ་བས་མི་བཟི་བའམ་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་ནག་མཐའ་ཡས་པ་ཅན་གྱི་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པའི་ནང་དུ་འདུག་པར་འཚའ་ལོ་ཞེས་པའོ། །དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཚེ་རང་དབང་འདུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །
གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །

གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འདུག་འགྱུར་པ། །

དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སློང་བར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །(༧༦)

བཅོ་ལྔ་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སོ་སོར་བསྒོམ་པ་ལ་ལྔ། ༡ དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ། ༢ དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ། ༣ ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། ༤ ལྷའི་སྡུག་བསྔལ། ༥ ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དྲུག ༡ སྤྱིར་བསྟན་པ། ༢ སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ། ༣ དེ་ལ་སྐྲག་པ་བསྐྱེད་པ། ༤ སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད། ༥ ཡུན་ཇི་ཙམ་མྱོང་བ། ༦ དེའི་རྒྱུ་སྤོང་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི།

༧༧། **སེམས་ཅན་ཉེས་པ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་རྣམས་ལ། །**

ཡང་སོས་ཐིག་ནག་རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་། །

བསྡུས་འཇོམས་ངུ་འབོད་མནར་མེད་ལ་སོགས་པའི། །

དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་རྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཉེས་པ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་སོས་དང་ཐིག་ནག་དང་ཡོངས་གྲགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ན་བསྡུས་འཇོམས་དང་ངུ་འབོད་དང་ངུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ཚ་བ་དང་རབ་ཏུ་ཚ་བ་དང་མནར་མེད་པ་དང་། སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པ་ཉེ་འཁོར་བ་དང་། ཉི་ཚེ་བ་དང་། གྲང་བའི་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་རྟག་ཏུ་སྟེ་རྒྱུན་རིང་ལ་ཤུགས་དྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཔག་མེད་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་།

རབ་དུ་ཚ་ཞིང་གྲང་བ་ཡི། །

དམྱལ་བ་ཉི་མ་གཅིག་བཞིན་དྲན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །(༧༧)

གཉིས་པ་དམྱལ་བ་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ༡ བསྡུས་འཇོམས་དང་ཐིག་ནག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར། ༢ རབ་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར། ༣ ཉེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར། ༤ ཚ་བ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་བསྡུས་འཇོམས་དང་ཐིག་ནག་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།

༧༨། **ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཚིར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན། །**

ཕྱི་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མར་རྟོག །

ཁ་ཅིག་སོག་ལེས་དྲ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཞན། །

སྣ་རེ་མི་བཟད་སོ་རྣོན་རྣམས་ཀྱིས་གཤེག ། ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། བརྫུས་འཇོམས་ན་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་རི་རའི་གདོང་པ་ལྷ་བྱུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཧྲིལ་མར་འཆོར་བ་བཞིན་བཙིར་བས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་འབབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ནི་ལྕགས་ཀྱི་ཕ་བོང་ཆེན་པོས་བརྡུང་ནས་ཕྱེ་མ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་མར་རློག་གོ །ཁྲིག་ནག་ན་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་སོག་ལེ་མེ་འབར་བས་དྲ་བ་སྟེ་གཙོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ནི་སྣ་རེ་མི་བཟད་པ་སོ་རྣོན་པོ་མེ་འབར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཤེག་པར་བྱེད་དོ། །(༧༨)

གཉིས་པ་རབ་ཚ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ནི།

༧༩། **དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁྲོ་ཆུ་ཞུས་པ་ཡི། །**

ཁྱུ་བ་འབར་བ་འཁྲིགས་པ་ལྷུང་བར་བགྱིད། །

ཁ་ཅིག་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་འབར་བ། །

ཚེར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱུད་པར་བགྱིད། ། ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཚ་བ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་ཁ་དམྱལ་བསྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ལྕགས་ཀྱི་སྐམ་པ་འབར་བས་ཕྱེ་ནས་ཁྲོ་ཆུ་ཞུས་པ་སྟེ་བསྐོལ་བའི་ཁྱུ་བ་མེ་སྟག་འབར་བའི་འཕྲེང་བ་འཁྲིགས་པ་ལྷུང་བར་བགྱིད་པ་སྟེ་བླུགས་ནས་ཁོང་པའི་ནང་ཐམས་ཅད་ཚིག་ནས་རོ་སྨད་ནས་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ཚེར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱུད་པར་བགྱིད་དོ། །(༧༩)

གསུམ་པ་ཉེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ནི།

༨༠། **ཁ་ཅིག་ལྕགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ལྡན་པའི་ཁྱི། །**

གདུམ་པོས་དབང་ཅིང་ལག་པ་གནམ་དུ་བསྒྲེང་། །

དབང་མེད་གཞན་དག་ལྕགས་མཆུ་རྣོན་པོ་དང་། །

སེན་མོ་མི་བཟད་ལྡན་པའི་ཁ་རྣམས་འཐོག །

༨༡། **ཁ་ཅིག་སྲིན་བུ་སྦུར་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །**

ཤ་སྤྲང་སྤྲང་མ་ནག་པོ་ཁྲི་ཕྲག་དག །

རིག་ན་མི་བཟད་རྨ་སྲོལ་ཆེར་འབྱིན་པས། །

ཟ་བར་བགྱིད་ཅིང་འདྲེ་ལྟོག་སྐྲི་སྟུགས་འདོན། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཡོ་མ་རལ་གྲི་ལྟ་བུའི་ཚལ་ན་ལྕགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ལྡན་པའི་ཁྱི་གདུམ་པོས་ལུས་དབང་ཅིང་རྒྱབ་ཤུལ་ནས་འཐོག་ཅིང་ཐེས་པས་ལག་པ་གནམ་དུ་བསྒྲེངས་ནས་འོ་དོད་འབོད་དོ། །རང་དབང་མེད་པ་གཞན་དག་ནི་ལྕགས་ཀྱི་ཤིང་ཤ་མ་ལིའི་རྩེ་མོར་འཛེགས་པ་ན་ལྕགས་ཀྱི་མཆུ་རྣོན་པོ་དང་། མི་བཟད་པ་ནི་དྲག་པོའི་བཞ་རླིང་ཡིན་པས་ལྕགས་ཀྱི་སེན་མོ་དྲག་པོ་རྣོན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཁྭ་ཏའི་ཚོགས་རྣམས་ཕྲག་པའམ་མགོ་ལ་བརྡེད་ནས་མིག་འབྲས་འཐོག་ཅིང་ཟའོ། །(༡༠)

སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྲིན་བུ་དང་ཕྱི་རོལ་སྦྲུར་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཤ་སྤྲང་དང་སྤྲང་མ་ནག་པོ་ཁྲི་ཕྲག་དག་གིས་རིག་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་འབྱུང་ཞིང་རྨ་སྲོལ་ཆེར་འབྱིན་པ་མང་པོས་ཟ་བར་བགྱིད་ཅིང་སྐྲ་ཐེས་པས་ལུས་མི་བརྟན་པར་འདྲེ་ལྟོག་ཅིང་ངག་གི་སྐྲི་སྟུགས་སྣ་ཚོགས་འདོན་པར་བྱེད་དོ། །(༡༡)

བཞི་པ་ཚ་བ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ནི།

༡༢། **ཁ་ཅིག་མདག་མ་འབར་བའི་ཚོགས་སུ་ནི། །**

རྐྱེན་མི་ཆད་པར་རབ་བསྲེགས་ཁ་ཡང་བགྲད། །

ཁ་ཅིག་ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ། །

སྐྱི་ཝུ་ཚུགས་འབྲས་ཀྱི་ཐུང་པེང་བཞིན་དུ་འཚེད། ། ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་ཚ་བ་ན་དམྱལ་བསྲུང་རྣམས་ཀྱིས་མདག་མ་འབར་བའི་ཚོགས་སུ་རྐྱེན་མི་ཆད་པར་རབ་ཏུ་བསྲེགས་པས་ཁ་ཡང་བགད་དགོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལྕགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་སྐོད་ཆེན་པོར་བ་ཚ་སོགས་ཞ་རུས་འབྱེད་པའི་རྫས་སྣ་ཚོགས་བཏབ་པས་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་བསྐོལ་བས་གང་བ་དེའི་ནང་དུ་འཚེད་པས་གནས་གཅིག་ཏུ་མི་སྡོད་པར་སྟེང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཆུ་འཁོལ་བཞིན་པས་གང་བའི་ཟངས་ཀྱི་ནང་དུ་འབྲས་ཐུང་པེང་སྟེ་འབྲས་ཕྱེ་ལས་སྒྲུས་པའི་གོང་པོ་བླུག་པ་སྟེང་འོག་གཉིས་སུ་རེས་མོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བ་བཞིན་ནོ།། (༡༢)

གསུམ་པ་དེ་ལ་སྐྲག་པ་བསྐྱེད་པ་ནི།

༡༣། **སྡིག་ཅན་དབུགས་འབྱུང་འགག་པ་ཙམ་ཞིག་གི །**

དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོད་རྣམས་དམྱལ་བ་ཡི། །

སྡུག་བསྔལ་གཞལ་ཡང་ཐོས་ནས་རྣམ་སྟོང་དུ། །

མི་འདོད་གསང་ལྡགས་ཉོ་ཧོའི་རང་བཞིན་ནོ། །

༡༩། **དམྱལ་བ་གྲིམ་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་། །**

དྲན་དང་བསམ་གས་དང་གཟུགས་སུ་བགྱིས་རྣམས་ཀྱང་། །

འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟད་པའི། །

རྣམ་སྨིན་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་སྨོས་ཅི་འཚལ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་སྡིག་པ་ཅན་རྣམས་དབུགས་འབྱུང་འཇུག་འགག་པ་སྟེ་རྒྱུ་བ་ཆད་པ་ཙམ་ཞིག་གི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་ཚོད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ལ་ཐག་རིང་པོ་མེད་པས་གང་ཟག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དམྱལ་བ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་གཞལ་ཡས་ཏེ་གཞལ་དུ་མེད་པ་འདི་རྣམས་ཐོས་ནས་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་མི་འདོད་པ་གང་ལགས་པ་དེའི་སྙིང་ནི་ངེས་པར་ཉོ་ཧོ་རང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་དགོས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར། དམྱལ་བའི་གཟུགས་རི་མོར་བྲིས་པ་མཐོང་བ་དང་ཡོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་དོན་སྙིི་ཡིད་ལ་དྲན་པ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་གླེགས་བམ་བཀླགས་པ་དང་འབག་དང་ཆས་གོས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་གཟུགས་སུ་བགྱིས་པ་རྣམས་མཐོང་བས་ཀྱང་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ཞེས་པའོ། །(༡༣|༡༩)

བཞི་པ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་ནི།

༡༥། **བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྲེད་ཟད་པའི། །**

བདེ་བའི་བདག་པོ་བགྱིད་པ་ཇི་ལྟ་བར། །

དེ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི། །

མནར་མེད་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་མི་བཟད། །

༡༦། **འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས། །**

རབ་ཏུ་དྲག་བཏབ་སྡུག་བསྔལ་གང་ལགས་པ། །

དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ལའང་། །

ཕོལ་ཡང་མི་བགྱི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་དོ། ། ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་སྲེད་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པའམ་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་དེ་བདེ་བའི་བདག་པོའམ་མཆོག་ཏུ་བགྱིད་པ་ཇི་ལྟ་བར། དེ་བཞིན་དུ་སྡིག་འབྲས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ནི་མནར་མེད་པའི་དམྱལ་བའི་སྡུག

བསྡུལ་རབ་ཏུ་མི་བཟད་པ་འབའ་ཞིག་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། མིའི་ཡུལ་འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མི་གཅིག་ལ་མདུང་ཐུང་སུམ་བརྒྱ་ཡིས་བར་མ་ཆད་པར་རབ་ཏུ་དྲག་པོས་བཏབ་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་གང་ལགས་པ་དེས་ནི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆུང་ངུ་ཉི་ཚེ་བ་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་ལའང་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བགྲི། བརྒྱ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ཆར་ཡང་སྙེ་ཚ་ཙམ་དུ་ཡང་བསྙུན་དུ་མི་ཡོད་དོ། །

སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ནི་ཉ་གསོན་འགྲེ་བ་ལྟའི། །
ཚེ་འདིར་འཇིགས་དང་ལྡན་གྱུར་ན། །
སྡིག་བྱས་དམྱལ་བ་མི་བཟད་པའི། །
སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ནི་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༡༥།༡༧)

ལྔ་པ་ཡུན་རྗེ་ཙམ་སྐྱོང་བ་ནི།

༡༧། **དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ལོ། །**
བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ནི། །
ཇི་སྲིད་མི་དགེ་དེ་ཟད་མ་གྱུར་པ། །
དེ་སྲིད་སྲོག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་རྣམས་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཏེ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཡང་ནི། ད་དུང་ཇི་སྲིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་དེ་ཟད་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲོག་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་མྱོང་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆུད་མི་ཟ་བར་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་མྱོང་བ་ངེས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

དེ་ཡང་བྱས་ནས་རེག་པར་མི་འགྱུར་མིན། །
གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བའང་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །(༡༧)

དྲུག་པ་དེའི་རྒྱུ་སྤོང་དགོས་པ་ནི།

༡༨། **མི་དགེའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །**
ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །

ཅི་ནས་དེ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །

དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས།

དོན་ནི། མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནམ་རྒྱུ་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཉེས་སྤྱོད་དེ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཉིད་ཀྱི་བློའི་རྩལ་གྱིས་སམ་མཐུ་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། །

རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་།

ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའི་ངན་སོང་སྡུག་བསྔལ་རྣམས། །

སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཐུབ་པས་གསུངས། །

དེ་ཕྱིར་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྡིག་པའི་ལས། །

ནམ་ཡང་མི་བྱེད་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་གཉིས། ༡ སྤྱིར་བསམ་པ་དང་། ༢ ཁྱད་པར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པའོ། །

དང་པོ་སྤྱིར་བསམ་པ་ནི།

༨༩། **དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་གསོད་པ་དང་། །**

བཅིང་དང་བརྡེག་སོགས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ། །

ཞི་འགྱུར་དགེ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །

གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་སྐྱེ་འཕྲེང་སྐྱེ་མི་འགྲོ་བར་དུད་དེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་རྔོན་པ་ལ་སོགས་པས་གསོད་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་ཏེ་གསོད་པ་དང་། ཞགས་པ་ལ་སོགས་པས་བཅིངས་པ་དང་རྔོ་བ་དང་སྨྱུ་འདྲེག་པ་དང་ཁུར་མི་ཐེག་བཞིན་དུ་བཀུར་ནས་ལྕག་གིས་བརྡེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་མྱོང་བ་དང་། ཞི་བར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་སྐྱེ་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་སྤངས་པ་སྐྱེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་གླེན་ཞིང་ལྐུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་འཇིགས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་ནོ།། (༨༩)

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ནི།

༩༠། **ཁ་ཅིག་མུ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་དང་། །**

ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར། །

དབང་མེད་གཞན་དག་རྡོག་པ་ལག་པ་དང་། །

ལྕག་དང་ལྕགས་ཀྱུ་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དུད་འགྲོ་ཁ་ཅིག་ནི་མུ་ཏིག་གི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་བལ་དང་། ལ་ལ་རུས་པ་དང་ཤ་དང་པགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བ་སྟེ་གཞན་གྱིས་གསོད་པ་དང་། ལྷ་དང་མིའི་ཡོ་བྱད་དུ་གྱུར་ཏེ་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་བས་རྡོག་པ་དང་ལག་པ་དང་ལྕག་དང་ལྕགས་ཀྱུ་དང་གདབ་པས་བཏབ་སྟེ་བཀོལ་བ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟ་དང་མ་ཧེ་དང་བོང་བུ་དང་གླང་པོ་ཆེ་དང་གླང་ཕྲུ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསམ་ནས་སྐྱོ་བར་མཛད་དགོས་ཏེ། ཐུ་སྒྲུབ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་།

ཚོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་མང་བའི། །

བྱོལ་སོང་བལྟ་ཞིང་དྲན་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །(༩༠)

གསུམ་པ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལ་བཞི། ༡ སྤྱིར་བསམ་པ། ༢ སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར། ༣ ཡུན་ཇི་ཙམ་སྐྱོང་བ། ༤ དེའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བའོ། །

དང་པོ་སྤྱིར་བསམ་པ་ནི།

༩༡། **ཡི་དྭགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཡོངས་པ་ཡིས། །**

བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་མི་འཚོས་པ། །

བཀྲེས་སྐོམ་གྲང་དྲོ་ངལ་དང་འཇིགས་པ་ཡིས། །

བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བསྙེན་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་མ་ཟད་ཡི་དྭགས་ན་ཡང་འདོད་པས་ཡོངས་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆགས་ཏེ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་མི་འཚོས་པ་སྟེ་རྣམ་སྨིན་གྲུབ་ཟིན་འཚོས་པའམ་བཟློག་པར་དཀའ་བ་ཡོད་ལ། དེ་གང་ཞེ་ན། བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པ་དང་དགུན་གྲང་བ་དང་སོས་ཀ་དྲོ་བ་དང་བཟའ་བཏུང་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུག་པས་ངལ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་རལ་གྲི་དང་གདུན་ཤིང་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་རྣམས་མཐོང་ནས་འཇིགས་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཤིན་ཏུ་མི་ཟད་པ་བསྙེན་འཚལ་ལོ་སྟེ་བསྙེན་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།(༩༡)

གཉིས་པ་སོ་སོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བཞི། ༡ ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར། ༢ མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར། ༣ སྐྱད་རིགས་འགའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར། ༤ འདི་དག་གི་

སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།

༨༢། **ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ། །**

ལྟོ་བ་རི་ཡི་གདོས་ཙམ་བཀྲེས་པས་ཉེན། །

མི་གཙང་གྱི་ནར་བོར་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་། །

འཚོལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཡི་དྭགས་ཁ་ཅིག་གི་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་དང་། མགྲིན་པ་རྟ་རྔ་ཙམ་དང་ལྡན་ལ་ལྟོ་བ་རི་ཡི་གདོས་ཙམ་སྟེ་གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བཀྲེས་ཤིང་སྐོམ་པས་ཉེན་ཏེ་བཟའ་བཏུང་བཙལ་བ་ན། མི་གཙང་བ་གྱི་ནར་བོར་བ་སྟེ་ཅི་བདེ་ར་བོར་བའི་བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པ་ཙུང་ཟད་རྙེད་ཀྱང་ཁ་ཆུང་ཞིང་མགྲིན་པ་ཕྲ་བས་འཚོལ་བ་སྟེ་ཟ་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་སོ་སྟེ་བཟའ་བཏུང་ལ་སྤྱོད་མི་ནུས་པའོ། །(༨༢)

གཉིས་པ་མེ་ལྕེའི་ཕྲེང་བ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།

༨༣། **ཁ་ཅིག་པགས་རུས་ལུས་ཤིང་གཅེར་བུ་སྟེ། །**

ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་བསྐམས་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །

ཁ་ཅིག་མཚན་ཞིང་ཁ་ནས་འབར་བ་སྟེ། །

ཟས་སུ་འབར་བའི་ཁ་བབས་བྱེ་མ་འཚོལ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཡི་དྭགས་ཁ་ཅིག་གི་ལུས་ནི་ཤ་ཁྲག་ཀུན་བསྐམས་ནས་པགས་རུས་ཙམ་ལུས་ཤིང་གོས་མེད་པས་གཅེར་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཏ་ལ་ཡ་ཐོག་སྟེ་རྩེ་མོ་བསྐམས་པ་ལྟ་བུའམ་སྡོང་དུམ་མེར་ཆིག་པ་ལྟ་བུ་ལགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་མཚན་མོ་རེ་རེ་ཞིང་ཁས་མེ་འབར་བ་སྟེ། ཟས་སུ་གང་ཟོས་པ་དང་བཏུང་བ་ག་འཐུངས་པ་ཐམས་ཅད་མེ་འབར་ནས་ཚིག་ཅིང་ཁར་བབས་པའི་བྱེ་མ་ཚ་བ་དག་འཚོལ་བ་སྟེ་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །(༨༣)

གསུམ་པ་སྐྱོན་རིགས་འགའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།

༨༤། **སྐྱོན་རིགས་འགས་ནི་རྣག་དང་ཕྱི་ས་དང་། །**

ཁྲག་སོགས་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་རྙེད་དེ། །

ཕན་ཚུན་གདོང་དུ་འཚོག་ཅིང་འཁྲིན་པ་ནས། །

ལྦ་བ་བྱུང་བ་སྨིན་པའི་རྣག་འཚལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཡི་དྭགས་སྐད་རིགས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་འགས་ནི་བཟའ་བཏུང་འཚོལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཉུལ་ཀྱང་བཟང་པོ་ལྟ་ཞོག་རྣག་དང་ཕྱི་ས་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་ཡང་མི་རྙེད་ལ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་ཐུག་པའི་ཚེ་ཁྲོས་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གདོང་དུ་འཚོག་ཅིང་ལག་ནས་ཐོ་བ་བྱུང་སྟེ་ཕན་ཚུན་བསྣུན་པས། མགྲིན་པ་ནས་ལྦ་བ་བྱུང་བ་སྨིན་པའི་རྣག་གི་རྒྱུན་སྲིན་བུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་འབབ་པ་དག་འཚལ་བ་སྟེ་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །དཔེ་ལ་ལར་དམངས་རིགས་ཞེས་བྱུང་ཡང་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཀུ་མཱ་ར་མ་ཏིའི་འགྲེལ་པར་སྐད་རིགས་ཞེས་འགྲེལ་འདུག་པས་འདིར་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོན་ནས་གོང་འོག་རྣམས་སུ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །(༨༤)

བཞི་པ་དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

༨༩། **འདི་དག་རྣམས་ལ་སོ་གའི་དུས་སུ་ནི། །**

ཟླ་བའང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གྲང་། །

ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་འདི་དག་གིས། །

བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་བསྐམས་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཡི་དྭགས་འདི་དག་རྣམས་ལ་སོ་གའི་དུས་སུ་ནི་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱིས་རེག་པའང་ཚ་བའི་རྐྱེན་དང་དགུན་གྱི་དུས་སུ་ནི་ཉི་མའི་འོད་རེག་པའང་གྲང་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབབ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ལ། ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་ཟ་བ་ཡལ་ག་དུད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆུ་ཀླུང་ཡང་བསྐམས་པར་འགྱུར་ཞིང་འགའ་ཞིག་ལ་བསྲུང་མ་མཚོན་ཆ་སྣ་ཚོགས་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་དང་རྣག་ཏུ་མཐོང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་མི་འདོད་པར་སྣང་ངོ་། །

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་།

བཀྲེས་སྐོམ་དག་གིས་རིད་པ་ཡི། །

ཡི་དྭགས་དག་ཀྱང་དྲན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །(༨༩)

གསུམ་པ་ཡུན་ཅི་ཙམ་སྡོང་བ་ནི།

༨༥། **བར་ཆད་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་བསྟེན་གྱུར་པ། །**

ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། །

** སྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལོ། །**

ཐུ་སྟོང་དག་དང་ཁྲིར་ཡང་འཆིར་མི་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་མར་བསྙེན་པར་གྱུར་བ་སྤྱོན་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞགས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྲ་བས་བཅིངས་པའི་ལུས་ཅན་ཡི་དྭགས་འདི་དག་ཁ་ཅིག་ལོ་ཐུ་སྟོང་དག་དང་ཁ་ཅིག་ཁྲིར་ཡང་འཆི་བར་མི་འགྱུར་བར་བཟའ་བཏུང་གིས་ཡོངས་པའི་ངལ་བ་དང་བཅས་གནས་དགོས་སོ། །(༩༥)

བཞི་པ་དེའི་རྒྱུ་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

༩༦། **དེ་ལྟར་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་པའི། །**

སྡུག་བསྔལ་རོ་གཅིག་ཐོབ་པ་གང་ལགས་པ། །

དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་སྐྱེ་བོ་འཇུངས་དགའ་བ། །

སེར་སྣ་འཕགས་མིན་ལགས་པར་སངས་རྒྱས་གསུངས། ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲེས་སྐོམ་གྲང་དྲོ་ངལ་དུབ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་དེ་དག་ཐོབ་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་མི་སྐྱེ་བོ་འཇུངས་དགའ་བ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སེར་སྣ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་མིན་ཏེ་སེར་སྣ་ཤས་ཆེར་བསྟེན་པ་རྣམས་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་ལགས་པ་དང་། བརྒྱ་ལ་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་དབུལ་པོར་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གོང་དུ་འཕགས་པ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་གསུངས་སྙམ་ན། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས།

སེར་སྣ་ཅན་ནི་ཡི་དྭགས་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

ཅི་སྟེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་དེ་ཚེ་དབུལ་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། (༩༦)

སྦྱོང་ཚན།

༡། གལ་ཆེའི་མིང་ཚིག （མིང་ཚིག་ཁག་གི་གོ་དོན་དང་དག་ཆ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཚིག་སྒྲུབ་རེ་བཟོས།）

དུད་འགྲོ། ཡི་དྭགས། དམྱལ་བ། མཐའ་འཁོབ། གླ་གློ། ཉེས་དམིགས། ཕོངས་པ། ཤ་བ།
བརྒྱ་བྱིན། བརྟུས་འཛོམས། འཐབ་བྲལ། ལྡུད་པ། གཏུམ་པོ། སྐྱི་ཐུགས། ཉི་ཚེ་བ། ཉེས་སྤྱོད།
བརྡེག་པ། བཀྲེས་སྐོམ། རྒྱུན་ཆགས། ཕྱི་ས།

༢། མིང་ཚིག་འཚོལ་ཞིབ། （སློབ་ཕྲུག་ཚོས་བཤེས་སྤྲིངས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ཁྲིལ་པོའི་ནང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གོ་དཀའ་བའི་མིང་ཚིག་བཅུ་བདམས་ཏེ་གཤམ་དུ་བྲིས་རྗེས། ཚིག་མཛོད་དང་དགེ་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མཆན་འགྲེལ་རྒྱོབས།）

༡) · · · · · · · · ·

༢) · · · · · · · · ·

༣) · · · · · · · · ·

༤) · · · · · · · · ·

༥) · · · · · · · · ·

༦) · · · · · · · · ·

༧) · · · · · · · · ·

༨) · · · · · · · · ·

༩) · · · · · · · · ·

༡༠) · · · · · · · · ·

༧། སློབ་ཚན་བསླབས་ཏེ་ཁ་སྐོངས།

ཀ) ཚེ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མེད་པར་འཛིན་པའི་. . . . . དང་། . . . . དང་. . . . . དང་. . . . . སྐྱེ་བ་སྟེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མི་ཐོས་པའི་. . . . . ཏུ་ གླྐོར་སྐྱེ་བ་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡིད་དང་ངག་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་པའི་གླེན་ཞིང་. . . . . ཉིད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་བརྒྱད་ལས་གང་ཡང་རུང་བར་ནི་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་ལ་. . . . . . . ཞེས་བགྱི་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །(ལོག་པར་ལྟ་བ། ཡི་དྭགས། མི་ཁོམ་པ། ཀླུགས་པ། དམྱལ་བར། དུད་འགྲོ། འཐའ་འཁོབ།)

ཁ) དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ན་ཡང་སྟེ་འགྲེང་སྟེ་མི་འགྲོ་བར་. . . . . རྣམས་ནི་ཇོན་པ་ལ་སོགས་པས་གསོད་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ཉམ་ཐག་པར་བྱས་ཏེ་. . . . . དང་། . . . . ལ་སོགས་པས་བཅིངས་པ་དང་རྡོ་བ་དང་སྦྱུ་འདྲིག་པ་དང་ཁུར་མི་ཐེག་བཞིན་དུ་བཀུར་ནས་ལྕག་གིས་. . . . . ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་པ་མྱོང་བ་དང་། ཞི་བར་འགྱུར་བའི་དགེ་བ་སྟེ་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་. . . . . སྟེ་སྒྲུབ་མི་ནུས་པར་གླེན་ཞིང་ལྐུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་. . . . . སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་ནོ། །(བརྡེག་པ ཞགས་པ། དུད་དེ་འགྲོ་བ། འཇིགས་པ། སྲང་ས་པ། གསོད་པ།)

ག) མཐོ་རིས་བུ་མོས་འཁྲོངས་ཤིང་. . . . . དང་། །

. . . . མཛེས་ཚལ་སོན་པར་རྩེས་ནས་སླར། །

འདབ་མ་རལ་གྲི་འདྲ་ཚལ་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །

. . . . སྣ་གཅོད་འཐིབ་པར་འགྱུར། །

དལ་གྱིས་འབབ་པར་ · · · · · · · · · · · · ནི། །
གདོང་མཛེས་ · · · · · · · · · · · · ལྷན་ཞུགས་ནས། །
སླར་ཡང་དམྱལ་བར་ཆུ་བོ་རབས་མེད་པ། །
ཚ་སྒོ་ · · · · · · · · · · ཆུ་ཚན་འཇུག་འཚལ་ལོ། །
ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའི་ · · · · · · · · · · · · རྣམས། །
སྡིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ · · · · · · · · · · · · །།
དེ་ཕྱིར་ · · · · · · · · · · · · · · · · སྡིག་པའི་ལས། །
ནམ་ཡང་མི་བྱེད་ · · · · · · · · · · · · ལག་ལེན་ཡིན། །

༤། གཤམ་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དོན་ཁ་སྐད་ཐོག་ཤོད།

མི་དགེའི་འབྲས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །
ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །
ཅི་ནས་དེ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་མཆིས་པ། །
དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་མཛོད། །

ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་དང་དུད་འགྲོ་དང་། །
ཡི་དྭགས་ཉིད་དང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། །
རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་དང་མཐའ་ཁོབ་ཏུ། །
ཀླ་ཀློར་སྐྱེ་དང་གླེན་ཞིང་ལྐུགས་པ་ཉིད།།
ཚེ་རིང་ལྷ་དང་གང་ཡང་རུང་བར་ནི། །
སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །
དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྙེད་ནས་ནི། །
སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་འབད་པར་མཛོད། །

༥། ཁྱེད་ཀྱིས་བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་སྦྲུངས་པ་བརྒྱུད་སྒྲོང་ཚོར་ཅི་བྱུང་ཡིག་ཐྲེང་བཅུ་ལས་མི་ཉུང་བ་བྲིས།

སློབ་ཚན་བཅུ་པ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་འགྲེལ།

(རབ་བྱེད་གཉིས་པ། ཡ་རབས་བརྟག་པ།)

གཉིས་པ་ཡ་རབས་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ།

རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལྷག་པར་སྒྲོགས། །
མ་ལ་ཡ་ཡི་ཙནྡན་དྲི། །
རླུང་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། རང་ཉིད་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ན་ཆེད་དུ་བསྒྲགས་མི་དགོས་པར་རང་གཞན་གྱིས་གྲགས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཚུལ་དགུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཡིན་པར་གཟུར་གནས་སྐྱེ་བོས་སམ། དཀར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལྷས་དུས་རྟག་ཏུ་སྒྲོགས་པར་བྱས་ཏེ་དམ་པའི་མཛད་པས་ཁྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་མ་ལ་ཡ་ཡི་ཙནྡན་གྱི་དྲི་ཆེད་དུ་སྒྲགས་མི་དགོས་པར་རླུང་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རིན་ཐང་ཆེན་པོས་ཉོ་འཚོང་གིས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །

དམ་པ་དཔོན་དུ་བསྐོས་གྱུར་ན། །
དོན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་སྐྱིད་འཐོབ། །
ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་མཆོད་ན། །
ཡུལ་ཕྱོགས་དགེ་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྒྲོགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ འདིས། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དཔོན་དུ་བསྐོས་པར་གྱུར་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དག་སྡེ་དགོན་གྱི་དཔོན་དང་བློན་པོ་སོགས་སུ་བསྐོས་པར་གྱུར་ན། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་དམ་པ་ཡིན་པས་ན་འདོད་པའི་པའི་དོན་གྲུབ་པ་དང་། དགེ་སྦྱུབ་ཚིག་སྤོང་ལ་སྦྱོར་བས་འཕྲལ་དུ་བདེ་ལ་ཕུགས་སུ་སྐྱིད་པ་འཐོབ་པ། དཔེར་ན། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོར་བཀོད་དེ་མཆོད་ན་གང་དུ་མཆོད་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་ནད་མུག་འཁྲུག་རྩོད་སོགས་ཞི་ཞིང་ལོ་ཕྱུགས་རྟག་ལེགས་སོགས་དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱག་ལེན་ལ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེང་དུས་གསར་བརྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལའང་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །

རྒྱལ་ངན་གཞན་གྱིས་གཅེས་པ་ན། །
ལྷག་པར་ཆོས་རྒྱལ་དྲན་པར་འགྱུར། །
རིམས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །
གངས་ཆུ་འབབ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། ཆོས་མིན་གྱི་རྒྱལ་བློན་གཞན་གྱིས་གཅེས་པ་ན། ཆོས་རྒྱལ་དྲན་པའི་གདུང་སེམས་སྐྱེས་པས་དེ་དང་འཕྲད་དུས་དེ་ལ་ཅིག་ཏུ་བརྟེན་དགོས་པ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ལས་གཞན་ཕན་སེམས་སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་རྒྱལ་ངན་གྱིས་གཅེས་ཤིང་དབང་བསྒྱུར་བ་ན། བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཚིག་རྩུབ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་བས་འཁྲུག་པ་མཐོང་བས་ཆུར་དུང་སེམས་སྐྱེས་པའི་དཔེ་ལྟར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལྷག་པར་དུ་དྲན་ཞིང་དད་པས་མཆི་མ་ལྷུང་པར་འགྱུར། དཔེར་ན་རིམས་ནད་ཀྱིས་བཏབ་ཅིང་ཐེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའི་གངས་ཆུ་འབབ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་རྒྱལ་དང་འཕྲད་དུས་བཀའ་ཉན་གསུང་བསྒྲོད་ཀྱིས་བཀའ་གསུང་ཅི་སྒྲུབ་ཞུ་བ་ལ་འབད་པ་ནི་ཕྱིས་མི་འགྱོད་པའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

སྡིག་སྤྱོད་རྒྱལ་པོས་གཅེས་པ་ལ། །
མི་དབང་ཆོས་སྤྱོད་ལྷག་པར་སྐྱོངས། །
འབྱུང་པོའི་གདོན་གྱིས་བཏབ་པ་ལ། །
གསང་སྔགས་གྲུབ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ངན་གྱིས་བཙུང་བ་ན། ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་པར་དུ་ཆོས་བཞིན་

སྤྱོད་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱམས་སྙིང་རྗེ་མེད་ཅིང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་གཞུང་བྲལ་བ་ཕྱུགས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྡིག་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཡུལ་ཁམས་གཅོས་ཤིང་སྲུན་པས་དབང་བསྒྱུར་བ་ན་ལས་ངན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་མིའི་དབང་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དག་གིས་ཆོས་བཞིན་སྲུད་པའི་སྒོ་ནས་ལྷག་པར་སྐྱོང་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་ཞབས་ཀྱིས་ལྷ་ཆོས་མི་ཆོས་ལས་བརྩམས་པའི་ཁྲིམས་སུ་བྱ་བའི་སྤྱོད་པས་བསྐྱངས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྟར་རོ། །དཔེར་ན་འབྱུང་པོའི་གདོན་གྱིས་བཏབ་ཅིང་ཟིན་པ་དག་ལ་ཐབས་གཞན་ལས་གསང་སྔགས་སྒྲུབ་ཅིང་གྲུབ་པའི་སྔགས་པས་སྔགས་ཀྱི་ནུས་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་དགོས་པ་དང་དེ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དེང་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་ལས་དམན་རྣམས་ཆོས་བཞིན་བསྐྱོང་གལ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །

དམ་པ་སྡིག་པ་ཆུང་ཡང་སྤོང་། །

དམན་རྣམས་ཆེན་པོའང་དེ་ལྟ་མིན། །

ཞོ་ལ་དུལ་ཕྲན་འབྱུར་བ་སེལ། །

ཆང་ལ་ཕབས་ཀྱང་ལྷག་པར་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། མཆོག་དམན་གྱི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་ཆུང་ངུའང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བཟློད་པར་མི་ནུས་པས་བག་ཡོད་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ལ་འཇུག་གོ། །སྐྱེ་བོ་དམན་པ་རྣམས་ཆུང་ངུ་ལྟ་ཅི་སྙིང་ཁམས་ཆེན་པོས་སྡིག་པ་ཆེན་པོའང་མི་སྤོང་བ་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། ཞོ་ལ་དུལ་ཕྲན་ཆུང་ངུ་འབྱུར་བའང་སེལ་བར་བྱེད་ལ། ཆང་ལ་དུལ་ཕྲན་མི་སེལ་བ་མ་ཟད་ཕབ་ཀྱང་ལྷག་པར་དུ་འདེབས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་སྡིག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་ཡང་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དམ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་ལ་འཇུག་པ་ནི་རང་མགོ་ཐོན་པ་མི་གྲུང་པོའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྒུད་གྱུར་ཀྱང་། །

སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལྷག་པར་མཛེས། །

མེ་ནི་ཐུར་དུ་ཁ་བསྟན་ཡང་། །

མེ་ལྕེ་གྱེན་ལ་འབར་བ་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཉམས་པ་མེད་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ནི་བསླུ་མེད་བླ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་བཅོལ། བློ་ཕྱུགས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་

གདད། ཁེངས་སློམ་དྲེགས་པའི་ཐོ་ཅོ་སྤྱངས་ནས་དམན་ས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ལ་ཉམས་པ་མི་འབྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་སྔོན་གྱི་སྐྱུ་ལས་བཙན་པོས་རེ་ཞིག་རྒུད་པ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་། དམ་པའི་རང་རྟགས་ཡིན་པས་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་མ་དད་པའི་ཆ་སྤྱངས་པའི་ལྷག་པར་དུ་མཛེས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མེ་ནི་ཐུར་དུ་ཁ་བསྟན་ན་ཡང་མེ་ཡི་རང་རྟགས་ཡིན་པས་མེ་ལྕེ་གྱེན་ལ་འབར་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་པའི་སྐྱེས་འཛིན་རྣམས་རང་བཞིན་མི་དོར་བར་ཐལ་མོ་སྦྱོར་རོ། །

དམ་པ་རྒུད་ན་གནས་ན་ཡང་། །

འཁོར་འདབ་ཕན་པས་རིང་ནས་སྐྱོང་། །

མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཆེན་འཁྲིགས་པ་ཡིས། །

ས་ཡི་ལོ་ཏོག་ཁྱད་པར་འཕེལ། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། དམ་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་རྒུད་མེད་པར་བླང་དོར་གདམས་པའི་སློ་ནས་སྐྱོང་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དག་གི་སློབ་འབངས་འཁོར་འདབ་རྣམས་དང་ཉེ་བར་བཞུགས་པའི་ཚེ་སྐྱོང་བ་ཙམ་མ་ཟད་རྒུད་རིང་པོ་ན་གནས་ན་ཡང་རང་གི་འཁོར་འདབ་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་ན་རང་གཞན་ཀུན་ལ་ནོངས་བར་འགྱུར་བས་ན་རྟག་ཏུ་ཕན་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྒུད་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་བླང་དོར་གྱི་བསླབ་བྱ་སྩོལ་བའི་སློ་ནས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། མཁའ་དབྱིངས་མཐོན་པོར་སྤྲིན་ཆེན་པོ་འཁྲིགས་ཏེ་ཆར་བབས་པ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་དམའ་བ་ས་ཡི་སྟེང་གི་འབྲས་བུའི་ལོ་ཏོག་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་པའི་མཛད་པ་བཟང་པོ་རྒུད་རིང་ཐུང་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསོན་ཚེ་སྣན་གྲགས་དགའ་བའི་རྒྱུ། །

འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་དགའ། །

དེ་གཉིས་མེད་པའི་ནོར་ཙམ་གྱིས། །

མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། འདི་ཕྱིར་དགའ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ནོར་ཙམ་ལ་མཁས་པས་འདོད་འདུན་མི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་རེ་ཞིག་གསོན་པའི་ཚེ་འདིར་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་མཁྱེན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་སྣན་པའི་གྲགས་པ་ནི་འཁོར་དང་ཟང་ཟིང་འགྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གཞན་དུ་བདེ་སྐྱིད་འཐོབ་པ་ནི་རྒྱུ་སྔོན་སོང་གི་བསོད་ནམས་ལ་རག་ལས་པས་སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཚོགས

གཉིས་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་བསོད་ནམས་གསག་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་གཉིས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ངོར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ནོར་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཞི་བ་ལྷས། བསགས་དང་བསྲུངས་དང་བརླག་པའི་གདུང་བ་ཡི། །ནོར་ནི་ཕུང་ཁྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཚེ་ཐུང་འདི་ནི་སྐྱིད་རིན་སྡུག་རིན་མེད་ཅིང་འདིར་སྐྱིད་འདོད་སྡུག་གི་སྣ་འདྲེན་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་ཕྱི་མ་གཏན་དུ་སྐྱིད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཕྱི་རྗེས་རིང་དུ་བལྟ་བ་དང་། །

བག་ཡོད་པ་ལ་བཙོད་སྨན་ཆེ། །

བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་ལ་གྲིམས། །

བྲན་གཡོག་ཡིན་ཡང་དཔོན་དུ་གྱུར། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་འདི་དག་དང་ལྡན་ན་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞུང་བཟང་པོས་ཕྱི་རྗེས་ཐག་རིང་དུ་བལྟ་བའི་རྗེས་ཡོང་སྟོན་དྲན་ཤེས་པ། ཉེས་སྤྱོད་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་སྒོ་གསུམ་བག་ཡོད་དང་ལྡན་ལ་གཞན་གྱིས་མ་བརྟགས་པའི་སྤྱོད་ངན་ཚིག་རྩུབ་སོགས་ལ་བཟེ་རེ་མི་བྱེད་པར་བཟོད་སྨན་ཆེ་བ། སྤྱིའི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡང་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པའི་བརྟན་པ་ལ་བློ་གྲིམས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་ན་རྗེས་རིས་ལྷ་བུ་ཡིན་ན་ལྷ་ཅི་སྨོས། ཐ་མའི་བྲན་གཡོག་ཡིན་ན་ཡང་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་དཀའ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དེང་དུས་རྒྱལ་ཁབ་ཕལ་མོ་ཆེའི་ལུགས་སྲོལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདི་བཞིན་ནོ། །

སྦྱིན་ལ་རྟག་ཏུ་སེམས་སྤྲོ་བ། །

དེ་ཡི་གྲགས་པ་རླུང་བཞིན་ལྡང་། །

ཕོངས་པ་སློང་ལ་འདུ་བ་བཞིན། །

འབུལ་བར་འདོད་པ་དེ་བས་མང་། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། མཆོད་སྦྱིན་ལ་དགའ་བའི་ཚེ་འདིའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ནོར་ལ་སེར་སྣ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སེར་སྣ་མེད་པར་ཡར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་འབུལ་དང་། མར་ངན་སློང་ཀུན་ལ་ཕྱག་ཀ་ཡངས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱིན་བདག་དེའི་སྙན་པའི་གྲགས་པ་ནི་སྟོན་ཁའི་རླུང་བཞིན་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ལྡང་ཞིང་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དེས་ནོར་གྱིས་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བའི་སློང་མོ་བ་རྣམས

གཏོང་བ་པོའི་ཕྱོགས་ལ་སྤྲིན་བཞིན་འདུ་བ་ལྟར། སྦྱིན་བདག་དེ་ལ་ཡར་ལོངས་སྤྱོད་འཕྲུལ་བར་འདོད་པ་ནི་སློང་བ་འདུ་བ་དེ་བས་ཀྱང་མང་བར་འབྱུང་སྟེ། འོག་ནས་ཀྱང་། ཕྱུག་པོ་ལོངས་སྤྱོད་སྤེལ་འདོད་ན། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བསམ་པ་བཟང་པོས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ལམ་བཟང་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

བྱིན་ནས་སླར་ཡང་མི་ལེན་པའི། །

དམན་པའི་བརྙས་པ་དང་དུ་ལེན། །

ཕན་པ་ཆུང་དུའང་མི་བརྗེད་པ། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཆེ་རྟགས་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། མ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་མིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བློ་ཁོག་ཡངས་པོས་དང་དུ་ལེན་པ་ནི། དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ནས་སླར་ཡང་རྒྱུད་ངན་རེངས་པས་མི་ལེན་པར་སྐྱེ་བོ་དམན་པའི་བརྙས་པའང་འཁོར་བའི་ངང་ཚུལ་དུ་ཤེས་ནས་བློ་ཁོག་ཡངས་པ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དང་དུ་ལེན་པ་ནི། མདོ་བརྒྱན་ལས། ཀུན་ལ་རྩེ་དང་མ་རུང་བ་ལ་བརྩེ། །ཀུན་འཁྲུགས་ལ་བརྩེ་བག་མེད་པ་ལ་བརྩེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་རང་ལ་གཞན་གྱིས་ཕན་པ་ཆེན་པོ་སྨོས་ཅི་ཆུང་དུའང་མི་བརྗེད་པར་དྲིན་དུ་བཟོ་བ་ནི་ཡ་རབས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཆེ་བའི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྲས་གྱུར་ཀྱང་། །

འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གསལ། །

སྣལ་མའི་མེ་ཏོག་ལེགས་བཀབ་ཀྱང་། །

དྲི་ཞིམ་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། ཡ་རབས་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲགས་པར་འགྱུར་བས་ཆེད་དུ་མཁས་ཉམས་ཀྱིས་ཕེར་ཤ་སྤྱང་བ་ལ་བསླབ་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྒྲགས་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་གསང་སྟེ་སྲས་པར་གྱུར་ཀྱང་གསེར་ས་འོག་དང་འོད་ནམ་མཁའི་དཔེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བའི་ནུས་མཐུ་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་སྣལ་མའི་མེ་ཏོག་ས་ཡིས་ལེགས་པར་ཁེབས་བཀབ་ཀྱང་དེའི་དྲི་ཞིམ་པོ་ནི་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐར་བཤད་པ་ལྟར་མཁས་པའི་གྲགས་སྙན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱབ་པས་ཆེད་དུ་མཁས་ཉམས

མི་སྟོན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །

རྒྱལ་པོ་རང་ཡུལ་ཆེ་བ་ཙམ། །

དམ་པ་གང་དུ་ཕྱིན་སར་བཀུར། །

མེ་ཏོག་ཕལ་ཆེར་ཉིན་རེའི་རྒྱན། །

གཙུག་གི་ནོར་བུ་གང་དུའང་མཆོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཇུག་པར་གདམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡུལ་ཁམས་གང་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་དེར་རང་གི་མངའ་འབངས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་ཡིན་པས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བ་དང་མཆོད་པ་འཐོབ་པ་སོགས་རང་ཡུལ་གྱི་ཆེ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡུལ་གཞན་དུ་དམངས་ཕལ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རང་བཞིན་བཟང་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་ཕྱིན་པའི་སར་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྩ་ཆེར་བརྩི་བའི་མཆོད་པ་སོགས་བསྙེན་བཀུར་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མེ་ཏོག་ཕལ་ཆེར་ཉི་མ་རེ་གཉིས་ཙམ་བཀྲག་མདངས་ལྡན་པའི་རྒྱན་ཡིན་གྱི་ཡུན་དུ་མདངས་ལྡན་མེད་དོ། །གཙུག་གི་ནོར་བུ་ནི་ཡུལ་ཕྱོགས་གང་དུའང་རྩ་ཆེའི་མཆོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཆེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་འབད་པར་གལ་ཆེའོ། །

སྡོན་ཤིང་དུལ་བ་འབྲས་བུ་མང་། །

རྨ་བྱ་དུལ་བ་མདུག་སྒྲོ་བཟང་། །

རྟ་མཆོག་དུལ་བ་འགྲོ་མགྱོགས་ཏེ། །

དམ་པ་དུལ་བ་མཁས་པའི་རྟགས། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དང་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་འབྲས་བུའི་ལྗོན་ཤིང་བཟང་པོ་དག་ས་ལུད་སོགས་ཀྱིས་དུལ་བའི་རྟགས་སུ་སྟོན་ཁའི་དུས་འབྲས་བུ་མང་པོ་འབྱུང་བ་དང་། རྨ་བྱ་བཙན་དུག་སོགས་ཀྱིས་དུལ་བའི་རྟགས་སུ་མདུག་སྒྲོ་བཟང་བ་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དང་། རྟ་མཆོག་རྟ་མཁན་མཁས་པས་དུལ་བར་གྱུར་ན་དེའི་རྟགས་སུ་འགྲོ་ན་མགྱོགས་པ་དང་། བརྟེན་པར་མཐོང་བ་སྟེ་རྟགས་དེ་དང་དེས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་དམ་པའང་ནང་དུ་མཁས་པའི་རྟགས་སུ་ཕྱི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་དང་མི་ལྡན་ན་ཁ་ཡི་མཁས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་མཁས་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་

བྱ་སྟེ། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས། མཁས་རྟགས་ཞི་ཞིང་དུལ་བ། །བསྒོམས་རྟགས་ཉོན་མོངས་མེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

དམ་པ་རྣམས་དང་ཕལ་བ་ལ། །

བྱས་པ་མཉམ་ཡང་དྲིན་མི་འདྲ། །

ཞིང་ལ་ས་བོན་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །

ལོ་ཏོག་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། དམ་པ་དང་ཕལ་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོ་དམ་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་བཟང་ཞིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་མཁས་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕལ་བ་གཉིས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བ་སོགས་ཕན་བཏགས་པའི་བྱས་པ་མཉམ་ཞིང་འདྲ་ན་ཡང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་དྲིན་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་སྟེ་མཁས་པས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་རྩིས་ཟིན་པའི་ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། ས་ཞིང་གང་ལ་སྐྱིད་བྱེད་ས་བོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ལོ་ཏོག་ལ་གཙོ་བོ་བདག་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ལོ་ཏོག་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཇུག་པ་གནད་ཡིན་ནོ། །

བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་ཕན་བཏགས་ན། །

ཕྲན་ཟད་ཙམ་ལའང་འབྲས་བུ་འབྱིན། །

སྐྱུ་རུ་ར་གཅིག་བྱིན་པ་ལ། །

ཆོས་རྒྱལ་བུ་དང་མཉམ་ལ་ལྟོས། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། གྲོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཟང་ངན་ལས་སྐྱིད་སྡུག་གི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་བཤད་ནས་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་པར་གདམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བུ་དམ་པ་རང་དོན་དོར་ཏེ་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཞིང་ཕན་བཏགས་ན་ཕན་བཏགས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཅི་ཙུང་ཟད་ཙམ་བཏགས་པ་ལའང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ཚད་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ལ་སྐྱུ་རུ་ར་གཅིག་བྱིན་པའམ་ཕུལ་བ་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རང་གི་བུ་དང་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་དང་དེས་ཤེས་པར་ནུས་སོ། །

སྦྱོང་བྱང་། ཕ་ཕད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕས་འཆི་ཁར་བུ་ལ་གདམས་པ། ད་ང་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་ཁ་ཆེམས་

འདི་ཡིན། ཁྱོད་རང་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་གྲོགས་གཉིས་རང་བཞིན་ངན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཆུང་བ་ལ་མ་བྱེད། དེ་ལས་བཟློག་པ་ཞིག་ལ་གྱིས་ཤིག་ཞེས་སླས་སོ། །དེ་ན་ཕ་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་བུ་དེས་ཕ་ཡི་ངག་བདེན་བརྟུན་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོ་ངན་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་གྲོགས་ཁྱིམ་ཐབ་ངན་པ་གཅིག་བཙལ་ཏེ་ལྷན་དུ་གནས། དུས་གཅིག་བུ་ཁོ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ནགས་སུ་སོང་བ་ན་སྟག་མི་ཟན་རྒྱལ་པོ་དང་ཐུག་སྟེ་གསོད་ལ་ཁད་པ་བྱུང་བ་ན། ཁོས་སྟག་གི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ་རལ་གྲིས་སྟག་གི་སྐེ་བཅད་དེ་གཉིས་ཀ་སྲོག་ལས་ཐར་པར་བྱས་སོ། །ཚུལ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་མགུ་སྟེ་ཁྱོད་དྲིན་ཆེ་ད་རིང་ངའི་སྲོག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱིན་ནོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ནས་ཕོ་བྲང་དུ་ལོག་གོ། །དེ་རྗེས་ཁོས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོ་རོགས་རྨ་བྱ་གར་མཁན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་བརྐུས་ནས་གྲོགས་གཞན་གཅིག་ལ་བཙོལ་ཏེ་སྦས། ནགས་ཀྱི་རྨ་བྱ་གཅིག་ཁྱིམ་དུ་འཁྱེར་ཏེ་ཁྱིམ་ཐབ་ལ་སླས་པ། རྒྱལ་པོ་སྟག་གིས་གསོད་ལ་ཁད་ངས་སྲོག་བྱིན་པའི་ཕན་བཏགས་པར་ང་ལ་དྲིན་ལན་མ་བླན་པས་རྒྱལ་པོའི་རྨ་བྱ་འདི་བསད་དེ་ཟའོ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཁྱོད་ཤུག་གཉིས་པོས་ཤ་བཟས་སོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོས་རྨ་བྱ་སྟོར་བ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕོ་ཉ་བཀྱེ་སྟེ་ངའི་རྨ་བྱ་སུ་ལ་བརྙེད་པ་དེ་ལ་སོ་སོའི་སེམས་ལ་ཅི་འདོད་པའི་བྱ་དགའ་སྟེར་བར་ཁས་བླངས་སོ། །དེའི་ཚེ་བྱ་དགའ་ལ་ཕྲམས་པའི་རང་གི་ཁྱིམ་ཐབ་མོ་མོང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སླས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ན་རེ་ཁོང་ལ་ང་བྱམས་པ་ཡིན། གསོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེས་དྲིས་པ་ན། མོས་དོན་སྔ་མ་བརྗོད་དོ། །འོ་ན་ཁོ་རང་པོས་ཤིག དེ་འོང་བ་དང་རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་རྨ་བྱ་བསད་པ་བདེན་ནམ། བདེན་ནོ། །རྒྱུ་ཅིས་ན། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་བསྟན་དོ། །རྒྱལ་པོ་ན་རེ། རྗེའི་ཞབས་ཏོག་འབབས་ཀྱིས་ཞུས་པར་དྲིན་དུ་ཅི་ལ་བརྩི། ད་ཁོ་རང་གསོད་ཅིག་ཅེས་བསྒོའོ། །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་དང་ཁྱིམ་ཐབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ངན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་རྨ་བྱ་གར་མཁན་དེ་བཏང་རྒྱལ་པོར་ཕུལ། ཁྱིམ་ཐབ་དེ་བོར་ནས་ཁོ་རང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སོང་ངོ་། །ཡང་དེས་གྲོགས་པོ་དམན་པ་གཅིག་དང་། རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་གཅིག་བཙལ་ནས་འདུག་གོ། །རེ་ཞིག་ན་ཁོ་རང་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ནགས་སྟུག་པོར་ཞུགས་པ་ན། སོས་ཀའི་ཚད་པ་ཆེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཤིན་ཏུ་སྐོམ་པར་གྱུར་པ་ན། ཁོས་རྗེ་ཡིས་གསོལ་དུ་རུང་ན་ཁོ་བོ་ལ་སྒྲོ་རུ་ར་གསུམ་ཞིག་མཆིས་སོ་ཞུས། རྒྱལ་པོ་དེས་ཐུགས་མཉེས་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་སྲོག་བྱིན་ནོ་གསུངས་ཏེ་ཕོ་བྲང་དུ་ལོག སྐབས་ཤིག་རྒྱལ་པོའི་སྲས་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་སྦས། རྒྱལ་བུའི་གོས་རྒྱན་རྣམས་གྲོགས་པོ་དེ་ལ་བཙོལ་ཏེ་གཞན་ལ་མ་སྨྲ་ཞིག་ཅེས་གདམས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ངའི་བུ་རྙེད་པ་བྱུང་ན་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་སྟེར་བ་ཁས་བླངས་ཏེ་ཀུན་ཏུ་བསྒྲགས་སོ། །གྲོགས་པོ་ངན་པ་བྱ་དགའ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་སླས་སོ། །རྒྱལ་པོས་མི་བདེན་ནོ་བརྗོད་པས་བདེན་ཏེ་གོས་རྒྱན་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་པས། ཡིད་ཆེས་ཏེ་བདེན་ན་ཁོ་རང་པོས་ཤོག་ཁོ་འོང་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་ངའི་བུ་བསད་པ་བདེན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པས། ཁོས་བདེན་ནོ་བརྗོད། འོ་ན་ད་འདི་རང་གསོད་ཅིག་ཅེས་བསྒོའོ། །ཁོས་སླས་པ། རྒྱལ་པོ་བདག་གི་དྲིན་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་བརྗེད་དམ།

དྲིན་ཅི་ཞིག་པ་ན། སྔར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་བསྙད་དོ། །དྲིན་དྲན་ཏེ་ཁྱོད་བདེན། དྲིན་ཡོད་པས་ད་ངའི་བུ་དེའང་ཤིན་ཏུ་ཕངས་མོད་དེ་འོན་ཀྱང་སྐྱུ་རུ་ར་གཅིག་གི་དྲིན་གྱིས་ཁྱོད་སྲོག་ཐར་དུ་ཆུག གཉིས་པའི་དྲིན་གྱིས་ངའི་བུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐབ་ལ་སྟེར། གསུམ་པའི་དྲིན་གྱིས་ངའི་རྒྱལ་སྲིད་ཕྱེད་སྟེར་རོ་ཞེས་ཁས་བླངས་སོ། །དེ་ནས་ཁོས་ཕ་ཡི་ངག་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཡང་ཤེས་ཏེ་ཡིད་མགུ་ནས་རྒྱལ་པོར་གསོལ་བ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་དགའ་རྣམས་ཁོ་བོས་ག་ལ་ཞུ། ཁྱོད་ཀྱི་སྲས་དམ་པ་བསྐྱོང་དུ་ག་ལ་ཡོད་ཟེར་ནས་རྒྱལ་པོའི་བུ་མདོན་དུ་ཕྱུང་། རང་གིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་སོ། །སྔོན་བྱུང་འདིས་ཚིགས་བཅད་སྔ་མ། དམ་པ་རྣམས་དང་ཕལ་བ་ལ། །བྱས་པ་མཉམ་ཡང་དྲིན་མི་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་གནད་དམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒྲོང་ཚན།

༡། མིང་ཚིག་མཚན་འགྲེལ།

ཡོན་ཏན།	ཤེས་བྱའི་གནས་ཅི་རིགས་བསླབས་ནས་ངེས་པའི་བློའམ་ནུས་པའི་མིང་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཅན། ལྟ་བུའོ།།
ཙནྡན།	དྲི་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པའི་ཤིང་རིགས་ཤིག་གི་མིང་། ཙནྡན་དཀར་པོ། ཙནྡན་དམར་པོ་ལྟ་བུའོ། །
རྒྱལ་མཚན།	རྒྱལ་ཁའི་མཚན་མ་སྟེ། རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་ཏེ་དགྲ་རྣམས་ཕམ་པར་བྱས་ལྟ་བུའོ། །
རྟེན་འབྲེལ།	རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བསྡུས་མིང་།
བྲན་གཡོག	རང་ལུས་རང་ལ་མི་དབང་བར་རྒྱལ་བློན་སོགས་ལ་གཡོག་ལས་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་།
སྒྲིབ་གཉིས།	ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་སོ། །
ཚོགས་གཉིས།	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་སོ། །
བཟོད་སྲན།	བཟོད་པ་སྒོམ་པའི་དོན།
བློ་གྲིམས་པ།	བློ་རིག་བཀྲ་བའི་དོན།

༢། གཤམ་གྱི་མིང་ཚིག་རྣམས་སློབ་ཚན་ནང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་ལ་བལྟས་ཏེ་ཚིག་གྲུབ་བཟོས།

མཚོད་སྦྱིན།	སྣན་གྲགས།	ཁྲིལ་གཞུང་།	དགེ་སྡིག	འཕྲུལ་ཕྱུགས།	ཡིད་མགུ།
ཁྲིམ་ཐབ།	གཞན་དོན།	བསྙེན་བཀུར།	མཚོད་འབུལ།	བློ་ཁོག	ཚུལ་མིན།

༣། གཤམ་གྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་རྣམས་གོ་རིམ་གཏོར་ཡོད་པས་རིམ་པ་བཞིན་བློ་ཐོག་ནས་སྲིགས།

ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་མཚོད་ན། ། ·

ཡུལ་ཕྱོགས་དགེ་ཞིས་མཁས་རྣམས་སྒྲོགས། ། ·

དོན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་སྐྱིད་འཐོབ། ། ·

དམ་པ་དཔོན་དུ་བསྐོས་གྱུར་ན། ། ·

གངས་ཆུ་འབབ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད། ། ·

རིམས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། ། ·

རྒྱལ་ངན་གཞན་གྱིས་གཅེས་པ་ན། ། ·

ལྷག་པར་ཆོས་རྒྱལ་དྲན་པར་འགྱུར། ། ·

བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་ལ་གྲིམས། ། ·

བག་ཡོད་པ་ལ་བཟོད་སྲན་ཆེ། ། ·

བྲན་གཡོག་ཡིན་ཡང་དཔོན་དུ་གྱུར། ། ·

ཕྱི་རྗེས་རིང་དུ་བལྟ་བ་དང་། ། ·

བྱིན་ནས་སླར་ཡང་མི་ལེན་པའི། ། ·

བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཆེ་རྟགས་ཡིན། ། ·

ཕན་པ་ཆུང་ངུའང་མི་བརྗེད་པ། ·

དམན་པའི་བརྙས་པ་དང་དུ་ལེན། ། ·

༩། གཉམ་གྱི་ལེགས་བཤད་ཤོ་ལོ་ཀ་ཁག་གིས་བསླབ་བྱ་ཅི་ཞིག་སྟོན་པ་གནད་བསྡུས་རེ་བྲིས།

རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །
སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལྷག་པར་སྒྲོགས། །
མ་ལ་ཡ་ཡི་ཙནྡན་དྲི། །
རླུང་གིས་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྱབ་པར་བྱེད། །

གསོན་ཚེ་སྐན་གྲགས་དགའ་བའི་རྒྱུ། །
འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་དགའ། །
དེ་གཉིས་མེད་པའི་ནོར་ཙམ་གྱིས། །
མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས། །

དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྦྲས་གྱུར་ཀྱང་། །
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གསལ། །
སྣལ་མའི་མེ་ཏོག་ལེགས་བཀབ་ཀྱང་། །
དྲི་ཞིམ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར། །

དཔག་བསམ་ཤིང་ལ་བརྟེན་བྱས་ན། །
དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་ཆར་དུ་བསྙིལ། །
དེ་བཞིན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལ། །
བརྟེན་ན་ལེགས་ཚོགས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །

སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྒུད་གྱུར་ཀྱང་། །
སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལྷག་པར་མཛེས། །
མེ་ཏོ་ཐུར་དུ་ཁ་བསྟན་ཡང་། །
མེ་ལྕེ་གྱེན་ལ་འབར་བ་མཐོང་། །

དམ་པ་རྣམས་དང་ཕལ་བ་ལ། །
བྱས་པ་མཉམ་ཡང་དྲིན་མི་འདྲ། །
ཞིང་ལ་ས་བོན་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །
ལོ་ཏོག་ཁྱད་པར་དཔག་ཏུ་མེད། །

བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་ཕན་བཏགས་ན། །
ཅུང་ཟད་ཙམ་ལའང་འབྲས་བུ་འབྱིན། །
སྒྲུ་རྡུ་ར་གཅིག་བྱིན་པ་ལ། །
ཆོས་རྒྱལ་བུ་དང་མཉམ་ལ་ལྟོས། །

བཤེས་ལ་མི་གུས་སྐྱེ་བོ་དེས། །
གཞུང་བརྒྱ་ཤེས་ཀྱང་དོན་མི་འགྱུར། །
ཤིང་སྐམ་ལོ་བརྒྱར་ཆུར་འཕངས་ཀྱང་། །
ལོ་འདབ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ན་མེད། །

སློབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་རྩ་འགྲེལ།

（སློབ་ཚན་བཅུ་པའི་འཕྲོས། རབ་བྱེད་གཉིས་པ་ཡ་རབས་བརྟག་པ། ）

བཟང་པོའི་ཚོ་རིགས་སྤྱོད་པས་བསྲུང་། །
སྤྱོད་པ་ཉམས་ན་རིགས་དོན་མེད། །
ཙནྡན་དྲི་བཟང་སྐྱེ་བོ་འགའ། །
དེ་བསྲེགས་སོལ་བ་སུ་ཞིག་ལེན། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། ཕྱིའི་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་པོས་ཚོ་རིགས་འཛིན་དགོས་པས་སྤྱོད་པ་བཟང་པོས་རང་གི་རིགས་བསྲུང་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔོན་བྱོན་སྐྱེས་བུ་བཟང་པོ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་ཚོ་རིགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་བཟང་པོའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ཚོ་རིགས་དེ་བསྲུངས་ཤིང་འཛིན་དགོས་པ་ལས་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་ལྟ་བུའི་བག་མེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ལས་ཉམས་ན་རིགས་རུས་ཇི་ལྟར་བཟང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་ཅིང་རང་གི་རིགས་བརྒྱུད་གོང་མ་རྣམས་ལའང་ཐེ་ཚོམ་དང་མ་དད་པའི་རྒྱུར་འགྲོ་བས་སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་ལ་འབད་པར་གལ་ཆེའོ། །དཔེར་ན་ལྷོ་ཕྱོགས་མ་ལ་ཡ་ལས་བྱུང་བའི་ཙནྡན་དྲི་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དགའ་ཞིང་མགུ་སྟེ་ཆུང་ངུ་རེ་བརྙེད་པ་ཡང་རྩ་ཆེར་འཛིན། ཙནྡན་དེ་བསྲེགས་པའི་སོལ་བ་སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་གིས་དགའ་ཞིང་མགུ་བས་ལེན་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གོང་མའི་ཞབས་འདྲེན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་བཟང་སྤྱོད་ལ་གནས་པར་གལ་ཆེའོ།།

ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་རྒུད་གྱུར་ཀྱང་། །
དེ་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས། །

ཟླ་བ་རེ་ཞིག་གཟམས་ཟིན་ཀྱང་། །

དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། མཁྱེན་ཡོན་ལྡན་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས་རྐྱེན་དབང་གིས་ཡུད་ཙམ་ཉམས་པར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ལ་གདུང་བ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འཕངས་ཤིང་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ཀྱི་མཁྱེན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བསོད་དང་མཁྱེན་ཡོན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་བསྡུངས་པས་རྒུད་པར་གྱུར་པ་དཀོན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱུ་ལས་བཙན་པོས་རེ་ཞིག་རྒུད་པ་ལྷ་བུར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ལ་ཡིད་གདུང་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ་ཕྱར་ཙ་སིའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་ལྟར་རང་གི་ལས་བསོད་དང་གཞན་ཕན་གྱིས་རྫ་སོར་ཆུད་པས་སོ། །དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་རེ་ཞིག་སྒྲ་གཅན་གཟམས་ཟིན་པར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་སྐར་མ་ཆུ་ཚོད་རེ་གཉིས་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

སྔོན་བྱུང་། ཕྱར་ཙ་སྲིའི་རྒྱལ་པོ་མ་ཏྲཱ་ནྟཱ་ཞེས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་བཙུན་མོ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅིང་སྲས་མེད་ནས་རྒྱུན་དུ་ལྷ་མཆོད་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །ནམ་ཞིག་བཙུན་མོ་ཆེ་འབྲིང་གཉིས་ལ་སྲས་རེ་བྱུང་ངོ་། །བཙུན་མོ་ཆེ་བ་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་བུད་མེད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན། འབྲིང་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲམ་ཟེས་ཀྱང་སྲས་གཉིས་ལ་འའང་དགེ་དོན་དང་སྡིག་དོན་དུ་བཏགས་སོ། །དེ་གཉིས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་ན་མ་འོངས་པའི་རྫ་ལྟས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འཛིན་ཅིང་། ལྷག་པར་སྡིག་དོན་ནི་ཕུ་བོ་ལ་ཕྲག་དོག་བྱེད་བཞིན་པར་གནས་སོ། །དུས་ཕྱིས་དགེ་དོན་གྱིས་ཞིང་ལས་ས་རྐོ་རྡོ་སློག་སོགས་བྱེད་མིའི་དཀའ་ངལ་དང་། ར་ལུག་མ་ཧེ་སོགས་ལ་འཚེ་བར་མཐོང་སྙེ་སྙིང་རྗེ་བཟོད་གླགས་མེད་པར་སྐྱེས་ནས་ཡབ་ལ་བདག་གིས་ཞུ་བ་གཅིག་ཞུ་ན་གནང་ངམ་ཞུས་པ་དང་། ཡབ་ཀྱིས་ཀྱང་གནང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་མཛོད་ཕོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྟེར་རོ་གསོལ། དེ་ལྟར་རུང་ངོ་གསུངས། དེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་བསྒྲོད་དེ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱིན་ནོ། །

དུས་དེར་བློན་པོ་རྣམས་འདུས་ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ནོར་ལ་རག་ལས་པས་ད་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཟང་ཞེས་གྲོས་བྱས་ཏེ། བཟོ་ཞིང་འབྲོག་གསུམ་ཚོང་དང་རྒྱ་མཚོ་ནས་ནོར་བུ་ལེན་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ལ་ཞུགས་སོ། །དེ་ཚེ་དགེ་དོན་ན་རེ་ངེས་པར་བདེན་ན་བདག་ཀྱང་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་རུ་གསོལ་ཞུས་པས། ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མ་གནང་། ནན་གྱིས་གསོལ་བས། ཡུམ་གྱིས་ཡབ་ལ་གནང་བ་སྦྱིན་དུ་གསོལ། ལམ་ནས་ལོག་ཡོང་ཡང་སྲིད། གལ་ཏེ་མ་ལོག་ཀྱང་མ་ཤི་བར་འོང་བ་ཉེ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོས་གནང་སྟེ་ཚོང་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཆས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཕྱར་ཙ་སྲིར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ས་མཁན་ལ་བསྐུལ་བས་ས་མཁན་སྒྲག་སྟེ། དེ་ན་རེ། རྒྱ་

མཚོར་ཞུགས་པ་ཕྱིར་ལོག་པ་ནི་གཅིག་གཉིས་ཤིག་ལགས་ན། རྒྱལ་པོ་ཅི་གསུངས་ཞུས། རྒྱལ་པོས་ངའི་བུ་ཡི་ངག་མ་བཀློག་པས་ཆས་ཤིག་གསུངས། འོ་ན་དེ་ལྟར་བགྱིའོ་ཞེས་ཆས་སོ། །དེ་ཚེ་སྡིག་དོན་སེམས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས། ཁོས་ནོར་བུ་མ་ལོན། ངས་ལོན་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་སྟེ་སྡིག་དོན་ཡང་ཆས་སོ། །ཐམས་ཅད་གྲུར་ཞུགས་པ་ན་ས་མཁན་གྱིས་འགའ་ཞིག་མི་སྒྲོ་བ་ཡོད་ན་ད་ལྟ་ལོག་ཅིག་ཅེས་ཉིན་རེ་བཞིན་བརྡ་སྒྲོད་དོ། །དེ་ནས་རླུང་དང་བསྟུན་ཏེ་སོང་བ་ན་དགེ་དོན་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་སྙིང་རྗེའི་མཐུས་མྱུར་དུ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ཏོ། །དེ་མཚམས་ས་མཁན་གྱིས་བསྒོ་བ། གྲུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ལོངས་ཤིག་ཏ་ཙང་ཆེས་ན་བྱིང་པའམ། ཡང་ན་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས། དེའི་ཚེ་དགེ་དོན་གྱིས་ཁྱེད་རྣམས་བདེ་བར་སོང་ཞིག་ཁོ་བོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་འཚོལ་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ་ལམ་མཁན་དང་གཉིས་པོ་ཆུ་ཕྱུས་མོ་ནུབ་ཙམ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཉི་མ་བདུན་དུ་སོང་ངོ་། །དེའི་མཐར་དངུལ་དང་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་ཡོད་པ་དང་། དེར་ལམ་མཁན་ན་རེ། བདག་དུབ་པས་སླར་ཡུལ་དུ་མཆིའོ། །ཁྱེད་རང་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཞག་བདུན་སོང་ཞིག་དང་གསེར་རི་འཕྲད། དེ་ནས་བདུན་ནས་པདྨ་ནྡྷ་ག ཡང་བདུན་ནས་ལེབ་ཏན། དེའི་ཕ་རོལ་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཁར་རོ། །དེའི་ནང་ན་ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཡོད་ཅིང་དེའི་རྣ་བ་གཡོན་པའི་ནང་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་པས་དེ་སློངས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་ནས་ཁོ་རང་སོང་ངོ་། །དེ་ན་དགེ་དོན་གཅིག་པུ་དེ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་སོང་ངོ་། །དེར་པདྨའི་འོག་ན་སྦྲུལ་མཐོང་བའི་དུག་ཅན་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་བུས་བྱམས་པ་བསྒོམས་ཏེ་པདྨའི་སྟེང་ནས་སོང་ངོ་། །ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་མཁར་སྒོར་སླེབས་པ་ན་བརྡ་སྦྲད་དེ་ནང་དུ་ཞུགས་སོ། །དེའི་སྒོ་དྲུང་ན་ཤེལ་གྱི་བུ་མོ་གཉིས་ཤེལ་གྱི་སྲད་བུ་འཁེལ་བ་མཐོང་སྟེ་སུ་ཡིན་དྲིས་པས་ང་གཉིས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱི་སྒོ་བསྲུང་བའི་བྲན་མོ་བཛྲེད། བར་སྒོ་བཞི་དངུལ་གྱི་ནང་སྒོ་བརྒྱད་གསེར་གྱི་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་ལྷ་ར་ཙ་སྡིའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་འཕྲད་ཀྱི་བྱས་པས། ཀླུས་འདིར་ཡོང་མཁན་དེ་ཐ་མལ་པ་མིན་ནོ་སྙམ་སྟེ་བསུའོ། །དེ་ནས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་འདིར་ཅི་ལ་ཕྱིན་དྲིས་པས། རྒྱལ་བུས་འཛམ་བུ་གླིང་བ་རྣམས་འཚོ་བས་ཕོངས་པས་དེ་རྣམས་ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་རུ་འོང་བྱས་པས། ཀླུ་ན་རེ། ནོར་བུ་འདི་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་དཀའ་ངལ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ད་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་བྱིན། དགེ་དོན་གྱིས་གོས་ཀྱི་ནང་ནོར་བུ་དཀྲིས་ཏེ་ནོར་བུའི་མཐུས་འཕུར་ཏེ་ཕྱིན་ནས་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་དུ་སླེབས། ནུ་བོ་དང་འཕྲད་དེ་སྡིག་དོན་ལ་ཁྱོད་ཅི་གྲོགས་པོ་རྣམས་གར་སོང་དྲིས་པས། དེ་ན་རེ་གྲུ་བྱིང་ནས་ཐམས་ཅད་ཤི་ཁོ་བོས་རོ་ལ་འཇུས་ཏེ་འཐོན། མ་ཤི་ཙམ་འདིའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་དོན་ན་རེ། ལེགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནི་ལུས་འདི་ཡིན་ནོ་གསུངས། ནུ་བོ་ན་རེ། ཕྱུག་ཅིང་ཤི་ན་སྐྱིའི། དབུལ་ཞིང་གསོན་ཡང་ཅི་རུང་ཞེས་སོ། །དེས་ང་

ལ་ནོར་བུ་ཡོད་ཀྱི་བྱུས་པས་སྟོན་དང་ག་རེ་ཟེར། ཁྱུར་སྤྲེའི་གོས་ནང་འདི་ནའོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ་ནུ་བོ་ལ་གདང་དེ། ཁྱོད་དུབ་ཅན་ངས་བསྲུང་བའི་ཚོག ང་དུབ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་ད་ངས་གཉིད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲུངས་ཤིག་ཅེས་གཉིད་དུ་སོང་བའི་དུས། ནུ་བོས་ཐར་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་ཏེ། དགེ་དོན་མིག་མེད་པར་བྱས་བ་ལང་ཛི་ཞིག་ལ་བཅོལ། ནོར་བུ་འཁྱེར་ཏེ་སོང་ངོ་། །དེ་ནས་དགེ་དོན་གྱིས་བ་ལང་ཛི་དེ་ལ་ང་མི་མང་ཞིག་ཏུ་སྐྱོལ་ཞིག་བརྗོད་པས། དེས་ཀྱོལ་བོའི་གྲོང་དུ་བསྐྱལ་ལོ། །

དེར་རྒྱལ་བུས་གདམ་རྒྱུད་དང་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་སྐན་ངག་སྐན་པ་མང་པོ་བཤད་པས་གྲོང་ཁྱེར་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་བཟའ་བཏུང་མང་པོ་བྱིན་ཏེ་སྲུང་པོ་ལྟ་བརྒྱ་ཡང་གསོས་སོ། །དེ་ན་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་ཡོད་པ་འདི་རྣམས་བསྲུང་ནུས་སམ་སླས་པས། ང་ལ་མིག་མེད་པས་ཇི་ལྟར་བསྲུང་། སྐྱེ་ཤིང་ལ་དྲིལ་བུ་བཏགས་ཏེ་སྐབས་སུ་འཐེན་པས་ནུས་སོ། །འོ་ན་དེ་བཞིན་བྱའོ་ཞེས་ཡང་ཡང་འཐེན། བར་སྐབས་སུ་རོལ་མོ་ཆ་ལང་ཆུང་དུ་དཀྲོལ་བས་དེར་མི་མང་པོ་འདུས་ཤིང་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོའང་དུས་དེར་འདུས། བུ་མོ་དེ་ལ་ཆགས་ཏེ་ཁྱོད་སུ་ཡིན་དྲིས་པས། ང་དམུས་ལོང་ངོ་བརྗོད་པ་སོགས་དེའི་རྩར་ཡུན་རིང་འདུག་བུ་མོ་ཟས་ལ་བོས་ཀྱང་མ་ཡོང་བར་ངའི་ཟས་འདིར་སྐྱོལ་ཞིག་དང་འདི་དང་ལྷན་དུ་ཟའོ་ཞེས་སོ། །མཐར་བུ་མོས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་ལོང་བ་འདི་ལ་སྤྱོལ་ཅིག་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ཅི་བུ་མོ་འདི་གདོན་གྱིས་མ་ཟླད་དམ། ཁྱོད་ནི་སྔོན་ནས་རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་ལ་བྱིན་ཟིན་པ་ཡིན་། ཅི་སྟེ་སྲུང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས། གང་ལྟར་བུ་མོས་སྲུང་པོའི་ཁྱིམ་ཐབས་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་ཟིན་པ་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ཏེ་ཐབས་མེད་པར་སྲུང་པོ་དང་གཉིས་ཁབ་ཏུ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་འདས་པ་ན་དུས་ལ་བབས་ཏེ་སྲུང་པོ་དེས་བུ་མོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཁྱོད་ལ་ཐར་སྐྱེས་པ་དང་འཕྲད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་འདུག་ཅེས་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་ཚིག་བརྗོད་པས། བུ་མོ་ཡིད་སྨུག་སྟེ་རང་ཉིད་གཙང་བའི་ཚད་རྒྱལ་བུའི་མིག་ཡ་གཅིག་ལ་དམོད་པ་བོར་ཏེ། ང་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་མེད་ན་བདེན་པའི་ཚིག་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཡ་གཅིག་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་དེ་མ་ཐག་མིག་བྱུང་ངོ་། །བུ་མོས་སླར་དེ་ལ་གཤེར་བ་ན་རྒྱལ་བུ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་སུ་ཡིན་ཤེས་སམ། བུ་མོས་ཁྱོད་སྲུང་པོའོ་ཟེར། ང་སྲུང་པོ་མིན་ཕྱ་རྣ་ཙ་སྡིའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་དགེ་དོན་བྱ་བའོ་བྱས་པས། བུ་མོས་དེ་རྒྱུ་མཚོར་སོང་སྟེ་མེད་དོ་བརྗོད། དགེ་དོན་གྱིས་བདེན་པ་མིག་ལ་དམོད་བོར་ཏེ། ང་རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་ཡིན་པ་དག་ན་བདེན་པའི་ཚིག་དེས་ང་ཡི་མིག་ཡ་གཅིག་པོའང་འོང་བར་གྱུར་ཅིག་བྱས་པས་སྐད་ཅིག་ལ་མིག་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ཐར་གྱི་སྲུང་པོ་དགེ་དོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་བུ་མོས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྙད་པས། མི་བདེན་ཟེར། བདེན་ཏེ་ལྟོས་ཤིག བལྟས་པས་ཤེས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ན་རེ། ད་བཟོད་པར་མཛོད། དགེ་དོན་གྱིས་ང་ལ་མི་དགོས་ཀྱི་བ་ལང་ཛི་འདི་མཚོད་ཅིག་ཟེར་ནས་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཏེ་མགུ་བར་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་རང་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་སྔོན་རང་གི་རྩེ་རོགས་དང་པ་དཀར་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་སྐར་ཡི་གེ་བཏགས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་ཚོལ་དུ་བཏང་ངོ་། །དེ་ཉིད་སོང་སོང་བ་ལས་མཐར་རྒྱལ་བུའི་ཐད་ཀར་སླེབས་སོ། །དགེ་དོན་གྱིས་ངོ་ཤེས་ཏེ་ངང་པའི་སྐེ་ལས་ཡི་གེ་བླངས་ཏེ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་དྲང་པོར་བྲིས་ནས་ངང་པའི་སྐེར་བཏགས་ཏེ་ཕྱིར་བཏང་ངོ་། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བླངས་ཏེ་མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་དགའ། འོན་ཀྱང་སྡིག་དོན་གྱི་བྱ་ངན་ལས་ཡན་ལག་བྲེགས་ཏེ་ཁྲི་མུན་དུ་བཅུག་གོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་རང་གི་བུ་མོ་ཁྱིམ་ཐབ་ཏུ་བྱིན་དགེ་དོན་དང་བཅས་ལྷ་ར་ཙ་སྣིའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བསྐྱལ། དེར་ཡང་བསུ་བ་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བྱས་སོ། །རྒྱལ་བུས་ཡབ་ཡུམ་ལ་ཕྱག་བཙལ། དགའ་བའི་གཏམ་བཤད། ནུ་བོ་གང་ན་ཡོད་དྲིས་པས། སྡིག་ཅན་དེ་ལྟར་བྱས་ཞེས་གསུངས། ཡབ་བདག་དེ་དང་སྨྲོད་ཅིག་གསོལ་བས། ནུ་བོ་དོང་ནས་ཕྱུང་ལྕགས་བཀྲོལ། ནུ་བོས་ཀྱང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ས་འོག་ནས་ཕྱུང་སྟེ་ཕུ་བོ་ལ་གཏད། དེ་ནས་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་ཁྲུས་བྱས་གོས་གསར་པ་གྱོན་ནོར་བུ་བླངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད། དེའི་ཉིན་སྣ་ལུ་པུས་མོ་ནུབ་ཙམ་བབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་གོས་དང་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་བཀོད། ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལྷག་པར་དགའ་བདེས་ཁྱབ་པར་མཛད་ཅེས་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྔོན་བྱུང་འདིས་རབ་བྱེད་བཞི་པར། མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒུད་ན་ཡང་། །ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་གཞན་དགའ་བྱེད། །ཅེས་དང་། དྲུག་པར། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་རང་ཉིད་དང་། །མཐུན་པའི་རིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་སྐྱེལ། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེས་ན་དམ་པ་མཁྱེན་ཡོན་ཅན་རེ་ཞིག་རྒུད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལ་གདུང་བ་མི་བྱེད་པར་སྙིང་སྟོབས་སྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ཆེན་པོས་དགྲ་ལ་བྱམས་བྱས་ན། །

དགྲ་ཉིད་དེ་ཡི་དབང་དུ་འགྱུར། །

མང་པོས་བཀུར་བས་ཀུན་བསྐྱངས་པས། །

ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། འཁོར་འབངས་སྐྱོང་བའི་རྗེ་བོས་ཉེ་རིང་མེད་པར་བསྐྱངས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་འབངས་སྐྱོང་བའི་རྗེ་བོར་གྱུར་པའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལ་འཚོ་བ་དང་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྐྱོམས་ཤིང་ལྷག་པར་ཙུང་ཟད་མི་མཐུན་པའི་དགྲ་བོར་འཛིན་པ་རྣམས་ཐབས་མཁས་པས་བདེ་བ་ལ་བཀོད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པས་བསྐྱངས་ན་གཉེན་མ་ཟད་དགྲ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཀུན་གྱིས་སྤྱི

བོར་བསྐུར་རོ། །དཔེར་ན། མང་པོས་བཀུར་བས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་ཉེ་རིང་མེད་པ་སྙོམས་པར་བསྐྱངས་པས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་ལྟར་རོ། །

སྟོན་བྱུང་། བསྐལ་པ་དང་པོའི་སྐབས་མ་ཚོགས་མ་བདུན་པའི་འབྲས་སཱ་ལུ་བྱུང་བ་ནང་ནུབ་མེད་པར་ནམ་དགོས་ཚེ་ན་ལེན་དུ་ཚོག་པ་ཡོད་པ་ན། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སང་ཟ་རྒྱུ་དེ་རིང་བླངས་པར་བྱས། ཚུལ་དེ་ཚོད་ཆེ་བར་འདུག་བསམ་སྙེ་ཉིན་ཤས་ཟ་རྒྱུ་ལེན་པ་སོགས་བྱས། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་སྦྱིན་བཅས་ཀྱི་འབྲས་རྣམས་བགོས་ཏེ་རང་རང་སོ་སོའི་སྐལ་བ་ཕུང་པོར་སྤུང་སྟེ་བཞག་དགོས་པ་བྱུང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལས་མ་བྱིན་པ་བླངས་པ་ལས་ང་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་བཅས་ཕན་ཚུན་མ་འཆམས་པ་བྱུང་། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲོས་སུ་གླེང་སྟེ་མི་རང་བཞིན་བཟང་པོ་གཅིག་དཔོན་དུ་བསྐོས། ལེགས་ཉེས་བྱེད་པོ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཆད་པ་གཅོད་དུ་གཞུག་ཅིང་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་སྤྲད། དེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་འཚོ་བ་སྟོན་ཐོག་གི་དྲུག་ཆ་དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུབས་ཏེ་དེ་ཞིང་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་པོར་མི་མང་པོས་དབང་བསྐུར་བ་དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་མང་བཀུར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱུང་བར་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེང་སྐབས་དུས་ངན་འདི་ཐོག་བླ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཁོར་འབངས་སྐྱོང་བ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་སྟེ། ཚོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོའི་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་བརླིང་ལ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ། །ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་ལ་སྙོམས། །ཉེ་རིང་མེད་པར་འཁོར་འདབ་སྐྱོངས། །དེ་དག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དམ་པ་ཉི་ལྟར་ཤུད་གྱུར་ཀྱང་། །
ཕྱིག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་མི་ཟ། །
སེང་གེ་བཀྲེས་ཀྱང་མི་གཙང་བའི། །
ངན་སྐྱུགས་ཟ་བར་མི་བྱེད་དོ། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལོག་འཚོའི་ཟས་དང་མི་འདྲེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིག་ཟས་སྤང་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་ཕན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉེ་རིང་སྤངས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་རྐྱེན་དབང་གིས་ཉི་ལྟར་ཤུད་པ་ལྟ་བུར་སྡང་གྱུར་ཀྱང་ཆང་རག་སྐྱ་སློག་ཐ་མ་ཁ་སོགས་ཕྱིག་པ་དང་འདྲེས་པའི་ལོག་འཚོའི་ཟས་མི་ཟ་ཞིང་། དེས་འཚོ་བར་མི་མཛད་དེ་ཁྱི་ངན་མི་གཙང་བའི་ཟས་ལ་ཆགས་པ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དཔེར་ན། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་ཉི་ལྟར་བཀྲེས་པར་གྱུར་ཀྱང་ངན་སྐྱུགས་མི་གཙང་བ་ཟ་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིག་ཟས་དེ་དག་སྤོང་བ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དམ་པ་སྒྲོག་ལ་བབས་ན་ཡང་།   །

རང་བཞིན་བཟང་པོ་ག་ལ་འདོར།   །

ས་ལེ་སྦྲམ་ནི་བསྲེགས་བཅད་ཀྱང་།   །

དེ་ཡི་ཁ་དོག་ཉམས་མི་འགྱུར།   །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས།   འགྱུར་ལྡོག་མེད་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རང་རྟགས་ཡིན་པས་དེའི་ངང་ཚུལ་ལ་གནས་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ།   དེ་ཡང་རང་གཞན་བདེ་ལེགས་ཀྱི་རྩ་བ་གཞན་ཕན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་ཕྱིས་འབྱུང་གི་སྐྱོན་ཡོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབས་ནས་འཇུག་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་སྐྲ་སྒྲོག་ལ་བབས་པ་ལྟ་བུའི་ཉེན་བྱུང་ན་ཡང་རང་གི་སྤང་བླང་བཏང་སྙོམས་སུ་མི་བཞག་པ་དང་དུ་ལེན་པ།   གཞན་གྱིས་དབེན་སྦྱོར་ཕྲ་མས་མི་འགུལ་བ་གཡོ་ཁྲམ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་རླུང་གིས་མི་གཡོ་བ་ལྷུན་པོ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ག་ལ་འདོར་ཏེ་མི་འདོར་རོ།   །དཔེར་ན། ས་ལེ་སྦྲམ་གསེར་ནི་བསྲེགས་བཅད་བརྡར་གསུམ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེའི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ།   །དེས་ན་སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ངན་འདི་དག་གི་སྐབས་སྐྲ་སྒྲོག་ཕར་བཞག་རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་ཉམས་པར་ལྟ་བ་ནི་བཟང་པོ་ཡིན་ཡང་བསླབ་བྱ་མི་ཉམས་པ་དང་དེ་རང་བཞིན་བཟང་པོ་འདོར་བ་འདི་ལ་སྙིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་སོ།   །

སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དམན་པ་རྣམས།   །

ཁྲོ་ཡང་ལན་དུ་ག་ལ་ཁྲོ།   །

ཅེ་སྤྱང་དྲེགས་པས་སྐད་འབྱིན་ཡང་།   །

རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ།   །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས།   སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་དམན་པའི་སྐྱེ་བོས་ཆོལ་ཡང་ལན་དུ་བྱམས་སྙིང་རྗེས་སྐྱོང་བ་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དགོས་པ་བསྟན་པ་སྟེ།   དེ་ཡང་དྲན་པ་གསལ་ཞིང་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་བློ་མིག་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ།   ཚོད་ཆུང་ཕྱི་ཐག་ཐུང་ལ་རྟག་ཏུ་དམན་པའི་སྤྱོད་པར་དགའ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ངན་པ་སྐད་ངན་འདོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོལ་ཞིང་ཁོང་ཁྲོ་ན་ཡང་།   དེའི་ལན་དུ་ག་ལ་ཁྲོ་སྟེ་དེ་ཚུལ་དམན་པའི་རང་རྟགས་ཡིན་པར་ཤེས་ཏེ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ལྷག་པར་དུ་སྐྱོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།   །དཔེར་ན།   ཅེ་སྤྱང་དག་ལ་ཁྱི་རོ་ལྟ་བུའི་ཟས་ཅུང་ཟད་བརྙེད་པའི་དྲེགས་པས་སྐད་སྒྲ་ཆེན་པོ་འབྱིན་ན་ཡང་ཚུལ་དེ་ལ་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེངྒེས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པ་ལས་ལན་དུ་ངག་མི་འདོན་པ་བཞིན་ནོ།   །དེས་ན་དམན་པས་དམ་པར་བཀོལ་བ་དེའི་རང་རྟགས་ཡིན་མཁྱེན་པར་བྱས་ནས་བརྩེ་བས་སྐྱོང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།   །

བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །

སྨིན་ཚོལ་འགྱུར་གྱི་དམན་ལ་མིན། །

འཕན་ཟེལ་རིན་ཆེན་ལ་ལྟ་ཡི། །

མགལ་དུམ་ལ་ནི་སུ་ཞིག་དཔྱོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། རང་བཞིན་ངན་པས་ངན་པའི་རིགས་ལ་སྐྱོན་མི་ཚོལ་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་ཚོལ་བས་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འགྲོ་མང་གི་འཕྲུར་ཆེན་པོ་ཕྲག་པར་འཁྱེར་བའི་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འདྲུག་ལྡོག་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ། ངན་པ་འཚོལ་རྒྱུའི་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རང་བཞིན་ངན་པ་ཕྱི་ཐག་ཐུང་ལ་ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པའི་ཤེས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ངན་དང་སེམས་སྤྱོད་ངན་གྱི་སྐྱོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་དུ་ཚོལ་བར་འགྱུར་གྱི། གཏམ་དོན་འདི་ཕྱི་གང་ལའང་མི་བརྩི་བའི་དམན་པ་ངན་སྤྱོད་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། ལེགས་ཉེས་དང་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་འཕན་ཟེར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་མགལ་དུམ་ཤིང་ཚིག་པའི་དུམ་བུ་ལ་སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་རང་བཞིན་ངན་པས་སླ་བའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་གནད་དུ་ཆེའོ། །

བསྟོད་པས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ལ། །

སྨད་པས་མི་དགར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །

རང་གི་ཡོན་ཏན་ལེགས་གནས་པ། །

སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། བསྟོད་སྨད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ངང་ཚུལ་ལ་དམ་པ་རྣམས་གནས་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དམ་པ་གང་ལ་ཤེས་ངོར་བསྟོད་པས་ཐུགས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྒྱིར་འཛིག་རྟེན་ན་དགྲ་གཉེན་བར་མ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་སྨད་པར་གྱུར་བ་གཞན་ཡོད་པས་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྨད་པས་ཀྱང་མི་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་བསྟོད་པར་གྱུར་པ་གཞན་ཡོད་པས་སོ། །ཁྱད་པར་བསྟོད་སྨད་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་བྲག་ཆའི་སྒྲ་དབྱངས་སུ་མཁྱེན་པའི་སྒོ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རང་སེམས་དཔང་པོར་བཞག་པའི་བློ་སྣ་ཆོས་ཀྱིས་འཁྲིག་པ་རང་གི་ཡོན་ཏན་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྟོད་སྨད་བསླུ་འཁྲིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་རང་ཚུགས་ཐུབ་པ་ལ་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

སྡིག་པ་དང་ནི་མཐུ་རྩལ་ལས། །

བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་མིན། །

ཁྲི་དང་ཁྱི་ལ་འགྲངས་ན་ཡང་། །

ངོ་ཚ་བོར་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། སྡིག་སྤྱོད་ལས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ནི་དམ་སྟོམ་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡིད་སྨོན་མི་བྱ་བ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲོག་གཅོད་དུག་ཆང་སོགས་སྡིག་པ་དང་། ཀུ་འཕྲོག་བཙན་དབང་སོགས་མཐུ་རྩལ་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་དངུལ་གོས་དར་སྒོ་ཕྱུགས་ཁང་ཞིང་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པར་འོས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ནོར་གྱི་ཕྱིར་སྡོམ་པ་གཏོང་བ་སྨྲོན་པའི་ངང་ཚུལ། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་སུ་ཞིག་གིས་བཟློག་པར་ནུས། དཔེར་ན། ཁྲི་དང་ཁྱི་ལ་ཇི་ལྟར་འགྲངས་ན་ཡང་མི་གཙང་བ་བཟོས་པས་སམ་ཀུ་བསད་ཀྱིས་འགྲངས་པ་ངོ་ཚ་བོར་བའི་རྣམ་ཐར་རམ་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདུ་ལོང་མང་པོར་སྤྱོད་པ་འདིར་དགེ་སྦྱོར་ཆག་པའི་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཤེས་པས་ཡིད་སྨོན་མི་བྱའོ། །

འཁོར་ལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་གྱུར་ན། །

རྗེ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན། །

རྟ་ལ་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དེ། །

བདག་པོ་ཉིད་ལ་མི་མཛེས་སམ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། གང་ན་འཁོར་འབངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བླ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་བྱམས་པས་སྐྱོང་ཤེས་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ན་འཁོར་འབངས་རྣམས་བཟང་ངམ་ངན་ཡང་རུང་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་བརྫུན་གོ་ལོག་བྱེད་པའི་ཕན་སེམས་དང་བྱམས་པས་བསྐྱངས་ཤིང་། སྒོ་གསུམ་བག་ཡོད་དང་ལྡན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་མཐོན་པོར་བསྐུར་ཤེས་དང་ཕན་ཚུན་སྐྱོངས་རེས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་སོགས་འཁོར་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ན་བླ་མ་དང་རྗེ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་འགྲོ་བས་སྐྱོང་ཤེས་མཛད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྟ་གང་ཞིག་འགྲོས་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ལ་རྒྱན་ཆ་བཟང་པོས་སྤྲས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་རྟའི་བདག་པོ་ཉིད་ལ་མི་མཛེས་སམ་ཅི་སྟེ་མཛེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་འབངས་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོང་བའི་ཐབས་བྱུས་བཟང་པོ་ལ་ནན་ཏན་བྱའོ། །

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྗེ་དཔོན་གྱིས། །

འཁོར་ལ་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་གྱུར་པ། །

དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འཁོར་གཡོག་རྣམས། །

རྗེ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ། །

ཅེས་གསུངས་པ་འདིས། འཁོར་འབངས་སྐྱོང་བ་ནི་རྗེ་འབངས་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་འབད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བློ་གྲོས་གསལ་ཞིང་ཐབས་མཁས་ལ་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་པས་འཁོར་འབངས་རྣམས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྗེ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གང་ལ་གང་འོས་ཀྱིས་ཕན་བདགས་ཤིང་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་ན། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འཁོར་གཡོག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བར་རྗེ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞི་དྲག་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིན་མཚན་ལྷོད་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚུལ་དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་ནན་ཏན་བྱའོ། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གནས་པའི་སར། །

མཁས་པ་གཞན་དག་སུ་ཡིས་བསྟི། །

མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །

རྒྱུ་སྐར་མང་ཡང་མཐོང་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། གཅིག་ཏུ་བསྟན་འགྲོར་ཕན་འདོད་ཀྱི་འཁྱུར་ལྡན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་མིང་ཙམ་གྱི་མཁས་པར་བརྩིས་སུ་མི་བྱ་བས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་ལ་འདུག་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་བློ་གྲོས་གསལ་ཅིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཕན་པའི་འོད་ཟེར་འཕྲོད་པའི་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གནས་ཤིང་བཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེར། ཕྱུགས་སུ་བཟའ་བཏུང་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར། མཁས་གྲགས་མཐོ་འདོད་ཚིག་དོན་ཙུང་ཟད་ཤེས་པའི་གཡོ་སྒྱུ་ཟོལ་ཟོག་གི་མང་པོའི་གསེབ་ཏུ་ཡེར་ཤ་འདོན་པའི་གཞན་སེམས་བཟུང་བའི་མཁས་པ་གཞན་དག་ལ། དྲང་བདེན་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སུ་ཡིས་བརྩིས་སུ་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན། ཉི་མའི་སྣང་བ་མེད་པའི་མཚན་དུས་ཀྱི་སྐབས་རྒྱུ་སྐར་མང་པོའི་བཀྲག་དང་ལྡན་ན་ཡང་འོད་ཟེར་བརྒྱ་བ་ཀུན་ལ་སྐྲོམས་པའི་ཉི་མ་མཁའ་ལ་ཤར་བ་ན་རྒྱུ་སྐར་ཇི་ལྟར་མང་ཡང་བཀྲག་འོད་ལྡན་པ་ལྟ་ཅི། མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གཞན་ལ་ཕན་ན་རང་ལའང་དོན་གྱིས་ཕན་པ་འགྱུར་བས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་སྐྱོང་བ་ལ་འབད་པར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་། །

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས་ཡ་རབས་བརྟགས་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པ (འི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ) འོ། །

སྦྱོང་ཚན།

༡། གཞམ་གྱི་མིང་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་ངེས་པའི་ཐོག་ཚིག་གྲུབ་བཟོ་ཐུབ་པ་གྱིས།

ཚོ་རིགས། སོལ་བ། རྐྱེན་དབང་། མཁྱེན་ཡོན། འཁོར་འབབས། ངོ་བསྟོད། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ། བསྒྲིག་བཅད་བདར་གསུམ། སྐྱེས་མཆོག ནླ་དཔོན། བདེན་རྫུན། གོ་ལྡོག ནློ་གྲོས། བཟའ་བཏུང་།

༢། ཁ་སྐོངས།

ཀ) ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་· · · · ·གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ལ་གདུང་བ་· · · · ·མི་དགོས། །

ཟླ་བ་རེ་ཞིག་· · · · ·ཟིན་ཀྱང་། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་· · · · ·བར་འགྱུར། །

ཁ) ཐིག་པ་དང་ནི་མཐུ་རྩལ་· · · · ·། །བྱུང་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སྤྱོད་· · · · ·། །

ཁྲི་དང་བྱི་ལ་· · · · ·ན་ཡང་། །ངོ་ཚ་· · · · ·བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན། །

ག) བདག་ཉིད་ཆེ་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །སྐྱོན་ཆོལ་འགྱུར་གྱི་· · · · ·ལ་མིན། །

འཕན་· · · · ·རིན་ཆེན་ལ་ལྷ་ཡི། །· · · · ·དུམ་ལ་ནི་སུ་ཞིག་དཔྱོད། །

ང) སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ལ་དམན་པ་རྣམས། །ཁྲོ་ཡང་· · · · ·དུ་ག་ལ་ཁྲོ། །

ཅི་སྲུང་དྲེགས་པས་· · · · ·འཁྱེན་ཡང་། །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སྙིང་རྗེ་· · · · ·། །

༣། གཞམ་གྱི་ལེགས་བཤད་གང་རུང་དང་སྦྱར་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དུམ་བུ་རེ་བྲིས།

ཀ) བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གནས་པའི་སར། །མཁས་པ་གཞན་དག་སུ་ཡིས་བརྩི། །

མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། །རྒྱུ་སྐར་མང་ཡང་མཐོང་མི་འགྱུར། །

ཁ)　བསྟོད་པས་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ལ། །སྨད་པས་མི་དགར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །
རང་གི་ཡོན་ཏན་ལེགས་གནས་པ། །སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

ཁ)　དམ་པ་སྡིག་ལ་བབས་ན་ཡང་། །རང་བཞིན་བཟང་པོ་ག་ལ་འདོར། །
ས་ལེ་སྦྲམ་ནི་བསྲེགས་བཅད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ཁ་དོག་ཉམས་མི་འགྱུར། །

༤། སློབ་མ་སོ་སོའི་འདོད་མོས་ལྟར་ལེགས་བཤད་ཤོ་ལོ་ཀ་གང་རུང་གཅིག་བདམས་ནས་འཛིན་གྲྭའི་སློབ་གྲོགས་རྣམས་ལ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་དུ་ཆུག

༥། གཤམ་གསལ་འགྲེལ་བརྗོད་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དང་རྒྱུ་མཚན་བཅས་ཤོད།

ཀ) བཟང་པོའི་ཚོ་རིགས་སྤྱོད་པས་བསྲུང་། །ཞེས་སྐྱེ་བོའི་རིགས་རྒྱུད་བཟང་ངན་ནི་དབང་དང་འབྱོར་པའི་སྒོ་ནས་བསྲུང་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་ནི་ཡ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་འཛིན་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཐུབ་པའི་དོན་ནོ། །

ཁ) དམ་པ་ཇི་ལྟར་རྒུད་གྱུར་ཀྱང་། །སྡིག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་མི་ཟ། །ཞེས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དཀའ་ངལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་གནས་ཀྱང་། ལོག་འཚོའི་སྒོ་ནས་འཚོ་བ་མི་སྐྱེལ་བའི་དོན།

ག) ཅེ་སྤྱང་དྲེགས་པས་སྐད་འབྱིན་ཡང་། །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ། །ཞེས་ཅེ་སྤྱང་འཇིགས་སུ་རུང་བས་ངུ་སྐད་སྒྲོགས་ན་ཡང་། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེའི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལས་སྐྲག་པའི་རྒྱུར་མི་འགྱུར།

༦། རང་ཚིག་ཐོག་བྲིས།

ཀ)　རྒྱལ་བུ་དགེ་དོན་དང་སྡིག་དོན་གྱི་སྟོན་བྱུང་རང་ཚིག་ཐོག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།

ཁ)　རྒྱལ་པོ་མང་བཀུར་རྒྱལ་པོར་བཀུར་བའི་སྟོན་བྱུང་རང་ཚིག་ཐོག་བྲིས།

ག)　ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་བློ་བསྐྱེད་ཅི་བྱུང་ཚིག་འབྲུ་བརྒྱ་ལས་མ་ཉུང་བ་བྲིས།

སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་མང་།

ལེའུ་གཉིས་པ། བྱང་ཆུབ་འཚོལ་བ།

༄༅། །ཁོ་བོ་ལོ་དྲུག་ནས་སློབ་སྦྱོང་འགོ་འཛུགས་བྱས་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་ནི་དུས་རབས་མང་པོའི་གོང་ནས་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་གནའ་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཞིང་། དེས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་དང་། བསམ་པའི་ཆུ་ཚད་མཐོན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་ལ་ད་བར་ཕན་ནུས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་སང་འཛམ་གླིང་གི་རིག་གནས་གསར་པའི་ཆ་ནས་ཚན་རིག་སོགས་ལག་ལེན་མ་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཕྲན་བུ་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཉེ་ཆར་མ་གཏོགས་བོད་རང་ཁེ་གཙང་ཟུར་དུ་བསྡད་པ་དེའི་རྐྱེན་རེད། བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་བསམ་པའི་འཁྱེར་སོ་ནི་ཡོན་ཏན་སྔ་མང་པོའི་ཐོག་བློ་རྒྱ་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཡོད་ཅིང་། མི་སྐྱའི་སློབ་སྦྱོང་མཐོ་རིམ་ཁག་ནང་ཟློས་གར་འཁྲབ་རྩོམ། སྐར་རྩིས། མངོན་བརྗོད། སྡེབ་སྦྱོར། སྨན་ངག་བཅས་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་ཡོད། དེ་རྣམས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་མི་སྐྱ་ཁེ་གཙང་མིན་པར་སེར་མོ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་ཁོངས་ནས་ཁག་རེ་གཉིས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མང་ཆེས་སྐར་རྩིས་དང་། སྨན་ངག །སྡེབ་སྦྱོར་སོགས་འདེམས་ཀྱི་རེད། ཆོས་བྱེད་དགེ་འདུན་ཁོངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་གསོ་བ་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པ། གཏན་ཚིགས་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ནང་རིག་པ་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་མཐོ་བའམ། ཆེ་བའི་རིག་གནས་སློབ་ཚན་ལྔ་ཟེར། དེ་ཚོའི་ཁོངས་ནས་མཐའ་མ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གྲགས་ཆེ་བར་ཡན་ལག་ཕྱེས་ན། སཾསྐྲྀཏའི་སྐད་དུ། པྲཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ། འདིའི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡང་གཅིག་ལ། མདྷྱམཀ །འདིའི་དོན་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བ།

ཡང་པེ་ནྭ་ཡ་ཞེས་པ་ཆོས་འདུལ་བ། ཨ་བྷི་དྷརྨ་ཞེས་པ་ཆོས་མངོན་པ། ཡང་པྲ་མ་ཎ་ཞེས་པ་ཚད་མ་རིག་པ་སྟེ་ལྔ་ཡོད། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་ཚད་མ་རིག་པ་ཙམ་ནང་རིག་པའི་གྲས་མིན་ཡང་། ཡན་ལག་ལྔའི་ནང་འདུག་དགོས་པ་ནི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་སོགས་རིག་པས་རྣམ་པར་ཕྱེས་ནས་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཐེག་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་རྣམས་གོང་ཁོངས་ཚུད་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཟུར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས། ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་མང་ཆེ་བ་གྲྭ་བ་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་གཏིང་ཟབ་མོ་ཡིན་གཤིས་དོན་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་དེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐབས་ཤེས་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བྱེད་དགོས།

བོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྟངས་འདིས་ཕྱིའི་ཤེས་བྱའི་རིག་གནས་ཙམ་མ་ཟད། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་ཡོང་ངེས། དང་པོ། ཕྲུག་གུ་ཚོའི་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་སྐབས་དགེ་རྒན་ལ་དཔེ་བལྟས་ཏེ་འབྲི་ཀློག་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་སྲོལ་རེད། གཉིས་པ། བསླབས་ཟིན་རྣམས་དྲན་གསོ་གཏོང་ཆེད་དཔེ་ཆ་བློ་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད། གསུམ་པ། དེའི་དོན་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་གང་སར་པེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལྟར་རེད། དགོན་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་སློབ་སྟངས་དེ་གཞི་ཐོག་ནས་སློབ་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་དགོན་པ་མང་པོར་སློབ་ཕྲུག་དང་། དགེ་རྒན་དབར་ཆོས་ཀྱི་རྩོད་པའམ། གནད་དོན་འདྲི་བརྩད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད། མཐར་སྒོམ་བརྒྱབ་སྟེ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་སྤོང་བའི་ཏིང་འཛིན་དང་། ལྷག་མཐོང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་མཐོ་རིམ་ཚོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། ངོས་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཕྲུག་གུ་མང་ཆེའི་སྤྱི་སྲོལ་བཞིན་ཐོག་མར་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་ཕྲུག་གུ་ཆུང་དུས་སུ་ལེ་ལོའི་བསམ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ང་ལ་ཡང་བསམ་པ་དེ་བྱུང་། དགེ་རྒན་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དཔེ་ཆ་ལ་བལྟ་རྒྱུར་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ང་རང་གི་སློབ་སྦྱོང་རྣམས་དགེ་རྒན་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐུགས་འདོད་ཁེངས་པའི་གང་ལེགས་བྱས་པ་ཡིན། སློབ་སྦྱོང་གི་སྒྲིག་ལམ་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱུང་སྟབས་དགེ་རྒན་ཚོའི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་ངས་སྤྱིར་བཏང་ལས་མགྱོགས་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག །

བོད་ནང་ཡི་གེ་འབྲི་སྟངས་བཞི་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མར་ལོ་གཉིས་ནང་ཡོངས་འཛིན་བགྲེས་གཞོན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་ནས་དབུ་ཅན་ཀློག་སློབ་རྒྱུ་དང་། ཉིན་ལྟར་དཔེ་ཆ་བློ་འཛིན་དང་། ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་དཔེ་ཆ་ཀློག་རྒྱུ་བཅས་བསླབས་ཤིང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་གི་ཡི་གེ་དབུ་མེད་བསླབ་པ་ཡིན། དེའི་དགེ་རྒན་ནི། མདོ་ཁམས་ནས། ང་ཚོ་ལྷ་སར་བསུས་ཏེ་མཉམ་དུ་ཕེབས་མཁན་མཁྱེན་རབ་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པ་སེར་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་རེད། ཁོང་ཐུགས་གཤིས་བཟང་ཞིང་། ཕྲུག་གུ་ཆུང་ཆུང་ལ་སློབ་སྟོན་མཁས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྔར་སྲོལ་སློབ་སྟངས་ཐོག་ནས་སློབ་སྟོན་གནང་གི་ཡོད། སྦྱངས་ཤིང་ལ་ས་དཀར་བཏབས་ཏེ་དེའི་སྟེང་དགེ་རྒན་ནས་སྐམ་

བྲིས་གནང་ཐོག་ངས་སྣག་ཚས་འབྲི་དགོས། ཐོག་མར་ཡིག་གཟུགས་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ནས་ཇེ་ཆུང་དུ་བཏང་སྟེ། རྗེས་མ་ནས་དགེ་རྒན་གྱིས་སྨྱུང་ཤིང་ཐོད་དུ་འབྲི་གནང་དེ་ར་དཔེ་བལྟས་ཏེ་ངས་ག་ཤམ་དུ་འབྲི་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིག་གཟུགས་ཡག་པོ་ཡོང་ཆེད་ཟླ་བ་བརྒྱད་ཙམ་སྨྱུང་ཤིང་ལ་བྲིས་ཤིང་། དེ་ནས་ཤོག་བུར་འབྲི་རུ་འཇུག་གནང་མཛད། དེ་རྗེས་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་གཞོན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དག་ཡིག་དང་། སུམ་རྟགས་སློབ་འཁྲིད་གནང་སྟེ། བོད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་དེ་རྣམས་ཚང་མར་ལོ་ལྔ་ཙམ་འགོར། དེའི་རིང་ལའང་རྒྱུན་དུ་ཐུ་དགོང་དཔེ་ཆ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དེ། སློབ་སྦྱོང་དངོས་གཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་བྱེད་པ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གི་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་ཤས་ལྟ་བུར་གྱུར།

ང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་མ་སླེབ་བར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དངོས་གཞི་དེ་འགོ་ཚུགས་པ་རེད། དེ་སྐབས་ཐོག་མར་མ་སྐྱིད་པ་ཕྲན་བུ་བྱུང་། སྔོན་དུ་ལོ་དྲུག་ལ་སླེབས་སྐབས་ཀྱི་ལེ་ལོ་ལས་ཀྱང་ཕྲན་བུ་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་ཡང་། རིམ་པས་གོམས་འདྲིས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ནས་སློབ་སྦྱོང་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ནས་མཐོ་རིམ་གྱི་སློབ་སྦྱོང་དང་། བློ་ལ་འཛིན་རྒྱུ། དེ་སྐོར་གོ་བསྡུར་བྱེད་རྒྱུ། སློབ་གཉེར་བ་མཁས་པ་གཞན་དང་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་བགྲོ་གླེང་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ངས་ཐོག་མར་པྲ་ཀྲྀ་པ་ར་མི་ཏ་ཞེས་པ་ཕར་ཕྱིན་ནས་སློབ་སྦྱོང་གཙོ་བོར་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། དེའི་སྐོར་ལ་འགྲེལ་པ་དཔེ་ཆ་པོ་ཏི་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པར་བརྟེན་དགོན་པ་ཚོའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་བ་ནས་དཔེ་ཆ་དེའི་ཁྲིད་ནས་འདེམས་ཀྱི་རེད། ངོས་ནས་རྩ་བ་གཞིར་བཟུང་རྒྱུ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་སེངྒེ་བཟང་དཔལ། སེངྒེ་བཟང་པོ་ནས་བརྩམས་པ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད་པ་ཤོག་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་གཉིས་བྱས་པ་ཕར་ཕྱིན་བློ་བཟང་དགོངས་རྒྱན་བཅས་གདམས་པ་ཡིན། དེ་ནས་བཟུང་ཉིན་རེ་དཔེ་ཆ་ཤོག་ལྷེའི་གསུམ་ཆ་གཅིག་བློ་འཛིན་ཐོག །དེ་ལས་མང་བའི་དཔེ་ཀློག་དང་། གོ་དོན་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཞོར་དུ་ཚད་མ་རིག་པ་དང་། རྩོད་པའི་རིག་ལམ་སློབ་དགོས། དེའི་སྐོར་རོགས་རམ་བྱེད་མིར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་གྲྭ་ཚང་བདུན་ནས་སློབ་གཉེར་པ་མཁས་པ་མི་བདུན་གདམས་ཡོད་པ་རེད། །

མེ་ཕག་ཟླ་བརྒྱད་པར་ང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་སོན་སྐབས་འབྲས་སྤུངས་དང་། སེ་ར་དགོན་པ་གཉིས་ལ་སྙིག་ཞུགས་བྱས། དེའི་སྐབས་ལ་དགོན་པ་གཉིས་པོའི་སློབ་གཉེར་གྲྭ་ཚང་ཁག་ལྔ་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་རྩོད་པ་བྱེད་སྐབས་ངའི་རྩོད་ཟླ་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའི་མཁན་པོ་ནས་བྱས་ཏེ། དེར་ཆོས་ཀྱི་མཁས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། གྲྭ་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཚོགས་ཡོད། ཚོགས་མང་སར་གཞུང་ཆེན་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་སྟབས་མཆེར་བ་དང་། སེམས་འཚབས་པ་སོགས་ཀྱི་སེམས་ངལ་ཕྲན་བུ་བྱུང་། ཡིན་ནའང་རྗེས་སུ་བླ་མ་མཁས་པ་ཚོས་དེའི་སྐབས་ངས་ཁོ་རང་ཚོའི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་བྱས་སོང་ཞེས་གསུང་གི་འདུག

དཔེ་དེབ་འདི་དག་གཟིགས་མཁན་ཆོས་ལུགས་གཞན་རྣམས་ལ་ངའི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཚུལ་འདི་ར་ད་དུང་མ་མཐུད་དེ་གཟིགས་རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་མིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་བསམ་ཚུལ་ཙམ་མིན་པར་རིགས་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ནང་རིག་པའི་སྐོར་པོ་ཏི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ངས་བརྒྱ་སྐོར་ཙམ་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མ་ཐུབ། འོན་ཀྱང་དཔེ་དེབ་འདིའི་ཁ་སྐོན་ལ་ངས་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཕྲན་བུ་བཀོད་ཡོད། ང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ལ་ཤུགས་ཆེའི་མཐོ་རིམ་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་མར་བྱེད་སྐབས་གོ་དོགས་དཀའ་ཙམ་བྱུང་ནའང་། དེ་ནས་ཉིན་ཁ་ཤས་རྗེས་ལ་སྔར་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ནང་བཞིན་དཀའ་ངལ་མེད་པ་དང་གསལ་དུ་ཕྱིན་སོང་། གོམས་ན་སླ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཞི་བ་ལྷས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ང་རང་གི་ཉམས་མྱོང་ཐོག་ནས་དེ་ག་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། སློབ་ཚན་གཞན་དག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་ཀྱང་རིམ་པས་དཀའ་ངལ་མེད་པ་ཡོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན་ད་དུང་དེ་ལས་མང་བ་ཤེས་འདོད་དང་། ངེད་རང་གི་སྐབས་བབས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྤོབས་པ་བསྐྱེད་དེ། ད་དུང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་སློབ་ཚན་གཞན་ཡང་དགེ་རྒན་ལ་སློབ་རོགས་གནང་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

རང་གི་སེམས་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་དག་སྣང་ཡང་དེ་བཞིན་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་བྱུང་སྟེ་སློབ་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་རིམ་འཛེགས་བྱ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་གིས་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་ལ་སོན་སྐབས་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ལ་དད་གུས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ཐོབ་པ་དེ་གསལ་པོ་དྲན་གྱི་འདུག སྐབས་དེར་ཞི་བ་དང་། བདེ་བའི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་རྗེས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ཕལ་ཆེ་བར་རང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྲོ་བ་མྱོང་བཞིན་པའི་ཐོག་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། དད་པ་ཇེ་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་ལམ་མ་ནོར་བ་དང་། ཁུངས་བཙན་ཤོས་དེ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱུང་།

ཉམས་མྱོང་རྣམས་གོམས་འདྲིས་བྱུང་སྟེ་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་སླེབས་སྐབས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མོས་གུས་ཀྱི་སྣང་བ་འཆར་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནས་བོད་ལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཕངས་མེད་དུ་བསླབས་པ་དང་། དེ་རྣམས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་ལ་བསྒྱུར་ཏེ་ཉར་ཚགས་ཐུབ་པ། གཞན་ཡང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དེ་རྣམས་གཞལ་མི་ནུས་པའི་བུ་ལོན་ཞིག་སྒྲིད་རྒྱུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར་གསབ་དཀའ་བ་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་རང་དོན་གྱི་བསམ་པ་མིན་པར་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་བློ་ཆེས་མང་པོ་བཏང་སྟེ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ཚུལ་རྣམས་ཕྲན་བུ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དེ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་སྐབས་གཞན་གྱི་རིག་གནས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་། བློ་འཛིན་བྱ་རྒྱ། གཞན་ཡང་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་རིགས་ཇེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་ཐུབ་པའི་སྤོབས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་བྱུང་།

སྲིད་དོན་གྱི་འགན་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུང་བས་མཁས་པ་གཞན་ལྟ་བུར་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གཤའ་མ་མུ་མཐུད་ཀྱིས་བྱེད་ཐུབ་མ་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་མི་དམན་ཙམ་བྱེད་ཐུབ་བྱུང་། ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སོན་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཚོའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུགས་ཐོག་མ་དེ་ཕུལ་བ་ཡིན།

ཆོས་ཀྱི་རྒྱུགས་སྤྲོད་འདིའི་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སོ་སོའི་མཁས་པ་མང་པོ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་བགྲོ་གླེང་བྱེད་དགོས་པ་དེའི་མཛད་སྒོ་དང་ལུགས་སྲོལ་དེ་རྒྱས་སྤྲོས་མེད་པའི་སྟབས་བདེ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་གཟི་བརྗིད་ཆེས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེའི་སྐབས་སློབ་གཉེར་མཁས་པ་མང་པོས་མི་རེ་རེས་གཞུང་ཆེན་ལྔའི་ཁོངས་ནས་རང་རང་བློ་འདོད་བཞིན་གདམ་ག་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་བཞིན་དྲི་བ་བྱུང་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོའི་ནང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་བོད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མ་འཛོལ་བའི་ལན་སྐབས་འཕྲལ་ངག་ཐོག་ནས་འདེབས་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། དེ་སྐབས་ང་ལ་རྩོད་ཟླ་མཁས་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་མི་གསུམ་རེ་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་རེའི་ཐོག་ནས་དཀའ་གནད་ཚིག་བཟང་རིགས་འདྲི་རྩོད་བྱུང་སྐབས་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་བཞིན་ལན་བཏབ་ནས་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་འགལ་མེད་དུ་བཟུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་མཁན་པོ་མཁས་པ་གཉིས་ལ་ཕར་ཏགས་བསལ་བཏང་སྟེ་གཞུང་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བཅས་བྱེད་དགོས། རྩོད་གླེང་དེ་བྱེད་སྟངས་ལག་པས་ཐལ་མོ་བརྡབས་ཏེ་སེམས་ནས་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་གྱི་ལུང་རིགས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་སྦྲེལ་བའི་རིག་རྩལ་ཤིན་ཏུ་བསྒྲིམས་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་ལོ་ངོ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་ངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུགས་མཐའ་མ་དེ་སྤྲད་པ་རེད། དེ་ནི་ལྷ་སའི་སྨོན་ལམ་ཞེས་པ་ལོ་ལྟར་ཟླ་དང་པོ་ནང་ཚོགས་པའི་ཚེ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་སྐབས་གདན་ས་མང་པོའི་མཁས་པ་དང་། དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་སྔ་དགོང་དགུང་གསུམ་ལ་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་གྱི་རིང་བརྒྱལ་བརྡག་རྒྱུགས་སྤྲོད་བྱ་དགོས། སྔ་དྲོ་སློབ་གཉེར་བ་མཁས་པ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ནས། པ་ར་མ་ཏ་སྟེ། ཚད་མའི་སྐོར་ཏགས་བསལ་བཏང་བ་དང་། དགུང་ཚིགས་ལ་སློབ་གཉེར་བ་བཅོ་ལྔ་ནས་མདྷྱ་མ་ཀ་སྟེ། དབུ་མའི་སྐོར་དང་། པྲཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར། དགོང་དྲོ་མཁས་པ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ནས། བི་ན་ཡ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དང་། ཨ་བྷི་དྷརྨ་སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བརྒལ་བརྟག་རྩོད་པ་བྱས་ཤིང་། གདན་ས་མང་པོའི་མཁས་པ་ན་བཟའ་དམར་སེར་བཞེས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། དེའི་དབུས་སུ་ངའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཕེབས་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་སྟན་གསན་ཏེ་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྐབས་གཞུང་དོན་དཀའ་གནད་ཆེ་ས་ཚོའི་སྐོར་ལ་ཏ་ཅང་བསམ་བློ་མང་པོ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། དྲི་བ་ཚོར་ལན་ལམ་སེང་རྒྱག་དགོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། རྩོད་

པ་དེ་ཚོ་ཆུ་ཚོད་མང་པོའི་བར་རྒྱག་དགོས་ཀྱང་། ངེད་རང་གི་སྣང་ངོར་ཡུད་ཙམ་ལ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་ལོ་མང་པོ་བྱས་ཏེ་མཁས་པ་མང་པོའི་དབུས་སུ་རྒྱུགས་སྤྲོད་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་སྤྲོའི་སྤྲོབས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་སློབ་གཉེར་མུ་མཐུད་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་འཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་མཐའ་ཐུག་རྒྱུ་ཡོད་པ་མིན་སྙམ་པ་འདུག ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་བཟུང་ངའི་བསམ་ཚུལ་བཏང་སྙོམས་ལྟ་བུར་གྱུར་ཞིང་། སྤྱིར་བཏང་རང་ཉིད་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་པའི་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བར་ཡིད་ཆེས་རྙེད་ཐུབ་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མུས་ཤིག་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་གང་འདྲ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་མཐུས་བཟོད་སྲན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ། ཆོས་ལ་ངེས་ཤེས་མེད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ནོན་པའི་སྐབས་རང་ཉིད་ངལ་བ་སློས་མེད་ཐོག་གཞན་ལའང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཅིང་། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་རྣམས་དང་། སྲོག་ཆགས་དུད་འགྲོ་ཚུན་རིས་མེད་སེམས་ཅན་ཚང་མར་དངོས་འབྲེལ་བརྩེ་སེམས་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་ཞེས་མིང་ཐ་སྙད་གང་འདྲ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་རྩ་བ་སེམས་ལ་བདེ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཚང་མར་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་རང་ཡིན། སེམས་ལ་བདེ་བ་མེད་ན་འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དང་། མི་གཞན་ཕན་ཚུན་བཅས་སུ་འབྲེལ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་ཞི་བདེ་ཡོང་ཐུབ་པ་དཀའ།

ཆོས་ཀྱི་ཡིད་ཆེས་དང་། ང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྟངས་སྐོར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུ་ན། ང་ཚོར་མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ངས་གང་བྱས་པ་དང་། ངའི་མི་མང་གིས་གང་བྱས་རུང་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་བདེན་སྟོབས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྐོར་ཚིག་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་ཞུ་ཐུབ་པ་དཀའ་གཤིས། དེས་ན་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་མཁྱེན་པ་ཚོར་ངས་སྤྱིར་བཏང་ཙམ་མ་གཏོགས་བརྗོད་རྒྱུ་མིན།

ང་ཚོའི་རྒྱུ་མཚན་ཁུངས་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་པ་ནི། མི་དང་སྲོག་ཆགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཤི་རུང་སླར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འདིར་ལེགས་ཉེས་བདེ་སྡུག་གང་འདྲ་བྱུང་བ་དེ་སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་ལེགས་ཉེས་གང་བསགས་པའི་འབྲས་བུར་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ད་ལྟའི་སྐྱེ་བ་འདི་གའི་ལས་གསོག་སྟངས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་བདེ་སྡུག་དེར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་བཟོ་ཐུབ་པ་འདི་ལ་ལས་སམ། ཀརྨ། ཞེས་ཟེར། དེས་དུད་འགྲོ་ནས་མི་དང་། མི་ནས་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོང་། སྡུག་ཀུན་ཞི་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་དུས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་པ་རེད། ནིརྦཱཎ། ཞེས་པ་ཐར་པ་ལའང་མཐོ་དམའ་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་མཐོ་ཤོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིར་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ན་ཚང་མར་བྱམས་བརྩེའི་སེམས་སྐྱེ་ཐུབ། སྐྱེ་བ་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་ཕ་མ་སྤུན་གྲོགས་སུ་མ་གྱུར་

པ་འགའ་ཡང་མེད། དེས་དཀའ་ཐུབ་དང་། བཟོད་པ། སྦྱིན་པ། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ་བཅས་ཀྱང་འདྲེན་ཐུབ། སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་མཐོ་བ་སངས་རྒྱས་ཏེ། བུདྡྷ་དང་། རིམ་པ་དམའ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། བོ་དྷི་སཏྭ། འདི་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཡོད། ཡང་ན། ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་མི་སློབ་པ་དང་། སློབ་པ་ནས་ཀྱང་འབྱུང་སྲིད། སྤྲུལ་སྐུ་ཚོས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འཁྲིད་མཁན་གྱི་རོགས་ལྷ་བུར་བརྟེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབས་རོགས་བྱེད་ཐུབ་ན། སྤྲུལ་སྐུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འཐོབ་པར་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཚོས་སྤྲུལ་སྐུར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མགོན་སྐྱབས་བྱེད་པའི་དོན་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། འཛམ་གླིང་ནང་སྐྱེ་བའི་དུས་ཚོད་སྐབས་སུ་བབས་ན་སངས་རྒྱས་ཚོ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ཀྱི་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྐུ་རང་སྣང་གི་ཞིང་ཁམས་སོ་སོར་བཞུགས་ཏེ་དེའི་སྤྲུལ་པ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་དྭངས་པོའི་དབྱིངས་ནས་ཟླ་བ་ནམ་མཁར་གནས་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ས་སྟེང་ཆུ་སྣོད་དུ་མའི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་ཟླ་གཟུགས་སྣང་བ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞིང་ཁམས་དུ་མར་སྐྱེ་བ་མང་པོ་འཛིན་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་སྤྲུལ་དེ་ཚོས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གང་དུ་དུས་ཚོད་ཅི་འདྲར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཚེ་འདི་གར་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་ཅིང་། སྐྱེ་སྤྲུལ་དེས་སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྐྱེ་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན།

ངས་ཕྱུག་གུའི་སྐབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ལ་དཀའ་ངལ་ལྷུར་ལེན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། གུ་ཡངས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན། ལུང་པ་གཞན་གྱི་མི་འགའ་ཤས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཚོ་པོ་ཏཱ་ལའི་ཕོ་བྲང་ལ་བཙོན་པ་ནང་བཞིན་རེད་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱི་བསྐྱོད་ཡང་ཡང་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་པོ་ཏཱ་ལ་དང་། ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བར་ལ་ངའི་ནང་མི་ཚོར་ཁང་པ་ཞིག་བརྒྱབ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་ཉུང་ཤོས་ལ་ཟླ་རེའམ། ཡང་ན་བདུན་ཕྲག་དྲུག་ནང་དུ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ནང་མི་དང་ཡ་བྲལ་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་མ་རེད། པོ་ཏཱ་ལའམ། ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཉིན་ལྟར་དྲུང་ཇའི་མཇལ་སྒོ་རེ་ཡོད་པ་དེར་ང་ཡང་ཡང་བསྐྱོད་སྐབས་ཕ་དམ་པ་ཡང་དེར་ཕེབས་པས་ཡང་ཡང་མཇལ་གྱི་ཡོད། ངའི་ཕ་དམ་པ་དེ་ཉིད་གནས་སྐངས་སྟོན་མ་དེ་འགྱུར་ཡང་དེ་དུང་སྔར་བཞིན་རྟ་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁོང་སྔ་དྲོ་གསོལ་ཚས་མ་གནང་གོང་རྟ་ལ་ཆུ་ཚག་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པའི་སྐབས་རྟར་ཞུགས་སླེབས་ཚེད་སྒོར་སོགས་གནང་བར་ཕེབས་ཤིང་། ནོར་བུ་གླིང་ཁར་རྒྱལ་དབང་གོང་མའི་ཚིབས་ར་ཡོད་སྐབས་སྟོན་ལ་རྟར་གཟིགས་ཏེ། དེ་ནས་ངའི་སར་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཚོག་པ་འདྲ།

ང་ལྷ་སར་སླེབས་ནས་ལོ་གཅིག་རྗེས་ངའི་གཅེན་པོ་བཀྲེས་པ་དང་། གཅེན་མོ་བཅས་སྐུ་འབུམ་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་ང་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ངའི་སྐྱིད་མར་གཅུང་མོ་ཞིག་དང་། དེ་རྗེས་བུ་ཞིག་བཅས་བཅས་

པ་རེད། བུ་དེ་ར་ངེད་ཚོ་ཚང་མས་བརྩེ་གདུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངའི་འོག་གཙུང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་ང་རང་དགའ་བོ་བྱུང་རུང་། དེ་ལོ་གཉིས་སོན་མཚམས་གྲོངས་སོང་བར་སེམས་སྐྱོ་པོ་བྱུང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་འདྲ་ངའི་ཕ་མ་ཚོར་ཐེངས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། གཙུང་པོ་དེ་གྲོངས་པའི་སྐབས་གནས་ཚུལ་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱུང་སྟེ། བོད་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལ་ཕུང་པོ་བསྲེགས་སྦྱོར་སོགས་མ་བྱས་གོང་བླ་མ་དང་། རྩིས་པ་སོགས་ལ་གོ་བསྡུར་བྱེད་ཅིང་། སྐབས་རེ་ལྷ་ལའང་འདྲི་སྐོར་བྱེད་སྲོལ་ལྟར་བྱས་པར། དེ་སྐབས་ཁོང་ཚོས་ཕུང་པོ་དེ་མ་སྲེགས་པར་ཉར་ཚགས་བྱེད་འོས་ལ་སླར་ཡང་ཁང་པ་དེ་རང་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་གྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་ནས་དེའི་ཁྲུངས་སྐྱེལ་ལ་ཕུང་པོའི་སྟེང་མར་གྱིས་རྟགས་ཤིག་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཨ་མ་ལགས་སུ་བུ་གཅིག་འཁྲུངས་སོང་བ་དེ་སྔོན་མའི་གཙུང་པོ་འདས་པ་དེའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་གྲགས་ཏེ། གང་གིས་ན། སྔོན་མའི་ཕུང་པོར་མར་གྱི་རྟགས་ཡོད་ས་དེར་ཤ་རྟགས་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་སོགས་དེ་ཉི་སླར་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་མི་ཚེ་གསར་པ་འགོ་བཙུགས་པ་རེད།

ནང་མིའི་དོན་གནད་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་ངས་ཤེས་རྟོགས་ཕྲན་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཆུང་ཆུང་སྐབས་ནས་མི་ཟན་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྡད་དེ་ཕྲུག་གུ་གཞན་གྱི་ཁྲིད་དང་། ཨ་མའི་སར་ཏ་ཅང་ཡུན་སྡོད་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་སྤྱིར་བཏང་ཕྲུག་གུའི་གནས་ཚུལ་ཕྲན་བུ་མ་ཚང་བ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད་ཀྱི་རེད། མི་འགའ་ཤས་ནས་པོ་ཏ་ལ་ངའི་བཙོན་ཁང་ལྟ་བུར་མངོན་གྱི་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། པོ་ཏ་ལ་དེ་ཉི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་འཛམ་གླིང་ནང་གི་ཁང་པ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་སྐད་འདུག ལོ་མང་རིང་དེ་ནང་བསྡད་ཀྱང་གསང་བའི་ཁང་པ་ཚང་མ་ཤེས་མི་ཐུབ། ཁང་པ་དེ་རེ་ཞིག་གི་རྩེར་ཆགས་ཡོད་དེ། དེ་རང་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཉི་ལོ་ ༡༣༠༠ སྔོན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་སྒོམ་སྒྲུབ་གནང་ཡུལ་དུ་བཞེངས་པར། ཡེ་ཤུའི་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་ལ་ཏླ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་བ་རེད། དེའི་དཀྱིལ་དུ་ཐོག་བརྩེགས་བཅུ་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ཁོང་གི་བཀའ་དང་བསྟུན་ཏེ་བཞེངས་ཤིང་། ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་ཙམ་སླེབས་སྐབས་ཁོང་དགོངས་པ་རྫོགས་འདུག །སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་དོར་བའི་དུས་སུ་བབས་པ་མཁྱེན་ཏེ། ཁོང་གིས་སྡེ་སྲིད་ལ་རྒྱལ་དབང་རང་ཉིད་མེད་པ་གཞན་ནས་ཤེས་ཚེ་བཞེངས་བསྐྲུན་གྱི་ལས་ཀར་སད་རྐྱེན་བྱེད་རྒྱུར་རེ་ཞིག་གསང་བ་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར། སྡེ་སྲིད་ནས་ཏླ་ལའི་བླ་མ་འདྲ་བའི་དགེ་འདུན་པ་ཞིག་བཙལ་ཏེ་ལོ་བཅོ་ལྔ་རིང་གསང་བ་བྱས་ཤིང་། ཁོང་གིས་ཡང་སྲིད་སྨྱུར་བྱོན་ཆེད་རྩིག་རྡོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་སློན་ལམ་བྲིས་བཀོས་བྱས་པ་དེ་དེང་སང་ཡང་ཐོག་བརྩེགས་གཉིས་པའི་ཐད་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད།

པོ་ཏླ་ལའི་དབུས་སུ་ཚོགས་ཁང་དང་། མཛོད་སྒོ་ཚུགས་ས་རྒྱ་ཆེ་ལ། གཞན་ཡང་ལྷ་ཁང་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་བཀོས་དང་། ཚོན་རིས་སོགས་ཏ་ཅང་མཛེས་ཤིང་བརྟེད་ཆགས་པོ་ཡོད། དེ་ཚོའི་ནང་ཏླ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་

ཕྲེང་བརྒྱད་ཀྱི་སྐུ་གདུང་བཞུགས་ཡུལ་གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན། རྡོ་རྗེ་ཆེན་རིགས་ཀྱི་ཕྲ་རྒྱན་ཅན་མཐོ་ཚད་ཕྱུ་ཁྲུ་སུམ་ཅུ་ཙམ་བྱས་པ་ཡོད། པོ་ཏ་ལའི་ནུབ་ངོས་རྣམས་རྗེས་སུ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་ནང་གྲྭ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ཙམ་ཡོད། ཤར་བརྒྱུད་དུ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་། སེར་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁང་། ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་བཅས་ཀྱི་ཚུགས་ཡུལ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་ནས་མཐོ་ཚད་ཕྱུ་ཁྲི་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རྩེར་ཡིག་ཚང་གི་སྟེང་ང་སྟོད་ས་ཁང་མིག་བཞི་ཡོད། རྒྱུན་དུ་སྟོད་ས་དེར་ཆེ་ཆུང་ཕྱུ་གྲུ་གྲུ་བཞི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཙམ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་རྩིག་ཡོགས་སུ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་མཛད་པ་རྣམས་ཚོན་མདངས་ཀྱིས་རི་མོ་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་བྲིས་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་རྣམས་ཆེ་ཆུང་ཨིན་ཅི་གཅིག་རེ་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་གསལ་ཞིང་ཉམས་ཐོན་པོ་ཡོད་པས། ངེད་རང་དཔེ་ཆ་སོགས་བཀླགས་ཏེ་ཐང་ཆད་པའི་སྐབས་རྩིག་ཡོགས་ཀྱི་རི་མོ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། པོ་ཏ་ལ་དེ་ཡིག་ཚང་། ལྷ་ཁང་། སློབ་གྲྭ། སྟོད་ས་བཅས་ཡིན་པ་མ་ཟད། མཛོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེའི་ནང་བྲིས་ཐང་རིན་ཐང་བྲལ་བ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ཐང་ག་འགའ་ཤས་ལོ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་སོང་བའང་ཡོད། སྔར་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་གྱི་དུས་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོར་རྒྱ་ནག་དང་། སོག་པོའི་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འབུལ་བར་ཕུལ་བའི་དངོས་རིགས་རྣམས་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཆས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་རིམ་པའི་གོ་མཚོན་གྱི་རིགས་སོགས་ཡོད་པའི་གན་མཛོད་ཀྱང་ཡོད། དཔེ་མཛོད་ཁང་རྣམས་ཀྱི་ནང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་ཆ་པོད་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཙམ་ཡོད། པོད་འགའ་ཤས་ལ་པཎྜ (Pond) བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གྱི་ལྗིད་ཚད་ཡོད། རྒྱ་གར་ནས་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གོང་འཁྱུར་ཡོང་བ་ཤིང་གི་ལོ་མའི་ཐོག་བྲིས་པའི་དཔེ་ཆ་ཡང་མང་པོ་ཡོད། པོད་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་ནི་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས་བྲིས་པ་ཡིན།

པོ་ཏ་ལའི་འོག་ཏུ་གཞུང་ནས་དགོན་པ་ཁག་དང་། དམག་མི། ལས་བྱེད་སོགས་ལ་སྤྲོད་བྱེད་ཐེ། མར། སྣམ་རིགས་སོགས་ཀྱིས་གང་བའི་མཛོད་མང་པོ་ཡོད། ད་ཆ་པོ་ཏ་ལའི་ནང་ཡོད་པའི་བང་མཛོད་དེ་ཚོ་དེང་སྐབས་གང་འདྲ་བྱས་ཡོད་དམ་ངས་བརྗོད་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅིང་། པོ་ཏ་ལའི་ཤར་བརྒྱུད་དུ་ཁྲིམས་འགལ་བྱས་པའི་བཙོན་པ་རིམ་པ་མཐོ་ཁག་འཛུག་སའི་བཙོན་ཁང་ཡོད་པ། དཔེར་ན། དེ་ལོན་ཇོན་གྱི་ཀྲ་བར་འདྲ་བོ་ཡོད། ཕྱོགས་བཞི་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྐོར་བྱ་བའི་དམག་མི་ཚོ་སྡོད་ས་ཡོད། ཁང་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ངས་སློབ་སྦྱོང་དང་། ཕྲུག་གུའི་སྐབས་ཀྱི་རྩེད་མོ་སོགས་བྱས་པ་ཡིན། ང་འཕྲུལ་འཁོར་རིགས་ལ་དགའ་བོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཚོའི་གནས་ཚུལ་རྗོད་མཁན་མེད། ང་ཆུང་ཆུང་སྐབས་འཕྲུལ་ཆས་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་པ་ཤེས་མཁན་གྱི་མི་ཚོས་རྩེད་ཆས་གནམ་གྲུ་དང་། མོ་ཊ། གྲུ་གཟིངས་སོགས་འབུལ་སྐུར་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཚོར་རྒྱུན་རིང་རྩེད་མོ་བརྩེས་པ་ཁོ་ནས་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པར་རྩེད་ཆས་དེ་ཚོ་བཤིགས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བཟོས་ཡོད་མེད་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཏེ་ཕལ་ཆེར་སྔར་སྟར་བཞིན་སྒྲིག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་།

སྐབས་སྐབས་ལ་རེ་ཟུང་ཆུད་ཟོས་སུ་འགྲོ་བཞིན་འདུག ཕྱོགས་མཚུངས་མེ་ཀཱན་ནོ་ཞེས་པའི་རྩེད་ཆས་ཆ་ཚང་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ནས་དངོས་གནས་པ་མིག་གིས་མ་མཐོང་གོང་རི་ལི་དང་། མོ་ཊ་སོགས་བཟོ་ཡི་ཡོད། རྗེས་སུ་གློག་བརྙན་སྟོན་བྱེད་སྙིང་པ་ལག་པས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་ཞིག་ལག་འཁྱེར་བྱུང་བ་དེ་བཤིགས་སྐབས་དེའི་ནང་ནས་གློག་གི་ལས་ཀའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རྙེད་པ་དེ་ནས་གློག་བཞུའི་གནད་ཐོག་མར་ཤེས་བྱུང་། དེ་ལ་གློག་སྐུད་སོགས་མང་པོ་ཡོད་པར་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཏེ་གནད་རྣམས་མ་ཤེས་བར་གཅིག་པུར་མགོ་མཁོར་ཏེ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་རྗེས་ཁོ་བོའི་ལག་འདོགས་ཆུ་ཚོད་ཅིག་བཤིགས་བསྒྲིགས་ཐུབ་བྱུང་། ཆུ་ཚོད་དེའི་གནད་ཚང་མ་བཤིགས་ནས་གང་འདྲ་བཟོས་མིན་བལྟ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་སླར་བསྒྲིགས་པ་དེས་ད་དུང་སྐྱོན་མེད་འགྲོ་བཞིན་འདུག

ལོ་གསར་སང་གནངས་ཚེས་རྒྱུའི་དེ་རིང་ནམ་གྲྭ་ཆོས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དགུ་གཏོར་གར་འཆམས་ཤིག་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། ལོ་འཁོར་ནང་དེ་མིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་མང་པོ་ཡོད། ལོ་གསར་དུས་ཆེན་ནམ་འཆར་ལ་པོ་ཏཱ་ལའི་ཡང་ཐོག་གི་རྩེར་སྔ་དྲོ་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྐབས་གནམ་གཤིས་གྲང་མོ་ཡིན་སྟབས་མཛད་སྒོའི་གསོལ་ཇ་ཚ་པོ་དེ་སྨུར་དུ་འོང་འདོད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་དྲན་མཁན་ངེད་རང་གཅིག་པུ་མིན། པོ་ཏཱ་ལའི་ཕོ་བྲང་དེས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་། ལག་རྩལ་གྱི་སྤུས་ཚད་ལྟ་བུར་ཁོ་བོ་སྤོབས་པ་སྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། དབྱིད་དུས་ང་དང་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ། མཚན་ཞབས་ཚོ། གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་འགའ་ཤས་བཅས་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ནོར་བུ་གླིང་ཀར་བསྐྱོད་དགོས། དེའི་སྐབས་ལྷ་སའི་མི་ཚང་མ་མཛལ་ཁར་ཡོང་གི་རེད། ནོར་བུ་གླིང་ཀར་འགྲོ་རྒྱུ་དེར་རྒྱུན་དུ་དགའ་བོ་ཡོད་ཅིང་། ནོར་བུ་གླིང་ག་ནི་ཕྲན་གྱི་ནང་ལྟ་བུ་ཡིན། ནོར་བུ་གླིང་ག་དེ་དག་ལྗུམ་ར་མཛེས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྡུགས་རིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་ཕོ་བྲང་ཆུང་ངུ་དང་། ལྷ་ཁང་འགའ་ཤས་སོགས་ཡོད། འདི་ནི་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པས་བཞེངས་བསྐྲུན་གནང་བ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིམ་པ་གཉིས་གསུམ་ནས་སོ་སོའི་བཞུགས་ས་ཕོ་བྲང་རེ་བཞེངས་གནང་མཛད་འདུག་ཅིང་། ངོས་ནས་ཀྱང་གཅིག་གསར་རྒྱག་བྱས། ས་ཡུལ་དེ་དག་ཐོག་མར་འདེམས་མཁན་དེས་ས་གནས་ལེགས་པོ་ཞིག་གདམས་པ་གནང་འདུག། དེ་ཁུལ་དུ་ལ་ཕུག་ལྗིད་ལ་པའོན་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་དང་། ལན་འཁོར་པད་ཚལ་འཁོར་རྒྱུ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མ་འདུམ་ཙམ་སྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཐང་ཤིང་དང་། སྦྲུར་པ། ལྕང་མ། ཤུག་པ་སོགས་ཤིང་སྡོང་དང་། མེ་ཏོག་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ། ཀུ་ཤུ། ལི། ཁམ་བུ། སྟར་ཁ། མངར་ཁམ་བཅས་ཀྱི་སྡོང་པོ་མང་པོ་ཡོད། ང་སྡོད་སྐབས་སུའང་སིའུའི་སྡོང་པོ་བཏབ་པ་ཡིན།

ངེད་རང་གི་སློབ་སྦྱོང་གི་བར་སེང་ལ་མེ་ཏོག་དང་། ཤིང་འབྲས་སྡོང་པོ། གཞན་ཡང་གླ་བ་དང་། རྨ་བྱ་སོགས་ཀྱི་གསེབ་ལ་ཕར་ཚུར་རྒྱུགས་ཀྱི་ཡོད། ཆུ་རྫིང་མཚེའུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཁར་རྩེད་མོ་རྩེ་སྐབས་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་ལྷུང་

གྲབས་བྱུང་སྐྱོང་། མཚེའུ་དེའི་ནང་ཉ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་ངས་ལྷོ་ཟམ་སྟེར་གྱི་ཡོད་སྐབས་དེ་ཚོས་ངེད་རང་གི་ངོག་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆུ་ཁར་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཚོའི་སྐོར་ལ་ཁོ་བོ་གཅིག་པུར་བསམ་མནོ་གཏོང་སྐབས་ཉ་དེ་ཚོས་སྔོང་པོ་མ་བྱས་པར་རྒྱ་དམག་གི་ངོག་སྒྲ་ཐོས་སྐབས་ཡར་ཐོན་ཡོང་གི་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག གལ་སྲིད་ཉ་ཚོས་དོན་ཡོད་ན་རྒྱ་མིས་ཉ་རྣམས་འཛིན་ཐོས་ཡོད་ལས་ཆེ་ངེས། ནོར་བུ་གླིང་གར་སློག་གི་ཨ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཡང་ཡང་སྐྱོན་ཤོར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁག་འདོགས་བྱས་ཏེ་ཡང་ཡང་བཤིགས་ཀྱི་ཡོད། འཕྲུལ་འཁོར་ཡོ་ཆས་དེས་འཁོར་ལོའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་དང་། དེས་ལྟགས་ཁབ་ལེན་གྱི་ནུས་པ་ཇི་ལྟར་བཟོས་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། དེ་ལ་སྐྱོན་ཤོར་སྐབས་ངས་ཡང་ཡང་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ངས་རིག་པ་དེ་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་མོ་ཊོར་རྙིང་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༧ ནང་ཐོན་པའི་སྦྲས་ཏྲིའི་ཨོ་སི་ཀྲུན་ཙེར་བའི་མོ་ཊོར་གཉིས་ནས་གཅིག་ཚོས་གཞི་སྔོན་པོ་དང་། གཅིག་དམར་སེར་ཡིན་ཞིང་། ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༡ ནང་ཐོན་པའི་ཊའོ་ཇི་ཙེར་བའི་མོ་ཊོར་ལི་ཏང་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་སྐུ་གོང་མ་ལ་འབུལ་མཁན་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཏེ་མ་ལ་ཡའི་སྒང་ལ་བཤིགས་ཏེ་འཁྱེར་ཡོང་ནས་ནོར་གླིང་དུ་བསྒྲིགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐུ་གོང་མ་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་དེ་དག་བེད་སྤྱོད་མ་བྱུང་བར་ལོ་མང་བཞག་སྐབས་བཙའ་རྒྱབ་འདུག དེ་ཚོ་གཏོང་ཐུབ་པ་བཟོ་འདོད་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐབས་རྒྱ་གར་ལ་མོ་ཊོར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མྱོང་བའི་མི་གཞོན་པ་ཞིག་རྙེད་བྱུང་བ་དེས་རོགས་བྱས་ཏེ་ཊའོ་ཇི་དེ་དང་། ཨོ་སི་ཀྲིན་དེ་གཉིས་འགྲོ་ཐུབ་པ་བཟོས་པ་ཡིན། དུས་སྐབས་དེ་ཚོ་ང་རང་དགའ་པོའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་མོད། ཕལ་ཆེ་བར་འདོད་པ་ཁེངས་ཐབས་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་ས་ཁྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་དོ་སྣང་གིས་བལྟས་ཏེ་ཐག་རིང་གི་ཡུལ་དེ་ཚོའི་ནང་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྟངས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྙམ་ཡང་། ལུང་པ་དེ་ཚོ་མཐོང་མྱོང་བའི་མི་སུ་ཞིག་ཀྱང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུགས་མེད། དེ་ནས་ངས་དེབ་ཐོག་ནས་དབྱིན་ཇི་རང་སྦྱོང་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། ང་ཚོའི་ཁྲིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་འབྲེལ་བ་ཉེ་པོ་ཡོད་པ་ནི་དབྱིན་ཇི་རེད། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ང་ལྷ་སར་ཡོང་བའི་ལོ་དེར་བྱུང་བ་དེའི་གནས་ཚུལ་ཀ་སྦུག་བོད་ཡིག་གསར་ཤོག་ཏུ་བཀོད་པ་ཐོག་མར་དགེ་རྒན་ནས་སློག་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དམག་ཐག་མ་ཚོད་གོང་དུ་ང་རང་ནས་སློག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོས་བོད་ལ་ཕན་གནོད་དང་འབྲེལ་བ་ཉུང་ཉུང་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མིན་ཙང་། ཇོ་མོ་གླང་མ་ལ་དབྱིན་ཇིས་འཛེགས་ཐབས་བྱས་པ་ལྟར་བོད་མིས་འཛེགས་ཐབས་བྱས་ཡོད་མེད་སྐབས་ཤིག་ཏུ་དྲི་བཅད་བྱེད་མཁན་བྱུང་ཡང་། དེ་སྐོར་ཇི་བྱས་བརྗོད་མ་ཤེས། བོད་མི་ཚོས་རྒྱུན་དུ་ལ་མང་པོ་རྒྱག་དགོས་པ་ལྟར་ངེས་པར་འཛེགས་དགོས་འདྲ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་འཛེགས་ཀྱི་མ་རེད། ལྷ་སའི་མི་ཚོ་ནས་སྤྲོ་སེང་གི་ཆེད་རི་ལ་འཛེགས་ཏེ་རི་རྩེར་བསང་གཏོང་བ་དང་། སློན་ལམ་འདེབས་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང་། སྤྲོ་སེང་དེ་འདྲ་བྱེད་རྒྱུར་ཕྲན་ཡང་དགའ་

བོ་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་བརྗོད་ན། ང་ཕྲུག་གུའི་སྐབས་སྐྱིད་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན། དགེ་རྒན་རྣམས་ཀྱིས་ང་ལ་བྱམས་སྐྱོང་གནང་བ་དེ་དུས་རྒྱུན་དུ་སྙིང་བཅང་བྱེད་འོས་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་སློབ་སྟོན་གནང་བ་དེས་བློ་སྤོབས་དང་། དགའ་བདེ་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཐོབ་བྱུང་ཞིང་། དོན་གནད་གཞན་དག་ཤེས་འདོད་བྱས་པ་ལ་འང་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་ཁེངས་ཐབས་གང་ཟབ་གནང་ཡོད། ལོ་ན་གང་མཚམས་སོན་སྐབས་འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་སྔར་མི་ཤེས་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། སྐབས་དེ་འདྲའི་ངང་རང་ལོ་བཅུ་དྲུག་སོན་ཅིང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་ང་ཚོའི་ཡུལ་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་དེར་ངོས་རང་ཡུལ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་བྱེད་བཙུགས་པ་རེད།

སྦྱོང་ཚན།

༡། ཁྱེད་ཀྱིས་སློབ་ཚན་ནང་གི་ཚིག་མཁྲིགས་པོ་བཅོ་ལྔ་ལས་མི་ཉུང་བ་བཙལ་ཏེ་དགེ་རྒན་ལ་འདྲི་དགོས།

༢། གཤམ་གྱི་སཾསྐྲྀཏའི་ཚིག་རྣམས་བོད་ཚིག་དང་སྦྲེལ།

པྲཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ།	མངོན་པ་མཛོད།
བི་ནཱ་ཡ།	སངས་རྒྱས།
མདྷྱམཀ།	བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ།
ཨ་བྷི་དྷརྨ།	དབུ་མ།
པྲ་མ་ཎ།	ཕར་ཕྱིན།
བུདྡྷ།	འདུལ་བ།
བོ་དྷི་སཏྭ།	ལས།
ཀརྨ།	ཚད་མ།

༣། གཤམ་གྱི་གྲངས་འདྲེན་མ་ནོར་བར་བྲིས།

སྙན་ངག སྒྲ་རིག་པ། མངོན་པ། བཟོ་རིག་པ། སྐར་རྩིས། དབུ་མ། ནང་དོན་རིག་པ། མངོན་བརྗོད། ཕར་ཕྱིན། ཚད་མ་རིག་པ། འདུལ་བ། སྡེབ་སྦྱོར། གསོ་བ་རིག་པ། ཟློས་གར། ཚད་མ།

རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ་ནི། ༡) ………… ༢) ………… ༣) …………

༤) ………… ༥) ………… བཅས་སོ། །

གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་ནི། ༡) ………… ༢) ………… ༣) …………

༤) ………… ༥) ………… བཅས་སོ། །

རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་ནི། ༡) ………… ༢) ………… ༣) …………

༤) ………… ༥) ………… བཅས་སོ། །

༤། ༈གོང་ས་༈རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་སློབ་གཉེར་གནང་ཚུལ་གྱི་བྱུང་རིམ་རྣམས་གོ་རིམ་མ་ནོར་བར་སྒྲིགས།

༡) དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བཞེས་སྐབས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུགས་ཐོག་མ་སྤྲད།

༢) དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་མ་སླེབས་པར་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་འགོ་འཛུགས།

༣) དེ་རྗེས་ཕར་ཕྱིན་སོགས་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་སྦྱངས།

༤) དགུང་ལོ་དྲུག་ནས་སློབ་སྦྱོང་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ལོ་གཉིས་རིང་དབུ་ཅན་གློག་བསླབས་པ་དང་། དཔེ་ཆ་བློ་འཛིན་བྱས།

༥) དེ་ནས་དག་ཡིག་དང་། སུམ་རྟགས་སོགས་ལོ་ལྔའི་རིང་སྦྱངས་པ་མཛད།

༦) ལོ་བརྒྱད་ཐོག་དབུ་མེད་ཟླ་བ་བརྒྱད་ཙམ་ལ་སྦྱངས།

༧) དེ་ནས་ལོ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ལྷ་སའི་ཚོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུགས་མཐའ་མ་དེ་སྤྲད་པ་བཅས་སོ། །

༥། བོད་མིའི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྟངས་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་གོ་རིམ་སྒྲིག

ཀ) སྒོམ་བརྒྱབ་སྟེ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་སྤོང་བའི་ཏིང་འཛིན་དང་། ལྷག་མཐོང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་མཐོ་རིམ་ཚོ་བྱེད་ཀྱི་རེད།

ཁ) དེའི་དོན་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་གང་སར་པེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལྟར་རེད། འོན་ཀྱང་དགོན་པ་མང་པོར་སློབ་ཕྲུག་དང་། དགེ་རྒན་དབར་ཆོས་ཀྱི་རྩོད་པའམ། གནད་དོན་འདྲི་བརྩད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད།

ག) བསླབས་ཟིན་རྣམས་དྲན་གསོ་གཏོང་ཆེད་དཔེ་ཆ་བློ་འཛིན་བྱེད་དགོས་མང་པོ་ཡོད།

ང) ཕྲུ་གུ་ཚོའི་ཡི་གེ་འབྲི་ཤོག་སྐབས་དགེ་རྒན་ལ་དཔེ་བལྟས་ཏེ་འབྲི་ཤོག་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་སྲོལ་རེད།

༦། དབྱར་ཁ་དང་དགུན་ཁའི་༧གོང་ས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་བཞུགས་ཡུལ་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ནམ།

༧། ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་གི་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་སྐོར་བྲིས།

སློབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ། ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་མང་།

ལེའུ་གསུམ་པ། ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ།

བོད་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་བརྗོད་གོང་བོད་མི་ཚོ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བར་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ལ་ཐག་ཉེའི་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཡོད། ཤར་དང་བྱང་ལ་རྒྱ་ནག་དང་སོག་པོ། ཤར་ཧྲུར་ཀི་སི་ཐན་བཅས་ཡོད། རྒྱ་གར། འབར་མ། བལ་ཡུལ། འབྲས་འབྲུག་བཅས་བོད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡོད། ནུབ་ཕྱོགས་སུ་པ་ཀི་སི་ཐན་དང་། ཨཕ་ག་ནི་སི་ཐན། ཨུ་རུ་སུ་བཅས་ཀྱང་ཐག་ཉེ་ཡོད་པ་རེད། དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོའི་ཁོངས་ནས་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ངེད་ཅག་གི་ཡི་གེ་འདི་ཡང་ཁུངས་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་སྟེ། ནང་པའི་ཆོས་བོད་དུ་དར་སྐབས་བོད་དུ་ཡི་གེ་མེད་པར་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་བོད་མིས་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་དོན་དུ་བོད་སྐད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེར་དཔེ་བླངས་ཏེ་བཟོས། རྒྱ་ནག་དང་། སོག་པོ་གཉིས་སུ་ཡང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། སྔ་དུས་པར་ཤ་དང་། ཤར་ཧྲུར་ཀི་སི་ཐན་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་སྟེ་དུས་ད་ལྟ་ཡང་པར་ཤ་དང་བོད་ཀྱི་ཚས་གོས་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ཡང་ཡོད་འདུག ཉེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་འགོ་སྟོད་དུ་རུ་སུ་དང་། དབྱིན་ཇི་ར་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་། ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོར་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་ཅིག་རེད། ང་ཚོའི་གཟུགས་དབྱིབས། སྐད་ཡིག ལུགས་སྲོལ་བཅས་ཁྱིམ་མཚེས་སུ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་རིགས་དང་། གཤིས་ལུགས་ཀྱང་ང་ཚོའི་ཉེ་སྐོར་གྱི་ཨེ་ཤ་ཡའི་མི་རིགས་སུ་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཅིག

རེད། ཉེ་དུས་བོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་རྟོགས་ཆེ་ཤོས་ནི། ཆེད་དུ་སྦྱར་ཡང་འབྲེལ་བ་མ་བྱུས་པར་གཅིག་པུར་སྡོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་འཛིན་པ་དེ་རེད། འཛམ་གླིང་ནང་ལྷ་སར་འགྲོ་བསྐྱོད་མི་ཆོག་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་མིང་འབོད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག འཛམ་གླིང་དང་འབྲེལ་མེད་ཟུར་སྡོད་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་རང་བྱུང་ཡུལ་གྱི་ཆགས་སྟངས་ཁོ་ན་ཐ་དད་རེད། ལོ་མང་པོའི་གོང་དུས་སུ་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ་ས་མཚམས་ནས་ཧི་མཱ་ལ་ཡའི་རི་བརྒྱུད་བརྒལ་ཏེ་ལྷ་ས་བར་འགྲོ་སྐབས་ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་འགོར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ལོ་རེའི་ནང་དུས་སྐབས་མང་བ་རི་ལམ་འགགས་གི་ཡོད་པ་རེད། བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་ས་མཚམས་ངའི་སྐྱེས་ཡུལ་ནས་ལྷ་ས་བར་གོང་ལས་ཀྱང་ས་ཐག་རིང་ཞིང་། ས་མཚམས་ཀྱི་ས་ཁྲུལ་དེ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་མཚོ་མཐའ་གྲུ་རྫིང་བབ་ཚུགས་ཁག་གི་བར་ལ་མཐལ་ལེ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཁ་གཅང་སྡོད་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་གཏིང་དུ་གནས་ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་གང་ཉུང་མ་གཏོགས་བོད་ནང་མ་བཏང་སྟབས་ད་དུང་ཁ་གཅང་སྡོད་སྟངས་དེར་ཤུགས་སྣོན་བྱུང་འདུག དེ་ལྟར་མི་གཏོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཞིག་ནི། རྒྱ་ནག་སོགས་དང་འཐབ་རྩོད་བྱུང་བའི་ཉམས་མྱོང་ཡོད་པ་དང་། སོ་སོའི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་གཅེས་སྐྱོང་གིས་ཞི་བདེའི་ཐོག་སྡོད་པ་ལས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཚོའི་བསམ་པར་འཛམ་གླིང་ནས་ཟུར་ཐོན་ལོགས་སུ་བསྡད་ན་ཞི་བདེ་གདན་གནས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྲིད་བྱུས་དེ་ནི་ནོར་འཁྲུལ་ཅན་ཞིག་རེད་ཅེས་ངས་འཕྲུལ་དུ་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། ངའི་རེ་འདོད་ལ། མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྒོ་རྒྱ་ཆེར་ཕྱེ་སྟེ་འཛམ་གླིང་གང་ས་ནས་ཕེབས་མཁན་ཚོར་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་ཆོས་དར་ཤོས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་པ་དེ་ངེས་གཏན་ཡིན་མིན་བརྗོད་མི་ཤེས་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་མི་ཆོས་དངོས་པོའི་ལྟ་བ་ལས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བ་གལ་ཆུང་བར་མི་འཛིན། བོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཆེ་ཤོས་དགོན་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་སྟབས། དགོན་པའི་གྲངས་འབོར་ངེས་གཏན་བརྗོད་པ་དཀའ། བོད་མིའི་གྲངས་འབོར་ནས་བརྒྱ་ཆ་བཅུ་ཙམ་གྲྭ་བཙུན་ཡིན་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གཅིག་པུ་ཡིན། སྲིད་བློན་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅིག་སེར་མོ་བ་དང་། གཅིག་སྐྱ་བོ་རེད། ཁོང་ཚོའི་འོག་གི་ལས་ཁུངས་ཕལ་ཆེ་བར་སེར་སྐྱ་ཟུང་འབྲེལ་ཡོད།

བཀའ་ཤག་ནང་རྣམ་ཀུན་འདུས་མི་བཞི་ཡོད་པ་ནས། གཅིག་སེར་མོ་བ་དང་། གསུམ་སྐྱ་བོ་ཡིན། བཀའ་ཤག་གི་འོག་ཏུ་ཡིག་ཚང་དང་། རྩིས་ཁང་ལས་ཁུངས་གཉིས་ཡོད། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཐད་ཀར་འགོ་འཁྲིད་བྱེད་པའི་ཡིག་ཚང་ལ་གཙོ་བོ་སེར་མོ་བ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་དོན་འགན་འཁུར་བྱེད། རྩིས་ཁང་ངམ། ནོར་

སྲིད་ལས་ཁུངས་དེ་ར་སྐྱོ་པོ་བཞི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་ཚོས་དོན་མིན་པའི་ལས་དོན་རྣམས་བྱེད་ཀྱི་རེད།

སྲིད་གཞུང་ཚང་མར་དགོས་པའི་ལས་ཁུངས། ཕྱི་སྲིད། སོ་ནམ། ཁྲལ་བསྡུ། སྒྲིགས་དར། སྲུང་སྐྱོབ་བམ། དམག་སྣར་སོགས་ཡོད་ཅིང་། ལས་ཁུངས་སོ་སོར་འགོ་འཛིན་མི་གཉིས་གསུམ་རེ་ཡོད། ཁྲིམས་དཔོན་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད། གྲོང་ཁྱེར་སོ་སོའི་ཁྲིམས་ཁང་ནང་ཁྲིམས་དཔོན་གཉིས་རེ་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཚོགས་སྟངས་རིགས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། ཆུང་ཤོས་ནི་སྨུ་མཐུད་རྒྱུན་ཚོགས་ཡང་ཡང་བྱེད། དེའི་ནང་ཡིག་ཚང་རྩིས་ཁང་གི་དཔོན་རིགས་བརྒྱད་དང་། དེ་མིན་མཐོ་རིམ་སྐྱོ་པོའི་མི་སྣ། ལྷ་སའི་ཉེ་སྐོར་དགོན་ཆེན་གསུམ་གྱི་སྐུ་ཚབ་བཅས་ཁྲོན་མི་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡོད། ཚོགས་འདུ་འདིས་དཀའ་ངལ་རིགས་གོ་བསྡུར་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ཚེ་འབྲུས་མི་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་བསྡུ་སྐོང་བྱེད་ཐུབ། དཔེར་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་གཏན་འཁེལ་སོགས་དོན་གལ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་འབྲུས་མི་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་དགོས་ཤིང་། ཚོགས་ཆེན་དེ་ར་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ལས་བྱེད་ཡོངས་རྫོགས་དང་། སྡར་སྒྲོལ་དཔོན་རིགས་མིན་པ་ཚོ་ཡང་ཡོང་གི་རེད།

ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། དགོན་ཁག་ཚོ་ཕུད་པའི་ས་བདག་གྲལ་རིམ་གྱི་ལུགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། གྲོང་གསེབ་པ་དང་། དཔོན་རིགས་ཚོའི་དབར་ལ་རྒྱུ་ནོར་དབུལ་ཕྱུག་གི་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད། དཔོན་རིགས་སུ་འཚུད་པ་ལ་དཀའ་ཚེགས་ཡོད་ཀྱང་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན། དཔེར་ན། དམག་མི་ཞིག་ནས་བྱུས་རྗེས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་གོ་མིང་དང་། ས་རྟེན་སྤྲོད་སྲོལ་ཡོད། དེ་གཉིས་ནི་མི་བརྒྱུད་དུ་བདག་པའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་དགོན་ཁག་གི་ལས་སྣེ་དང་། སེར་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་གོ་གནས་འགྲོ་སྟངས་ནི་དམངས་གཙོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན། བུ་ཕྲུག་ཅིག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲལ་རིམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དགོན་པར་ཞུགས་ཆོག་ཅིང་། དེའི་གོ་གནས་འཕར་ཚད་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་སྟངས་ལ་རག་ལུས། བླ་མ་ཆེ་ཁག་ཚོའི་སྐྱེ་སྲིད་འཛིན་སྟངས་དེ་དམངས་གཙོ་ཆ་མཐུན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲུལ་སྐུ་ཚོ་ཕལ་ཆེར་མི་ཚང་དབུལ་པོའི་ནང་སྐྱེ་བ་དཔེར་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ལྟ་བུའི་ཁྱིམ་ཚང་དབུལ་པོ་ནས་ཡོང་བའི་རིགས་ཀྱང་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་གནས་སྟངས་མཐོན་པོར་བགྲོད་ཐུབ་པ་རེད།

ངས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤོད་སྐབས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འདས་ཚིག་བརྗོད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་དེང་དུས་བོད་ནང་བཙན་འཛུལ་དྲག་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་སྐབས་དགོན་ཁག་ཚོ་སྔར་བཞིན་གནས་ཡོད་མེད་དང་། ཇི་ཙམ་རྩ་མེད་བཏང་བ་སོགས་བརྗོད་མི་ཐུབ་པས་ཡིན།

དགོན་ཁག་ནང་ཁོ་རང་ཚོའི་དགོས་མཁོ་བཟོ་མཁན་གྱི་གྲྭ་རིགས་ལག་ཤེས་པ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཤས་ནས་ཚོང་

འཁོར་ཀྱང་ཕྲན་བུ་བྱེད། དགོན་པ་འགའ་ཤས་ལ་མཆོད་གཞིས་ས་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཤས་ལ་མ་རྩ་སྒྲོར་འཛུགས་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་རྣམས་མ་འཛུགས་ཀྱིས་ཁེ་འབབ་ཡོང་ཐབས་བྱེད། ཁོང་ཚོར་སྣེར་ཁག་ནས་དད་འབུལ་ཞུ་མཁན་མང་པོ་ཡོང་། འགའ་ཤས་ནས་དངུལ་སྐྱེད་གཏོང་བྱེད་ཅིང་། རེ་ཟུང་ནས་ངའི་འདོད་བློར་མི་བབ་པའི་ཁེ་སྐྱེད་ཆེན་པོ་ལེན་མཁན་ཡང་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་ཁོང་ཚོའི་དཔལ་འབྱོར་འཚོ་བ་ལྷིང་ངེས་མེད་ཅིང་། མང་བ་ནི་འཚོ་ཐབས་གཞུང་ལ་བརྟེན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་འདྲ་བརྟེན་པོ་ཏྲ་ལའི་མཛོད་དང་། གཞན་དག་མཛོད་ཁང་ནང་གཞུང་གི་འབྲུ། ཛ་མར། སྣམ་རིགས་བཅས་གསོག་ཉར་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚོའི་ཡོང་ཁུངས་ནི། རྫོང་གཞིས་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ཐོན་ཁུངས་ཁྲལ་འབབ་རེད། ངས་དམག་མིའི་སྐོར་བརྗོད་ན། ང་ཚོར་དམག་མི་ཡོད་ཀྱང་མང་པོ་མེད། ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་ས་མཚམས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། གཞུང་གི་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པའི་མི་རིགས་སྲུང་འགོག་ལྷ་ས་མིན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁག་གི་བསྐོར་བྱ་བའི་འགན་འཁུར་བཅས་བྱེད་པ་ཡིན། ལྷ་སའི་ནང་བསྐོར་བྱ་བ་ཟུར་དུ་ཡོད། མདང་སྔོའི་རིགས་དང་། ང་ཡོ་བྲང་ནས་ཕན་ཚུན་འགྲོ་སྐབས་ལམ་ཟུར་དུ་གུས་འདུད་ཙུ་སྒྲིགས་བྱེད། དམག་མི་འདི་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཡ་མཚན་ཞིག་ཡོད། ལོ་ཟླ་བཅུ་ཙམ་གྱི་གོང་ང་ཚོ་རྒྱ་ནག་དང་། རྫོད་རྙོག་བྱུང་སྐབས་རྗེ་སྐུ་གོང་མས་དམག་མི་རྣམས་དེང་དུས་དང་མཐུན་པ་བཟོ་ཆེད་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་དགེ་རྒན་འགའ་ཤས་ཡུན་ཐུང་རིང་གླ་གླས་གནང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་ལུགས་སྲོལ་གང་ཞིག་ལེགས་པ་མ་རྟོགས་སྟབས་ཁག་གཅིག་ལ་ཨུ་རུ་སུ་དང་། ཁག་གཅིག་ལ་རི་པིན། ཁག་གཅིག་ལ་དབྱིན་ཇི་བཅས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པར་དབྱིན་ཇིའི་ལུགས་སྲོལ་དེ་འགྲིགས་ཤོས་བྱུང་སྟབས་བོད་དམག་རྣམས་དབྱིན་ཇིའི་ལུགས་ལྟར་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་པ་རེད། དབྱིན་ཇིའི་དགེ་རྒན་ཚོ་བོད་ནས་ཕྱིན་ཏེ་མི་ཐོག་གཅིག་མ་ཟིན་ཙམ་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། ༡༩༤༨ བར་དམག་རྩེད་ཀྱི་མིང་ཚིག་རྣམས་དབྱིན་སྐད་ཐོག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། བོད་སྐད་ནང་དམག་རྩེད་ཀྱི་མིང་ཚིག་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད། གཞས་ཚིག་ནང་ལམ་ཐག་རིང་པོ་ཟེར་བ་དང་། སྔར་གྱི་དུས། དཀོན་མཆོག་གིས་རྒྱལ་པོ་སྐྱོབས་ཤིག ཅེས་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད། བོད་མི་ཚོས་གཞས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ཤེས་མཁན་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་དོན་རྣམས་བརྟེད་དེ་རྒྱུན་རིང་ཕྱིན་པ་རེད། བོད་དམག་ཚོར་དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་འཕྲུལ་ཆས་མཚོན་ཆ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་པོ་མེད་པས། ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་གྱིས་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཚེ་ང་ཚོའི་ཡུལ་གྲུ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུར་དམག་དཔུང་ཆེས་ཆུང་སྐྱོན་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དམག་མི་འདི་རྣམས་སྙིང་རྟུལ་ཁུངས་མེད་རེད་བསམ་གྱི་མེད། སོ་སོའི་ལས་འགན་ཁྱེར་ལེགས་བསྒྲུབས་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོ་དཔའ་མཛངས་དང་ལྡན་པ་ཡོད་པ་རེད།

ངའི་བསམ་པར་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་བོད་དུ་འགྲོ་མཁན་ཚོས་ལྷ་སའི་སྐོར་མང་པོ་བྲིས་ཡོད་འདུག་པ་དེ་ཚོའི་ནང་། ལོ་གཅིག་ནང་མུ་མཐུད་དུ་བྱེད་པའི་མདང་སྔོའི་རིགས་དང་། དུས་ཆེན་ཁག འབྱོར་ལྡན་ཁག་གིས་སྒྲོ་སྐྱིད་གཏོང་བ།

རྒྱན་གོས་མཚོར་པོ་ཡོད་པ། གླིང་སྐོར་འགྲོ་ཚུལ། དབྱར་དུས་ཆུ་ཁར་གླིང་ག་གཏོང་བ་སོགས་གཞན་དག་མང་པོ་ཁྲིམས་ཡོད་འདུག་སྟབས་བོད་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་པ་ཚོས་དེ་ཚོ་བལྟ་ཀློག་བྱེད་རྒྱུར་བརྟེན་ངས་ལྷ་སའི་ནང་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྟངས་སྐོར་མང་པོ་འབྲི་རྒྱུ་མིན། ང་རང་དེ་ཚོའི་ནང་འདྲེས་བསྐྱོད་མི་ཐུབ་སྟབས་ཕྱན་གྱིས་ཁྲིམས་པ་ལས་ཁོང་ཚོས་ཞིབ་ཆ་ཆེ་བ་ཁྲིམས་ཡོད་ཀྱི་རེད། དབྱར་དུས་གླིང་གར་འགྲོ་བ་ནི་ཚང་མས་དགའ་ཤོས་བྱེད་པའི་སྤྲོ་སེང་ཞིག་ཡིན། ངས་མཛད་སྒོའི་རིགས་ནང་འགྲོ་སྐབས་མི་མང་ཚོས་གཙོ་བོར་དོ་སྣང་ང་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྙིང་དོན་ནི་མི་མང་ནས་ཕྲན་ལ་དད་གུས་བྱེད་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། པོ་ཏ་ལར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཆམས་དང་། ནོར་གླིང་དུ་ཱླས་གར་སོགས་ལྟ་དུས། ཁོང་ཚོས་ང་མ་མཐོང་བ་བྱུས་ཏེ་རས་སེང་གི་ནང་ནས་བལྟ་ཡི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་འགྱུལ་པ་ཚོའི་གནས་ཚུལ་དེར་ཁ་སྣོན་ཞིག་བརྗོད་ན། བོད་མི་ཚོས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་རིགས་དང་། འཆམས་སོགས་ལྟད་མོའི་རིགས། ཆས་གོས་མཚོར་པོ་བྱེད་པ་བཅས་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པ་ཡིན། དུས་རྒྱུན་དུ་ཀུ་རེ་རྩེད་དགོད་ལ་དགའ་བ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་རྟགས་དང་། རྣམ་པ་གཡལ་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། ནུབ་ཕྱོགས་པས་གད་མོ་དགོད་ཡུལ་དེ་རང་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། རྒྱུན་དུ་གད་མོ་དགོད་པའི་དུས་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། བོད་མི་རྣམས་ནི་རྒྱུན་དུ་སོས་དལ་དགའ་སྐྱིད་དང་སྤྲོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དུས་སྐབས་ངན་པ་ཚབས་ཆེན་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་ཀུ་རེ་རྩེད་མོ་དང་། དགའ་འཛུམ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་རྒྱུན་དུ་ཡོང་གི་རེད།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་གྲ་རྒྱས་སུ་སྤྱོད་པ་དེ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སར་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་དང་། གྲོང་ཚོ་ཆུང་དུ་ཁག་གི་ནང་། དགོན་པ་ཚོ་མ་གཏོགས་གྲོང་གསེབ་སོ་ནམ་པ་ཚོ་ཡང་ཁྱིམ་ཚང་སོ་སོར་སྡོད་པ་ཙམ་ལས། དེ་མིན་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་ནི་སྤྱིར་བཏང་འདྲ་མཚུངས་ཤིག་རང་ཡིན་ཞིང་། ཕན་ཚུན་འགྲུལ་ཐག་རིང་བར་འགྲིམ་འགྲུལ་བྱེད་དགོས་རིགས་ལ་ཡིག་སྐྱེལ་སྣྲག་བང་དང་། རྟ་ཤད་ཙམ་ལས་ཡོད་པ་མ་རེད།

བོད་ཁུལ་རི་མཐོའི་གནམ་གཤིས་རྩུབ་པོ་དང་། ས་ཆ་སྐམ་ཤས་ཆེ་བ། མི་འབོར་ཆུང་ཞིང་། འཚོ་བ་སྟབས་བདེར་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་མཐའ་ཕན་ཚུན་གྱི་མི་མང་བ་ལྷ་སར་འགྲོ་མྱོང་མེད་ཅིང་། ལྷ་སར་འགྲོ་མྱོང་བའི་མི་དང་མ་འཕྲད་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི་རེད། ལོ་ལྟར་སོ་ནམ་བྱེད་ཅིང་། གཡག་ལུག་རྟ་ཕྱུགས་འཚོ་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ཙམ་ལས། རང་ཡུལ་མིན་པའི་འཛམ་གླིང་ནང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མཐོང་ཐོས་ཡོད་པ་མ་རེད། འདི་གྲས་ནི་བོད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་གི་ལུང་ཁུག་ཚང་མའི་ནང་ཡོད་པ་རེད། བོད་མི་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་བྱམས་སེམས་ཞི་དུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་ཚང་མ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཚུལ་ཁ་འཁྱེར་བྱེད་རྒྱུ་མིན་ཞིང་། རྡིག་སྤྱོད་པ་དང་། ཁྲིམས་འགལ་བཙོན་པ་ཡང་ཡོད། དཔེ་གཅིག་བརྗོད་ན། ང་ཚོར་འཁྲིག་པ་མང་པོ་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ཕལ་ཆེར་ནི་ཞི་དུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཁོང་ཚོའི་ནང་ཀླུན་ཛག

གི་རིགས་ཀྱང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོའི་ཉེ་སྐོར་གཞིས་ཆགས་པ་ནས་གོ་མཚོན་བདག་ཉར་བྱེད་ཅིང་། ཕན་ཚུན་ལམ་གཞུགས་སྐབས་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་འགྲུལ་རོགས་མང་པོ་བསྡེབས་ཏེ་འགྲོ་ཡི་རེད། ངའི་སྐྱེས་ཡུལ་སོགས་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་གནས་པའི་ཁམས་རིགས་རྣམས་ཁྲིམས་མཐུན་དུ་སྲུད་མཁན་ཡིན་ན་ཡང་། ཁོང་ཚོས་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལས་མེ་མདའ་ལ་རྩ་ཆེར་འཛིན་ཅིང་། དེ་ནི་སྐྱེས་པའི་རང་དབང་གི་རྟགས་མཚན་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན།

ལུང་ཁུག་དང་། མི་གཤིས་གྲོང་པའི་རིགས་ལའང་ཆོས་དད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད། འབྲོག་པའི་སྡོད་གུར་ཆུང་ངུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡང་རྟེན་དུང་དུ་མར་མེ་སྒྲོར་བ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་མཚན་མཐོང་གི་རེད།

ངས་སློབ་གཉེར་བྱེད་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་མ་གཏོགས་གཞན་དག་གི་སྤྱི་ཚོགས་འགྲོ་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་ཕྲན་བུ་ཙམ་ལས་བྱས་མེད་ཅིང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་མིའི་བསམ་པར། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འགྲོ་སྟངས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས། གཞུང་གཞན་དག་གི་འགྲོ་ལུགས་ལ་བསམ་གཞིགས་གང་ཡང་མི་བྱེད། ང་ལོ་ན་སོན་མཆམས་ཆོས་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་ལྟ་དུས་ནོར་འཁྲུལ་ཇི་འདྲ་ཡོད་པ་རྣམས་མཐོང་གི་འདུག རྒྱུ་ནོར་དབུལ་ཕྱུག་མ་སྙོམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ངས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་འཛིན་རྒྱུན་ལོ་ཉུང་ངུ་ཞིག་ནང་དེ་སྐོར་བསྒྱུར་བཅོས་འགའ་ཤས་བཏང་བ་ཡིན། སེར་སྐྱ་མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ཡོད་པའི་བསྒྱུར་བཅོས་ཚོགས་པ་ཞིག་དང་། རྒྱུན་ལས་ཚོགས་པ་ཆུང་བ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་ཚོགས་པ་ཆུང་བ་དེས་གང་དང་གང་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ་བརྟག་ཞིབ་དང་། བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཀོད་དེ་ཚོགས་ཆེན་དེ་བརྒྱུད་ཕྲན་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་ལས་དོན་བྱས་པ་རེད།

བསྒྱུར་བཅོས་སྐབས་བདེ་ཤོས་ནི་ཁྲལ་རིགས་ནང་ཡོད་ཅིང་། རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ཁྲལ་བསྡུ་རྒྱུའི་ཚད་གཞི་གཞུང་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྫོང་དཔོན་ཚོས་སོ་སོ་སྒེར་གྱི་འགྲོ་གྲོན་གླ་ཡོགས་ཀྱི་ཁྲལ་འཕར་གང་མང་བསྡུ་ལེན་བྱེད་ལམ་ཞིག་སྔ་དུས་ནས་ཡོད་པ་རེད། ལམ་སྲོལ་དེ་དག་རྒྱུན་འཛུགས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་མི་མང་ནས་ཀྱང་སྒྲོད་རྐྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག ང་རང་ལོ་ན་ཆུང་དུས་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་མཐོང་བྱུང་ཞིང་། བཀའ་ཤག་དང་། བསྒྱུར་བཅོས་ཚོགས་པར་གོ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་ལུགས་སྲོལ་དེ་དག་བསྒྱུར་བཅོས་ཀྱིས་མི་སེར་ནས་ཁྲལ་འབབ་དགོས་ངེས་བླངས་པ་རྣམས་གཞུང་མཛོད་རང་དུ་འབབ་རྒྱུ་དང་། རྫོང་དཔོན་སོ་སོར་གླ་ཕོགས་འཁྲིགས་ངེས་ཟུར་དུ་སྤྲད་པ་ཡིན། དེ་ལ་རྫོང་དཔོན་བཀམ་ཆགས་ཅན་འགའ་ཤས་མ་གཏོགས་ཚང་མས་དགའ་མོས་བྱུང་འདུག

ང་ཚོས་ས་ཞིང་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཕྱོགས་ལ་ད་དུང་བསྒྱུར་བཅོས་མང་ཙམ་བྱེད་དགོས། བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཚང་མ་གཞུང་གི་ཡིན་ཞིང་། སོ་ནམ་པ་ཕལ་ཆེ་བར་ས་ཞིང་རྣམས་གཞུང་ནས་ཐད་ཀར་བོགས་གཏོང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འགའ་

ཤེས་ཉེ་ས་ཞིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཆེ་ཆུང་ལ་དཔགས་པའི་ལག་འདོན་ཁྲལ་པོགས་སྒྲུབ་དགོས། དེ་དག་ནི་གཞུང་འབབ་དངོས་གཞི་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་ནས་དགོན་ཁག་ཚོའི་ཆོས་ཕོགས་དང་། དམག་ཕོགས་དང་། ལས་བྱེད་པའི་ཕོགས་སོགས་སུ་གཏོང་གི་རེད། ཡང་འགའ་ཤས་ནས་ཁྲང་འགྲོའི་ཁྲལ་རིགས་བསྒྲུབས་ཏེ་གཞུང་གི་མི་སྣ་འགྲིམ་འགྲུལ་ལ་གླ་མེད་རྟ་ཁལ་གཏོང་དགོས་ཤིང་། སྐབས་འགར་དགོན་ཁག་ཚོར་ཡང་གཏོང་དགོས། འགྲིམ་འགྲུལ་གླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་དེ་འཁྲི་འཁེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་རྗེ་སྐུ་གོང་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་རྟ་ཁལ་རིགས་ལ་གླ་ཆ་སྒྲིག་བཅད་སྤྲོད་དགོས་པའི་རྒྱས་དཔྱད་གནང་ཡང་། ཡུལ་དུས་གླ་ཆ་རིམ་འཕར་གྱིས་སྒྲིག་བཅད་གླ་ཆས་འགྲིགས་མིན་ཐོག རྟ་ཁལ་བསྐྱལ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་མི་མང་པོར་ཡོད་པར་བརྟེན་ཕྱུན་ནས་བཀའ་ཤག་གི་ལག་འཁྱེར་དམིགས་བསལ་ཅན་མེད་པར་གང་བྱུང་བསྐྱལ་འདེད་མི་ཆོག་པ་བཟོས་ཤིང་། གླ་ཆ་ཡང་བསྐྱར་དུ་སྤར་པ་ཡིན།

གྲོང་གསེབ་པ་ཚོས་ས་ཆ་གཡར་འཛིན་བྱས་ལུགས་ཟེར་བ་དེའི་གོ་དོན་ནོར་མི་རུང་། ས་ཆ་རྣམས་གཞུང་གི་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་བསམ་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། སོ་ནམ་པ་ཚོའི་ས་ཞིང་རྣམས་ནི་ཁོང་ཚོའི་མི་རབས་ནས་མི་རབས་སུ་རྒྱུན་འཛགས་ཡོད་པའི་ཕ་གཞིས་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཚོས་ས་ཞིང་རྣམས་པོགས་གཏོང་དང་། གཡར་གཏོང་། ཉོ་ཚོང་བཅས་བྱེད་ཐུབ། འོན་ཀྱང་ཉོ་ཚོང་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་ཉུང་དུ་ཡིན། ཁོང་ཚོའི་ས་ཞིང་ཡོངས་རྫོགས་ས་འཛིན་གསར་པར་ཆ་ཚང་སྤྲོད་ཐུབ་དགོས་པ་ནི་ཁོང་ཚོའི་ལས་འགན་དང་པོ་ཡིན། སོ་ནམ་པ་ཚོས་ཁྲལ་པོགས་སྒྲུབ་འཁོར་དང་། ལས་རྩོལ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་འཛིན་བཞིན་བསྒྲུབ་མ་ཐུབ་ན་ས་ཞིང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་ཕྱིར་ལེན་བྱེད་ཐུབ། འོན་ཀྱང་། གནས་ཚུལ་ངོ་མར་ས་ཞིང་རྣམས་སྙེར་བདག་ལྷ་བུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། གཞུང་ཁྲལ་ནི་འབྲུ་རིགས་ཐོག་ནས་སྤྲོད་དགོས། དེ་ནི་ས་ཁྲལ་ལས། ཁང་གླ་དང་། ས་ཆ་གཡར་གླ་ལྷ་བུ་མིན།

རྒྱུན་དུ་སོ་ནམ་པ་ཚོར་དཀའ་ངལ་བྱུང་སྐབས་གཞུང་ནས་བུན་གཏོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ངས་ཤེས་རྟོགས་ལ་བུན་ལོན་གྱི་སྐྱིན་ཚབ་དང་། སྐྱེད་འབབ་དུས་ཐོག་ལེན་ཐབས་བྱུས་མི་འདུག བུ་ལོན་བཏང་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་གྱུར་སྐབས་སོ་ནམ་པ་ཚོས་སྤྲོད་འཇལ་མི་ཐུབ་པ་བྱུང་འདུག ལེགས་བཅོས་ཚོགས་པས་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་ནན་བྱས་ཏེ་དེ་རྣམས་རིགས་གསུམ་དུ་བགོས་ཤིང་། སྐྱེད་འབབ་རིམ་གསོག་དང་། མ་རྩ་བཅས་གཏན་ནས་སྤྲོད་འཇལ་མི་ཐུབ་པ་རྣམས་ངོ་བསྐྱེད་རྩ་ཡངས་ཀྱིས་སྤྲོད་འཇལ་མ་དགོས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱི་ལོ་རེའི་ཡོང་འབབ་ནས་སྐྱེད་ཁ་སྤྲོད་འཇལ་མི་ཐུབ་ཅིང་། ངོ་བོ་རིམ་སྤྲོད་ཐུབ་པའི་རིགས་ལ་སྐྱེད་འབབ་ཆག་ཡངས་ཀྱིས་ངོ་བོ་རྣམས་བརྫེབས་སྤྲོད་མ་དགོས་པར་ལོ་དུས་རིམ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ། འགའ་ཤས་གཞུང་བུན་བླངས་ཏེ་འཁོས་འབྱོར་བཟང་པོར་གྱུར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་སྐྱེད་རྣམས་ལོ་དུས་རིམ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ་བཅས་བཟོས་པར་སོ་ནམ་པ་ཚང་མས་དགའ་མོས་བྱུང་འདུག །ཐོག་མར་ཁོང་ཚོ་བུན་འཁོར་

ཆེ་བས་བློ་གཡེང་བྱུང་ཡང་། ཐེངས་སུ་བུ་ལོན་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ནས་དགའ་པོ་དང་། བློ་བདེ་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

བསྒྱུར་བཅོས་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ནི་སློར་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་གཞིས་ཁག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་ལོ་མང་པོའི་སྔོན་ནས་སློར་ཁག་ཚོར་སྤྲད་དེ་ཁོང་ཚོའི་ཕ་གཞིས་སུ་གྱུར་པ་རེད། དེའི་ཁྲལ་དོད་ཟླ་བུར་ཁྱིམ་ཚང་དེའི་བུ་ཞིག་ནས་གཞུང་ཞབས་ཁྲས་སུ་ཡོང་དགོས་ཤིང་། འགའ་ཤས་ནས་གཞུང་ལ་གླ་ཕོགས་སྤྲོད་སྲོལ་ཡོད། གཞིས་ཀའི་ཡོང་འབབ་ཁ་ཤས་རྣམས་གཞུང་ཞབས་དེའི་གླ་ཕོགས་ཟླ་བུ་ཡིན། དེ་ནི་གཞུང་ཞབས་སྐྱ་བོ་ཚོ་བསྡུ་འཇོམས་བྱེད་ཚུལ་དེ་རེད། སློར་ཁག་དེ་ཚོའི་ཁོངས་སོ་ནམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ནི་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་ལྟ་རྟོག་འོག་ཏུ་མེད། ཁོང་ཚོ་ལ་སློར་ཁག་གི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་གྱི་དབང་ཚད་ཅིག་ཡོད་ཅིང་། ང་མ་ཕལ་ཆེར་ལྟ་སར་སྔོད་དགོས་པར་བརྟེན་དབང་ཆ་དེ་དག་ཁོང་ཚོའི་གཉེར་ཕྱུག་ཚོར་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལེགས་བཅོས་ཚོགས་པ་དང་། བཀའ་ཤག་ནས་སྔར་གྱི་ལུགས་སྲོལ་དེ་ལ་བརྟག་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱས་པའི་བསམ་ཚུལ་འགྱུར་བྱུང་། གཞིས་ཁག་ཆེན་པོ་ཕལ་ཆེར་གཞུང་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སློར་པའི་ནང་མི་ཚོར་རིན་སྤྲིན་སྤྲོད་རྒྱུ། གཞུང་ཞབས་མི་འགྲོར་དངུལ་ཕོགས་སྤྲོད་རྒྱུ། ས་ཞིང་དེ་རྣམས་སོ་ནམ་པ་ཚོར་བགོ་རྒྱུ་བཅས་བྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སོ་ནམ་པ་ཚོ་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་ལྟ་རྟོག་འོག་གནས་སྟངས་འདྲ་མཚུངས་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱང་ཆ་སྙོམས་ཡོང་གི་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྒྱུར་བཅོས་ཤིག་དགོན་ཁག་ཚོར་སྤྲད་ཡོད་པའི་གཞིས་ཀ་ཆེན་པོ་ཚོར་ཡང་གཏོང་དགོས་ཀྱང་། སྔོན་ལ་སློར་ཁག་ཚོར་ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་བསྒྱུར་བཅོས་དེའི་གོམ་རིམ་དུ་མ་སླེབ་གོང་རྒྱ་མིས་ང་ཚོར་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པར་བརྟེན། ཁོང་ཚོས་མོས་མཐུན་མ་བྱས་པར་ང་ཚོས་ཕན་ནུས་ཡོད་པའི་བསྒྱུར་བཅོས་དེ་རིགས་བྱེད་མི་ཐུབ། ཁོང་ཚོས་གུང་བྲན་གྱི་བཅོས་བསྒྱུར་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བཟུང་བ་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་སོ་ནམ་པ་ཚོའི་འདོད་བློར་མ་བབ་པ་རེད། གལ་ཏེ་ང་ཚོའི་གཞུང་གི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས་ཡོད་ན་རྒྱ་མིའི་བྱེད་སྟངས་དེར་ད་དུང་མི་དགའ་བ་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། དེར་བརྟེན་བཅོས་བསྒྱུར་དེ་སྐོར་ང་ཚོས་བསྐྱལ་མ་ཐེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་མིས་ལན་བཟང་ངན་གང་ཡང་མ་སྤྲད་པའི་མཐར་གནས་ཚུལ་སྡུག་པོ་གཞན་དག་བྱུང་སྟེ་གནས་སྐབས་མཚམས་འཇོག་བྱ་དགོས་བྱུང་སོང་།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་སྔར་གྱི་གནས་སྟངས་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་འགོ་འཛུགས་ཤིག་བྱས་ཀྱང་། ལོག་ཏུ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་འགོག་རྐྱེན་བྱུང་ཞིང་། བོད་མི་ཕལ་བ་ཚོར་ད་དུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་མང་པོ་བསྟོད་ཡོད་པ་དེ་སྐོར་ང་དང་། ངའི་གཞུང་གིས་མ་འོངས་པར་ཁོང་ཚོའི་འཚོ་ཐབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་རེ་འདུན་ཇི་

ཡོད་ལེའུ་གཞན་ཞིག་ནང་བཪྗོད་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོའི་ལུགས་སྲོལ་ནང་བྱེད་སྟངས་ནོར་འཁྲུལ་ཅན་ཡོད་པ་དང་། གནམ་གཤིས་མཐུན་རྐྱེན་ཞན་ཡང་། བོད་ནི་ཡུལ་ལུང་སྐྱིད་པའི་གྲས་ཤིག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ང་ཚོའི་ལུགས་སྲོལ་འདིས་བཙན་གནོན་བྱེད་པའི་དུས་སྐབས་ཡོང་སྲིད་ན་ཡང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་མིའི་རང་གཤིས་ནི་བཙན་གནོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གཏན་ནས་མ་ཡིན། སྔར་གྱི་ས་བདག་ལུགས་སྲོལ་ལས་བྱུང་བའི་བཙན་གནོན་གྱི་བྱེད་སྟངས་ནི་ཆེས་ཉུང་དུ་ལས་མེད། དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་གྲལ་རིམ་ཚང་མས་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་དེས་མ་རབས་ངན་སྤྱོད་ལ་འགོག་རྐྱེན་དང་། སེམས་རྒྱུད་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་རེད།

ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ཚོས། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། སྐྱིད་སྡུག་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་སྟངས་དེ་ཧ་ཅང་ཐལ་དྲགས་པ་རེད། ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཡོངས་རྫོགས་བདེན་པ་མིན། བོད་མི་སོ་ནམ་པ་དབུལ་པོ་ཞིག་ནས་རང་གི་དཔོན་ཁུངས་འགྱུར་ལྡན་དེ་ལ་ཕྲག་དོག་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་གཉིས་ཀར་ཚེ་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་ཁོང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནང་ཚེ་འདིར་རང་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་ལ་འགོག་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ང་ཚོའི་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལེགས་སུ་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན། སྦྱིན་གྲོགས་དངོས་འབྲེལ་ལ་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཡོད། སྦྱིན་གྲོགས་བྱེད་ཡུལ་ལ་ཚེ་འདིར་ཕན་ཞིང་། སྦྱིན་གྲོགས་བྱེད་མཁན་ལ་ཚེ་འདིའམ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཕན་པ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སམ། མཐོང་ཚུལ་དེ་ལ་བོད་མི་ཚོས་རྩོད་མེད་དུ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རེད།

བོད་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་དེ་ས་བདག་རིང་ལུགས་འདྲ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ས་བདག་རིང་ལུགས་གཞན་དག་དང་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པ་མིན། དེ་དག་གི་སྤྱི་བོར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་གོང་ནས་མི་མང་ཚང་མས་ཡིད་ཆེས་གུས་བཀུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱི་གོང་མཐར་གཏུགས་ན་ཡིད་ཆེས་བློས་འགེལ་བྱེད་ས་ཞིག་ཡོད་པར་བོད་མི་ཚོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དངོས་དོན་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཞེད་སྲོལ་དང་། སློབ་སྦྱོང་། ཆོས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་བཅས་ཀྱིས་གཞན་ལ་དབང་བཤེད་མནར་གཅོད་བྱེད་པ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་ཚང་མ་སྐྱིད་པོ་ཡོད་པ་རེད། འདོད་པ་བྱུས་ན་འདོད་པ་ལ་རྫོགས་མཐའ་མེད་ཅིང་། བདེ་སྐྱིད་ནི་གཙོ་བོར་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་འབྱུང་། བོད་མི་མང་པོར་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོ་འདོད་ཆེན་གྱི་རིགས་མ་ཡིན་སྟབས་ང་ཚོ་རིའི་སྟེང་གནས་ཚུལ་སྟབས་བདེ་དང་། འཁོར་ཆུང་དུ་གནས་མཁན་ཚོ་ཡང་། གཅིག་བྱུས་ན་འཛམ་གླིང་གྲོང་ཁྱེར་གཞན་དག་ལས་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་མང་བ་ཡོད་ཀྱི་རེད།

སྦྱོང་ཚན།

༡། གཤམ་གྱི་མིང་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་དགེ་རྒན་གྱི་ལམ་སྟོན་འོག་ཚོལ།

སྤྱི་ཚོགས། གྲལ་རིམ། ལག་འདོན་ཁྲལ་བོགས། བར་ཁྱད། འཚོ་ཐབས། ལུགས་སྲོལ། མཛད་སྒོ།

རྣམ་འགྱུར། འཁྲིམ་འགྲུལ། བསྒྱུར་བཅོས། བཀམ་ཆགས་ཅན། གཞུང་ཁྲལ། སྐྱིད་འཕབ། འཁྲི་འཁེལ།

༢། གཤམ་གྱི་བརྗོད་པ་བདེན་མིན་བཤད་དེ་དག་པར་བཅོས།

༡) བོད་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སོག་པོ་དང་། རྒྱ་གར། འབར་མ་བཅས་ཡོད།

༢) བོད་ཀྱི་ལྷོ་ན་བལ་ཡུལ་དང་། འབྲས་འབྲུག པ་ཀི་སི་ཐན། ཨུ་རུ་སུ་བཅས་ཡོད།

༣) བོད་ཀྱི་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་པ་ཀི་སི་ཐན་དང་། ཨཕ་ག྾ྷ་ནི་སི་ཐན། ཨུ་རུ་སུ་བཅས་ཡོད།

༤) སྔ་དུས་རྒྱ་གར་དང་བོད་གཉིས་བར་ལ་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་།

༥) བོད་དང་། རྒྱ་ནག སོག་པོ་བཅས་ཀྱི་དབར་ལ་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་།

༦) བོད་དང་། པར་ཤ། ཤར་ཏུར་ཀི་སི་ཐན་བཅས་ཀྱིདབར་དུ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་བྱུང་མེད།

༧) དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོ་སྟོད་དུ་བོད་དང་། ཨུ་རུ་སུ། དབྱིན་ཇི་བཅས་ལ་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་།

༣། བོད་འདི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནུར་སྡོད་བྱེད་པར་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཡོད་པས་ཆད་ལྷག་མེད་པར་གསལ་པོར་བྲིས།

༤། སློབ་ཚན་ཞིབ་ཏུ་བཀླགས་ཏེ་གཤམ་གསལ་དྲི་བ་ཁག་ལ་ལན་ཐུང་རེ་རྒྱོབས།

ཀ) སྔ་དུས་ཀྱི་པར་ཤ་དང་། ཤར་ཏུར་ཀི་སི་ཐན་ཞེས་པ་དེང་སང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གང་དག་ཡིན་ནམ།

ཁ) འདས་པའི་དུས་སུ་བོད་འདི་འཛམ་གླིང་ཡུལ་ལུང་གཞན་དང་འབྲེལ་མེད་ནུར་སྡོད་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་གཉིས་གསུངས་ཡོད་པ་གང་དག་ཡིན་ནམ།

ག) བོད་དེ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་ལུང་དང་འབྲེལ་ལམ་བཅད་དེ་ནུར་ཐོན་བྱས་ན་ཞི་བདེ་གཏན་གནས་ཤིག་འབྱུང་ཐུབ་བམ་མི་ཐུབ། ཅིའི་ཕྱིར།

ང) ༧གོང་ས་མཆོག་བོད་ནང་བཞུགས་སྐབས་སྲིད་བློན་དང་བཀའ་བློན་ག་ཚོད་ཡོད་དམ། དེའི་ནང་སེར་མོ་བ་དང་སྐྱ་བོ་ག་ཚོད་ཡོད་དམ། བཀའ་ཤག་གི་གཤམ་འོག་ཏུ་ལས་ཁུངས་གང་དག་ཡོད་དམ།

ག） ཧྥ་ལའི་བླ་མས་ཐད་ཀར་འཛིན་སྐྱོང་གནང་བའི་རྩེ་ལས་ཁུངས་སམ་ཡིག་ཚང་ལ་འགོ་གཙོ་ག་ཚོད་ཡོད་དམ། ལས་ཁུངས་དེའི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ཅི་ཡིན་ནམ།

ང） བོད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཚོགས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་རིགས་གསུམ་ཡོད་པ་གང་དག་ཡིན་ནམ།

ཅ） སྔ་མའི་བོད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ནང་། དམག་མི་ཞིག་གིས་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཚེ་བྱ་དགའ་དང་བདག་ཐོབ་ཇི་ལྟར་གནང་ལམ་ཡོད་དམ།

ཆ） བོད་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ལ་ཚོགས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་རིགས་གསུམ་ཡོད་པ་གང་དག་ཡིན་ནམ།

ཇ） པོ་ཧྥ་ལའི་མཛོད་དང་། གཞན་དག་མཛོད་ཁང་ནང་གཞུང་གི་འབྲུ། ཇ་མར། སྣམ་རིགས་བཅས་གསོག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ཡོང་ཁུངས་གང་ཡིན་ནམ།

ཉ） ༧གོང་ས་མཆོག་ཞིབས་བསྐྱར་གནང་དགོས་པའི་བོད་ཀྱི་དུས་ཆེན་དང་མཛད་སྒོའི་རིགས་གང་དག་ཡོད།

ཏ） བོད་མི་རྣམས་སྤྱིར་བཏང་བྱམས་སེམས་ཞི་དུལ་ཅན་

༥། རང་ཚིག་ཐོག་ལན་བྲིས།

ཀ） དགོན་ཁག་གི་ལས་སྣེ་དང་། སེར་མོ་བའི་དཔོན་རིགས་ཚོའི་གོ་གནས་འགྲོ་སྟངས་ནི་དམངས་གཙོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤོད།

ཁ） ལྷ་སར་འགྲོ་བསྐྱོད་མི་ཚོག་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་འབོད་དགོས་དོན་གང་ཡིན།

ག） གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་སའི་ནང་གི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་སྐོར་མདོར་ཙམ་བྲིས།

ང） ༧གོང་ས་མཆོག་ནས་དབུལ་ཕྱུག་དང་ས་ཞིང་བཙོས་བསྐྱར་གནང་ཚུལ་སྐོར་བྲིས།

ཅ） བོད་གཞུང་གི་དྲག་པོའི་དམག་དཔུང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཤེས་བྲིས།

ཆ） ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་སྐོར་གང་ཤེས་ཡིག་ཕྲེང་བཅུ་ལས་མ་ཉུང་བ་བྲིས།

ཇ） ཞིང་འབྲོག་མི་མང་ནས་བོད་གཞུང་ལ་གཞུང་ཁྲལ་གང་དག་འབུལ་དགོས་སམ། ཁྲལ་འབབ་དེ་ལས་དོན་གང་དག་ཆེད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ།

ཉ） སྤྱིར་བཏང་བོད་མིའི་བསམ་པར། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འགྲོ་སྟངས་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས། གཞུང་གཞན་དག་གི་འགྲོ་ལུགས་ལ་བསམ་གཞིགས་གང་ཡང་མི་བྱེད། ཅེས་པའི་གོ་དོན་དགེ་རྒན་གྱིས་གཙོ་སྐྱོང་འོག་འཛིན་གྲྭའི་ནང་བགྲོ་གླེང་བྱོས།

སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།

ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ།

སྙིང་བྱ་གཙོ་བོ།

གཅིག ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་གི་གོ་དོན།

གཉིས། ཚིག་བར་རྡེབ་སྟངས་དང་ཚིག་རྐང་གཅོད་ཚུལ།

དང་པོ། སྤྱིར་བསྟན་པ།

༡། ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་གི་ཚིག་རྐང་མང་ཉུང་སྐོར། བོད་ཡིག་གི་ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་ལ་ཚིག་རྐང་བཞི་ཡོད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་ཚང་དགོས་ཤིང་། ཚིག་རྐང་སོ་སོར་ཚིག་བར་མང་ཉུང་མ་ཤོར་བར་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་དགོས། གལ་ཏེ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་མང་ཉུང་ཤོར་བ་ཡིན་ན་རྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་བརྩི་བཞིན་ཡོད། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་དེའི་ཚིག་རྐང་གི་ཚིག་བར་མང་ཉུང་ཅི་ཙམ་བྱེད་མིན་ཐད་སོ་སོའི་འདོད་མོས་ལྟར་བྱེད་ཆོག་པ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆད་འཛིན་མེད་ཅིང་། ཚིག་བར་ལྔ་ནས་སོ་གསུམ་བར་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོན་མ་དེའི་ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་བདུན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྗེས་མ་བརྒྱད་དགུ་བཅུ་སོགས་མང་དུ་བཏང་ཆོག་པ་དང་། ཤོ་ལོ་ཀ་བདུན། དྲུག་སོགས་ཉུང་དུ་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ངེས་མེད་བྱས་ཆོག་པ་དང་། ཚིག་བཅད་སྟོན་མ་ཁ་ཤས་ཚིག་བར་ཉུང་བ་དང་། དེ་ནས་ཚིགས་བཅད་ཁ་ཤས་ཚིག་བར་མང་བ་བྱས་ཆོག་གོ །

༢། ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་བའི་སྐབས་སུ་ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཡིག་འབྲུའི་ཚིག་བར་ཆ་དང་ཡ་ཁེལ་སྟངས་གཅིག་མཚུངས་བྱུང་ན་ཤློག་དུས་སྙན་པོ་ཡིན་ལ། མ་བྱུང་ན་དེ་ཙམ་སྙན་པོ་མིན། ཚིག་བར་ཆ་ཟེར་བ་ནི་ཚིག་བར་གཉིས་མཉམ་

དུ་འདོན་དགོས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཚིག་བར་ཡ་ཟེར་བ་ནི་ཚིག་བར་གཅིག་རྐྱང་བྱས་པར་ཟེར། དཔེར་ན་ཚིག་རྐང་གཅིག་ལ་ཚིག་བར་དྲུག་ཡོད་པ།

དྭངས་གསལ་ནམ་མཁའི་ངོས་ལ། །

འོད་གསལ་ཉི་མ་ཤར་བྱུང་། །

ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པོ་དེ་ཀློག་དུས་ཚིག་བར་གཉིས་རེ་བྱས་ནས་ཀློག་དགོས་པ་དང་། ཡང་ཚིག་བར་བདུན་ཡོད་པའི་ཚིག་རྐང་ལ་ཚིག་བར་ཆ་གསུམ་དང་ཡ་གཅིག་ཡོད་པ། དཔེར་ན།

ཉམས་དགའི་སྐྱིད་ཚལ་གྱི་ནང་ན། །

དྭངས་གཙང་ཐིང་བུ་ཞིག་འཁྱིལ་ལོ། །

ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པོ་དེར་ཚིག་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད།

གཉིས་པ། ཐེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

ཚིགས་བཅད་རྩོམ་སྟངས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་ཆོས་ཉིད་དང་དཔེར་བརྗོད།

༡། ཚིག་བར་དྲུག་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་དང་པོ་ནི། ཚིག་རྐང་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ཚིག་བར་གྱི་ཡིག་འབྲུ་དྲུག་ཀ་ཚིག་བར་ཆ་འགྲིགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ཀློག་དུས་ཚིག་བར་ཆ་རེ་བྱས་ནས་ཀློག་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྗོངས་ལ། །

ལྷ་རིག་གཙུག་ལག་དར་ཀྱང་། །

ད་ལྟའི་གཞོན་ནུ་འགའ་ཞིག །

རྨོངས་པའི་རྒྱ་རུ་ཚུད་འདུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

༢། ཚིག་བར་དྲུག་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་རྐང་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ཐོག་མཐའི་ཚིག་བར་ཡ་ཡིན་པ་དང་གཞམ་རྣམས་ཆ་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཞིང་ས་བོན་མ་བཏབ་ན། །

ལོ་བཟང་པོ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། །

ཁྱོད་ཡོན་ཏན་མ་སྦྱངས་ན། །

རྩོམ་སྙན་པོ་དེ་ལྟར་འབྲི། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༣། ཚིག་བར་དྲུག་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚིག་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་དང་མཇུག་ཏུ་ཚིག་བར་ཡ་གཅིག་རེ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཧྲ་མཆོག་ལ། །

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལྷུག་གིས་སྐྱུལ། །

གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐང་ཆེན་དེ། །

མི་ཚོད་ཅེས་སུ་ཡིས་བརྗོད། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

༤། ཚིག་བར་བདུན་མའི་ཚིགས་བཅད་རྩོམ་སྟངས་རིགས་དང་པོ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོར་ཚིག་བར་ཆ་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཚིག་བར་ཡ་གཅིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། ,

དགུན་དུས་ཆླངས་པ་ན་བུན་བཞིན། །

འཁྱིབས་པའི་ཆུ་ཀླུང་ལྷག་པར་གྲང་། །

རང་བྱུང་ཆུ་ཚན་ཚ་ན་ཡང་། །

བསྐོལ་ན་ཆུ་གྲང་རྗེས་སུ་ཁོལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༥། ཚིག་བར་བདུན་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སླར་ཡང་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། ཚིག་བར་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

སྔོ་ལྗང་ལྗོན་ཤིང་གི་རྩེ་ནས། །

ཁུ་བྱུག་གསུང་སྙན་ཞིག་གྲགས་བྱུང་། །

ཆར་རྒྱུན་ཟིམ་ཟིམ་དུ་འབབ་པའི། །

དབྱར་ཁའི་དུས་སྟོན་དེ་སླེབས་བྱུང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༦། ཚིག་བར་བདུན་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་བར་ཆ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སླར་ཡང་ཆ་གཉིས་བྱུས་པར་མ་ཟད། ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཡིད་འོང་གི་སྐྱིད་ཚལ་ནང་ན། །

རབ་མཛེས་ཀྱི་མེ་ཏོག་བཞད་པས། །

ཐག་རིང་གི་བུང་བའི་ཁྲུ་ཚོགས། །

མ་ཐོས་ཀྱང་མགྲོན་དུ་འགུགས་སོ། ། ཞེས་དང་།

༧། ཚིག་བར་བརྒྱད་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་དང་པོ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཚང་མ་ཆ་རེ་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

དགུང་སྔོན་ནམ་མཁའ་དྭངས་པའི་དཀྱིལ་ནས། །

ཉི་སྐྱིད་ཉི་མ་གསལ་ལེར་ཤར་བྱུང་། །

ལྷུམ་རའི་མཛེས་རྒྱན་མེ་ཏོག་པད་མ། །

ཟེ་འབྲུ་མི་ཊོམ་རང་དབང་མི་འདུག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

༨། ཚིག་བར་བརྒྱད་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ལ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཆ་གསུམ་དང་། སླར་ཡང་ལ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ།

དཔེར་ན། བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི། །

ས་མདོ་སྨད་ཐིག་ལེའི་ལྟེ་བ་ན། །

མཚོ་ཁྲི་ཤོར་རྒྱལ་མོ་སྔོན་ གྲགས་ཅན། །

ལྗོ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་རྒྱན་དུ་ཆེ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༩། ཚིག་བར་བརྒྱད་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ལ་གཅིག་དང་། སླར་ཡང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ་དང་། དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་ལ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་དང་། མཇུག་གི་ལ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཡིན་མིན་གང་བདེར་བྱས་ཆོག་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

རྗོགས་ལྡན་གྱི་དུས་སྐབས་གསར་པ་འདིར། །

རིག་སློབ་ཀྱི་སྐལ་བཟང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །

འཆད་རྩོད་ལ་སྤྲོ་བའི་གཞོན་ནུ་ཚོ། །

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལག་རྟགས་ཁྲེར་ལ་ཤོག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

༡༠། ཚིག་བར་དགུ་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་དང་པོ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་བཞི་ཡི་རྗེས་སུ་ལ་གཅིག་བྱས་པ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཚིག་བར་དགུ་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།

ཚན་རིག་རྣོ་མྱུར་འཕྲུལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །

རང་བྱུང་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཐའ། །
ཡོངས་སུ་བརྗོད་ལ་ནས་དགུ་ཚིགས་ཚུ་བོའི་རླབས། །
རབ་བརྒྱལ་བཟོ་པའི་སྙིང་སྟོབས་རྨད་དུ་བྱུང་། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༡༡། ཚིག་བར་དགུ་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སྔར་ཡང་ཆ་གཅིག་བྱས་པ་དང་། ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

སྲུང་ལ་འཁྲུངས་པའི་སྲུང་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག །
དེ་ལ་འཁོར་བའི་རྐང་དྲུག་གི་བུང་བ། །
སྔན་མོ་གླུ་ཡི་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་དུས། །
བདག་གི་མགུར་འདི་འཚམས་ཧྲགས་སུ་ཡོངས་ཡ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༡༢། ཚིག་བར་དགུ་མའི་ཚིགས་བཅད་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སྔར་ཡང་ཆ་གཅིག་བྱས་པ་དང་། དཀྱིལ་གྱི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

དེང་དུས་བོད་རིགས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལ་ལ། །
ལེ་ལོ་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། །
གླུ་ལེན་གར་རྩེ་ཡི་བྱ་བ་དུ་མས། །
ཉིན་མཚན་དོན་མེད་དུ་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

མཆན།

ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཐབས་སྐོར་གྱི་སློབ་ཚན་འདི་ནི། མཁས་དབང་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྙན་ངག་ལ་འཇུག་པ་ཚིག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་པ་གཞིར་བཞག་ཐོག་བསྒྱུར་བཅོས་རེ་ཟུང་བགྱིས་ཏེ་བཀོད་ཡོད།

མཁས་དབང་དུང་དཀར་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༩༢༧ ལོར་ཀོང་པོ་ཉིང་ཁྲིའི་ཁོངས་སུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༣༤ ལོར་༧དགོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་དུང་དཀར་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་གནང་། རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་དུ་ཀྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཆེན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོའི་ཕྱག་ལས་རྒྱུན་རིང་གནང་། སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཐོག་ཕྱག་བྱས་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཡོད། གསུང་རྩོམ་ཐད་ཚིག་རྒྱན་རིག་པའི་སྒོ་འབྱེད་དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་སྐོར་བཤད་པ། དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་མཆན་འགྲེལ། གནའ་རབས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུན་སྤྱོད་ཚིག་མཛོད། དུང་དཀར་ཚིག་མཛོད་སོགས་མང་དུ་བཞུགས། ཕྱི་ལོ་

སྦྱོང་ཚན།

༡། གཤམ་གྱི་ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་སྟེང་སྟངས་ལ་དཔགས་བརྒྱབ་ནས་ཚིག་བར་རྩོམ་སྟངས་ག་ཚོད་ཡིན་པ་ངོས་ཟུངས།

ཀ) གངས་དཀར་ཏི་སེ་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འབབ་པའི། །
གྲགས་ཅན་ཆུ་བོ་དང་ཆུ་ཀླུང་སྣ་ཚོགས། །
ཆེད་དུ་མ་བགྲོས་ཀྱང་མཉམ་དུ་འདུས་ནས། །
མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་སོ། ། ( )

ཁ) དཀར་གསལ་གྱི་ཟླ་བ་འཛུམ་འོད་ཅན། །
འགྱུར་ལྡོག་གི་ཨ་གསར་མེད་ན་ཡང་། །
ཉི་འོད་དང་བར་ཐག་ཉེ་རིང་ལས། །
དཀར་ནག་གི་ཆ་ཤས་གང་བྲི་སྣང་། ། ( )

ག) དད་ལྡན་བུ་སློབ་ཀྱི་དབུས་སུ། །
ཁ་བདེ་ཚོས་བཤད་ལ་མཁས་ཀྱང་། །
ལག་ལེན་ཁྲིམ་པ་ལས་སྡུག་པས། །
ཁ་ཞེ་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་ངོ་། ། ( )

༢། སློབ་ཚན་ལ་གཞིགས་ནས་གཤམ་གྱི་སྟོང་ཆ་སྐོངས།

ཀ) ཚིག་བར་ཆ་ཟེར་བ་ནི་ . . . . ལ་ཟེར།

ཁ) ཚིག་བར་ཡ་ཟེར་བ་ནི་ . . . . ལ་ཟེར།

ག) ཚིགས་བཅད་འབྲི་སྐབས་ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་གྱི་ . . . . དང་

. . . . ཁིལ་སྐྱངས་གཅིག་མཚུངས་བྱུང་ན་ . . . . ཡིན་ལ། མ་བྱུང་

ན་ . . . . མིན།

༣། ཚིགས་བཅད་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་དགོས།

ཀ) དཀྱུང་སྦྲོན་ནམ་མཁའ་དྭངས་པའི་དཀྱིལ་ནས། །

ངོ་སྐྱིད་ཉི་མ་གསལ་ལེར་ཤར་བྱུང་། །

ཞེས་པའི་གོང་གི་ཚིག་རྐང་དེ་གཉིས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་ཚིག་བར་ཆ་རྣམས་བླངས་ན་སྡུར་གྱི་ནང་དོན་དང་ཚིག་བར་ཆ་ཡ་ཁིལ་སྐྱངས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ཤོད།

ཁ) གཤམ་གྱི་ཚིག་བར་དགུ་མའི་ཚིགས་བཅད་དེ་ཚིག་བར་བདུན་མའི་ཚིགས་བཅད་བཟོས།

དེང་དུས་བོད་རིགས་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལ་ལ། །

ལོ་ལོ་རྣམ་གཡེང་གི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། །

གླུ་ལེན་གར་རྩེ་ཡི་བྱ་བ་དུ་མས། །

ཉིན་མཚན་དོན་མེད་དུ་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །

༤། ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་ཟེར་རམ།

༥། ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཚིག་གི་སྡེབ་སྦྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཟེར།

༦། ཁྱེད་རང་གིས་དཔེ་དེབ་གཞན་ནས་མཐོང་བའི་སྙན་ཚིག་ཚིག་བར་བདུན་མ་ནས་དགུ་མ་བར་གྱི་ནང་གསེས་རིགས་སོ་སོའི་དཔེ་མཚོན་རེ་བཏམས་ཏེ་འབྲི་དེབ་ཐོག་བཤུས།

༧། ཚིག་བར་བདུན་མའི་ཚིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྔ་ཅན་གྱི་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་བྲིས།

སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།
ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ།

སྒྲུང་བྱ་གཙོ་བོ།

གཅིག ཚིག་བར་བཅུ་མ་ནས་ཚིག་བར་བཅུ་གསུམ་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་དང་དབྱེ་བ།

གཉིས། ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་དང་ཚིག་བར་སྡེབ་སྟངས་ངོས་འཛིན།

༡། ཚིག་བར་བཅུ་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་དང་པོ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཡ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཆ་གསུམ་དང་། སླར་ཡང་ཡ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཆ་གཅིག་བྱས་པ་དང་། དཀྱིལ་གྱི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

མཐོ་གངས་རིས་ཡོངས་བསྐོར་བོད་ཡུལ་ཀྱི་ལྗོངས་སུ། །

ཡུན་ལོ་ཤས་རིང་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག།

འགྲོས་མྱུར་མགྱོགས་ཧ་མཆོག་བརྒྱུགས་པ་དང་འདྲ་འདུག།

སེམས་དགའ་བ་མི་སྐྱེས་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཚིག་བར་བཅུ་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སླར་ཡང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་ཆ་གཅིག་བྱས་ཏེ་སྔ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་གཉིས་ཀ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

དགུང་སྔོན་གྱི་དབྱིངས་ནས་རང་བྱུང་དུ་ཤར་བའི། །

མདངས་འཛོམས་ཀྱི་འཇའ་ཚོན་བྲིས་པ་ལྟར་སྣང་བ། །
ཚ་གྲང་གི་མཁའ་རླུང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པས། །
བར་སྣང་གི་འོད་གྱུར་མིག་ལམ་ན་མཛེས་སོ། །

ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཚིག་བར་བཅུ་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚི ག ་རྐང་ སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སླར་ཡང་ཆ་གཅིག་དང་ཡ་གཅིག་བྱས་ཏེ། དཀྱིལ་གྱི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

འཛམ་གླིང་ཤར་ཕྱོགས་ནོར་འཛིན་གྱི་ལྟེ་བ་ན། །
མཛེས་ཤིང་བརྗིད་ཆགས་གྲུ་འཛིན་གྱི་ཕོ་བྲང་ཡོད། །
མེས་པོའི་མཁར་རྫོང་སྲ་བརྟན་ཞིག་དེ་ལ་གདའ། །
བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་རེ་འདུན་ཡང་དེ་ལ་བཅོལ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། །

༣། ཚིག་བར་བཅུ་གཅིག་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་དང་པོ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོར་ཚིག་བར་ཆ་ལྔ་དང་ཡ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཡིན་པ་དང་མིན་པ་གང་བདེར་བྱས་ཆོག་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཁ་བའི་མདོག་ལྟར་རབ་དཀར་རྒྱ་ཆེའི་རས་ཡོལ་ངོས། །
མ་བྲིས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་ཀྱི་ངོ་མཚར་བཀོད་པའི་གཟུགས། །
མ་ཕྱིན་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་གློག་གི་སྣང་བརྙན་འདིས། །
ཁ་ཚུང་རབ་གསལ་མིག་གི་ལྟ་རྒྱ་ཡངས་པོར་བྱས། །

ཚིག་བར་བཅུ་གཅིག་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་བཞི་ཡི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སླར་ཡང་ཆ་གཅིག་བྱས་པའི་ཐོག ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

བརྗིད་ཆགས་གངས་རིས་བསྐོར་བའི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རྣམ་པ། །
སྟོན་མེད་འཇིག་རྟེན་གསར་པའི་བཞིན་རས་དེ་ངོམ་ཚེ། །
མཐོན་མཐིང་དཀྱུང་སྟོན་དབྱིངས་ནས་རབ་གསལ་གྱི་ཉི་མས། །
འོད་སྣང་ཕྱོགས་བཅུར་འགྱེད་བཞིན་ལྷང་མོ་ལ་འོངས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཚིག་བར་བཅུ་གཅིག་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚིག་ཕྲང་སོ་སོར་ཚིག་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སླར་ཡང་ཆ་གསུམ་བྱས་ཐོག དཀྱིལ་གྱི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

སྐུས་ཀྱི་གདང་བུ་དང་འདྲ་བའི་རི་མོའི་ངོས་སུ། །
གང་བྱུས་བཀོད་འདོམས་ལ་ཉན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་བཏང་ཚེ། །
འཁྱོག་འཁྱོག་རི་སྲུལ་གྱི་ཁྱུག་པ་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ། །
བཀོད་ལེགས་མཚོད་རྟེན་དང་འདྲ་བའི་ཞིང་ཐང་ཆགས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༣། ཚིག་བར་བཅུ་གཉིས་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་དང་པོ་ནི། ཚིག་ཕྲང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། སླར་ཡང་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། མཇུག་ཏུ་ཆ་གཅིག་བཅས་བྱས་ཐོག སྔོན་རྗེས་གཉིས་ཀའི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ།

དཔེར་ན། མཐོ་ཞིང་ལྷུན་ཆགས་ཀྱི་རི་རྩེའི་ཕྱོགས་ཀུན་ནས་བལྟས་ཚེ། །
ལྗོངས་ཀུན་མཐའ་མེད་ཀྱི་ཞིང་ཐང་རེའུ་མིག་ལྟར་འབྲེལ་ཞིང་། །
རབ་མཛེས་གསེར་མདོག་དང་མཚུངས་པའི་ལོ་ལེགས་ཀྱི་སྙེ་མ། །
ལྷོ་རླུང་བསིལ་བུ་ཡིས་སྐྱོད་དུས་མཚོ་རླབས་དང་འདྲ་འདུག ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

ཚིག་བར་བཅུ་གཉིས་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་ཕྲང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་དྲུག་བྱས་ཐོག དཀྱིལ་དུ་གློག་མཚམས་རེ་ཁེལ་ཀྱང་ཚིག་ཕྲང་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་སྦྲེལ་ཡོད་པ་དང་། གློག་མཚམས་ཁེལ་ས་དེར་ཚིག་ཕྲང་གཅིག་བྱས་ཚེ་ཚིགས་བཅད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་པོ་དེ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

རབ་རྒྱས་ལྗོན་ཤིང་རྩེ་མོའི་ཡལ་འདབ་རེ་རེའི་ངོས་སུ། །
སྙིན་ལེགས་བཅུད་ལྡན་འབྲས་བུ་གྱུས་པའི་མགོ་ལྫོག་ལྡེམ་ཞིང་། །
སྔོ་ལྗང་ལོ་མའི་གསེབ་ནས་འཛུམ་པའི་བཞིན་རས་ངོམ་སྟེ། །
འཛམ་མཉེན་ལག་པ་བརྐྱངས་འདི་དགའ་བསུ་ཞུས་པ་འདྲ་འོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཚིག་བར་བཅུ་གཉིས་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚིག་ཕྲང་སོ་སོར་ཚིག་བར་ཡ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཆ་བཞི་དང་། དེའི་རྗེས་སླར་ཡང་ཡ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཆ་གཅིག་བྱས་ཐོག་རྗེས་མའི་ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

བྱང་རྡྭ་ཐང་ཡངས་པོ་གཡུ་ཡི་གཞོང་པ་དང་འདྲ་བར། །
སྟོབས་ཤ་ཤེད་རྒྱས་པའི་ནོར་ཕྱུགས་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཁྱུ་ཚོགས། །
ལུས་ཛ་མ་གཡོ་བའི་མཚོང་ལྡིང་གར་སྟབས་དང་བཅས་ཏེ། །
རང་གང་འདོད་གནས་སུ་རྡྭ་ཟ་ཆུ་འཐུང་འདི་སྐྱིད་པ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༤། ཚིག་བར་བཅུ་གསུམ་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་དང་པོ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོར་ཚིག་བར་ཆ་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་བྱས་ཐོག ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཡིན་མིན་གང་བདེར་བྱས་ཚོག་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ལི་དབར་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོར་གསེར་གྱི་སྣ་རགས་བརྒྱངས་པ་བཞིན། །
རབ་མཛེས་རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ལམ་པ་ཏྲའི་རེའུ་མིག་བསྒྲོལ་ལྟར་འབྲེལ། །
རྣམ་མང་འཁོར་ལོའི་འགྲོ་འོང་ཉི་ཟེར་དུལ་བཞིན་རྒྱུན་མི་ཆད། །
ཨེ་མ་བོད་ལྗོངས་ས་མཐོར་སྡོན་མེད་འཁྲིམ་འགྲུལ་དྲ་བས་ཁྱབ། ། ཅེས་པ་ལྟ་བུ།

ཚིག་བར་བཅུ་གསུམ་མའི་ཚིག་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གཉིས་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོར་ཚིག་བར་ཆ་ལྔ་ཡི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། མཇུག་ཏུ་ཆ་གཅིག་བཅས་བྱས་ཐོག ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཁ་བའི་ཐོར་ཅོག་གྱོན་པའི་ཇོ་མོ་གླང་མ་ཡི་རི་རྩེ། །
ཕུལ་བྱུང་རི་འཛོམས་དཔའ་བོའི་གོམ་སྟབས་གཅིག་འོག་ཏུ་མནན་ཆེ། །
ངོ་ཚས་སྐྱེངས་པའི་བཞིན་རས་སླུག་པའི་སྟོད་གཡོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས། །
གསེར་མདོག་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་དར་མགོ་བོའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་བླངས་སོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ཚིག་བར་བཅུ་གསུམ་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཚུལ་རིགས་གསུམ་པ་ནི། ཚིག་རྐང་སོ་སོའི་ཚིག་བར་ཆ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡ་གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཆ་བཞི་བྱས་ཐོག ཡ་གཅིག་པོ་དེ་ཚིག་ཕྲད་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

ཕྱོགས་བཞི་གངས་རི་ཡིས་བསྐོར་བའི་བརྗིད་ཆགས་མཐོ་སྒང་ཡངས་པོར། །
རྣམ་མང་མེ་ཏོག་གི་ཚོན་མདངས་སོ་སོའི་མདོག་ཏུ་བཞད་དུས། །
གཞིས་བྱེས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་དུས་ཤིག་གང་སྒྱུར་སླེབས་པའི་སྨོན་འདུན། །
མཆོག་གསུམ་ལྷ་བླ་ལ་བུ་ངས་མོས་གུས་ཆེན་པོས་ཕུལ་ཡོད། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྦྱོང་ཚན།

༡། གཤམ་གྱི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་བར་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་ཐོངས། (ནང་དོན་རང་མོས་ལྟར་བཟོས་ཆོག)

ཚིག་བར་བཅུ་གཅིག་པར་བསྒྱུར་བ་དཔེར་ན།

མཛེས་མཛེས་པདྨའི་མདངས་ལྡན་ (བརྩེ་གྲོགས་) ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ། །
དཀར་དཀར་བདག་གི་གཞོན་སེམས་ (དྲི་མེད་) ཡོལ་བའི་སྙིང་། །
ཡང་ཡང་ཤར་བའི་དྲན་པས་ (རྟག་ཏུ་) གདུང་བ་ཡིས། །
སྙན་སྙན་ངག་གི་ཕྲེང་འདི་ (ཁ་ནས་) དབང་མེད་ཐལ། །

མཛེས་སྡུག་ཡོངས་ཚོ་རྫོགས་པའི། །
བུ་མོ་བསྟན་འཛིན་སྒྲོལ་མ། །
ཚེ་རབས་སྨོན་བསགས་ལས་ཀྱིས། །
དེ་རིང་གནས་འདིར་མཇལ་བྱུང་། །(ཚིག་བར་བརྒྱད་པར་བསྒྱུར།)

ཀྱེ་ཡེ་གྲོགས་པོ་བདག་ལ་ཚུར་གསོན་དང་། །
ཁ་ཙམ་མ་ཡིན་ཚིག་གསུམ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད། །
ག་ས་ག་ཡི་གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་ཀྱང་། །
ང་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་སྐོར་ལ་ཆ་རྒྱུས་ཡོད། །(ཚིག་བར་བཅུ་གཅིག་པར་སྒྱུར།)

ངམ་ནག་གི་ཆུ་སྤྲིན་ལྗོག་ལྗོག་ཏུ་འཁྲུགས་ཤིང་། །
ལྷོ་འབྲུག་གི་ང་རོ་ལྡིར་ལྡིར་དུ་སྒྲོག་བཞིན། །
བརྩེ་མེད་ཀྱི་སེར་དྲག་ཐར་ཐར་དུ་བབས་པས། །
ལྗོན་ཤིང་གི་ལོ་འདབ་ཅག་ཅག་ཏུ་བརླིལ་བྱུང་། །(ཚིག་བར་དགུ་པར་བསྒྱུར།)

གནས་གངས་རིས་བསྐོར་བའི་ཁ་བའི་ལྗོངས། །
དུས་ཀུན་ཏུ་དྲན་པའི་གདུང་བ་ཡིས། །
དབྱར་ཆུ་འཛིན་དཀར་པོར་འཕྲིན་བསྐུར་ཏེ། །
རང་ཡུལ་གྱི་མཛེས་ལྗོངས་བལྟ་བར་བསྐུལ། །(ཚིག་བར་དགུ་པར་སྒྱུར།)

མ་རིག་ལོག་ལྟའི་གཤིས་སྤྱོད་རླུང་འཚུབ་བཞིན་ཁྱབ་པའི། །
སྙིགས་དུས་སྐྱེ་བོའི་འདོད་ཛམ་བཞིན་རས་དེ་མཐོང་དུས། །
གནས་ལྷ་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཐོགས་མེད་དུ་བསྐྱོད་པའི། །
ལེགས་ཉེས་འཕྲལ་ཡུན་རྟོགས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཁྱོད་དྲན་བྱུང་། །(ཚིག་བར་བཅུ་པར་སྒྱུར།)

རབ་ཀྲུས་ལྗོན་ཤིང་རྩེ་མོའི་ཡལ་འདབ་རེ་རེ་ཡི་སྟེང་དུ། །
སྨིན་ལེགས་བཅུད་ལྡན་འབྲས་བུས་མགོ་ལྡོག་ལྡེམ་ལྡེམ་དུ་ལྡེམ་བཞིན། །
སྡོ་ལྡང་ལོ་མའི་གསེབ་ནས་འཛུམ་ཞལ་ལྷུག་ལྷུག་ཏུ་སྟོན་པའི། །
འབྲས་ལྡན་དུས་ཀྱི་དགེ་མཚན་མ་ལུས་ཛེན་ཛེན་དུ་མཐུང་ངོ་། །(ཚིག་བར་བཅུ་གཅིག་པར་སྒྱུར།)

༣། ཚིག་བར་བཅུ་གསུམ་མའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་རྩོམ་ཚུལ་རིགས་གསུམ་པོའི་ཁྱད་པར་ཅི།

༤། སློབ་ཚན་ནང་དོ་སྤྲོད་བྱས་པའི་ཚིག་བར་བཅུ་ནས་བཅུ་གསུམ་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་རིགས་སོ་སོར་རང་ངོས་ནས་
དཔེར་བརྗོད་རེ་བྲིས།

༥། ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་ལས་མ་ཉུང་བའི་ཚིགས་བཅད་རྩོམ་ཡིག་གང་རུང་ཞིག་བྲིས།

༧༡། །དབུས་འབྲིང་རིམ་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བསླབ་གཞི།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག TIBETAN

འཛིན་རིམ་བཅུ་པ། CLASS X

One Paper	**3 Hours**		**Marks: 100**
	Section A	**Marks 50**	**Suggested periods**

1 བརྡ་སྤྲོད་ཉེར་མཁོ། **Applied Grammar:** **20** **40**

༡ ཚིག་གི་ཚོགས་དང་གཏམ་དཔེ།

༢ ཡི་གེའི་སྐོར། ཚིག་དང་ཤད། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེ་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་མཉོར་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་དཀའ་སླ་སྣ་ཚོགས་བཟོ་སྟངས།

༣ ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སོགས་སྟོན་པའི་མིང་ཚིག་གྲུབ་སྟངས།

(i) Phrase, Idioms and Proverbs
(ii) Transformation of sentence simple, complex and compound.
(iii) Compound words in Tibetan

ཁྲིད་གཞིའི་ལམ་སྟོན། **Suggested References:**

སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལས་སུམ་ཅུ་པ་ཆ་ཚང་། མཛད་པ་པོ། དངུལ་ཆུ་རྡྷརྨ་བྷདྲ། ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

Sum cu pa from *Si tu'i zhal lung,* Published by Tibetan Cultural Printing Press, Dharamsala

2 གོ་རྟོགས་ནུས་རྩལ། Comprehension **10** **20**

དེ་སྔོན་མ་བསླབས་པའི་དུམ་ཚན་ཞིག་གི་གོ་རྟོགས་ནུས་རྩལ། བརྗོད་གཞི་དཔེར་ན། དུས་ཆེན་ཁག ཡུལ་ལྗོངས་སོགས་ཀྱི་མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་ཚོར། སློབ་ཕྲུག་གི་མི་ཚེའི་ནང་དྲན་གསོ་བྱེད་རིན་ཐང་པའི་བྱུང་བ།

Comprehension of an unseen Tibetan Passage based on some descriptive topic e.g. social festivals, scenes and memorable events in student's life in Tibetan

OR ཡང་ན།

དེ་སྔོན་མ་བསླབས་པའི་དུམ་ཚན་ཞིག་དབྱིན་ཡིག་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་རྒྱུ། དཔེར་ན། དུས་ཆེན་ཁག ཡུལ་ལྗོངས་སོགས་ཀྱི་མཐོང་ཐོས། སློབ་ཕྲུག་གི་མི་ཚེའི་ནང་དྲན་གསོ་བྱེད་རིན་ཐང་པའི་བྱུང་བ།

Translation of an unseen passage in English based on descriptive topics e.g. social festivals, scenes and memorable events in student's life in Tibetan

3 འབྲི་རྩོམ་དང་ཡིག་བསྐུར། **Composition & Letter Writing:**

a) ཡིག་བསྐུར། Letter Writing: **10** **20**

༡༽ རྒྱུས་མེད་སྐྱེ་བོར། མངགས་ཉོ་དང་། ལན་འདེབས། དྲི་བརྩད་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་བསྐུར།

༢༽ ལས་ཀའི་ཆེད་དུ་ཞུ་སྙན་འབུལ་ཚུལ།

༣༽ རྩོམ་སྒྲིག་པར་ཞུ་ཡིག

༤༽ སྨིན་བརྗོད་དང་བཟོད་གསོལ། རེ་སྐུལ་བཅས་ཀྱི་བསྐུར་ཡིག

(i) To strangers (Placing orders, replies enquiries on questions)

(ii) Application for job
(iii) Letters to editors
(iv) Complaints, apologies, requests, etc.

b) རྩོམ་ཐུང་། **Essay writing** **10** **20**

བརྗོད་གཞི་དཔེར་ན། དུས་ཆེན་ཁག་དང་འགྲིམ་འགྲུལ་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་ཐོས། ཡ་ཡུད་ཀྱི་འགྲུལ་བཞུད། སློབ་ཕྲུག་གི་མི་ཚེའི་ནང་དྲན་གསོ་བྱེད་རིན་ལྡན་པའི་བྱུང་བ།

Essay writing on descriptive topic e. g festivals, journey scenes, adventure and memorable events in student's life

འཁྲིད་གཞི་ལམ་སྟོན། **Suggested References:**

༡ ཡིག་བསྐུར་རྣམ་གཞག་གང་རུང་། ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

i) *Yig-bskur-rnam gzhag*, Tibetan Cultural Printing Press, Dharamsala.

Section B Marks 50

རྩོམ་རིག **Literature**

1 ཚིག་ལྷུག **Prose** **25** **50**

བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་གི་རྣམ་བཤད་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཀུན་གསལ། ཤོག་གྲངས་ ༡ ནས་ ༨༨ བར། མཛད་པ་པོ། དཀྱིལ་ཟུར་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ། ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

Bshes pa'i spring yig gi rnam bshad 'phags pa'i dgongs pa kun gsal (1 to 88 pages)
Published by Tibetan Cultural Printing Press, Dharamsala- H.P.

2 སྙན་ངག **Poetry** **15** **35**

༡༽ ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བ་དང་། བསྡུན་དོན། ལོ་རྒྱུས་སོགས་འབྲི་རྒྱུ།
༢༽ སློབ་དེབ་ནང་གི་དུམ་ཚན་གྱི་གོ་རྟོགས་ནུས་རྩལ་དང་རྟོག་དཔྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་དྲི་བ།
(i) Amplification, elucidation or substance writing of passage in Tibetan
(ii) Comprehension and appreciation question from given text passage.

ཁྲིད་གཞིའི་སློབ་དེབ། **Books Prescribed**:

ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རབ་བྱེད་གཉིས་པའི་རྩ་འགྲེལ། འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་བསྟན་འཛིན་ཞབས། ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

Second Chapter of *Sa skya Legs bshad* with its commentary by Khenpo Sangye Tenzin

3 མྱུར་ཀློག་རྩལ་སྦྱོང་། **Rapid Reading** **10** **25**

ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་མང་གི་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། མཛད་པ་པོ། ༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག ཤོག་གྲངས་ ༦༤ ནས་ ༡༠༡ བར། ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

Chapter 2 and 3 of *My Land and My People* by H.H. the Dalai Lama (Pages 64 to 101)